

STENOGRAM
15. RADNE SJEDNICE SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽANE 24.04.2024.GODINE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram 15. Radnu sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine. Pozivam sve prisutne da se sjetimo, svako na svoj način, svih onih koji su dali svoje živote za odbranu Bosne i Hercegovine.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade i uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice, a svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu.

Prema evidenciji službe sjednici prisustvuje 27 zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje. Izostanak s ovdje sjednice opravdali su zastupnici, odnosno zastupnica Vedrana Vikić Musić.

Na osnovu članova 72. i 73. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo, Kolegij Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednicama održanim 08.04. i 19.04.2024. godine, utvrdio je Prijedlog dnevnog reda 15. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo.

Prije prelaska na utvrđivanje dnevnog reda, a s obzirom da je na predloženom dnevnom redu tačka Prijedlog Zakona o privremenom preuzimanju sufinansiranja institucija kulture i obrazovanja čiji je osnivač Bosna i Hercegovina, po hitnom postupku, u skladu sa odredbama člana 161. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo, o prijedlozima zakona po hitnom postupku, Skupština odlučuje kao o prethodnom pitanju prije utvrđivanja dnevnog reda sjednice.

Shodno navedenom, u okviru prethodnog postupka, pozivam predstavnika Predlagača, uvaženog ministra Magodu, da obrazloži razloge donošenja Zakona o privremenom preuzimanju sufinansiranja institucija kulture i obrazovanja čiji je osnivač Bosna i Hercegovina, po hitnom postupku.

Kenan Magoda (ministar)

Poštovani zastupnici, dobar dan. Uvaženi mediji. Na sjednici Vlade Kantona Sarajevo 4. 4. 2024. godine razmatran i usvojen Prijedlog Zakona o privremenom preuzimanju sufinansiranja institucija kulture i obrazovanja čiji je osnivač Bosna i Hercegovina. Ovaj Zakon treba da se donese po hitnom postupku jer se odnosi na pitanje za čije uređenje postoji neodložna potreba, a njegovo ne donošenje bi moglo da izazove štetne posljedice za društvene interese u Kantonu Sarajevo i za sve građane koji poštuju i cijene kulturu. Stoga Skupštini Kantona Sarajevo predlaže donošenje Zakona po hitnom postupku jer ukoliko zaposlenici institucija ostanu bez plata, to bi uzročno-posljedično moglo dovesti do prestanka rada institucija, te bi građani Kantona Sarajevo mogli ostati bez usluga navedenih institucija, naučni radnici i učenici i studenti i šira zainteresirana javnost, te bi na taj način mogli nastati veća šteta po društvene interese na području Kantona Sarajevo. Napominjem da je odredbom Člana 3. Zakona muzejskoj djelatnosti određeno da je muzejska djelatnost od posebnog interesa za Kanton Sarajevo, također, odredbom Člana 4. o bibliotečkoj djelatnosti određeno da je bibliotečka djelatnost od posebnog interesa za Kanton Sarajevo. Uvaženi zastupnici, pozivam vas da još jednom podržite ovaj Zakon i da zajedno radimo na stvaranju bolje budućnosti za naše historijsko naslijeđe i kulturnu baštinu. Vaša podrška je od presudnog značaja i presudne važnosti u ovom ključnom trenutku za kulturu, to je krucijalni korak ka osiguranju održivosti naših kulturnih institucija i omogućavanja pristupa kulturnih sadržaja za sve građane. Uvaženi zastupnici, apeliram ponovo na vašu odgovornost i brigu za našu kulturnu baštinu, jer uposlenici u kulturnim institucijama su u teškoj situaciji, bez primljenih plata i osnovnih socijalnih prava. Vjerujem da svako od nas ima nekoga najbližih prijatelja, komšija, drugova, rodbine, kojima je ugrožena egzistencija, koji nemaju plate i koji ne mogu ovjeriti zdravstvenu knjižicu.

Molim vas da podržite Prijedlog zakona o privremenom preuzimanju sufinansiranja institucija kulture kako bismo riješili njegovu egzistenciju i osigurali kontinuitetu kulturnih aktivnosti. I ovo je potrebno hitno. Hvala vam puno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se ministru Magodi. Zastupnik Faruk Selmanović se javio. Pretpostavljam, pitanje neko vezano za ovu tačku? Nemojte još diskutirati. Da vidim ima li neko za pitanje prijavljen? Nema. Ima. Zastupnik Mahir Dević, izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Prethodno postavljeno pitanje vjerojatno će imati veze i sa diskusijom kolege kao zamjenika predsjednika Kluba SDA. Zašto s ovim Zakonom idete u hitnoj proceduri?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Sada je ministar obrazložio.

Mahir Dević (zastupnik)

Ministar je dao jedno šire obrazloženje, ja govorim sa aspekta Poslovnika, zašto se ide u hitnu proceduru? Ovo obrazloženje je opće obrazloženje, ali suštinski zašto se ide u hitnu proceduru? Znači, nismo dobili obrazloženje, ja mogu reći to još kroz naravno diskusiju. Zašto ste odabrali model da se po Poslovniku ide u hitnu proceduru?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Evo, možemo dati riječ ministru Magodi da pojasni ono što je već kazao. OK, zastupnik Samir Avdić, ako ste se javili za pitanje izvolite, imate riječi.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući, pozdravljam vas, ovdje prisutne i građane koji prati naš rad putem medija. Evo, i ja bih jedno pitanje za ministra, da li je eventualno upoznat sa činjenicom da radnici i radnice NUB-a, Nacionalne univerzitetske biblioteke, već tri mjeseca nemaju platu? Pa evo, možda mu pomogne u odgovoru na ovo pitanje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dobro, zamolio bih, zamolio bih malo reda u sali, a uvaženog ministra da ponudi odgovore na postavljeno pitanje.

Kenan Magoda (ministar)

Mislim da u ovom trenutku ne postoji veća hitnost nego da ovaj Zakon usvojimo danas, jer zamislite samo situaciju mi svi ovdje sada sjedimo, imamo veoma dobre, kvalitetne plate, redovne plate, a uposlenici institucija kulture Bosne i Hercegovine već 3 mjeseca nemaju ovo što mi imamo. Nacionalna univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine je bila primorana 22. aprila ove godine da zatvori svoja vrata za javnost, za rad, a uposlenici te institucije i dan danas dolaze na posao. Ja ne znam šta može biti hitnije od toga da trenutno uposlenici institucija kulture Bosne i Hercegovine nemaju osnovna sredstva za život, a to je novac, da ne mogu ovjeriti svoju zdravstvenu knjižnicu kada je njihovo dijete bolesno. Tako da ja ne znam kako da objasnim hitnost ovog Zakona lakše prema građanima, prema gledateljima, a vama zastupnicima Kantona Sarajevo. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se, ministre. Zastupnik Mahir Dević, poslovnička, izvolite imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Cijelo vrijeme ministar obrazlaže razloge zašto se odlučio da idi u ovakvu vrstu pomoći ovim institucijama koju mi apsolutno podržavamo, znači, kao Klub, nema tu dileme, ali moje je pitanje bilo vrlo precizno, zašto ste odabrali neustavan hitni postupak koji je vrlo jasno preciziran i u presudama Ustavnog suda kada je u pitanju donošenje zakona? Jer vi ste, vi možete ove ustanove ste mogli pomoći i prije, kao što ste i pomagali; grantovima, dotacijama itd. Ja govorim ako donosimo sistemski zakon, a ovo da Kanton ulazi u jedan ovakav aranžman, pozdravljamo, to ne da je sistemski zakon, već je po prvi put da donosimo zakon i vi odaberete neustavan način donošenja zakona. To ćemo vam obrazložiti u diskusiji i zato je moje pitanje bilo zašto ste odabrali hitni postupak? Nije obrazloženje to što ovaj, kako se zove, ljudi imaju potrebu za novcem, mogli ste im novac prebaciti, možete i danas to uraditi. Mogli ste jučer, mogli ste i prekjucher, i do sada ste to radili. Zašto se odabrali hitni postupak? Ali očigledno ćemo ovo raspraviti onda kroz diskusiju da ne postavljam više pitanja.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Da li je neko od prijavljenih se prijavio za pitanja ili? Pitanje. Zastupnik Faruk Selmanović, izvolite, imate riječ.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem. Pitanje za ove institucije kulture koje su navedene u ovom Zakonu da li je zakonski već definisan njihov rad na državnom nivou? Taj mi dio interesuje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem. Zastupnica Marijela Hašimbegović, pitanje pretpostavljam, izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Dobro jutro svima. Srdačno vas sve pozdravljam i posebno naše sugrađane koji prate ovu sjednicu. Pa evo, ja sam se htjela javiti tragom diskusije kolege Devića, kako sam ja razumjela sve ove okolnosti ovaj dokument jeste u hitnoj proceduri kako bi što prije omogućili ovim ustanovama isplatu sredstava iz Budžeta kojeg smo usvojili namjenski za ove ustanove. Ako smo išli u bilo kojoj drugoj proceduri, to bi tražilo još više dodatnog vremena, javnu raspravu, dakle, izgubili bi neophodno vrijeme koje nam svakako već odlazi. I ja sam tako razumjela da iz tog razloga ova hitna procedura donesena na ovakav način. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ministre, možete li ponuditi odgovore? Izvolite, imate riječ.

Kenan Magoda (ministar)

Ovim Zakonom kao posebnim zakonom privremeno, jasno se definira privremeno preuzimanje, sufinansiranje institucija kulture i Bosne i Hercegovine, čiji je osnivač Bosna i Hercegovina, da se financira iz Budžeta Kantona Sarajevo. Pri izradi ovog propisa ili zakona posebno se vodila pažnja da ovaj Zakon ne ulazi u ingerenciju države, imenovane nadležnih i upravnih odbora, kao imenovanje direktora, te da je jedini prioritet sufinansiranja plaća, uposlenicima i prosperitet rada ovih ustanova. Ovo je odgovor za gospodina Selmanovića, uvaženog zastupnika, a imam odgovor za uvaženu kolegicu i zastupnicu Hašimbegović. Ovdje ne pričamo da meni treba ovdje saglasnost Skupštine da izdvajam novac, jer Ministarstvo kulture i sporta zadnjih 10, 15 godina je izdvajalo novac za ove institucije, pute u grant sredstava i projekata i oni, nažalost, nisu mogli taj novac koristiti za plate. Znači, ovaj Zakon, ako ste ga čitali jasno i precizno definiše zašto je Zakon treba da se usvoji, zato da bi mogli baš

mi kroz Budžet Ministarstva kulture i sporta ili Budžet Kantona Sarajevo platit plaće, tople obroke i regrese i sve ono što zaslužuju uposlenici u institucijama kulture BiH. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ne može replika, možete nezadovoljstvo, ne možete ni to. Možete nezadovoljstvo odgovorom izraziti, ali u diskusiji to, u diskusiji kad dođete na red kolegice Hašimbegović.

Otvaram raspravu. Zastupnik Muamer Bandić se javio prvi.

Ne možete kolega Bandiću, završili smo s pitanjima, ministar je već odgovorio. Sad možete u raspravi kazati ono što ste misli kazati kao pitanje. Izvolite, imate riječ. Da napomenem samo, oprostite kolega Bandiću, znači, sada trenutno raspravljamo o hitnosti usvajanja ove tačke. A naravno, kasnije ćemo imati raspravu. Znači sada se odnosi samo na hitnost, ono što je ministar podnio kao uvodne napomene. Izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Selamim i pozdravljam sve prisutne, kao i one koji nas prote putem malih ekrana. Dijelom kolega iz Kluba SDA, Mahir Dević se dotakao kroz pitanja, evo, ja nisam imao priliku da postavim pitanje ministru, ali ono što jeste bitno dakle uslovi za pokretanje hitnog postupka, posebno kada se radi o zakonu, postoje tamo uslovi. I ne vidimo da su ti, pardon, ne vidimo da su ti uslovi ispunjeni. Ono što nam je ministar objasnio jeste ustvari to bi trebalo da bude predmet diskusije u redovnoj proceduri. Mi treba da, okolnost da imamo zakon koji je neustavan, kako smo već utvrdili, kako je rekao kolega Mahir Dević, u Zakonu stoji da se zakon donosi privremeno, što bi to značilo nama ministre, privremeni zakon? Jel to hoćete da nam ministre objasnite da su stranke trojke odustale na državnom nivou od ovih institucija kulture? Ako je to razlog hitnosti, onda nam trebate to da kažete. Ne mogu se finansirati ministre, stvari koje su izvan nadležnosti, jer nema osnove za to, nema ni opravdanosti, ne vidim uopšte na koji način, ovaj Zakon bi, sasvim sa sigurnom, postao direktno predmet ocjene Ustavnog suda. Hoćete li mi ostali dozvoliti? Hoćete li dozvoliti da kolegica Belma Kapo upada u riječ ili ćete preduziti nešto? Ja ne znam otkud Belmi pravo da, ona se miješa kada neko od naših zastupnika to govori. Mislim, ako nisam u pravu, tu je predsjedavajući da kaže da sam skrenuo s teme, to je kolegice Belma, molim vas da se držite Poslovnika, nemojte nam držati predavanja, jel sada vi branite svog ministra? Dakle, rekao sam da ne postoje uslovi za hitnost postupka, dakle raspravljamo hitnosti postupka, nisu ispunjeni uslovi, oni u nadležnosti, prvenstveno, dakle, Zakon nije u nadležnosti Kantona Sarajevo uopšte, dakle, kako ćemo nešto što nije u nadležnosti Kantona, što je nadležnosti države i institucije koje su u nadležnosti države da mi raspravljamo po hitnom postupku? Nisam, rekao sam, imao priliku da postavim ministru pitanja, da mi odgovori, ali postavio je kolege Dević, tako da bih volio da sam imao odgovore na ta pitanja, da možemo onda kroz diskusiju, redovnu diskusiju, da raspravljamo. Dakle, ono što jest bitno, da mi nemamo uslove za hitnost postupka i Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu neće podržati ovakav Prijedlog zakona, dakle, mi treba da riješimo ovaj problem financiranja ustanova na neki drugi način. Stranke trojke imaju nadležnost, odnosno imaju vlast u svim nivoima i na državnom i federalnom i kantonalmom, tako od one institucije koje su u nadležnosti države trebaju da riješe na tom nivou, ne možemo praviti od Sarajeva neki poseban, evo da kažem pravni oblik funkcionisanja, koji i u skladu, nije u skladu sa Poslovníkom i sa Ustavom. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Mahir Dević izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Znači da ne bi bilo zabune s obzirom da sam postavio pitanje oko karaktera hitnosti. Znači, mi kao Klub uopće nemamo problem da damo podršku finansijsku u radu, održivosti,

financiranju plata, projekata kada su u pitanju ove institucije iz oblasti kulture, bez obzira što su one na državnom nivou, mi nemamo problem s tim da im pomognemo da oni prevaziđu probleme. Ono s čim mi imamo problem jeste Poslovnik o radu Skupštine Kantona Sarajevo i presuda Ustavnog suda, ja sam se nadao da u onim prethodnim presudama koje su donošene u zadnjih pet, šest godina, da će se nešto iz njih naučiti. I da će rukovodstvo Skupštine Kantona Sarajevo, Kolegij, ja nisam na toj sjednici Kolegija bio jer bih ja ovo pitanje kazao i na Kolegiju, kolege komisije da ćemo se voditi tim presudama Ustavnog suda. U Presudi Ustavnog suda je jasno kazano, mislim da će kolega Selmanović vjerovatno taj dio i pročitati, a to piše i u Poslovniku, dvije stvari se kumulativno moraju ispuniti da bi se opravdao karakter hitnosti. Ne jedna, već dvije. Prvo je da se obrazloži hitnost zašto nešto donosimo? To ovdje ne možemo obrazložiti u konkretnoj situaciji jer se radi o institucijama koje su na državnom nivou, koje nemaju veze nikakve s Kantonom. Znači, mi možemo obrazlagati ovaj emotivni dio da mi želimo brzo, da odreagujemo, u smislu da damo ljudima novac, da im omogućimo neustavnu proceduru, da oni ta sredstva troše za platiti. I druga stvar koja se po Poslovniku mora ispuniti, da mi definišemo oblast pazite sada, koja nije definisana, ali isključivo na nivou Kantona Sarajevo, odnosno sa aspekta Ustava na nadležnosti Kantona Sarajevo, to je ovdje potpuno u sukobu i u suprotnosti sa Ustavom, znači ovakav način zakona je u suprotnosti sa Ustavom i sa onim nadležnostima koje ima Kanton. Znači ja uopće, mi ne bježimo od toga da idemo na neki način u ovom pravcu, ali ako mi danas glasamo za hitnu proceduru, mi smo glasali eksplicitno protiv Presude Ustavnog suda. Znači ja ovdje uopće ne govorim sada o meritumu zakona, jel nešto u zakonu dobro ili nije? Zato je zakonodavac i predvidio da se o karakteru hitnosti kao iznimnoj kategoriji prilikom donošenja zakona, jel, mora raspravljati prethodno. Znači to je jedna praksa koja se koristi u 0,0001 % slučajeva, sve drugo se mora provesti u redovnoj proceduri. Ovaj zakon, odnosno ovakav pokušaj, pa makar i privremenog zakona, on sigurno ulazi isključivo u redovnu proceduru. Znači ovaj način kako ste krenuli je neustavan i sada nas dovodite u situaciju jel da ono ko glasa, jel, što kažu po Poslovniku, ispada da je protiv tih institucija, što apsolutno nije tačno. Znači, tu imate ozbiljan problem ovdje, znači o ovome ste trebali povesti računa prije nego što ste krenuli, trebali ste skratiti proceduru, ne znam nacrt, prijedlog itd, ali ići isključivo u redovnu proceduru. Ovdje nije ispunjen ni jedan od dva kumulativna uslova koja su morala biti ispunjena da bi se neki zakon razmatrali po hitnoj proceduri. Ovo je, naravno, poslovnički, evo pretpostavljam da će i kolega pročitati taj dio Presuda Ustavnog suda. I dovodite nas u jednu vrlo ova neugodnu situaciju jel da mi ne možemo kršiti Poslovnik, Ustav, zakon, jer Poslovnik je sastavni dio Ustava Kantona, a s druge strane postoji dobra namjera ovaj i ministra i Vlade koju mi pozdravljamo, naravno. Ali način na koji to vi radite je apsolutno neustavan, odnosno nezakonit.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ko se sve javio za poslovničku intervenciju? Zastupnica Miomirka Melank poslovnička, a zamolio bih vas mir.

Zastupnica Miomirka Melank poslovnička.

Miomirka Melank (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Avdiću, kolega Deviću, molim vas tiše.

Miomirka Melank (zastupnica)

Ja bih željela da istaknem član 158, kaže se: "Kada je to Programom rada Skupštine predviđeno ili kad nije u pitanju složen i obiman zakon, podnosilac prijedloga zakona može umjesto nacrta

da podnese prijedlog zakona i da predloži da se prijedlog zakona pretresa po skraćenom postupku, bez nacрта".

Dakle, ovdje se radi o tome.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnice Melank, molim vas, moram vas, prekim, to je totalno druga procedura, molim vas, vratite se na tačku dnevnog reda, raspravljamo o hitnoj proceduri.

Miomirka Melank (zastupnica)

Pa ja sam htjela da nastavim, molim vas da dopustite da kažem prijedlog da se donese zakon po hitnom postupku skupa s prijedlogom tog zakona može da se podnese, može da podnese svaki poslanik ili svako tijelo Vlade, Skupštine u hitnom postupku, odlučuje Skupština, nema nikakve prepreke, dakle, da ovaj prijedlog razmatramo u hitnom postupku. Radi se i o tome da je Zakon na 3 strane i da je pri tome.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Znate da ne možete prekinuti poslovničku intervenciju i kao nedokazano dijete insistirate, galamite, jeste poslovničku je tražila kolega. Dozvolite da završi, dozvolite.

Miomirka Melank (zastupnica)

Jeste poslovnička, makar i da je pogrešna, poslovnička je, čitam Poslovnik i članove koji se odnose na hitni postupak. Pri tome. Pa poslovnička je. Očigledno je da ovdje postoji namjera da se, da se ovaj Skupštini, u ovoj Skupštini spriječi donošenje ovog Zakona. Naravno da je hitno, ovo je sada 0,01 %, onih slučajeva kada je neophodno hitno donošenje zakona. 30 godina se razvlači ova priča sa istim obrazloženjem kako preuzimamo nadležnosti. Preuzimamo one nadležnosti koje će omogućiti da država postoji, da ova kultura i njihove institucije postoje. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička, zastupnik Samir Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući, mi smo već dva puta čuli termin privremeni zakon. Moja poslovnička je u vezi s tim i molim vas da podsjetite kolege na Zakon o preuzimanju privremenog sufinansiranja, ne privremeni zakon, zato što javnost nas sluša i može zaista pomisliti da se radi o nekom privremenom zakonu, a to ne postoji. Evo vi ste kolega pravnik, znate da privremeni zakon ne može postojati. Ja vas molim da vratite ovo u okvire tačke dnevnog reda, odnosno mi sada raspravljamo da li se radi o hitnosti ili ne. Mi možemo ovdje diskutovati, možemo biti patetični, možemo ići na lično, evo, imamo kolegu Selmanovića koji se javio da nam pročita neku Presudu Ustavnog suda zato što mislite da nije trebalo da ide ovo po hitnoj proceduri, nego ne znam mjesec rasprave. A vi kolega, vi ste kolege, član komisije

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Molim vas kolege, dozvolite kolegi Avdiću da završi misao,

Samir Avdić (zastupnik)

Mogao si tamo reći.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pauza 5 minuta. Nadam se da ćemo nakon ove pauze smoći snage da upravimo ovu sjednicu u pravom pravcu. Pa zato što ste nedokazni, prekidate jedni druge, svake sekunde uskačete, evo, molim vas, 5 minuta pauze pa nastavljamo.

NASTAVAK NAKON PAUZE**Vibor Handžić (dopredsjedavajući)**

Dobro. Nastavljamo s radom sjednice, još uvijek smo na raspravi o proceduri donošenja zakona. Kolega Deviću, vi ste imali diskusiju ranije, ovdje vas vidim prijavljene. Dobro, evo ja ću vas tretirati kao drugu diskusiju. Zastupniče Selmanović, izvolite.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Prvo da budemo načisto da podržavam rješavanje financiranja institucija kulture i evo ovdje da pozdravim ono što ministar kulture, gospodin Magoda, radi naporima da ovo proba riješiti. E sad, pored tog dijela, da ljudima stvarno treba pomoći, da institucije, kulture, države moramo zaštititi, prije svega, mi smo ovdje svi, ja vas, evo, moram još jednom podsjetiti da smo dali zakletvu da ćemo pratiti Ustav i zakone Države, Federacije i Kantona Sarajevo. Ja vas molim još jednom da razmislimo, da se svi zajedno uključimo, ali da ovaj Zakon nađemo drugi modus kako da ga stavimo, odnosno da ne ide po hitnom postupku, jer, evo, ja ću ovdje da vam pročitam i Presudu Ustavnog suda u predmetu 56/20, koji je iscrpno objasnio član 59. Poslovnika Skupštine u Kantonu Sarajevo. Znači donošenjem zakona po hitnom postupku urađeno je odredbama, odnosno utvrđeno je odredbama 159. do 164. Poslovnika kao izuzetan zakonski postupak. Prelazak iz redovnog zakonskog postupka koji je pravilo u izuzetan, hitni postupak, donošenje zakona prema odredbama člana 159. Poslovnika dvostruko je uslovljen. Znači, ljudi, moramo imati dva uslova da su ispunjeni, i to vrlo ozbiljna uslova čije ispunjenje mora sa najvećom pažnjom da se procijeni. Prvi i osnovni uslov da pravo i obaveze koji se rješavaju ovim zakonom nisu usvojeni, odnosno nisu određeni nekim drugim zakonskim aktom ili podzakonskim dokumentom. A ono što je urađeno jeste da ove sve institucije, odnosno ustanove kulture su već formirane u skladu sa zakonima koji su doneseni na nivou države. Da li država ispunjava svoje obaveze, to je nešto sad potpuno drugo. Druga stvar je da ukoliko se ne donese hitni, ako zakon ne ode u hitni postupak, da imamo, kako su ovdje rekli, štetne posljedice za društvene interese u Kantonu Sarajevo. Pazite, i to nije ispunjen taj uslov. Kaže dalje u presudi, neodložena potreba pravnog uređenja postoji jedino onda kada se pojave odnosi i pitanja koji, odnosno koja nisu pravno uređena, odnosno pravno uređeni, odnosno uređena. Riječ je, dakle, o činjeničnim stanjima koja se ne mogu podvesti pod norme važećeg zakonodavstva i koja iziskuje donošenje novih, njima prilagođenih pravnih normi i propisa. Mi podržavamo rješenje, evo kako je kolega Magoda rekao 30 godina ove trakavice sa državnim ustanovama kulture, ali na osnovu tumačenja Poslovnika Kantona Sarajevo koji je dao Ustavni sud Federacije, na nijedan od dva uslova koji moraju biti kumulativno ispunjena za razmatranje zakona po hitnom postupku u ovom slučaju nisu ispunjena. U obrazloženju Prijedloga zakona navodi se da Država Bosna i Hercegovina, kao osnivač institucija, odnosno ustanova koje su navedene u tekstu zakona, ne vrši svoja osnivačka prava. I zato treba pozvati Državu da zajedničkim naporom, ovdje svi zajedno izvršimo pritisak na Državu da ona to radi, odnosno izvršava svoje obaveze. Ovdje ne ostavlja nikakve sumnje da je financiranje institucija i kulture obaveza već pravno urađena na nivou države. E, to nam je problem, mi želimo pomoći ovim ljudima, ali je ta obaveza već definisana na nivou Države Bosne i Hercegovine, tako da ovaj Zakon ne može ići u hitnu proceduru. Evo, ja vas ovdje molim da zajedno pronađemo rješenje, ali da ne kršimo Ustav, jer šta smo mi onda bolji od onih koji na nivou države neće da financiraju ove ustanove kulture? Zahvaljujem.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ja mislim da smo puno bolji, ali dobro, to je vaše pravo. Replika zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem. Evo, ja ću s obzirom da je očito da dio kolega nije pročitao materijal, ja ću vam, ja ću sada pročitati samo jedan dio, on je u vezi sa konsultacijama, znači kada je ovaj Prijedlog zakona upućen na nekih 48, čini mi se, adresa, samo ću pročitati na koje adrese je upućen i data im je mogućnost od mjesec dana da nam se dopisom prema Ministarstvu obrate ukoliko nešto nije u redu sa ovim Prijedlogom zakona, pa ću, evo, uzeti malo vremena da pročitam te adrese gdje je ovaj Prijedlog poslan. Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine, Komisija, odnosno Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine, Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo kulture i sporta, Zavod za zaštitu spomenika Federacije Bosne i Hercegovine, Federalno pravobranilaštvo, svim ministarstvima Kantona Sarajevo, Kantonalna uprava za inspeksijske poslove, Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, Zavod za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo, Ured za zakonodavstvo, Ured za borbu protiv korupcije, Kabinet premijera, Kabinet predsjedavajućeg, zamjenika predsjedavajućeg, Stručna služba za zajedničke poslove Kantona Sarajevo, Stručna služba Vlade Kantona, Služba za protokol i Press Kantona, Služba za skupštinske poslove Skupštine Kantona Sarajevo, Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo, Zemaljski muzej i onda ove sve institucije. Niko u tih mjesec dana nije imao nijednu zamjerku, niti je tu zamjerku poslao prema Ministarstvu, odnosno predlagačima ovog Prijedloga Zakona o privremenom preuzimanju sufinansiranja sedam institucija kulture. Ponavljam, Pravobranilaštvo, Ured za zakonodavstvo itd, niko nije imao ništa protiv. Oni koji misle da ovo ne može ići po hitnoj proceduri ili da je nešto nezakonito u ovome što ćemo mi donijeti, ima jednu mogućnost, a to je da se žali kome god hoće. Mi ćemo ovo usvojiti, samo da li će trajati dugo ili kratko, kao što sam kolegama na pauzi rekao, to je do njih.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Selmanović, vi imate odgovor na repliku? Evo, ja neću ništa, otvorili smo čak i meritum i suštinu Zakona, pa dobro bi bilo, sugerišem, da se vratimo na raspravu, isključivo o hitnoj proceduri, odnosno prijedlog da se Zakon donese po hitnoj proceduri. Izvolite kolega Selmanoviću.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem. Sve što je kolega Avdić pročitao, naravno, stoji i mi podržavamo da se ovo riješi i naravno da sve te institucije koje ste pročitali će podržati sistemsko rješenje problema. Ono što mi ovdje raspravljamo, samo da li je način hitnosti, da li su zadovoljeni svi kriterijumi da to bude hitno, ništa drugo. Da li treba, treba. Da trebamo riješiti, naravno da trebamo riješiti. Da li su zadovoljeni kriteriji hitnosti, samo je ono o čemu mi govorimo i da bi bili bolji i ono što ste upravo vi rekli predsjedavajući, da bi bili bolji, mi moramo poštovati Ustav.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Kolega Deviću, vi imate isto repliku? Izvolite.

Mahir Dević (zastupnik)

Prije svega, hvala vam što ste nas ponovo vratili na temu dopredsjedavajući, odnosno u ulozu predsjedavajućeg. Mi ovdje govorimo o hitnosti. Ove sve institucije, kolega koje ste vi pročitali, na koje je zakon otišao ni u jednom dopisu prema tim institucijama se nije tražilo njihovo mišljenje da oni nama kao Skupštini kažu jel to redovna, hitna ili skraćena procedura, pošto kolegica Melank ne zna da postoje ova tri načina donošenja zakona, ona miješa ovo

skraćenu i hitnu proceduru. Onaj koji je predlagatelj tog zakona, u konkretnoj situaciji, to je ministar Magoda i naravno, evo, Vlada Kantona Sarajevo, čiju inicijativu mi podržavamo, je odabrala neustavan i nezakonit način rješavanja problema. E sad, vama prevashodno treba biti jasno u ovoj kompleksnoj situaciji u kojoj očigledno neke politike na državnom nivou, koje su se promijenile na bolje, kako smo vas slušali kada ste nam to govorili, blokiraju ovo sve i rade. E sada, da li mi i na ovakav način serviramo u stvari od plemenite ideje nešto što ljude može uvesti u krivična djela. Te direktore institucija ovo može u jednom momentu odvesti u ozbiljne probleme jer će potrošiti neka sredstva koja su im dodijeljena na neustavan, čitaj, nezakonit način. Znači u cilju prevazilaženja ovoga, evo, dajem prijedlog ministru, ne znam, sada ja razumijem i njega, on je vjerojatno pod ogromnim pritiskom, ljudi nemaju tamo, potrebna su im ova sredstva. Naravno, mi isto svjesni smo toga, ali da bismo ovo doveli dopredsjedajući u zakonski okvir, imamo li model, mislim, ja bi mogao, evo, progutati da ovo razmatramo na hitnoj sjednici. Pa evo mogu do te mjere pravno Poslovnik progutati, mada ne može ni na hitnoj, ali bi mogao da kažem pazite kasni ljudima plata, ova su sredstva bitna, pa evo hitna sjednica, taj segment bi nekako obrazložena pravno, a vi znate koliko se za to zalažem. Ne možete tražiti od nas nakon 6 godina našeg djelovanja ovdje, da se nešto radi u skladu sa zakonom, da mi danas zbog jedne plemenite ideje koja se zloupotrebljava, na van poslovnički način, ovaj pogazimo sve što ovdje pričamo 6 godina. Znači ljudi, ovo u hitnoj proceduri ne može jer je već presuđeno, objašnjeno, pročitana vam je presuda Ustavnog suda. Ali treba li ovo učiniti? Da, treba li tim ljudima pomoći? Da. Kako ćemo to uraditi? Dajte neka ministar ovaj Zakon vrati u redovnu proceduru, da usvojimo najmanju moguću javnu raspravu od 7 dana, 3 dana, 5 dana, mi kao Skupština imamo to pravo uraditi i da ga usvojimo redovno, evo čak i na hitnoj sjednici, eto taj dio da možemo progutati, ali da nas gurate ovako na ovakav neustavan, nezakonit način. Mi ćemo se jednostavno izuzeti iz glasanje jer ne možemo glasati jel ovaj što kažu, iako Poslovnik kaže da se ne možemo izuzeti iz glasanje, ali ako vi možete konstantno na nama po jedanaesti put gurati neustavne stvari na ovu sjednicu koje prođu sve ove vaše institucije, Ured za zakonodavstvo, ministarstva...

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Vrijeme vam je isteklo kolega Deviću.

Mahir Dević (zastupnik)

Pa trebali ste me pustiti ovo da završim.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ja sam pustio 20 sekundi preko.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Znači, predlažem kompromisno rješenje koje će biti zakonito i koje će suštinski riješiti ovo pitanje. Znači mi nismo u mogućnosti, odnosno ne bi smjeli kao zastupnici donositi nezakonite stvari. Bez obzira što je ova ideja plemenita i pozdravljamo je. Znači, prevashodno vi o tome trebate voditi računa dopredsjedavajući, vi, premijer, ministar koji to predlaže, dajete da uradimo zakonito.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Razumjeli smo poruku zastupniče Dević. Odgovor na repliku vama ima zastupnik Avdić, prijavljeni ste, jel to? Izvolite.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Evo, molim one koji možda imaju malo bolje pamćenje nego ja, da nas podsjetite da li ima i jedna važna odluka, pa čak i ona sporedna, a da smo je usvojili u ovoj

Skupštini, a da kolege iz opozicije nisu problematizirali, to na način da nam kažu da je neustavno, da je protiv zakona itd. S obzirom da mi, evo, skoro dvije godine, skoro dvije godine usvajamo, usvajamo različite odluke i zakone na način kako ih usvajamo i svaki put u diskusijama čujemo od kolega iz opozicije da to što radimo je neustavno, evo i ovo ćemo tako usvojiti. Kolege mogu da se izuzmu, mogu, kao po običaju, otići na hodnik kada budemo glasali. Ali evo, još jednom vam ponavljam, ovo će biti usvojeno, isto kao i sve do sada što je bilo, a vi, kao i do sada što ste problematizirali na način da mi nešto radimo neustavno, izvolite opet isto. I da prekinu, da idemo dalje sa radom.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ne sa ovim replikama, nećemo nikad ići dalje. Izvolite kolega Deviću. Ispravka krivog navoda.

Mahir Dević (zastupnik)

Znači kolega Avdiću ispravka krivog ili netačnog navoda vašeg je da nije bilo odluka koje mi nismo podržali bez da ih nismo problematizirali. Bilo je desetine takvih odluka, desetine, evo jedna od zadnjih je bilo ukidanja, na primjer ovih participacija u oblaci zdravstva jer smo glasali za tu odluku, jednoglasno prošlo, pozdravili kao takvu inicijativu. Jel bilo tao kolega? Pa nemojte onda netačne navode iznositi, ali ne možete, kolega vi ovo pitanje svoditi na nivo dnevne politike, jer ga mi ne svodimo na nivo dnevne politike, da vam još jednom to ponovim. Pozdravljamo ideju, želimo da učestvujemo u njoj, želimo da damo doprinos, ali na zakonit način, isključivo, i ne znam šta vam tu nije jasno. Znači, pozdravljamo ideju, inicijativu, ali ne možete to predlagati na nezakonit način, a predlažete to, jer vam je pročitano.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Nema više replika, nema replike na ispravku krivog navoda, to ne postoji. Dakle, molim vas, držite se isključivo rasprave o hitnoj proceduri prijedloga Ministarstva kulture. Znači, kolega Dević je imao ispravku krivog navoda, ne postoji replika. Ispravka krivog navoda zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Samo da zamolim, slušamo da je nešto nezakonito, molim vas, recite ko je rekao da je nezakonito? Dajte nam neki papir, ne vidim, ne vidim, evo, nisam vidio taj papir, čitao, i ja ću njemu pročitati, bolje da je čitao ovaj materijal.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Kolega Deviću, vi ste sa kolegom Avdićem završili to unakrsno ispitivanje. Ispravka krivog navoda. Stvarno ću još vama ovo pustiti i više neću nikome dozvoliti ni jednu ispravku krivog navoda. Sada mislim stvarno ste postali bezobrazni. Ajde, izvolite, uključite, zastupnika Selmanovića.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Ispravka krivog navoda, materijal je detaljno pročitano, a kolega Avdiću, Presudu Ustavnog suda, evo, ja ću vam je dati ovdje koju možete pročitati, ja vam tačno pročitam i broj Presude znači 56/20 Ustavni sud od 2021. godine. O istom vrlo sličnom zakonu, tako da evo ja vam ovdje dajem, pa pročitajte Presudu, evo kolegice možete li dodati, molim vas, kolegi, Avdiću pa nek on pročita Presudu.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Dodajte mu vi na pauzi, nemojte mi sada ovdje performansa. Izvolite zastupniče Bandić, ispravka krivog navoda. I završili smo s tim.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Pa evo, želim da kolegi Avdiću ispravim u njegovim navodima. Dakle, on je rekao da smo glasali za desetine nekih odluka i akata koje smo donijeli ovdje, koje su bili nezakonit ili neustavni. Kolega Avdiću, ja ću vas podsjetiti da mi iz Kluba Stranke za Bosnu i Hercegovinu nismo glasali za program rada, iako smo bili većina, dakle nismo htjeli u većini kada smo bili da postupimo suprotno Poslovniku, a podsjetit ću vas isto tako da kada nismo bili većina, da smo glasali za Program rada ove Skupštine. I ja mogu da razumijem kolegu Avdića, da on emotivno nastupa. I zaista ja vidim intenciju ministra Magode da on želi da riješi ovo pitanje, međutim problem u tome je kolega Avdiću, jeste što mi u političku praksu uvodimo neustavne odluke, to nije dobro za nas, nije dobro, generalno, za pravni sistem koji mi pokušavamo da učinimo efikasnijim, na ovaj ga način nećemo učiniti efikasnijim, samo ćemo naći skupštinsku većinu koja ga je nadmudrila, nadglasala, nadjačala, ne može se nadjačati Ustav, kolega Avdiću, mi jesmo svi da se ovo pitanje riješim, ali ne možemo biti protiv i morate da razumijete neke od zastupnika i neke od klubova koji ne želi da glasaju nešto što je neustavno, to je naš, dakle, temeljni, bazični princip i odnos prema Državi našoj. Mi našu Državu poštujemo na način da poštujemo njen Ustav. Ne možete sada da evo da kažem nam uzmete otežavajuću okolnost, ja razumijem da želite da riješite ovo pitanje, podržat ću svaki oblik koji je ustavan. Dajte nam prijedlog ustavan, dajte da pokušamo nešto da uradimo, što ima smisla, što ima logike. I znate šta je sada najgore? Što su sve ove institucije koje daju neka mišljenja dali pozitivna mišljenja na ovo. Zaista se postavlja pitanje na koji način ove institucije, ja čekam jednu tačku da kolegi Viboru to skrenem pažnju zato što sam s njim imao raspravu, doći će ta tačka na red, pa da vidimo ustvari na koji način ove institucije nama daju Ured za zakonodavstvo, ne znam, svi drugi daju nam pozitivno mišljenje.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Pa već sada ste otišli daleko od ispravke krivog navoda.

Muamer Bandić (zastupnik)

Oprostite, slažem se da sam otišao, ali evo navodim kao primjer ono zbog čega u stvari mi, kolega Vibore, ne možemo da podržimo ovaj oblik usvajanja.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ja sam to savršeno shvatio i iz izlaganja kolege Devića i iz vašeg izlaganja da vi kao klubovi ovo nećete podržati. I, vjerujte mi, kao neko ko objektivno odavde gleda, ovo sada izgleda infantilno. Dajte, ljudi, raspravljajte o hitnoj proceduri da idemo na glasanje ko je za koje je protiv i tako ćemo dobiti rezultate, nećemo jedni drugi je sad na sjednici ubijediti u suprotne stavove, vjerujte mi. Svi smo došli spremni sa sa nekim svojim stavovima ovdje.

Ne, nisam to rekao, samo da se vratimo na temu kolega Deviću, pa slušajte me, šta pričam. Zastupniče Avdić, izvolite.

Samir Avdić (zastupnik)

..Samo onaj maloprije rekao da su kolege iz opozicije glasale za zakone za koje su mislili da su nezakoniti ili protuustavni, nego da smo mi iz većine usvojili različite zakone za koje su kolege u istoriji ovoj zadnjih skoro dvije godine tvrdili da su nezakoniti. Tako ćemo i ovaj put. Vi tvrdite da je neustavno, mi ćemo izglasati, izvolite, da idemo dalje.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Završavamo. Zastupniče Čičić, izvolite. Prva diskusija.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajući, pozdravljam sve prisutne i sve ispred malih kрана. Ja ću samo kratko. Znači prvo, prije svega kao inicijatori, kao neko ko je podnio inicijativu da se na ovaj način zakona riješi ovo pitanje sufinanciranja ovih ustanova, ja se zahvaljujem svima koji su učestvovali u ovome, ministru, ministarstvu i svi koji su bili sudionici radne grupe da se dođe do nekog rješenja. Zahvaljujem i svim zastupnicima i poziciji i opozicije koji su, evo, i rekli da podržavaju ovakav način da se ovo pitanje riješi, a po pitanju hitnosti, znači mi svi imamo različita tumačenja. Ja poštujemo vaše tumačenje da ovo nema karakter hitnosti. Isto tako ja smatram da je ovo apsolutno hitno i da ima karaktere hitnosti, a ako treba, neko kasnije nek presuđuje ko je bio tu u pravu, ali ja smatram da je ovo apsolutno hitno pitanje i kao tako ću se izjasniti i ne može se prejudicirati da je neki zakon neustavan. Naravno, u svakom slučaju, svako ima pravo, ja poštujem vaše pravo da vi smatrate da ovdje nema karakter hitnosti, da bi to mogla biti presuda na jedan način. Ja smatram da apsolutno ima karakter hitnosti, i kao takvo ću se izjasniti i onda i zato smatram da, evo, mislim, predugo smo ovu diskusije vodili. Nek se svako izjasni kako misli da treba i kako smatra da je OK, ali u svakom slučaju, hvala svima koji su podržali i koji će podržati ovaj zakon, hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Izvolite ispravke. Zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Kolega je rekao, aludirajući vjerojatno na nas koji smo iznosili argumente i činjenice da prejudiciramo. Ovaj put kolege, mi ne prejudiciramo, ovaj put čitamo Presudu Ustavnog suda, prejudiciranje bi bilo da ovo već nije bila neka praksa koja je prošla sudsku instancu koja se zove Ustavni sud. Znači, ovdje nismo prejudicirali, odnosno pretpostavljali, a svaki put smo do sada bili u pravu. Podsjećam svaki put, tako da. Kolegice Melank nemojte dobacivati, to radite već od početka sjednice, nema potrebe, javite se za riječ, kažite sve što imate. Mislim, evo, možda je bolje dopredsjedavajući da vas. Znači, nismo prejudicirali, samo taj navod ispravljam, već smo čitali Presudu Ustavnog suda u vrlo sličnom slučaju.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Možete jedino ispraviti krivi navoda ako želite, izvolite.

Uključite zastupnika Čičića.

Davor Čičić (zastupnik)

U kontekstu prejudiciranja nisam ja mislio ništa osim onoga da će neko odlučiti da li ovdje ima karakter hitnosti ili nema karakter hitnosti. Vi smatrate da nema karakter hitnosti, ja isto kao zastupnik smatram da ima karakter hitnosti, tako ću se izjasniti, a na kraju krajeva, svatko ima ovdje pravo da se izjasni i na osnovu toga nek neko donese svoju odluku. Po pitanju hitnosti, govorim.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Kapidžić prva diskusija iz prvog reda, prvi put. Izvolite.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zato što je za protjerani zadnji, ali na moje zadovoljstvo sam protjeran, vjerujte. Vezano za ovu temu, naravno da ću se javiti po pitanju samo ovaj hitni postupak. Ja kada sam otvorio, kada je bilo zakazana redovna sjednica ova i pročitao ovu tačku, obradovao sam se, a onda me na kraju šokira to hitni postupak, zato što vrlo dobro znam šta je problem u tom hitnom postupku, odnosno da suštinski, i ako prođe čak jednoglasno da izglasamo i tako to ne znači da je zakonski i ne znači da neko neće, ne od nas, nego neko neće povući pitanje, ustavnosti tog i oboriti. I

onda sam se pitao zašto to, zašto to, zašto to radite? Mislim, stvarno je, stvarno je fascinantno šta radite i zašto to radite. I sada, naravno, građani gledaju, oni ne znaju o čemu se dešava. Pa zato sam se javio samo da kažem da kada sam bio ministar u toj Vladi SDA, SBB, DF za tih 9 mjeseci, gdje je zbog korone aktivnog rada, možda bi bilo četiri ili pet mjeseci. Jedan od prioriteta isključivo ministra kulture, tadašnjeg Kenana Alikadića, a i mene je između ostalog, pored zakona u mom ministarstvu je bio ovaj zakon, odnosno rješavanje problema financiranja institucija koji su na državnom nivou. Naravno, onda ljudi, onda ljudi kažu pa šta ste radili 30 godina? Isto što vi sada kada držite po vertikali, znate da to ne može financiranje proći na državnom nivou, jer su politike koje razgrađuju ovu državu na državnom nivou dovoljno jake da ne dozvole to, a ako se odustane od financiranja takvih institucija sa državnog nivoa, ispustimo na financiranje preko Kantona, onda smo mi izgubili tu jednu malu bitku za državu, naravno, a isto tako moramo da riješimo problem da te institucije ne propadnu. Znači, mi smo u vrlo teškoj situaciji kada se borimo za državu. Ovaj kada je to tadašnji ministar, SDA-ov ministar Kenan Alikadić radio, ja sam mu pomagao, on je iznio meni tada čitavu problematiku zašto i kako je to teško donijet i on je pripremio 90 % stvari, uradio kada smo izlazili iz Vlade, pitao sam ga kada bi ovo bilo usvojeno da smo ostali, on je rekao u ljetu '21. E sada, ja vas pitam zašto Fortina, odnosno Vlada trojke, jedan kompletan mandat jednog premijera 4 godine, nije ništa to uradila, a onda i vaša Vlada od godinu i po ovaj nije ništa uradila do ove sjednice. Znači to je 5,5 godina, niste spomenuli to, ljudi se tamo pate i onda ste stavili sada pod hitni postupak i obrazlažete nakon 5,5 godina vašeg konstantnog vladanja u Kantonu, gdje ste imali sve spremno od nas za financiranje, ja vas pitam zašto je? Jel to imate pritisak da me prekinete? Hvala. Ja pitam zašto je to toliko hitno i onda kada sam pitao kada sam sebe pitao zašto to radite, koja je razlika ako je vremenski razlika mjesec ili dva nakon 5,5 godina vašeg šutanja po ovom pitanju, onda sam shvatio da zapravo vi trebate taj hitni postupak iz razloga da mi reagujemo, jer mi ćemo reagovati na nešto što nije zakonito, što je protivustavno, što stalno radite, mi ćemo reagovati, ali onda pravite šah mat nama kao mi nismo za rješavanje problema institucije kulture, što je neistina jer smo mi to pokrenuli, a vi 5,5 godina niste bili za to i onda pokušavate prodati priču kao hitno da vam ljudi plješču. To je sramotno, ne da je hitno, ovo je prehitno, ovo je trebalo biti davno, davno riješeno ljudi se pate tamo i ja znam kakav je udar na te institucije. U Komisiji za nacionalne spomenike blokirani su projekti tamo da se radi samo zato što su državne institucije, a da ne govorim plaćanje zaposlenih, to je strateški cilj. I onda vi povučete potez da bi, ne znam šta, dobili poene kod građana da se zalažete, a mi tobože ne damo, pravite problem zbog dva mjeseca da se riješi kako treba, da niko ne može osporiti. Znači, ne znam zašto to radite, jer nećemo mi to obarati na Ustavnom sudu i tako, ali znam ko hoće, onaj koji ne dozvoljava državnu instituciju. Zašto im otvarate prostor? 5,5 godina šutite i onda donesete ovo da im otvorite prostor da oni to sutra sruše, da se potroši još 2 godine. Lako je srušiti ovo na Ustavnom sudu i nemojte misli da to neće neko uraditi i mi zbog toga nećemo glasati, zato što sutra, kada se pojavi, reći ćemo vam zašto nismo glasali, uvjerit ćete se. Ne znam je li to strategija, najnormalnije ste mogli u dva mjeseca dovesti normalne procedure, a vi sada tu zbog jednog mjeseca pravite frku i vi ste spasioci hitno, treba hitno, prehitno, nije to u redu. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Izvolite zastupniče Čičić, replika.

Davor Čičić (zastupnik)

Kolega Kapidžiću, drago mi je da ste i vi se bavili rješavanjem ovog problema. Isto tako, kao što vi sada kažete, zašto vi niste pet i pol godina ja bih sada vama trebao na ovo odgovor zašto vi niste zadnjih 20 godina kada ste bili na vlasti, isto to tako rješavali, ali nije to intencija ovoga. I zaista nije intencija i odgovorit ću isto na insinuaciju da smo mi sada namjerno vas htjeli

dovesti u neku. Zaista, ja vam tvrdim da to nije bila intencija da se dovodi bilo koga u neki, da tako kažem, položaj da sada neko nekog brani. Ja vam isto ponavljam, mi smatramo da imamo karakter hitnosti, vi možete smatrati kako god želite, ali nije bila nikakva ni želja da se bilo koga dovede u neki, da tako kažem, loš položaj, da se loše osjeća, nego da se zaista nađe način da se riješi ovaj problem. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Odgovor zastupnik Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Ma ja sam to i naveo. OK, nemamo ni mi intenciju da ovo blokiramo, samo mi je krivo što nas stavljate u takvu poziciju na televiziji, ljudima u takvu poziciju, a sve što želim arhitektura, kultura, sport, to je sve povezano. I ja sam ja sam jako zainteresovan da se prevashodno ovo riješi, a onda i da se obnove svi ovi objekti itd. I jednostavno, trudim se četiri, pet godina od ministarstva do sada i onda dolazim ovdje u situaciju da moram ne glasati.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

izaći ili da me nema ovdje protiv ovog zakona za koji se trudim, mislim, skidam vam kapu, ako dobijete još jedne izbore, skidam kapu, ako je ovo metod. Nemate razloga, nemate ni jedan razlog hitna, a govorite što mi nismo 20 godina. Isto ko što vi nije za godinu i pol vertikale po vlasti, znate da ne može i vi nama sada kažete što mi nismo za 20 godina? Ne može, stvar je pristupa dal ćemo imati državu u kantonu, državu na nivou države. Zbog toga je sve to specifično i problematično i ako i ako smo već mi našli, onda '20-te u koroni našli modus kako i vi sada to stavljate pod hitnu nakon 5,5 godina i onda ja moram da se crvenim i da mi ljudi kažu ti si protiv kulture. To je sramota u šta dovodite, isto ko da to radite namjerno, svjesno i ako vam to prođe još jednom kod građana, svaka vam čast.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Izvolite, Samir Avdić, replika.

Samir Avdić (zastupnik)

Znači ja mislim da bismo ovo trebali staviti na glasanje, a odgovor na pitanje zašto je ovo u hitnoj proceduri, ja mislim da će dati predstavnici sedam institucija koji će se kasnije ovdje naći s nama, pa pitajte njih zašto je ovo hitno. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupniče Dević druga diskusija.

Mahir Dević (zastupnik)

Kolega Avdić, vi ste već, razumijemo i to kod vas, jel taj emotivni dio, vezani ste za tu oblast i mi to razumijemo da tako reagujete itd i to je ljudski, konačno. Međutim, ovo što vam je kolega Kapidžić kazao je suštinski tačno, ispravno, nije politikantski, ljudski i realno i zakonito. Znači to karakter hitnosti određuje onaj ko ulazi u izmjenu zakona, predlagač. Presudu o tome da li je taj karakter hitnosti bio ili nije donosi Ustavni sud. Ovdje to nije slučaj. Mene zanima samo još u drugoj diskusiji i da ne ponavljam ovo sve što smo kazali, zaista govorimo ovo nismo još ni glasali za dnevni red Skupštine, volio bih da mi ministar Magoda, čiju intenciju da se ovu riješi pozdravljamo, evo pozdravljam koliko treba puta da ovo pozdravim da vi sutra ne biste rekli da smo mi protiv ovoga. Znači, pozdravljamo, vrlo rado bi glasali za ovo da ste predložili zakonito, međutim vi ste ovo predložili nezakonito. E sad, pošto ste predložili to

nezakonito, mi vas pozivamo kao Klub da vi ovo vratite, ministre, u zakonite okvire, da ovo donesemo u redovnoj proceduri, najmanjoj mogućoj, najkraćoj javnoj raspravi, ako treba rasprava da javna da traje 5 minuta, neka traje 5 minuta, ako je moguće i molio bih vas da nam se po tom pitanju očitujete vi, da preuzmete vi u stvari odgovornost za ovo što radite, a ne mi, ovaj, da nam se očitujete i da nam odgovorite da li vi želite da ovo vratite u redovnu proceduru, da mi ovo usvojimo u što kraćem mogućem roku i da i mi podržimo ili vi ministre, želite, pored svih naših upozorenja, diskusija, rasprava, a i vi premijeru, da te institucije potencijalno sutra uvedete u ozbiljna krivična djela, koja bi podrazumijevala sljedeće stanje: da vi danas usvojite ovaj Zakon na nezakonit način, da netko pokrene zahtjev za ocjenu ustavnosti, da ovaj Zakon obori, a da onda neko po osnovu toga traži krivičnu odgovornost za isplaćivanje sredstava, plata, trošenje nenamjensko itd, itd, jer je intencija ovog Zakona očigledno da se uvede stavka u koju će se omogućiti isplaćivanje plaća, ako sam dobro, ministra razumio. E sad vidite, ako to bude neustavno, nezakonito, a onaj ko je isplatio plaće može imati ozbiljne pravne posljedice. Znači ozbiljne, jer ovdje će se raditi o desetinama i stotinama hiljada konvertibilnih maraka. E zato, ministre, ja bi vas zamolio da vi nama evo kao Klubu date neku vrstu odgovora da li biste vi bili spremni da ovo vratite, da i mi podržimo, ako ne, mi ne možemo glasati za nešto što je nezakonito, ali pozdravljamo ovaj intenciju da se ovo pitanje riješi. Volio bih, ovo je ozbiljna stvar, mislim, može biti ozbiljna stvar, pored ovog plemenitoga, volio bih da mi ministar samo da taj odgovor prije, da nađemo kompromisno rješenje, jel da podržimo i mi i to da bude u skladu sa zakonom.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Da zaključimo raspravu pa ću dati ministru riječ da kaže što je mislio. Izvolite zastupniče Selmanović, druga diskusija.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Evo još jednom ovdje da i ja, da podržavamo sve napore koje je kolege Kenan Magoda uložio da se ovaj Zakon dovede i evo i kolega Samir Avdić koji se vidimo da ima iskrene namjere da se ovaj problem riješi. Međutim, iz svega ovoga što je rečeno i što se vidi iz Presude Ustavnog suda, nisu zadovoljena dva kriterija. Ovo je jako ozbiljna tema, institucije na nivou države da nisu, odnosno ustanove na nivou države, da nisu jako bitne, ne bi došle u ovu situaciju u kojoj su sad. Sve sile se trude da uništite državu, a uništavate državu tako što uništavate ustanove kulture, ono što baštini historijsko kulturno naslijeđe jedne države. Nemojte da dajemo oružje našim neprijateljima, neprijateljima ove države da danas, sutra oni obaraju ovaj Zakon. Dajte da zajedno svi uradimo, da ovaj zakon donesemo, da zaštitimo prije svega državu, a državu štitimo tako što poštujemo Ustav i zakone, da zaštitimo ustanove kulture i da ljudima koji tamo rade, koji se lavovski bore, nađemo zakonsko rješenje kako da primaju plate, odnosno da primaju novac koji su zaradili. Evo, ja vas sve pozivam ovdje da zajedno to uradimo, ali nemojte da uradimo kršeći Ustav i zakone, kako Države, tako i Federacije. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Kratka replika zastupnika Avdića. Uključite zastupnika Avdića, izvolite.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem se kolegama, svi koji su diskutovali zaista su i uputili poruku da podržavaju rad ovih institucija. Ja samo evo pozivam, onaj koji bude prvi poslao tu apelaciju i tužio nas zato što smo mi ovo napravili, nek taj preuzme osnivačka prava, i to, ko god taj bude, sa bilo kojeg nivoa, neko kome bude smetalo ovo što smo mi usvojili, nek taj preuzme prava i nek taj počne financirati ovih sedam institucija. Do tada ćemo ih mi financirati.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnice Bandić, zastupnik Šaljić, izvolite, diskusija.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Evo, ja ću se uključiti u diskusiju s jednom narodnom poslovicom: " Put do pakla je popločan dobrim namjerama". Opozicija vam je dala konstruktivna rješenja kako, i zastupnici Mahir Dević i moj kolega Muamer i Kapidžić, kako da zakonito pomognemo ljudima. I ja mislim da je to u redu i da se možemo strpjeti, ako ovoliko godina, još ne znam 15 dana. Eto. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnice Kapidžić, jel druga diskusija? Imate riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem, samo nisam se imao namjeru, ali da samo još jednom podcrtam, zbog građana i ljudi, a najviše zbog uposlenih tamo, oni vrlo dobro znaju koliko sam se ja personalno borio tamo za one projekte koji su nam sa državnog nivoa ukinuti od Američke ambasade financiranje obnavljanje Muzeja itd. Zašto mi nećemo glasati za ovo je isključivo zato što je ovo put da oni nemaju platu još godinu dana. Ja ne želim, ja ne želim da ljude na taj način lažemo, a da uzimamo neke političke poene, čak i da i gubimo pod ovim okolnostima, ja znam šta će biti, znam koliki je pritisak na državne institucije i koliki je pritisak da se te državne institucije ukinu, to valjda svi znaju. Znamo u kakvom vremenu živimo, a isto tako znam koliko ovo ide na ruku, ovakvo rješavanje i zato vas molim još jednom da nađete rješenje koje je ustavno i zakonito, u protivnom, vi ste ti koji je i donijelo i oborilo na Ustavnom sudu to, vi ste ti koji blokirate financiranje institucija. Ne znači, ne znači to što vi ovdje prikažete, ovaj put vodi ka blokiranju daljnjem. Ne znam zašto to radite, mislim, svjesni ste i vi toga. Što je najgore, vi ste svjesni toga, vi ste svjesni i ranije kada ste donosili neke odluke, da će Ustavni sud oboriti i oborio je, sve što smo vam rekli, bilo je oboreno. Zašto to radite jer kakve su to politike? Odakle dolaze te politike? Znae, znate da neće niko od nas to podnositi, ljudi moraju imati plate, mora to da živne, nama je kultura ubijena, znači da nam se ubija država, mi to znamo vrlo dobro od rata, oni koji su bili u ratu znaju šta je značila kultura i koja je to snaga države. Ja ponovo upozoravam, ako ništa kažem, sačekajte godinu dana pa ćete vidjeti šta ste uradili. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Replika zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Hvala. Ja se nadam da ćemo samo prijeći na usvajanje dnevnog reda, ali moram da ispravim ovaj krivi navod. Znači mi ljudi kroz ovaj Prijedlog zakona ne preuzimamo osnivačka prava da bi nas bilo koji nivo državni, federalni ili bilo koji drugi na bilo kakav način osporio, mi samo pravimo jedan lex specialis zakon da bismo mogli preuzeti privremeno sufinanciranje ovih institucija i da bismo im, za razliku od dosadašnjih godina, mogli dati novac za plate, a ne za projekte. Znači, osnivačka prava niko ne preuzima. Da preuzimamo osnivačka prava, vaša priča bi zaista imala smisla. Znači, ovo je samo finansiranje.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Kapidžić, odgovor na repliku, ovo je nevjerovatno u šta smo se mi uvukli, stvarno. Ispravka krivog navoda zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Kolega, niko nije spominjao osnivačka prava, taj je navod vaš ispravljam. Mi ovdje govorimo o proceduri donošenja zakona, osnivačka prava nemaju veze sa procedurom donošenja zakona, znači mi donosimo zakon po neustavnoj proceduri, o to vam govorimo i upozoravamo vas i nudimo vam rješenje da se to donese u ustavnoj zakonskoj proceduri. Nemojte na neki način odvlačiti pažnju u vašoj diskusiji i na neka osnivačka prava koja nko nije ovdje spomenuo, pričamo o proceduri, to ćemo u diskusiji govoriti o tim stvarima.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnika Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Ja moram da odgovorim zato što spominje se lex specialis zakon, pa lex specialis, trebali ste donijeti lex specias zakone za Prvu transversalu, za saobraćajnice, za ono što se maltene ni ne može brzo riješiti bez takvog zakona. Ovo, vi imate rješenje u rukama za mjesec dana, 30 dana duže od ovog što radite. O čemu pričate i odakle tolika, zašto ste, vi nećete dati odgovor, zašto ste navalili kad imate od nas punu podršku da riješimo, samo to traje duže, 15 ili mjesec dana. Hajde, objasnite ljudima zašto. Zašto stavljate pod rizik i uposlene tamo i onog koji isplaćuje platu i pod rizik da uopće ovaj Zakon prođe, jer neko će, neko će možda podnijeti apelaciju. Možete li objasniti konkretno šta vam znači mjesec dana? Imate punu podršku opozicije, jednoglasno ćemo ga donijeti. Zašto? Samo možete li objasniti zašto hoćete da smo mi protiv, da mi izlazimo, a vi donesete ovo? Jel to obično politikantstvo, borba za neke glasove, slika građanima ili stvarno želite da riješite ljudima. Da ste stvarno htjeli riješiti, riješili bi '21 jer je bilo spremno. Ja eto, ne znam ja ko će.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Možda ćemo saznati odgovor na vaše pitanje zašto ako konačno dođemo do toga da nam se obrati ministar koji je tražio riječ, ali, evo, bezuspješno to pokušavamo 45 minuta, postavljajući sami sebi neka hipotetička pitanja, boreći se sa zamišljenim protivnicima itd, a niko nikog ništa ovdje nije optužio. Dakle, imate svoj stav, mi imamo svoj stav vrlo jasno i pokušavamo ubijediti jedni drugi u nešto u šta ne vjerujemo jedni drugima. Eto, izvolite zastupniče Bandić. Zastupniče Bandić, šta je ovo druga diskusija, izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajući, evo ja želim, diskusije su otišle malo preširoko, dakle, mi nismo raspravljali o meritumu ovog Zakona, to ćemo raspravljati ukoliko on uđe, dakle dobije podršku da se donese po hitnom postupku. Mi smo, dakle, kao Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu, nismo da se ovaj Zakon donese po članu 159 zato što mi smatramo, dakle, da ovaj Zakon, generalno zakon ne može imati karakter hitnosti. Jako je teško opravdati te zahtjeve. Ukoliko sad posmatramo, dakle, i jednu i drugu stranu, kako je to govorio i Kapidžić, kolega, i Mahir Dević, da raspravljamo o meritumu, onda nećemo nigdje otići. Dakle, prije svega sada govorimo da sama procedura donošenja zakona, po mišljenju Kluba Stranke za Bosnu i Hercegovinu nije po Poslovniku i smatramo da se treba da vratiti u redovnu proceduru. Ukoliko, dakle, postoji ta mogućnost da izbjegnemo, bar evo da kažem ovaj dio procesni u

ovom trenutku da nemamo povredu Poslovnika, onda u nekoj drugoj fazi možemo da raspravljamo o materijalnom dijelu Zakona o kojem smo najvećim dijelom pričali je ministar zaista i kolega Avdić, evo, emotivno su djelovali, imaju ljudi ozbiljan problem, gorući i mora se riješiti. Da li je ovo od sada način kako nam je to predloženo, to ćemo u nekoj drugoj fazi raspravljati, ali zaista sada smatramo, dakle, da izlazi van okvira Poslovnika ova procedura. Iz tih razloga, ja bi zamolio, također, ministra i evo, ministar je predlagač, naravno, skupštinska većina će podržati ili neće, da pokušamo da bar izbjegnemo ovaj dio, da ovaj zakon, odnosno sama procedura ne bude ušla u neku ocjenu ustavnosti, da li je urađena po Poslovniku ili nije, a onda ćemo se, raspravljat ćemo o samom merituu Zakona. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Meni? Izvolite, pa samo sam vam još ja i ostao, u pravu ste.

Mahir Dević (zastupnik)

Vrlo korisna. Vi ste rekli jednu suštinsku stvar koja je vrlo ozbiljna i ne treba preko nje preći. Vi ste u stvari nama maloprije kazali da je vas nemoguće u stvari ubijediti u suprotan stav, da vi imate svoje stavove kao, mi imamo svoje stavove i da mi ovdje beskorisno trošimo vrijeme. Otprilike tako, parafraziram, to je ono što ste vi kazali, u praksi je to tako zaista bilo, vi ste rekli istinu, ali nije tu problem, kolega _Vibore, što mi vas, evo, kada govorimo opozicija, ne znam, SDA, često puta DF, S BiH, ne možemo ubijediti, vas ni presude ne otriježne da vas, kako se zove, uozbilje, jer se kroz desetine akata ponavlja ista stvar ista priča. Znači vi ste toliko osorna i gruba vlast koja apsolutno nemari ni za Ustav ni zakone ni procedure, već, vi ste ovdje uveli jednu praksu da je osamnaest ruku, a to je bila izjava vašeg nekadašnjeg predsjednika Naše stranke, Peđe Kojovića da 18 ljudi može šta god hoće, to je rekao ovdje u ovoj Skupštini, naravno ja se ne slažem s njim, 18 ljudi i ako ima se većina u Skupštini, mora raditi u skladu sa zakonom, i vi ste taj vaš princip ovdje primijenili i dosljedno ga primjenjujete i dokazujete. Imao sam zaista potrebu u ovoj replici da se složim s tim što ste vi kazali, ali mi moramo, naravno, iznijeti ovo sve i kazati radi javnosti, jer ne možemo dozvoliti da vaše nezakonito jednodimlje ode kao neka slika lažnog popravljnja stanja, jer vi u stvari na ovakav način urušavate pravni sistem Kantona Sarajevo, Federacije Bosne i Hercegovine i Države Bosne i Hercegovine.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ja neću iskoristiti pravo da vama odgovaram na repliku. Zastupniče Kapidžić, vi isto mene replicirate? Izvolite.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Replika je vama samo zbog jedne formulacije, možda niste svjesni, možda jeste, rekli ste da smo mi ovdje sada zamišljeni neprijatelji se ovdje sukobljavaju, na ovo. Nisu ovdje, nisu ovdje zamišljeni neprijatelji, mi imamo problem u državnim institucijama kulture o kojima raspravljamo zato što imamo stvarnog neprijatelja, a mi bi trebali biti na jednoj strani da se borimo protiv tog neprijatelja, da se borimo za te državne institucije, a vi pričate ovdje u zamišljenom, kao stvara se zamišljeni neprijatelj, ne stvara se uopšte nikakav neprijatelj jer ga imamo stvorenog, a mi ne znamo da odgovorimo na to, čak ne znamo da odgovorimo ni ovdje u Skupštini. Najjednostavnije je odgovoriti da se to riješi kroz zakonski akt i vi konačno shvatite to i krenete i onda bub stavite hitnu proceduru i napravite sami sebi napravimo problem. Ja ne želim da učestvujem u tom problemu u smislu da glasam za ovo, u tome je problem čitav što ne želimo da učestvujem u daljnjem problemu tih institucija kulture koji

pogrešnim potezom, zapravo, samo im pravimo veći problem, a imamo rješenje u rukama. Ne znam zašto to radite.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Kolega Kapidžić, evo samo kratko pojašnjenje, nisam mislio zamišljeni neprijatelj kao na neprijatelje države, nego u kontekstu toga što ste vi rekli da smo mi sada ovo namjestili, da se vi morate pravdati da ste protiv ustanova kulture, nije apsolutno, to nije nikakva namjera Prijedloga ovog zakona.

Dobro, ja bih sada zaključio diskusiju i dajem ministru Magodi riječ. Jel ostajete pri tome da tražite riječ? Izvolite, dajem ministru riječ, uključite ministra Kenana Magodu, izvolite ministre.

Kenan Magoda (ministar)

Nisam htio da ulazi u ovaj Zakon u populizam, populizam su riječ, a djela su sprovedena kroz ovaj Zakon koji smo danas prezentirali. Spreman sam za ovaj Zakon, ukoliko je krivično djelo ići ću zatvor za uposlenike institucije kulture koji su smješteni u Kantona Sarajevo, jer smatram da je ovaj Zakon itekako dobar i odličan. Volim i želim da mislim da neće niko pokrenuti Apelacioni sud i volio bih vidjeti tu osobu ili bilo koju političku partiju koja će to pred sudom tražiti da li je ovaj zakon dobar ili loš. Naravno, objasnio sam svoju hitnost, jel ne može biti hitnije ništa kada ljudi ne mogu ovjeriti svoju zdravstvenu knjižicu, kada uposlenici nemaju tri mjeseca platu. Ostajem pri ovom Zakonu i želim da dođe se na glasanje. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Dobro. S obzirom, ajmo ljudi, preći na glasanje, nemojte, molim vas.

Molim zastupnike da pristupe izjašnjanju da se Prijedlog zakona o privremenom preuzimanju sufinansiranja institucija kulture i obrazovanja, čiji je osnivač Bosna i Hercegovina, donese po hitnom postupku.

Molim anketu, izvolite glasati.

Ako ćemo se držati Poslovnika, ovi što su u sali, trebali bi glasati ili barem izaći. Dobro. Možete li mi dati rezultate glasanja.

Za je glasalo 21 zastupnik, 0 protiv, 0 suzdržan.

I konstatujem da je Skupština Kantona Sarajevo usvojila prijedlog da sa Zakonom o privremenom preuzimanju sufinansiranja institucija kulture obrazovanja, čiji je osnivač Bosna i Hercegovina, donese po hitnom postupku.

Na osnovu unaprijed navedenog Prijedlog dnevnog reda današnje, 15. Radne sjednice glasi:

1. Poslanička/zastupnička pitanja inicijative i odgovori;
2. Prijedlozi Odluka o verifikaciji Odluka o dodjeli javnih priznanja Kantona Sarajevo:
  - a) Prijedlog Odluke o verifikaciji Odluke o proglašenju Počasnog građanina Kantona Sarajevo, N.J.E. Rezeq N.M. Namoor, ambasadora Države Palestine u Bosni i Hercegovini;
  - b) Prijedlog Odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo Akademiku Dževadu Jahiću;
  - c) Prijedlog Odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo, Samiri Hurem;
  - d) Prijedlog Odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo, Josipu Pejakoviću;

- e) Prijedlog Odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo, Zlatanu Fazliću Fazli;
  - f) Prijedlog Odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo, Mirsadu Terziću;
  - g) Prijedlog Odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo, Ismailu Barlovu;
  - h) Prijedlog Odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo, Udruženju boraca-maloljetni dobrovoljci odbrambeno-oslobodilačkog rata '92.-'95 Kantona Sarajevo;
  - i) Prijedlog Odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo, Muzičkoj grupi Mostar Sevdah Reunion;
  - j) Prijedlog Odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo, Udruženju "Think Pink - Zajedno smo jedno";
  - k) Prijedlog Odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo, Institutu za historiju u Sarajevu;
  - l) Prijedlog Odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo, Lovačkom Udruženju "Sarajevo" Sarajevo;
  - m) Prijedlog Odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo, Akademiku prof. dr. Muhamedu Filipoviću, posthumno;
  - n) Prijedlog Odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo, Akademiku dr. Ibrahimu Pašiću, posthumno;
  - o) Prijedlog Odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo, Akademiku Hadžemu Hajdareviću, posthumno;
  - p) Prijedlog Odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo, Segmedini Srna-Bajramović, posthumno;
3. Prijedlog Programa obilježavanja Dana Kantona Sarajevo od 02.05.2024. do 09.05.2024. godine;
  4. Prijedlog Odluke o pristupanju izradi Prostornog plana Kantona Sarajevo za period od 20 godina;
  5. Prijedlog Zakona o privremenom preuzimanju sufinansiranja institucija kulture i obrazovanja čiji je osnivač Bosna i Hercegovina-hitni postupak;
  6. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo;
  7. Nacrt Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo;
  8. Nacrt Zakona o elektronskom upravljanju u Kantonu Sarajevo;
  9. Prijedlog Odluke o usvajanju Plana preseljenja radi realizacije Projekta „Izgradnja Tramvajske pruge Ilidža-Hrasnica”;
  10. Prijedlog Odluke o davanju naziva novom mostu na području Općine Stari Grad Sarajevo;
  11. Prijedlozi Odluka o davanju saglasnosti na Programe rada Javnih ustanova iz oblasti kulture za 2024. godinu:
    - a) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Narodno pozorište Sarajevo sa finansijskim planom za 2024. godinu;
    - b) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Pozorište mladih Sarajevo sa finansijskim planom za 2024. godinu;

- c) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove “MES – Međunarodni teatarski festival – Scena MESS” sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- d) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Sarajevska filharmonija sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- e) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Muzej Sarajeva sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- f) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Kamerni teatar 55, Sarajevo, sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- g) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Kantonalni zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- h) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Sarajevski ratni teatar – SARTR, sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- i) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Biblioteka Sarajeva, sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- j) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Historijski arhiv Sarajevo, sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- k) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Muzej “Alija Izetbegović”, Sarajevo, sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- l) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Bosanski kulturni centar Kantona Sarajevo, sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- m) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove “Collegium artisticum”, Sarajevo, sa finansijskim planom za 2024. godinu;

12. Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na prijedlog Ugovora o prenosu prava vlasništva bez protučinidbe na nekretnini označenoj kao k.č. 3104, STRIŽEVAC, upisanoj u zk. ul. br. 85 KO PRESJENICA, ukupne površine 6009 m², od čega pomoćna zgrada u privredi 5 površine 100 m², pomoćna zgrada u privredi 8 površine 3 m², pomoćna zgrada u privredi 6 površine 44 m², pomoćna zgrada u privredi 4 površine 94 m², pomoćna zgrada u privredi 3 površine 27 m², poslovna zgrada u privredi 2 površine 203 m², poslovna zgrada u privredi 1 površine 719 m², dvorište 0 površine 4803 m², pomoćna zgrada u privredi 7 površine 16 m², između ugovornih strana FAMOS d.d. Sarajevo kao Prenosioca i Kantona Sarajevo kao Sticaoca;

13. Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada sa finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu;

14. Prijedlog Odluke o izmjenama Odluke o osnivanju Javne ustanove „Centar za napredne tehnologije u Sarajevu“;

15. Prijedlog Odluke o donošenju Strategije ograničenja korištenja uglja i ostalog čvrstog goriva u Kantonu Sarajevo za period 2023. – 2033. godine.

Molim zastupnike da se izjasne o predloženom dnevnom redu.

Možete glasati. Molim rezultate. Za je glasalo 24 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Pardon, izvinite, 0 protiv i 5 suzdržanih.

Konstatujem da je Skupština za 15. Radnu sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo usvojila dnevni red kako je predložen.

Također, uz poziv za sjednicu dostavljeni su vam sljedeći informativni materijali:

- Izvještaj o radu policijskog komesara Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo za vremenski period 01.07.-30.09.2023. godine;
- Informacija o stanju kriminaliteta, javnog reda i mira i sigurnosti saobraćaja na području Kantona Sarajevo za mjesec decembar 2023. godine;
- Informacija o stanju kriminaliteta, javnog reda i mira i sigurnosti saobraćaja na području Kantona Sarajevo za mjesec februar 2024. godine.

Prije nego što prijedemo na realizaciju prve tačke dnevnog reda, obavezni smo da razmatramo Zapisnik sa Stenogramom 13. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo koji vam je dostavljen uz poziv za sjednicu. Ima li neko primjedbe na Zapisnik?

Nema.

Molim vas da se izjasnite o zapisniku sa 13. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo.

Možete glasati. Mogu rezultati. Za je glasalo 29 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo.

Konstatujem da je Skupština potvrdila Zapisnik sa 13. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo, održane 29. 12. i 30. 12. 2023. godine i 29. 1. 2024. godine.

Prelazimo na prvu tačku dnevnog reda. Sada je 12:00 sati, znači do 01:00 Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori.

AD-1.

Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori.

Prvi prijavljen zastupnik Kapidžić, izvolite.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Podnijet ću samo jednu inicijativu. Dakle podnosimo inicijativu ispred Kluba SDA, a ona je dostavljena i dostavljena je u protokol.

Pod 1. Da se stavi van snage Zaključak Skupštine Kantona Sarajevo broj 01-19- 6024/24, od 26. 2. 2024. godine, koji je usvojen na 14. Radnoj sjednici koja je održana 26. 2. 2024. godine, a kojim su utvrđeni Nacrti sljedećih urbanističkih planova:

- a) Urbanistički plana urbanog područja Sarajevo (Stari Grad, Centar, Novo Sarajevo, Novi Grad, Ilidža i Vogošća) sa nacrtom Odluke o provođenju Urbanističkog plana urbanog područja Sarajevo (Stari Grad, Centar, Novo Sarajevo, Novi Grad, Ilidža i Vogošća);
- b) Urbanistički plana za urbano područje Ilijaš sa nacrtom Odluke o provođenju Urbanističkog plana za urbano područje Ilijaš;
- c) Urbanistički plana za urbano područje Hadžići sa nacrtom Odluke o provođenju Urbanističkog plana za urbano područje Hadžići;
- d) Urbanističkog plana za urbano područje Trnovo sa nacrtom Odluke o provođenju Urbanističkog plana za urbano područje Trnovo;

Pod tačkom 2. Da se stavi van snage Zaključak Skupštine Kantona Sarajevo broj 02- 04-5590-1/24. od 26.02.2024. godine, koji je usvojen na 14. Radnoj sjednici koja je održana 26. 2.2024. godine, a kojim se van snage stavlja Zaključak Skupštine Kantona broj 01-04-3436-6/20 od 25. 2. 2020.

Pod tačkom 3. Da se tek nakon usvajanja Nacrta novog Prostornog plana Kantona Sarajevo za period 20 godina pristupi izradi i usvajanju urbanističkih planova iz tačke 1 ove inicijative, kao i da se tek po usvajanju Urbanističkog plana urbanog područja Sarajevo stavi van snage Odluka o zaštiti vjetrokoridora, a sve u skladu sa Novim nacrtom prostornog plana. Obrazloženje: Skupština Kantona Sarajevo je na 14. Radnoj sjednici održanoj dana 26.02.2024.godine usvojila Zaključak broj 01-19-6024/24 od 26.2.2024 godine kojim su utvrđeni nacrti urbanističkih planova, kako je to navedeno u tački 1., ove Inicijative sa Nacrtom odluke o provođenju istih. Zakonom o prostornom uređenju Kantona Sarajevo, "Službene novine Kantona Sarajevo", broj 24/17 i 1/18. u članu 17. Stav (2) propisano je da razvojni planski dokumenti, a u koje spadaju Prostorni plan Kantona, Prostorni plan područja posebnih obilježja Kantona i urbanistički plan, predstavljaju strateški dugoročne planske dokumente kojima se definišu osnovna načela planskog uređenja prostora, ciljevi prostornog uređenja, kao i zaštita korištenja i namjene prostora i da se isti rade za vremenski period od najviše 20 godina. Također, pomenutim Zakonom u članu 20. propisano je da se urbanistički planovi navedeni u tački 1 ove Inicijative odnose za urbana područja i da se granice područja za koji se izrađuju definišu se Prostornim planom Kantona. Nacrtom urbanističkog plana iz tačke 1. ove inicijative izrađen je u skladu sa Prostornim planom Kantona Sarajevo za period 2003 do 2023 godina.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Kolega zastupniče, isteklo vam je vrijeme, pa molim vas.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Dobro inicijativu imate, dobit će i svi zastupnici da se izjasne. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Dobro, zahvaljujem. Zastupnica Hodžić.

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem, dopredsjedavajuća. Pozdravljam sve prisutne. Podnosim inicijativu Vladi Kantona Sarajeva, Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo i Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove da poduzmu sve potrebne aktivnosti kako bi dobrovoljni davaoci krvi, novi i oni koji su određeni broj puta darivali krv u Kantonu Sarajevo, ostvarili određena priznanja i pakete u znak zahvalnost se za humanost dobrovoljnim davaocima krvi i kako bi uposleni darivaoci iskoristili Zakonom o radu Federacije BiH propisan slobodan dan nakon svakog darivanja, podjednako u javnom i realnom sektoru, i to na sljedeći način: pod 1. Paket u znak zahvalnosti sa prvo darivanje krvi. Paket prilagoditi mladim generacijama koje se odluče prvi put darivati krv u vidu određenih pogodnosti bodova prilikom upisa na fakultet ili prvog uposlenja, npr besplatno korištenje biblioteke ili besplatan ljekarski pregled, zatim ulaznice za ustanove kulture Kantona Sarajevo, besplatne karte za korištenje Olimpijskog bazena Otoka, besplatne karte za korištenje Trbevičke žičare, ski karte i slično. Vrijednost svih vrsta formiranih paketa u okviru paketa broj 1 treba da bude jednaka.

Pod 2. Paket u znak zahvalnosti za darivanje krvi 30 i više puta svim dobrovoljnim darivaocima krvi koji su to učinili muškarci 30 i žene 25 i više puta treba prilagoditi radnicima, penzionerima, neuposlenima u vidu besplatne karte za javni prijevoz ili plaćanje komunalnog računa ili kompletan godišnji sistematski pregled ili besplatno korištenje bazena, izletišta Trbevičke žičare ili besplatne karte za ustanove kulture Kantona Sarajevo i slično. Vrijednost svih vrsta formiranih paketa u okviru paketa broj 2 treba da bude jednaka.

Pod 3. Priznanje plaketa dodijeliti u znak zahvalnosti za darivanje krvi sto i više puta svake godine za Dane Kantona Sarajevo svim dobrovoljnim davaocima krvi koji su to učinili muškarci 100 i žene 75 i više puta uz simboličnu novčanu naknadu.

Pod 4. Paket sa obrokom prilikom svakog darivanja krvi. Paket bi trebao sadržavati 1 obrok voće i sok.

Pod 5. Slobodan dan za sve uposleni darivaocce krvi da bude obavezan u javnom i realnom sektoru, podjednako. Prilikom svakog narednog inspekcijskog nadzora obavezno provjeriti da li je uposlenik, koji je dobrovoljni davalac krvi koristio slobodan dan nakon svakog darivanja i ukoliko nije naložiti da se to obavezno izvrši.

Darovali su krv, spasili su život.

I samo još kratko, obrazloženje je malo opširnije, to ću dostaviti u pisanoj formi. Još jedna inicijativa. Podnosim inicijativu Vladi KS...

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnice, vrijeme vam je istaklo. Možete u pismenoj formi dostaviti inicijativu.

Admela Hodžić (zastupnica)

Jedna rečenica ako može, samo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Isteklo vam je vrijeme možete u pismenoj formi dostaviti. Mislim, možemo svi tražiti po 20, 30 sekundi.

Admela Hodžić (zastupnica)

Pa pustili ste i kolegu prije mene, pa eto mogli ste.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Nije, kolega je završio svoju diskusiju. Ja vam se zahvaljujem. Zastupnik Marjanović. Izvolite.

Damir Marjanović (zastupnik)

Ja vam se zahvaljujem. Inicijativa će biti vrlo kratka, jasna. Pokrećem inicijativu, zatražiti ću i glasanje Skupštine KS o toj inicijativi, da se u narednom periodu, a najkasnije do završetka ove školske godine, organizira tematska sjednica o procesu reforme obrazovanja u Kantonu Sarajevo. Obrazovanje je sve ono o čemu trebamo pričati. Obrazovanje je temelj svakoga društva. 2019. godine smo pokrenuli priču tako što smo imali tu tematsku sjednicu, donijeli smo određene zaključke. Nekako u ovome raskoraku o ovome dinamičnom vremenu nešto ne mogu da se sjetim da smo jedan od bitnih zaključaka glede i informiranja o procesu reforme obrazovanja u Kantonu Sarajevo svaka tri mjeseca ispunjavali. Pošto postoje, pošto postoje određene nedoumice vezano za procese reforme obrazovanja koji su se odvijali i koji se odvijaju, pošto se situacija promijenila, sada već imamo 2 ministarstva i oba ministarstva trebaju da se jasno uključe u te procese, mislim da je vrijeme da revidiramo ono što je urađeno i u krajnjem slučaju da zauzmemo eventualno neke nove stavove vezano za ove procese. Prije par sjednica smo raspravljali o tome i mislili smo da to treba ići kao tematska tačka, s obzirom da ministarstva zaslužuju prostor da prezentiraju sve ono što rade, ali isto tako i da eventualni oponenti zaslužuju prostor da prokomentarišu i eventualno daju dobre zaključke, ideje i pravce procesa reforme obrazovanja, idući onome što smo svi rekli da je obrazovanje budućnost ne samo Bosne i Hercegovine, nego cijeloga našeg društva, mislimo da je vrijeme, da rezimiramo

sve ono što se dešavalo u protekle 4 godine, da vidimo gdje smo i šta smo, da eventualno zauzmemo neke možda nove pravce ili korigiramo neke postojeće i da malo ozbiljnije pristupimo toj cijeloj priči. Dakle, dobit ćete tekst koji će biti prilagođen ovoj inicijativi, do kraja ove tačke i zahtijevat ću glasanje o ovome. Znači ovo je inicijativa ispred Pokreta za nove generacije. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupniče. Zastupnica Fatima Gavrankapetanović -Smailbegović.

Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. Pozdravljam sve prisutne, kao i gledaoce kraj malih ekrana. Ja danas imam jednu inicijativu koju upućujem ministru zdravstva, doktoru Enisu Hasanoviću, da u narednom periodu nađe rješenje, organizira i pomogne da se operacija Fibrotomija po Ulzibatu može raditi u Kliničkom centru ili u Općoj bolnici. Ova operacija je neophodna za djecu sa cerebralnom paralizom, poboljšava obime pokreta kod djece i kroz to vodi do poboljšanja kvalitete života djece i roditelja, dovodi do poboljšanja motoričkih funkcija i pokretnosti djeteta. Za samu operaciju ne trebaju velika materijalna ulaganja, niti edukacija naših ortopeda. Potrebno je samo nabaviti odgovarajući tanki skalpel koji se koristi prilikom tih operativnih zahvata. Ovaj operativni zahvat radi se u svim zemljama u okruženju i obzirom da se ne radi kod nas, roditelji su prinuđeni voditi djecu van granica Bosne i Hercegovine. Zavod te troškove refundira, ali odlazak i povratak djece predstavlja ogroman napor i za djecu i za roditelje. Smatram da u našem Kantonu moramo imati jednu instituciju koja će se baviti ovim i koja će moći pružiti usluge i drugoj djeci iz Bosne i Hercegovine. Ako omogućimo da se djeca mogu operirati u Sarajevu, uveliko ćemo olakšati i djeci sa cerebralnom paralizom, kao i njihovim roditeljima. Također, imam dva pitanja, isto za ministra zdravstva Kantona Sarajeva dr. Enisa Hasanovića, za koje tražim usmeni odgovor. 24. 11. na sjednici Skupštine Kantona Sarajevo podnijela sam inicijativu da se na Ginekološko-akušerskoj klinici Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu uvede screening na sluh kod novorođenčadi. Imam informaciju da se još ništa nije uradilo po tom pitanju. Da li znate zašto? 29. 12. na sjednici Skupštine Kantona Sarajevo također sam uputila inicijativu za nabavku aparata, Lokomata, aparata koji je neophodan za oporavak izgubljene motorike. U Federaciji nema niti jedan taj aparat. Imate li u planu kroz rebalans Budžeta uvrstiti nabavku ovoga aparata. Zahvaljujem se.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Klarić.

Sanela Klarić (zastupnica)

Zahvaljujem i pozdravljam sve prisutne, želim nam uspješan rad. Ja imam dvije inicijative i jedno pitanje. Prva inicijativa se odnosi prema Kantonalnom preduzeću Park. Interesuje, želim da prilikom planiranja aktivnosti košenja zelenih površina obaveza paralelno planiraju i čišćenje isti jer se nakon košenja na zelenim površinama ostavi pokušena trava, ali i velika količina drugog otpada. To su me zvali i građani u Kantonu Sarajeva. Lično i sama, imam veliki broj fotografija. Park treba planirati uz košenje, pa čak uključiti i Ministarstvo i RAD ukoliko treba, da bi se praktično sav taj prirodni organski otpad koristio, a s druge strane i da bi se kupili ostali otpadi i reciklirali u programu recikliranja, odnosno održivog upravljanja otpadom. Također, imam ponovo inicijativu vezano za "hanumice", ali ovaj put sam uspjela, uz sve zainteresovane strane, da nađemo jedno rješenje da osobe koje obavljaju nelegalnu trgovinu na području Kantona Sarajevo, tačnije na javnim površinama, da se napravi program za zapošljavanje preko Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo, a naziv programa "Trgovac

-pojedinaac" prema praksi od prije ranije. Na ovaj način bi upravo našim građanima koji prodaju ilegalno svoje proizvode, a koje želimo brendirati i kao "hanumice" u budućnosti, ovim programom bi stekli socijalno zdravstveno osiguranje, radni staž i na legalan način prodavali svoju robu koju bi mogli također brendirati. I imam pitanje prema Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, već mjesecima komuniciram probleme na gradilištima saobraćajnim, gdje na kružnom toku, recimo kod Grasa apsolutno mjesecima građani imaju ogromne probleme u sigurnosti, a naravno, tu je narušena sigurnost i samih radnika. Bez obzira ko investira u ove saobraćajne infrastrukture, postavlja se pitanje i prema Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, ali svakako i prema drugim inspekcijama, općinskim, bez obzira ko financira, mi imamo ogromne probleme sigurnosti, kako za sve učesnike u saobraćaju; da li one koji voze automobile ili pješake, tako i za radnike. Važno je da riješimo ovo pitanje jer sve građevinske firme koje izvođe radove imaju elaborate u sigurnosti, dobile su novac da bi obezbijedile sigurnost građana. I u tom smislu tražimo da ove inspekcije da mi odgovore zašto i mjesecima mi nemamo nikakve promjene na ovim gradilištima? Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Lemezan.

Redžo Lemezan (zastupnik)

Hvala, dopredsjedavajuća. Evo, pošto se prvi put javljam da srdačno pozdravim i poselamim sve nas ovdje u sali, kao i građane koji nas prate. Za danas jedna inicijativa prema Ministarstvu unutrašnjih poslova i ministru vezano za administrativni odjel MUP-a ne Ilidži za izdavanje CIPS-a. Oni koji ne znaju, taj ured na Ilidži se nalazi u prostorijama BH pošte i raspodijeljen je na način da ima pet šaltera, jedan šalter za vozačke dozvole, drugi za pasoše, treći za promjenu prebivališta i ova dva su i za izdavanje CIPS potvrda. Odnosi se na građane Ilidže i na građane Općine Trnovo. Na ova 3 mimo CIPS-a nema problema i nema gužvi, a na ova dva koja i ne rade sva dva, nego radi većinom samo jedan, većinom radnog vremena su nevjerovatne gužve svaki radni dan u godini, bez obzira na mjesec, vrijeme. Prosječnom građaninu koji želi da uzme CIPS potvrdu treba najmanje dva sata reda čekanja, što mislim da je u 2024 godini je malo nepodnošljivo. Provjeravao sam sa ostalim općinama, nije toliko problem. S obzirom da su tu postoji Pošte i s obzirom da je prostor skućen, pravi se veliki red ispod samog ulaza u tu ustanovu gdje građani često kisnu, često im je zima ili je vruća, zavisno od vremenskih prilika, što, naravno, nije uslovno, ima tu i starijih ljudi i djece i slično. Tako da predlažem ministru da reorganizuje ovu jedinicu, da eventualno otvori još jedan lokalitet na području Općine Ilidža gdje će se moći samo vaditi CIPS potvrde i tako proba olakšati građanima. Mislim da ovo problem koji traje već dvije, tri godine. Evo Ja ću u pisanom dijelu dostaviti i fotografije kako to izgleda u raznim dobima dana. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Dobro, zastupnica Kapo, izvinjavam se.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala. Pozdravljam sve prisutne i naše drage građanke i građane. Ja ću iskoristiti svoje pravo na ovu inicijativu da pozovem Vladu Kantona Sarajevo da se odazove na zbor građana Mjesne zajednice Crni vrh Gorica koji će se desiti nakon 1. maja, u onoj sedmici iza. Još uvijek nisam sigurna u datum, ali dobit će zasigurno poziv, a radi se o problemu koji je star, evo već 19. godinu ulazimo u taj problem Metadonski centar za koji se još uvijek nije iznašlo adekvatno rješenje. Ovo nije problem za koji je nadležna Općina Centar, niti je problem za koji je nadležna Mjesna zajednica. Ovo nije problem ni koji može riješiti sam ministar zdravstva Kantona

Sarajevo jer je prije 19 godina Vlada Kantona Sarajevo donijela sramotnu Odluku po koju je Metadonski centar smjestila u blizini Osnovne škole "Hasan Kikić". Dobila sam neke informacije da ministar ima neke prijedloge, koje god prijedloge predloži, neko ima nešto protiv. Samo ću vas podsjetiti da djeca iz bilo kog naselja ne mogu imati veća prava od djece iz naselja na područja Mjesne zajednice Crni vrh Gorica. Da li je nekada neko iz nekog razloga smjestio Metadonski centar u toj Mjesnoj zajednici jer je tu Osnovna škola u kojoj mahom pohađaju djeca romske populacije svoju školu. Da li je to možda nekada bio razlog, ja zaista ne znam, niti želim da sudim o tome, ali se zaista nakon toliko godina postavlja pitanje zašto Vlade, Vlade mnoge svih ovih 19 godina nisu riješile taj problem. Znam da ministar zdravstva Kantona Sarajevo ima ogromnu želju i da radi na rješavanju, ali evo, pozivam Vladu Kantona Sarajevo, prije svega premijera Kantona Sarajevo, koji nam je obećao za ovom govornicom prije godinu dana tačno da će se naći rješenje za Metadonski centar, pozivam sve ministre da se uključe u rješavanje ovog problema jer građani gube strpljenje i gube jednostavno, gube povjerenje prema vlastima u Kantonu Sarajevo. Ne bih izuzela ni jednu stranku jer su svi bili na vlasti, a nitko nije mogao ili želio da riješi ovaj problem. Pa evo, pozivam još jednom premijera Kantona Sarajevo i Vladu da dođete na zbor građana za koji ćete dobiti po poziv, da, zajedničkim snagama se nađe rješenje, a podsjetit ću vas, IMAM još par sekundi da u svim drugim zemljama je takav centar smješten unutar Kliničkih ustanova, bio je i kod nas Zavod za bolesti ovisnosti u Kliničkom centru Kantona Sarajevo, prije nekih četiri ili pet godina su oni izmješteni u zgradu koja se nalazi na području Mjesne zajednice Nahorevo. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem uvažena dopredsjedavajuća, pozdravljam sve prisutne, kao i građane Kantona Sarajevo koji prate današnje zasjedanje. Za danas imam zastupničko pitanje i jednu zastupničku inicijativu. Zastupničko pitanje upućujem Kantonalnom tužilaštvu Kantona Sarajevo, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice, zajedno sa samostalnim zastupnicama Elzom Gaković i Arijanom Memić. Nakon što smo u javnosti imali priliku čitati o slučaju hraniteljske porodice Žužić, a svjesne osjetljivosti materije, održale smo sastanak sa predstavnicima Centra za socijalni rad 23. 4. 2024. godine kako bismo se detaljno informisali o pomenutom slučaju. S obzirom da je prošlo više od godinu dana od prijavljivanja seksualnog nasilja nad dječakom i smještanje djevojčice u hraniteljsku porodicu i da je, prema informacijama iz Centra za socijalni rad, izvršen pregled dječaka i nalaz o istom dostavljen Kantonalnom tužilaštvu Kantona Sarajevo. Godina dana bez tužilačke odluke značajno je usložnila postupanje Centra prema djeci i majci s jedne strane, ali i hraniteljskoj porodici sa druge strane. Zbog šutnje Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo već duže od mjesec dana o slučaju sudi javnost, što je daleko od profesionalnih standarda i još dalje od dobiti djece. Uzimajući u obzir sve navedeno, ali i to da je učestala pojava da Tužilaštvo ne donosi odluke po zakonskim rokovima, postavljamo sljedeća pitanja: zašto odluka nije donesena ako je zakonski rok 6 mjeseci od pokretanja istrage? Kada možemo očekivati odluku o ovom predmetu i u kojoj je fazi istraga? Da li je nadležno ministarstvo sprovelo nadzor nad ovim predmetom i da li je bilo nadzora od strane drugih institucija vezano za postupanje stručnog tima u ovom predmetu?

Podnosim inicijativu Vladi Kantona Sarajeva i Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture, prostornog uređenja, građenje, zaštite okoliša. Shodno ranije pokrenutoj inicijativi da resorno ministarstvo i Kantonalno javno komunalno preduzeće Toplane osiguraju sredstva za javni poziv za ugradnju individualnih mjerila toplotne energije i za kategoriju

potrošača koji su ranijim javnim pozivom bili diskriminirani. Nakon negativnog odgovora upućujem inicijativu Vladi Kantona Sarajevo da izmjeni Uredbu o opštim uslovima za proizvodnju, isporuku i korištenje toplotne energije, na način da se primjena matrice tarifnog sistema u obračunu potrošnje toplotne energije u objektima kolektivnog stanovanja sa zajedničkim mjerilom toplote ne uslovljava instalisanim dijeliteljima toplote, da se osiguraju sredstva za ugradnju zajedničkih mjerila toplotne energije u objektima na sistemu daljinskog grijanja Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća Toplana Sarajevo, tamo gdje trenutno nema tehničkih uslova za ugradnju individualnih mjerila. Shodno navedenom, tražim da Vlada Kantona Sarajevo i resorno ministarstvo do naredne grejne sezone predlože izmjene postojećih propisa iz nadležnosti Kantona Sarajevo kako bi u konačnici svi potrošači plaćali onoliko toplotne energije koliko im je isporučeno i očitano, da li na individualnim ili zajedničkim mjerilima, dok se ne stvore uslovi da svi potrošači imaju individualnim mjerila. Hvala, završila sam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Memić.

Arijana Memić (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Pozdravljam sve prisutne i građane koji prate naš današnji rad. Ja ću imati jednu inicijativu koji upućujem Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo. Podnosim inicijativu da se izvrši izmjena Zakona o radu, tj Pravilnik o radu policijskih službenika Kantona Sarajevo u smislu da se boravak policijskim službenicima za vrijeme trajanja radnog vremena, ali i u svakom slučaju izvan radnog vremena, ukoliko su u datom trenutku uniformisani, boravak u ugostiteljskim objektima, uključujući i one koji su dio benzinskih pumpi, izričito dozvoli samo po službenoj dužnosti kada je njihovo prisustvo potrebno. S tim u vezi da se formira radno tijelo koje će u dogovoru sa nadležnim ministarstvima i projektnim radnim grupama zaduženim na planovima izgradnje nove centralne zgrade MUP-a Kantona Sarajevo i adaptacije PU Novo Sarajevo, PU Novi Grad, PU Ilidža, PU Stari Grad i PU Trnovo, analizirati da li je moguć adaptirati planove, te koji bi bili jednokratni, a koji tekući troškovi projektovanja i izgradnje kantina u pomenutim policijskim upravama, odnosno centralne menze u centralnoj zgradi MUP-a Kantona Sarajevo, u kojoj bi bila omogućena zdrava i pristupačna konzumacija hladnih i toplih obroka za policijske službenike i uposlenike MUP-a Kantona Sarajevo. S tim u vezi da se ispituju prednosti i rizici. Ukoliko se ustanovi da je gore pomenuto moguće realizovati da bi učinci bili pozitivni, predlažem izgradnju kantina u pomenutim policijskim upravama i menze u centralnoj zgradi MUP-a Kantona Sarajevo. Predlažem da se formira radno tijelo koje će analizirati zakonsku i praktičku mogućnost, prednosti i mane konzumacije toplog obroka pomoću sistema vaučera moguće vrijednost i moguće financiranje vaučera namijenjenog za korištenje policijskim službenicima kada se nalaze na terenu i kada im je opravdano nemoguće doći do predviđenih kantina ili menze da pristupe konzumaciji toplog obroka. Vaučeri bi, npr imali određenu vrijednost i mogli bi biti korišteni samo u prethodno odabranim i označenim objektima koji isključivo služe hranu, a spisak tih objekata bi bio javno dostupan na internet stranci MUP-a Kantona Sarajevo. Smatram da ćemo ovakvim pristupom ne samo poboljšati sliku o policijskim službenicima i Upravi policije među građanima, već i osigurati da svi policijski službenici svoje radno vrijeme zaista provode u službi te se približiti standardima koji već važi u zemljama EU. Detaljno obrazloženje dostavit ću u pisanoj formi. Samo još jedna napomena, molim Ministarstvo unutrašnjih poslova, Upravu policije, da mi dostave odgovore na pitanja koja sam postavila još u februaru mjesecu, a tiču se predmeta Dženan Memić. Također tražim od MUP-a Kantona Sarajevo, Uprave policije MUP-a, Kantona Sarajevo i Ministarstva za rad i socijalnu

politiku, Centra za socijalni rad da se očituju o Inicijativi koju sam podnijela 27. 3. ove godine. Odnosi se na formiranje radnog tijela koje će na mjesečnom ili tromjesečnom nivou vršiti detaljnu analizu provođenja mjera i radnji iz oblasti nasilja u porodici. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Vujović.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Veliki pozdrav svim kolegama i kolegicama, članovima Vlade, kao i građanima koji prate naš današnji rad. Ja imam jednu zastupničku inicijativu prema Ministarstvu zdravstva. Dakle, upućujem inicijativu za ujednačavanje iznosa naknada, odnosno pomoći i uslova koji su potrebni za ostvarivanje pomoći, a koji odobravaju i dodjeljuju opštine u Kantonu Sarajevo licima oboljelim od Celijakije. Kratko obrazloženje: iznosi koji se dodjeljuju, kao i uslovi, razlikuju se po opštinama i kreću se od 400 maraka u Novom Sarajevu do 2000 maraka u Starom Gradu. S obzirom na to da su svi oboljeli jednako oboljeli i bez obzira u kojoj opštini žive, te da imaju iste prehrambene navike, pogotovo jer se radi o istim i skupim, bezglutenskim proizvodima i namirnicama, ovi putem, a u ime Udruženja osoba oboljelih od Celijakije "No gluten" pokrećem inicijativu da se svim stanovnicima Kantona Sarajeva oboljelim od Celijakije, obezbijedi isti i ravnopravan tretman u pogledu naknada i pomoći koje im se dodjeljuju po osnovu dokazane bolesti.

I jedno zastupničko pitanje za Ministarstvo zdravstva, konkretno ministru Enisu Hasanoviću i vd direktoru Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo, dr. Milanu Miokoviću. Zašto je u Domu zdravlja Kantona Sarajevo nemoguće obaviti specijalističko konsultativni pregled kod specijaliste neurologa? U ambulantom primarne zdravstvene zaštite ljekari uopće ne daju uputnice i nemaju mogućnost da pacijente zakažu na pregled, pa samim tim i nije moguće utvrditi, dobiti potvrdu o postojanju liste čekanja s kojom bi se, prema ranijem pravilniku, dalje je moglo otići u privatnu praksu i refundirati troškovi. Ukoliko ministar ima odgovor na ovo pitanje, može odgovor usmeno, ali svakako očekujem i u pismenoj formi od strane Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo. Toliko, hvala lijepo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Selmanović, izvolite.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem. Ja imam tri zastupnička pitanja. Prvo moje pitanje je upućeno Univerzitetu u Sarajevu, Rektoratu. U skladu sa članom 25. Zakona o ombudsmanima za ljudska prava BiH, u kojem je precizno navedeno da ombudsmeni imaju pravo pristupa informaciji. U Instituciji ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine započet je postupak istraživanja po mojoj žalbi kao zastupnika Skupštine Kantona Sarajevo, koja je zaprimljena pod rednim brojem 04330/23, sa kojim je dana 11. 5. 23. godine upoznat Univerzitet u Sarajevu. S tim u vezi Institucija ombudsmana je 2. 8. 23. godine uputila upit Univerzitetu u Sarajevu kojim se poziva da najkasnije u roku od 10 dana od prijema akta dostavi Instituciji ombudsmana izjašnjenje na žalbu na žalbene navode, odnosno odgovor o konkretno poduzetim radnjama od strane Univerziteta u cilju pomaganja studentici s invaliditetom u individualizaciji postupka nastavnog procesa na koji isti ima pravo po navedenoj zakonskoj regulativi. Obzirom da u dostavljenom roku Univerzitet nije dostavio traženi odgovor, Instituciju ombudsmana je uputila urgenciju 04.10.23. godine, 30.01.24 godine i zadnja urgencija, 04.04. 24 godine, da u roku od 7 dana od prijema iste dostavite traženo izjašnjenje. Cijeneći da do danas nije dostavljeno traženo izjašnjenje, a u skladu sa članom 211. Poslovnika Skupštine Kantona

Sarajevo, upućujem vam poslaničko pitanje zašto niste postupili u skladu sa članom 25. Zakona ombudsmanima za ljudska prava Bosne i Hercegovine i dostavili traženo izjašnjenje na čak četiri urgencije? Sljedeće moje poslaničko pitanje ide Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo, gospodinu ministru Hasanoviću, molim usmeni odgovor. U skladu sa članom 211. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo postavljam poslaničko pitanje ministru zdravstva Kantona Sarajevo da li je tačna informacija da se prije donošenja Odluke raspisivanja Konkursa o slobodnim lokacijama za osnivanje apoteka za 2024. godinu na području Kantona Sarajevo iste već dodijeljene i interesuje me je ko je rukovodio kompletnim procesom dodjele lokacija? I moje zadnje zastupničko pitanje upućujem ministrici za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, gospođi Hoti-Muminović, u skladu, naravno, sa članom 211. Poslovnika Skupštine poslaničko pitanje za Ministarstvo za odgoj i obrazove Kantona Sarajevo da li je štrajk upozorenja prosvjetnih radnika bio zakonik i koja je struktura zaposlenika učestvovala u štrajku? Molim usmeni odgovor, naravno. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Gaković.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Srdačno pozdravljam i selamim uvažene prisutne u sali i građane koji prate naš današnji rad. Ja ću za danas imati jednu inicijativu i jedno pitanje, a inicijativa se odnosi na proglašavanje Dana šehida poginulih branitelja Armije i MUP-a Republike Bosne i Hercegovine neradnim danom. U periodu od 92. do 95. godine, u periodu agresije na Bosnu i Hercegovinu, hrabri sinovi i kćeri nisu žalili svoje živote uklesati u temelje naše domovine. Dan šehida, poginulih branitelja je dan sjećanja na sve one koji su se svojim životom, plemenitošću u odbrani Bosne i Hercegovine uzdigli do najsvjetlijih primjera boraca za pravdu, istinu i dostojanstvo. Uz šehide i poginule branitelja nalaze se svi oni koji su branili domovinu, pripadnici Armije i MUP-a Republike Bosne i Hercegovine, a kasnije Oružanih snaga Republike Bosne i Hercegovine. Svima njima iskazujemo veliko poštovanje i zahvalnost. Na našu djecu, na naše potomke moramo prenijeti ono što je historija posvjedočila ovom vremenu, a to je da smo 90-tih godina uspjeli odbraniti Bosnu i Hercegovinu, u nju dovesti slobodu i mnoge druge vrijednosti. Žrtva šehida, poginulih branitelja i hrabrost svih onih koji su branili ovu zemlju nalazi se u temeljima Bosne i Hercegovine. Shodno prethodno navedenom, u saradnji sa ministrom za boračka pitanja Osmanovićem Omerom, iniciram da dan sjećanja na najhrabrije kćeri i sinove, Dan šehida poginulih branitelja Armije i MUP-a Republike Bosne i Hercegovine bude proglašen neradnim i nenastavnim danom kako bi se porodice na najdostojanstveniji način mogle obići mezarja svojih najmilijih i u uzeti učešće u prigodnim programima organiziranim u ovom periodu. Za ovu inicijativu tražit ću izjašnjenje kolega u Skupštini Kantona Sarajevo. I moje pitanje, ja sam, naime, 24. 10. '23.godine uputila jednu inicijativu, ona se odnosila na uvođenje, odnosno da se Ministarstvo saobraćaja uputi inicijativu prema Općini Novi Grad da se u vanlinijski prijevoz uvede za učenike mjesnih zajednica Dobroševići koji pohađa Osnovnu školu Mustafa Busuladžić i isto tu se odnosilo na učenike Mjesne zajednice Naselja heroja Sokolje, a oni pohađaju Osnovnu školu Sokolje. Ovaj problem je evidentan već šest, sedam godina i zaista ja jedno vrijeme, dugo vrijeme inzistiram na rješavanju ovog problema i ja neću stati dok se ovaj problem ne riješi. Zašto? Zato što je kolegica Kapo na zadovoljstvo učenika Osnovne škole Nafija Sarajlić na isti način riješila ovo pitanje i zaista sigurnost djece u svakodnevnom njihovom kretanju smatram prvim svojim prioritetom. U tu školu idu moja djeca, djeca mojih komšija i zaista, ovo je jedna velikobrojna škola koja mora da se, čije pitanje mora da se riješi prijevoze na ovaj način. Ostalo ću dostaviti u pisanoj formi. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupnice. Zastupnica Viteškić.

Smiljana Viteškić (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Dobar dan svima. Ja imam jedno kratko pitanje koje je upućeno premijeru Uku i ministru za boračka pitanja Kantona Sarajevo, a ono je, kojim aktivnostima, odnosno manifestacijama je obilježen 15. april, Dan Armije Republike Bosne i Hercegovine ove godine u Kantonu Sarajevo? Želim usmeni odgovor. Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Dević, izvolite.

Mahir Dević (zastupnik)

Zastupnik Dević, Dević, pokreće inicijativu prema Kolegiju Skupštine Kantona Sarajevo da se organizira da li tematska, da li, po meni hitna, vanredna sjednica kada je u pitanju odvoz smeća u Kantonu Sarajevo. Obrazloženje: svjedoci ste da zaista imamo problema s tim već dugi niz godina. Smatrali smo da će određeni menadžmenti tih te ovaj tog preduzeća riješiti to pitanje, međutim ovo svakim danom postaje sve složenije i složenije. Počinje nam jel, evo, na neki način ovaj i turistička sezona vrlo brzo i smatramo da Skupština Kantona Sarajevo treba itekako da o ovom pitanju raspravi i da nam se obrazloži, da vidimo konačno šta je problem više u Kantonu Sarajevo sa tim odvozom smeća. Ako ono nije bilo problem prije 20 godina, kada je bila ta loša vlast, kako je problem danas kada ovaj Kantonom Sarajevo upravlja ta najbolja vlast do sada, kako vi sebe nazivate? Tako da je ovaj put pokrećem inicijativu, neću tražiti izjašnjenje Skupštine Kantona Sarajevo po ovom pitanju, ali tražim evo od Kolegija ili da stavi tačku dnevnog reda na neku od narednih sjednica Skupštine Kantona Sarajevo ili da se organizira tematska sjednica da vidimo šta mi kao Skupština Kantona Sarajeva možemo uraditi. Možda su potrebna određena finansijska sredstva koja treba da mi izglasamo da ljudi kupi te kamione, ne znam da vidimo šta je problem. To je inicijativa, imam još jedno pitanje. Volio bih da mi ga odgovori premijer Kantona Sarajevo ukoliko je tu ili neko koga on ovlasti, tražim usmeni odgovor vrlo precizno. Da li su se vaučeri za zapošljavanje boračke populacije, šehidske populacije i ostalih u Kantonu Sarajevo u javnim preduzećima, Kantonalnim javnim komunalnim preduzećima i drugim preduzećima pretvorili u stranačko zapošljavanje? Znači vrlo precizno, da li se vaučeri koriste kao alat i mehanizam za stranačko uhljebljavanje i zapošljavanje u Kantonu Sarajevo? Obrazloženje ovog pitanja je da je pod nekim čudnim okolnostima taj broj vaučera zaustavljen. Da je iskorišten na neki način i to ovaj put u Kantonalnim javnim komunalnim preduzećima i preduzećima, što do sada nije bio slučaj, bilo je po javnim ustanovama, u ustanovama u oblasti zdravstva itd, međutim, ovo otprilike ima neke elemente da je u toku jedno masovno stranačko trokoaliciono zapošljavanje u Kantonu Sarajevo, pa bih molio premijera da mi govori da li je upoznat s tim i da li to ima obrise jednog takvog djelovanja? Eto, znači, to je bila jedna inicijativa i jedno pitanje. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Dobro, zahvaljujem zastupniče. Zastupnica Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. Ja sam za današnju, 15. Radnu sjednicu pripremila pet inicijativa. Jako sam sretna i ponosna da danas mogu prezentirati inicijativu u ime udruženja i organizacija civilnog društva koja se odnosi na izmjene Zakona o porezu na promet nekretnina

i poreza na naslijeđe i poklone, kako bi organizacije civilnog društva koje se bave aktivnostima od opšteg društvenog značaja ostvarile mogućnost na darovanje nekretnina uz oslobađanje poreza na promet nepokretnosti. Ovakve situacije su u regiji i svijetu riješene upravo na ovakav način i smatram da bi ova prilika i ovakve izmjene ovog Zakona dali ogromni doprinos razvoju filantropije u Kantonu Sarajevo i očekujem da će resorna ministarstva i ujedno kasnije i Skupština prepoznati značaj i važnost ovih izmjena navedenog Zakona.

Sljedeće o čemu želim prezentirati vrlo kratko, to su 3 inicijative koje su vezane za Ministarstvo odgoja i obrazovanja Kantona Sarajevo. Dakle, imali smo nedavno donesen Pravilnik o unutrašnjoj organizacije ovog ministarstva i uslovi za zapošljavanje za radno mjesto sekretar ministarstva su navedeni da je to društveni ili humanistički smjer i moja inicijativa će ići u pravcu da to mora biti diplomirani pravnik, upravo iz razloga okolnosti i koordinacije sa ustanovama obrazovanja, kao i težine poslova koje obavlja i koje ustvari ima ovo radno mjesto i s tim u vezi očekujem da će moja inicijativa biti usvojena i da će se izvršiti izmjene ovog Pravilnika u ovom pravcu. Također, zahtijevam da se izvrši budžetski nadzor za poziciju za Institut za razvoj predniverzitetskog obrazovanja koja se odnosi na stavku putnih troškova koju smo u dokumentu Budžeta Kantona Sarajevo usvojili u iznosu od 1 220 000, a za istu tu stavku smo u dokumentu Programa rada Instituta usvojili stavku od 20 000 i s tim u vezi tražim da se izvrši budžetski nadzor jer je Skupština donijela i jednu i drugu Odluku i potpuno je nejasno sada po kojem osnovu će se trošiti sredstva sa ove stavke.

Sljedeće, što je isto važna za reći jeste da je inspektorat koji je izvršio nadzor u Srednjoj školi, Elektrotehničkoj školi za energetiku, kojim se ističem da su prekršaji direktora već osnov za njegovo razrješenje i s tim u vezi tražim urgenciju iz Ministarstva za odgoj i obrazovanje kao odgovor i tražimo od Ureda za borbu protiv korupcije i kvaliteta upravljanja kvalitetom da se izjasni po ovom pitanju. Hvala lijepo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Zastupnik Šaljić, izvolite.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Imam pitanja za Ministarstvo unutrašnjih poslova i komunalnu privredu Park. Prvo pitanje za Ministarstvo unutrašnjih poslova. Zašto Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupniče, samo napomena, po Poslovniku možete postaviti dva pitanja, pa ostalo možete dostaviti u pismenoj formi. Zahvaljujem, piše u Poslovniku.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Dobro, u redu, rekao sam dva. Hvala.

Pitanje za Ministarstvo unutrašnjih poslova. Zašto naše Ministarstvo po službenoj dužnosti ne podnosi krivične prijave za negiranje genocida? Ako uzmemo u obzir da često djeluju na razne prijetnje, čak i na društvenim mrežama, zašto onda ne podnose krivične prijave za negiranje genocida, bilo da se radi na društvenim mrežama, uopšte u javnom prostoru, na TV servisima. Drugo pitanje je za komunalnu privredu, odnosno firmu Park. Iz Ulice grada Bobovca, to je u Opštini Novi Grad Sarajevo već dva mjeseca su iz te firme isključili rasvjetna tijela pod izgovorom da će da ih poprave. Nikad ih nisu popravili. Znači, tu se radi o nekih 20 stubova. Ljudi su u mraku, nervozni. Tako znači može li neko odgovoriti o čemu se radi? Je li tačno da firma Park za ove poslove ima samo 2 korpe i četiri, pet radnika koji su zaduženi da na tri

opštine vrše zamjenu ovih sijalica? Recimo, samo u Novom Gradu ima 1000, trenutno 1000 rasvjetnih tijela koji čekaju zamjenu. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Kalem.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Srdačno vas sve selamim i pozdravljam, također je srdačno selamim i pozdravljam sve gledaoce pred mali ekrana koji prate naš današnji rad. Ja ću imati u okviru ove tačke dnevnog reda nekoliko pitanja za Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo, a tiče se zaključka sa prvih hitne sjednice o sigurnosti saobraćaja na cestama u Kantonu Sarajevo. U kojoj je fazi imenovanje Vijeća za sigurnost saobraćaja na cestama u Kantonu Sarajevo, obzirom da nam je to i zakonska obaveza? Napominjem Zakon o uređenju saobraćaja na području Kantona Sarajeva, član 8. I ova Skupština je zadužila također i ministarstvo da isto oformi, obzirom da isto nije imenovano u zadnje tri godine, te ukoliko je isto imenovano, molim da im se dostavi plan i program rada Vijeća. Također molim da mi se dostavi Strategija o sigurnosti cestovnog saobraćaja, ukoliko je ista pripremljena, a usvojena po istom zaključku. Također pitanje za Ministarstvo saobraćaja u kojoj je fazi projekat Adaptivnog upravljanja raskrnicama na području Kantona Sarajevo? Molim da mi se dostave faze izgradnje ovog projekta uz detaljan izvedbeni projekat. I imam pitanje za Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, raseljena lica Kantona Sarajevo. U kojoj je fazi izgradnja prihvatilišta za prosjake i skitnice pri Gerontološkom centru? I interesuje me status korisnika socijalne dječje zaštite u 2024. godini? Također, moram napomenuti da podržavam inicijativu kolegice Klarić. Građevinske firme zloupotrebljavaju danas današnje stanje u Kantonu Sarajevo, pogotovo ove koje rade na krucijalnim i kapitalnim projektima u interesu građana Kantona Sarajevo i smatram da moraju poštovati elaborat o uređenju gradilišta, posebice ovaj dio koji se odnosi na zaštitu na radu i osiguranju gradilišta, nadzor je taj ključni koji vrši nadzor nad izvođenjem radova da mora raditi svoj posao. Mnogo novca se odvaja na zaštitu na radu i smatram da je krajnje vrijeme da inspekcija radi svoj posao i smatram da se investitori moraju zainteresirati za ovaj problem. Ne može se neko u gradilište ograditi nekom reflektirajućom trakom ili eventualno nekom armaturom dvanaeskom i očekivati da je gradilište osigurano i obezbijeđeno. Evo, nekolicina je primjera u Kantonu Sarajevo, između ostalog imate i primjer kružnog toka u Hadžićima, gdje je postavljena određena privremena, da tako kažem, signalizacija, a uopšte nema svjetleće signalizacije, teško je uistinu voziti po noći itd itd, iako to nije u nadležnosti, da tako kažem, Kantona nego cesta, cesta Federacije. Uglavnom, svi mi zajedno moramo povesti računa o ovome. Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Hvala. Zastupnik Pilav, izvolite.

Ilijaz Pilav (zastupnik)

Hvala. Sve vas srdačno pozdravljam. Ja imam jedno pitanje upućeno ministru ustvari zdravstva, a odnosi se na moju inicijativu koju sam podnio prije skoro godinu dana. Inicijativa kojom bi se uradila sveobuhvatna analiza trenutnog stanja i potreba zdravstvenog kadra na svim nivoima u Kantonu Sarajevo, a prema standardima i normativima koji se vežu za broj stanovnika, odnosno osiguranika. To je neophodno kako bi se popunio ogromni broj nedostajućeg kadra svih profila. A ta kadrovska rupa koju je sad vrlo teško sanirati, direktna je posljedica prije nekoliko godina uvedenog moratorija od strane aktualne vlasti, a koji se odnosio i na zapošljavanje u zdravstvenom sektoru. Time je napravljena velika šteta čije

posljedice trpimo i koje će vjerojatno biti dugoročan. Drugi razlog za ovu inicijativu bio je taj što bi njeni rezultati poslužili kao temelj za bilo koji korak koji bi se odnosio na reforme u zdravstvu.

Odgovora na ovu inicijativu još uvijek nema. Razumljivo mi je da u mandatu prethodnog ministra odgovora nije bilo jer ih nije bilo ni na jedno postavljeno pitanje, a u mandatu ovoga ministra odgovora, također, nema ili bar nije vidljiv na službenoj web stranici jer tamo postoji obavijest da je posao po ovoj inicijativi završen. Ali meni nikad nije dostavljen rezultat niti je sadržajno objavljen na stranici Skupštine Kantona Sarajevo. Pitam ministra da li se radi o tehničkom propustu ili nekom drugom. U svakom slučaju tražim da se to završi i kako bi na osnovu dobijenih rezultata u okviru Kluba Demokratske fronte mogli ići dalje sa prijedlozima koji bi se odnosili na popravljjanje katastrofalnog stanja u zdravstvu. Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić, izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Pokrećem zastupničku inicijativu prema Vladi Kantona Sarajevo, odnosno prema Ministarstvu saobraćaja Kantona Sarajevo da u što kraćem roku osigura redovno i nesmetano funkcionisanja autobuske linije Drvenija- Gornji Velešići, prijevoz putnika prilagodi potrebama stanovnika ovog velikog naselja. Komunalno javno kantonalno preduzeće GRAS od 2019.godine nije u stanju osigurati redovno autobusku liniju Drvenija-Gornji Velešići. Naime, zbog tehničke neispravnosti vozila i stalnih kvarova vozila koja se koriste, ovo poduzeće već godinama uskraćuje redovnu autobusku liniju na relaciji Drvenija-Gornji Velešići, a što je dovelo do potpunog gubitka rasporeda vožnje na navedenoj relaciji. Odatle ogorčenost građana ovog naselja koji uredno kupuju kupone, a svakodnevno kasne na svoja odredišta. Pored navedenog, Ministarstvo saobraćaja i Javno komunalno preduzeće GRAS dugi niz godina ignorišu žalbe i prigovore stanovnika Velešića i Gornjih Velešića, a koje se odnosi na rješavanje problema prijevoza putnika na navedenoj relaciji. Iz tih razloga okolnost da postoji veliki broj prigovora, želim da Skupština Kantona Sarajevo se izjasni na ovu inicijativu. Imam pitanje za ministricu obrazovanja i ministra zdravstva i tražim usmene odgovore. Da li je tačna informacija da je Ministarstvo obrazovanja Kantona Sarajevo dala suglasnost firmi Ortopedica iz Rijeke da u svim osnovnim školama u Kantonu Sarajevo izvrši preglede screening dječjih stopala. Na osnovu kojeg akta je takva aktivnost odobrena i da li je ministrica tražila saglasnost od Ministarstva zdravstva i Vlade Kantona Sarajevo za ovakvu vrstu odluke?

Pitanje za ministra zdravstva. Kada ćete ministre dio zaboravljenih greškom ili namjenski ispuštenih iz 2018. godine pomagala ortopedske cipele po gipsanom odjelu, jednostrano ortopedske cipele, po gipsanom odjelu, obostrano i ortopedske cipele za odrasle sa povišenjem preko 2,5 cm uvrstiti u Odluku o proširenju obima prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko sintetskih sprava i materijala za RVI sa područja Kantona Sarajevo. Tražim usmeni odgovor na ovo pitanje.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Melank.

Miomirka Melank (zastupnica)

Hvala. Ja postavljam pitanje Ministarstvu komunalne privrede i infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajeva u vezi rada Komunalnog preduzeća. Na

jednom broju lokacija širom grada, pa i u Novom Sarajevu, postavljeni su kontejneri za odvajanje otpada. Građani su primijetili da se prilikom odvoza u jednom broju slučajeva otpad ponovno ubacuje zajedno u kamione za odvoz. Građani se pitaju da li tzn. da je selektiranje besmisleno i bespotrebno? Šta se desi sa ponovno pomiješanim otpadom? Prema mojim saznanjima koje sam do sada dobilo, otpad se odvozi do reciklažnih linija gdje se vrši ponovno detaljno separacija, odvajanje, te se pohranjuju u reciklažna dvorišta. S obzirom na to da odvajanje u za to predviđenim kontejnerima nije potpuno. Pitanje je i na koji način se poslije upravlja tim preostalim otpadom koji je recikliran i šta se desi sa onim koji nije?

Također bih postavila pitanja da li su moguće češće akcije odvoza kabastog i krupnog otpada? Ostavljanje krupnog otpada izvan kontejnera česta je praksa u nas, a nekako bi ovaj običaj trebao da se zaustavi. Prije nego se započne kažnjavati za neuredno odlaganje otpada, jer je većini preskupo i suviše zametno odvoženje do reciklažnih dvorišta, trebalo bi građane upoznati o njihovim dužnostima i obavezama, o lokacijama i da otpad odvoze na zato predviđene pozicije, osim ovakvog dvorišta koje postoji u deponiji Smiljevići, a koje smo, pretpostavljam, na kojima se vrši ova reciklaža, pomenuta od odvoza smeća iz ovih kontejnera, postoji lokacija za otkup sekundarnih sirovina i reciklažnih dvorišta. Jedna je u Novom Sarajevu, Paromlinskoj možda bi moglo da se građanima detaljno da obaviještenje da li na ovim stranicama, na Facebooku i putem drugih društvenih mreža i načina da se građani upoznaju detaljnije sa načinom na koji se vrši odlaganje i gdje je najpoželjnije da se to odlaganje izvrši. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Dopredsjedavajuća Kristić.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Pozdravljam sve prisutne i gledaoce kraj malih ekrana. Ja ću imati dvije inicijative i dva pitanja. Podnosim inicijativu da se u svim školama u Kanton Sarajevo unificiraju obrasci prilagodbe izrade IEP i IPP-a te evaluacija za učenike sa poteškoćama. Podnosim inicijativu da se hitno krene u izmjenu Pravilnika inkluzivnom obrazovanju od strane kako ministarstva za odgoj i obrazovanje, tako i relevantnih stručnih timova, a zbog unapređenja istog. Naime, u školama se često žale da je komunikacija, a mobilni timovi i učitelj, nastavnik i asistent nejasno šta su i čija su zaduženja i u samoj izradi i s provedbi IEP i IPP-a, pa shodno tome i nastaje ozbiljan niz problema u radu sa djecom. Zastupničko pitanje zašto roditeljima djece sa poteškoćama u razvoju nije omogućeno da dobiju primjerak i epi ili eppp-a svog djeteta, iako je zakonska obaveza roditelja da isti potpisuju i daju saglasnost za izradu i sprovođenje istih. Naime, praksa je da se roditeljima isti samo pročita, uruči na potpisu prostorijama škole, ali dokumente svog djeteta ne mogu dobiti za sebe, odnosno iznijeti i škole.

Također, još jedno zastupničko pitanje zašto se roditeljima djece sa poteškoćama u razvoju ne uručuje evaluacija rada po IEP-u i IPP-u, iako istu potpisuju, isti je slučaj kao i samim dokumentom usvajanje IPP-a ili IEP-a. Neke škole nikako i ne obavijesti roditelje o urađenoj evaluaciji, niti roditelji znaju za istu. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Bešlija.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala. Ja ću danas pročitati jednu, odnosno podnijeti jednu inicijativu. Radi se, odnosno upućena je prema Ministarstvu saobraćaja i Vladi Kantona Sarajevo, i to u ime Saveza udruženja penzionera u Federaciji Bosne i Hercegovine, a tiče se omogućavanja besplatnog gradskog i prigradskog prijevoza u Kantonu Sarajevo za stare osobe koje, nažalost, nisu penzioneri, nemaju pravo na bilo kakve privilegije koje imaju penzioneri, a našli su se u Kantonu Sarajevo zbog progona sa svojih ognjišta u toku proteklog rata. Znači, radi se o našim građanima od Trebinja do Bijeljine, koju su utočište pronašli u Mostaru, Sarajevu i Tuzli. Ovaj dio koji se skrasio u Sarajevu je najvećim dijelom iz Foče, Goražda, Višegrada i Srebrenice. Veći dio tog stanovništva je živio na selima, nije bio u radnom odnosu, a posebno žene i one danas žive od pomoći članova porodice. Dakle, ne od svoje penzije. I u tome, naravno, treba im posebno podrška porodice. Skupština Kantona Sarajevo je odranije donijela Odluku o pravu na besplatan gradski i prigradski prijevoz svih penzionera koji primaju najnižu penziju, što je, naravno, za svaku pohvalu. Međutim, obzirom da se u ovom slučaju radi o starijim i bolesnim osobama, uz to, u stanju su socijalne potrebe za odlazak, recimo u domove zdravlja ili obavljanja nekih drugih svakodnevnih obaveza, najvećim dijelom u Klinički centar oni zaista nisu u stanju plaćati prijevoz i zato molim da im se, na osnovu eventualno dokaza, u saradnju Saveza penzionera ili ovog dokaza iz PIO da ne primaju penziju u njihovom statusu, omogućiti besplatan prijevoz u Kantonu Sarajevu. Jer smatram da bismo na taj način zaista pomogli ovim ljudima. Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Vreto.

Elvis Vreto (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajuća. Koristim priliku da pozdravim sve prisutne, kao i građane koji nas prate. Ja imam jedno pitanje, jednu inicijativu. Prvo pitanje se odnosi na Ministarstvo komunalne privrede i Ministarstvo financija. Obzirom na uplate vodnih naknada, zanima me podatak i tražim da mi se dostavi, naravno, u pisanoj formi za 2022. i 23. godinu pojedinačno po općinama Kantona Sarajevo, koliko, koliko je koja općina uplatila tih vodnih naknada? Inicijativa koju podnosim odnosi se na Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo za ponovno uspostavljanje minibuske autobuske linije Hadžići-Mokrine, koja nije u funkciji više od godinu dana. U pisanoj formi ću, naravno, dostaviti šire obrazloženje, samo ću navesti jedan podatak, da ova linija obuhvata pojas od otprilike 10 km dužine i da jako značajna za građane, posebno čak tog prostora.

Toliko predsjedavajuća. Evo, znači, naveo sam već da tražim odgovore u pisanoj formi, tako da očekujem da će se i na pitanje, odnosno na inicijativu Vlada izjasniti.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Dobro, zahvaljujem zastupniče.

Pošto imam i ja jednu inicijativu, pročitat ću je sa ovog mjesta kako ne bi mijenjala kartice. Naime, moja inicijativa upućujem je prema Ministarstvu odgoja i obrazovanja Kantona Sarajevo i istu podnosim zajedno sa kolegicom Belmom Kapo. Dakle, inicijativa se odnosi za uspostavljanje senzornog kutka u školama na području Kantona Sarajevo. Savremeno obrazovanje stavlja sve veći fokus na holistički pristup razvoju djece, uzimajući u obzir ne samo akademski napredak, već mentalno stanje učenika. U tom kontekstu imati prostor u školama koje pruža stimulaciju raznih čula, poput dodira, sluha, mirisa i vida s pozitivnim efektima na mentalno zdravlje, kako kod tipične, tako i kod netipične djece, imalo bi veliki

značaj za njihov napredak. Istaknute razvojne koristi koji pruža senzorni kutak, uključujući poboljšanje koncentracije, smanjenje sredstva i anksioznosti, te poticanje samoregulacije, govore o tome koliko bi njegova implementacija u školski sistem u Kantonu Sarajevo bila korisna, te iz ovih razloga upućujemo inicijativu prema resornom Ministarstvu da se razmotri mogućnost uspostavljanja senzornog kutka u školama na području cijelog Kantona Sarajevo. I ovom prilikom želim da se zahvalnim i resornoj ministrici što je u veoma kratkom vremenskom periodu odgovorila na moju inicijativu koja se tiče oslobađanja plaćanja troškova sanitarnih pregleda u školama tamo gdje je to potrebno.

S obzirom da smo iscrpili sva zastupnička pitanja i inicijative, zamoliti ću resorne ministra da ponude odgovore i prvi se za riječ javio ministar Enis Hasanović. Izvolite.

Enis Hasanović (ministar)

Zahvaljujem predsjedavajuća, pozdravljam sve prisutne i gledaoce. Prvi sam dobio pitanja i najviše pitanja imam. Poštovana zastupnica Admela Hodžić podnijela je inicijativu za dobrovoljne davaoce krvi i niz nekih privilegija ili olakšica. OK, idemo dalje, ali htio sam reći da će dobiti pismeno za sve ovo i da u suštini podržavam, kao i ja sam dobrovoljni davalac krvi. Mislio sam, trebam se i o ovome očitovati. Poštovana zastupnica Fatima Gavrankapetanović, inicijativa za Fibrotomija kod djece od multipleskleroze i kod drugih da se radi u Općoj bolnici ili Kliničkom centru, naravno da podržavam i mi ćemo tu inicijativu proslijediti Kliničkom centru i Općoj bolnici. Jedino skoro smo bili zajedno na obilježavanju godinu dana rada centra, dnevnog centra za djecu s posebnim potrebama u Opće bolnici i neki od roditelja ovo tražio, ali uvaženi prof. Gavrankapetanović, direktor Opće bolnice, je rekao da nije ovo baš provjerena metoda i nije baš bio za to da se to radi. Trebaju dodatne provjere da li je efikasna, da li ima koristi kod djece, tako da vjerojatno će oni se očitati kada budu imali više podataka da je ovo sigurno i da ima koristi za tu djecu. Pitanje je bilo zašto na GAK-u se ne radi screening na sluh kod novorođenčadi? Ne znam sada. Proslijedit ćemo, naravno, i GAK-u i direktoru Kliničkog centra. U 14:00 danas imam sastanak sa, i to je po prvi put, sa svim ginekolozima iz Opće bolnice, Kliničkog centra, Zavoda za zaštitu žene i materinstva i pitat ću ih, riješit ćemo to pitanje. Drugo pitanje bilo Lokomat inicijativa, bila je, budžet je bio već završen, tada smo, pričao sam sa direktorom Kliničkog centra, direktorom Opće bolnice, sa šeficom Klinike za fizijatriju i tražili smo u okviru okvirnog budžeta da nam pošalju potrebe zdravstvene ustanove. I ni jedna još to nije poslala, to je završeno i mi ćemo probati u maju novi dopis poslati svim zdravstvenim ustanovama da nam iskažu potrebe. Još ni jedna zdravstvena ustanova, ni Opća bolnica ni Klinički centar nisu iskazali. Mi podržavamo ovo i mi ćemo probati ili u budžetu za narednu godinu, a imamo pregovore sa nekim donatorima iz arapskih zemalja da ovo riješimo kroz taj program jer ga nemamo u svojem budžetu za ovu godinu.

Poštovana zastupnica Vedrana Vujović, inicijativa za ujednačenje naknade u općinama za oboljele od Celijake, isti ravnopravni tretman. Naravno i zastupnici je jasno i nama da mi nemamo ingerencije ih na to natjerati, ali da možemo podržati, da, da možemo poslati neko pismo preporuke, da, da možemo na kraju krajeva organizirati neki zajednički sastanak, pa i sa njom ili s drugim zastupnicima, sa načelnicima općina i s drugim, i to možemo i evo mi ćemo to podržati, ali ne možemo preuzeti da će se to desiti jer je to na nivou općina. Pitanje je bilo od iste zastupnice zašto se ne može obaviti pregled kod neurologa u Domu zdravlja? Može, ali se dugo čeka zato što, nažalost, kasnije je jedan od zastupnika rekao, doći ćemo do toga, nažalost, mi smo zakasnili puno sa tim specijalizacijama svih ovih godina i trenutno u Domu zdravlja imaju samo 3 neurologa. Popravit će stanje u septembru ćemo imati 6. Pacijenti se upućuju, osim tim neurolozima, i u Općoj bolnici i u Kliničkom centru. Imali smo niz sastanaka sa direktorima sve te tri najveće zdravstvene ustanove, jedna od tema je skoro uvijek bila

neurolozi i oni su usuglasili svoje termine, otvorili više termina u Općoj bolnici i Kliničkom centru, termine su unificirali da traju isto po 20 minuta i više imamo termina kao što je rekao, a očekujemo danas, sutra dobijamo odgovor od Zavoda za medicinu rada, za liječenje zaposlenika MUP-a, za radnike u saobraćaju i ostalih, sportske medicine, studentske poklinike kod njih ima uposleno neurologe da i njih angažujemo, pardon, angažujemo u ovaj sistem da se mogu i kod njih upućivati pacijenti iz Doma zdravlja jer Dom zdravlja servisira sve te zavode i da pacijenti mogu lakše i kod njih dobiti termine. Radimo na tome.

Uvaženi zastupnik Faruk Selmanović, pitanje slobodne lokacije za apoteke, da li su iste već dodijeljene? Nisu dodijeljene i još je nešto bilo kako je to išao proces? Znači, proces je išao u smislu da od dolaska tu je Aerodrom prvi tražio i bio zahtjev od Aerodroma da se otvori apoteka, od tog Agencije za zračnu sigurnost, kako se već zove, i od nekih drugih, od centara, od federalnog ministarstva, od komora i od drugih. I mi smo uputili zahtjev svim jedinicama lokalne samouprave, odnosno svim općinama koji su nama iskazali svoje potrebe. Ima federalni Pravilnik koji to reguliše. Općine su na osnovu tog Pravilnika i na osnovu svojih potreba iskazale potrebe za mikrolokacijama, recimo u nekoj općini ima, u cijelom gradu ima puno apoteka i u nekim općinama ima viška ali imaju mikrolokacije, gdje je u skladu sa Pravilnikom manje od četrsto metara itd itd, nemaju apoteke ili gdje Aerodrom ili tržišni centar ne potpada po tim, nego pod drugim kriterijima. Kada smo dobili to od općina, a mi smo to raspisali u smislu formirana je komisija gdje sekretar Ministarstva u komisiji, pravnik, pomoćnik ministra za zdravstvo, farmaceuti, jedna uposlenica Ministarstva zdravstva, farmaceut, a po prvi put tako su mi rekli ranije je to ministar donosio, sada je to bila komisija koja je pregleda sve zahtjeve od općina, sve aplikacije, od mjesnih zajednica, općina i donijela Odluku od slobodnih 8 lokacija i 2 depo-a i objavila u Službenim novinama i sada imaju proces aplikacija i dodjele. Ista komisije će na osnovu kriterija koji su i objavljeni u toj Odluci, dodijeliti, dati prijedlog za dodjelu tih lokacija. Mi smo to predali i Uredu za borbu protiv korupcije i advokatu i drugima da vide da usuglašeno sa svim zakonskim i podzakonskim propisima, jer imaju viđenje oni koji imaju blizu negdje apoteke, ne četrsto metar, nego dalje, ali imaju jel, to je konkurencija, ali oni drugi koji apliciraju za lokaciju, oni tvrde da je to potrebno, oni da nije, tako da ćemo mi to provjeriti na svim nivoima i komisija će odraditi taj posao.

Uvaženi zastupnik Iljaz Pilav pitanje o inicijativi za analizu zdravstvenog kadra vezano za standarde i normative, odgovor. Ja stvarno ne znam, sve inicijative i sva pitanja odgovaramo od kako sam tu, provjerit ćemo jer je ovo bilo od ranije. Mi imamo analize, mi smo u fazi izrade, imam komisije dvije, strateških dokumenata, jedna je Strategija razvoja zdravstva u Kantonu Sarajevo, koja ne postoji već 3 ili 4 godine, komisija radi na tome već tri mjeseca na novoj strategiji, naravno, uzimajući u obzir broj kadra i sve to. Druga je komisija za prošireni obim prava osiguranika u Kantonu Sarajevo koja također radi prema standardima i normatima na Federaciji, ali ćemo ponuditi veća prava za osiguranike Kantona Sarajevo. Imamo analizu Zavoda za javno zdravstvo, našega Kantonalnoga, o medicinskim radnicima u Kantonu Sarajevo, a imamo i analizu odlaska i medicinskog kadra i stanje medicinskog kadra u Federaciji BiH od Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, a ovo ćemo, naravno, odgovoriti. Žao mi je što nije odgovoreno do sada. Uvaženi zastupnik Muamer Bandić pitanje ortopedske cipele i pomagala zašto nisu uvrštene u Odluku, odnosno Odluka o uvrštenju ortopedskih pomagala? Da li je namjerno i kako je već bilo pitanje ili slučajno i izostavljeno? Stvarno ne znam odgovor na to pitanje tada, ali jedna od prvih stvari od kada sam ministar, bio sam u tom Udruženju RVI i paraplegičara sa uvažanim kolegom ministrom Osmanovićem, onda sam još jednom bio na tom sastanku i obećao im riješiti njihove nepotrebne birokratske prepreke koje imaju i puno hodanja da bi ostvarili svoja prava. Jedna od stvari koje su tražili su bile i te cipele. Mi smo na osnovu njihovih prijedloga i komisija to uvrstili, mi smo pripremili da tu Odluku,

Odluka je prošla i Vladu i čeka na usvajanju u Skupštini gdje je, uključujući i ta Odluka koju je uvaženi zastupnik rekao, tako da čekamo da to dođe na Skupštinu, Vlade je usvojila tu Odluku. Ja mislim da sam sve odgovorio. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem, ministre. Ministar Osmanović, izvolite, imate riječ.

Omer Osmanović (ministar)

Hvala vam puno. Pozdrav rukovodstvu Skupštine, uvažanim zastupnicima i zastupnicama i ja sam imao jedno pitanje. Uvažena zastupnica Smiljana Viteškić je postavila pitanje na koji način je obilježen 15. april? Odlično pitanje. Dan Armije Bosne i Hercegovine obilježen je, centralna manifestacija je bila u Bihaću i Drugi pješadijski puk je pravni nosilac svih proslava, da tako kažem, koje se odnose na, kao neki pravni sljednik, koji se odnosi na Armiju Bosne i Hercegovine. Međutim, kao što je sigurno ovo pitanje postavljeno iz nezadovoljstva, i ja sam kao ministar nezadovoljan na način koji je to popraćeno u Sarajevu. I mi smo imali jednu ideju koja nije mogla radi javnih nabavki da se poprati, da masovno jedno kupovanje zastava i podjelom građanstvu da na način da se obilježi sa našom prvom zastavom, priznatom od Međunarodne zajednice i Ujedinjenih nacija i na taj način da pokušam da obilježimo to. Obećavam, ja rijetko nešto obećavam, da ćemo od sljedeće godine sigurno se uključiti više. I mi smo pomagali i svake godine pomažemo Drugom pješadijskom puku. Prije dvije godine u Narodnom pozorištu smo smo izdigli na jedan svečaniji nivo akademija da bude i treba da dostojan i da častan put Armije Bosne i Hercegovine i MUP-a Republike Bosne i Hercegovine bude prikazan i bude praćen. Ovom prilikom bih pozvao zastupnike, osim Jasmina Šaljića, koji je redovan na svim obilježavanjima, da svi zastupnici, vas 35 ima i 13 članova Vlade. Nažalost, od tih 48 ljudi, veoma malo nas bude na ovim obilježavanjima i ovim putem pozivam svakako i građanstvo da ne čekaju pismene molbe i da dođu na sva obilježavanja koja budu prethodno najavljena u svim medijima, kako kantonalnim, tako i drugim federalnim medijima i da dođem i na jedan dostojanstven način. Ja moram da promovšem, ovaj put smo mi počeli manifestaciju Odbrana Bosne i Hercegovine, koju provodimo na teritorij kompletne Bosne i Hercegovine, koja ima dodatak u sebi odbrana Bosne i Hercegovine "Igman 2024 od Dana nezavisnosti do Dana državnosti", tako da trebaju svi datumi tu ovi značajni da budu značajno popraćeni. Između ostalog, kao što smo i rekli, 15. april, Dan Armije. Ja sad sam, baš imam sad telefonski poziv gdje treba da radimo, međutim nemamo empatije prevelike od drugih kantona i od federalnog nivoa. Mi hoćemo jednu da napravimo veličanstvenu smotru sedam korpusa veterana, gdje trebaju naši generali, naši komandanti, da dođu da se obrate i na taj način da još jednom šaljemo poruku da je Armija Bosne i Hercegovine uvijek bila na pravoj strani. Prava strana je dokazana pozivom 1995. godine kada smo bili na smotri u Parizu, Dan borbe protiv fašizma i veoma je značajno ponavljati više puta, pogotovo u danima kada treba da se donese Rezolucija za genocid i teške ratne zločine koji su počinjeni na prostorima Bosne i Hercegovine da je Armija Bosne i Hercegovine bila na pravoj strani i poziv međunarodne zajednice nam je to dokazao. Na kraju ću uvijek reći jednu poruku koju kažem na svim svojim obraćanjima mi se sjećamo heroja i uvijek ćemo se sjećati, a agresor će se sjećati ratnih zločinaca. Pozivam Skupštinu Kantona, radi situacije u državi i Kantonu, da imamo što više hitnih zakona, da promijenimo poslovnike, promijenimo te neke uredbe tamo i na taj način pokušamo da rješavamo konkretne probleme građana, nažalost, imamo ih u svim segmentima, to se treba priznati i trebamo jednim neprekidnim, zajedničkim djelovanjem i Skupštine i Vlade Kantona da pokušamo da poboljšamo život, ne glasačima, nego građanima i građankama ove države. Hvala vam puno.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ministarstvo za unutrašnje poslove Kantona Sarajevo, tu je sekretar ministarstva, izvolite, dakle Katica.

Tarik Kršlak (sekretar MUP KS)

Ja sam Tarik Kršlak, sekretar Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo. Obzirom da danas je ministar službeno odsutan, a imali smo jedno pitanje od uvaženog zastupnika Šaljić Jasmina zašto MUP Kantona Sarajevo po službenoj dužnosti ne podnosi prijave za negiranje genocida? Na ovo pitanje ćemo vam se, dostaviti pismenim putem jer trenutno nemam informaciju da li ili nije. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

I resorno Ministarstvo za rad i socijalnu politiku, s obzirom da ministrica nije tu i predstavnik iz Ministarstva. Izvolite, imate riječ. Hvala.

Nuriya Hodžić (pomoćnik ministrice za socijalnu politiku)

Poštovani predsjedavajući, zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo, uvažene zastupnice i zastupnici, dobar dan. Ja sam Hodžić Nuriya, pomoćnik ministrice za finansijsko-računovodstvene poslove i finansijsku kontrolu budžeta u Ministarstvu za rad i socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo. Prvo pitanje je bilo uvaženog zastupnika Adi Kalema, u kojoj je fazi je izgradnja prihvatilišta za prosjake i skitnice i drugo pitanje je koji je status korisnika socijalne dječje zaštite u 2024. godini? Što se tiče prvog pitanja u kojoj je fazi izgradnja prihvatilišta za prosjake i skitnice, možemo reći prvo, proveden je tender, izabran je najpovoljniji ponuđač za izvođenje radova i sa istim je zaključen ugovor o izgradnji, izvođenju radova na izgradnji prihvatilišta za prosjake i skitnice, prikupljena je sva potrebna dokumentacija za izdavanje odobrenja za građenje, uplaćena je naknada za oslobađanje obaveze izgradnje skloništa u iznosu od 33 807 KM, uplaćena je naknada za pogodnost lokacije rente u iznosu od 19 000. Radovi su već počeli prije mjesec dana. Ukupna sredstva za izgradnju iznose 445 000 i osigurana su od zaduživanja kod domaćih banaka u iznosu od 400.000 i 45 000 su prihodi od emisije obveznica, to su neutrošena sredstva iz prethodnih godina, za ovu namjenu, ista su razgraničena za utrošak u 2024. godini. Došla je na naplatu i prva privremena situacija u iznosu od 31 000 maraka. Mislim da će prihvatilište biti u pogonu krajem juna ili početkom jula, a mogu vam usput samo još reći da je fluktuacija korisnika u prihvatilištu negdje između 26 i 30 korisnika. Drugo pitanje kakav je status korisnika socijalne i dječje zaštite u 2024. godini? Pa evo, ovim putem mogu reći da je osnovica za utvrđivanje novčanih i drugih materijalnih davanja vezano za socijalnu zaštitu i zaštitu porodice za djecom po Zakonu o socijalnoj zaštiti i zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice za djecom utvrđena u iznosu od 800 KM za 2024. godinu i ista će se primjenjivati od 01.03. Već se primjenjuje naknade po ovoj osnovici isplaćene su za mjesec mart i teku dalje. Povećanje u odnosu na osnovicu za prethodnu godinu 2023. koja je bila 750 KM, iznosi negdje oko 6,67 %. Napominjemo da osnovica nije povećavala se od 2021. godine i nakon tri godine, evo, došli smo u priliku da povećamo ovu osnovicu, a evo, ja ću vam sada taksativno nabrojati sva prava koja se, kaće na ovu osnovicu, kakva je situacija u odnosu na prethodni period i sadašnji period. Socijalna zaštita, recimo, stalna novčana pomoć bila je 225 maraka, sad je 240, tuđa njega i pomoć bila 112,50, sad je 120, jednokratne novčane pomoći do 150 bile sada su do 160 KM, izuzetna novčana pomoć bila do 300 maraka, sad je 320 maraka, novčana naknada za vrijeme čekanja na zaposlenje bila 150, sada je 160 maraka. Što se tiče hraniteljskih naknada, naknada hranitelju koje obavlja tradicionalno hraniteljstvo bila naknada 172 marke, sad je 189,15, naknada hranitelju koji obavlja specijalizovano hraniteljstvo bila 334,20 sad je 378,30, naknada

hranitelju koji obavlja istovremeno jedno i drugo, odnosno tradicionalno i specijalizovano hraniteljstvo bila 334,20 sad je 378,30, naknada za izdržavanje hranjenika bila 334,20, sad je 378,30 i naknada za izdržavanje hranjenika za specijalizovano hraniteljstvo bila 557 maraka, sad je 630,50.

To su prava iz oblasti dječje i socijalne zaštite, a što se tiče prava po osnovu zaštite porodice sa djecom, situacija je slijedeća, uvećani dječji dodatak je bio 78, 75, sad je 84 marke. Dodatak na djecu porodice za troje i više djece. To je interesantno sad jer imamo zaista puno ovakvih korisnika sa 57,75 na 61,60 KM. Uvećani dodatak na djecu IV grupa 86,63 KM bio sad je 92, 40. Dječji dodatak za vrijeme redovnog studiranja bio je 103,17, sad je 117,61 marku. Jednokratne novčane pomoći za opremu bebe bile 375, sad su 400 maraka. I sada dolazimo do onog udarnog, to je naknada umjesto plaće ženi majici u radnom odnosu i na birou bila 1114 maraka, sad je 1261 marku s tim da ovim porodiljama u radnom odnosu uplaćujemo i poreze i doprinose na minimalnu plaću. To je sad u ovom slučaju 619 maraka. I pomoć u prehrani djeteta bila 60, sad je 64. Za sve ovo obezbijedena su sredstva u Budžetu Kantona Sarajeva na poziciji ovog Ministarstva za 2024.godinu, tako da će se sve ove obaveze redovito izmirivati. Da bi se osnažila socijalna zaštita za dvije ustanove; javnu ustanovu Kantonalni centar za socijalni rad i Javnu ustanovu Porodično savjetovalište u proceduri je zapošljavanje novih uposlenika, u Kantonalnom centru za socijalni rad 6 uposlenika i u Javnoj u ustanovi Porodično savjetovalište 5 uposlenika, tako da će sigurno i s tim osnažiti i socijalna i dječja zaštita.

Što drugo pitanje je pitanje uvažene zastupnice Mersihe Mehmedagić. Što se tiče ovog pitanja, a koji se odnosi na ovo Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i onu ustanovu Kantonalni centar za socijalni rad, obavještavamo da ovo Ministarstvo izvršilo nadzor.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ja se vam se vama zahvaljujem, međutim, kolegica Mersiha nije tražila usmeni odgovor, tako da ćete taj odgovor dostaviti pismenim putem. Dakle, odgovarate sada samo na ova pitanja gdje su zastupnici tražili usmeni odgovor.

Nurija Hodžić (pomoćnik ministrice za socijalnu politiku)

Evo samo da ćemo to u pisanoj formi detaljno dostaviti. I mislim da nije bilo više pitanja.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Nije, mislimo da je to to. Zahvaljujem na iscrpnom odgovoru. Ministar Bošnjak, izvolite.

Bojan Bošnjak (ministar)

Sve srdačno pozdravljam i zahvaljujem se na interesu za rad Ministarstva komunalne privrede i svega ostalog što u naslovu imamo. Pošto je danas većina ovih tema bila vezan za komunalnu privredu ja ću biti poprilično kratak. Kada se tiče o temi vezanih za ove inicijative koje su bile za Toplane i ova zajednička mjerila i pojedinačna mjerila toplote u zgradama, gospođa Mehmedagić, čini se da je postavila tu inicijativu. Mi ćemo, naravno, pismeno odgovoriti, samo da kažem da imamo malo problema sa ovom Uredbom, odnosno sa Zakonom, a pokušat ćemo odvajanjem više sredstava ove godine da više ljudi animiramo da se prijave, posebno kada su u pitanju ovi priključci, odnosno individualna mjerila toplote unutar naših stanova, a za ovaj dio oko kolektivnog to moramo u narednom periodu vidjeti direktno sa Toplanama kako da izvedemo. Što se tiče ovog dijela koji se odnosi na odvoz smeća i tematsku sjednicu i sve ono što je bilo vezano za ovu temu, bilo je dosta pitanja na tom, pa ću ja ovako integralno pokušati dati neki odgovor. Vezano za ovu problematiku to je vidno je problem odvoza smeća u Kantonu Sarajevo prisutan, ekipa koja je nova ekipa u Javnom komunalnom poduzeću RAD, posebno

RAD su nanovo ekipirani i ja vjerujem da će uskoro rezultati biti bolji. Napokon imamo upravu koja ima što kaže narod i glavu i rep, i ja vjerujem da će u nekom narednom periodu doći do boljih rezultata. Kada se tiče odvoza smeća, evo samo jedan podatak s jutrošnje akcije pošto je u toku prolječno čišćenje našeg Kantona, svih opština. Trenutno smo krenuli iz Opštine Centar i evo drugi, treći dan koliko akcija traje, zaista je mnogo problema na terenu, mnogo je smeća odloženog, posebno na privatnim parcelama, gdje naša komunalna preduzeća i nemaju nadležnost, dakle radi se o vrlo neodgovornim pojedincima koji žive u našem gradu, koji odlažu smeće na nepropisan način. Jutros je, recimo, na jednoj lokaciji gdje sam ja bio zajedno sa našim komunalcima iz RAD-a, tu blizu naše zgrade, ulica Halida Kajtaza, dakle, neposredno uz Avazov neboder, za nepunih 3 do 4 sata izvukli su preko 50 tona smeća s te lokacije, to možete, kad idete onom cestom, vidjeti da se zaista radi o bukvalno deponiji u centru grada. S te strane, evo, molim i pozivam sve naše građane da se ponašaju u skladu sa svim pravilima i normama civiliziranog ponašanja u našem gradu i s te strane zaista, evo, pozivam sve da i kabasti i otpad koji odlažu na nepropisan način i u vrijeme kada se ne poziva da se to radi, da to odlažu na to propisana reciklažna dvorišta koja su za to namijenjena. Mi imamo i ovih dana zatrpan grad kabastim otpadom, različitim namještajima, dijelovima stanova, bukvalno ispred naših ulaza, pogotovo u Novom Sarajevu, gdje ja živim, je zaista stanje vrlo dramatično. S tim u vezi evo još jedna informacija, mi na području Kantona imamo 5 reciklažnih dvorišta, intencija je da u ovoj godini proširimo ovaj obuhvat i da, ako ništa, da svaka opština dobije po jedno reciklažno dvorište. To radimo aktivno na tome. U narednom periodu, ja vjerujem da ćemo morati pojačati nastojanja da se ne samo proširi broj i obuhvat na ovim reciklažnim dvorištima, nego i da se radi aktivno na poboljšanju i povećanju svijesti naših građana za šta i kako ta reciklažna dvorišta funkcionišu. Vezano za ovaj odvoz otpada recikliranog, odnosno otpada koji se reciklira na našim zelenim otocima u gradu, neko je postavio to pitanje da se dešava, da u isti kamion ide sav otpad, tako reći da se džaba radi to razdvajanje otpada. Mi imamo drugačije informacije i imamo situaciju da zeleni otoci koji su postavljeni diljem našeg grada tokom protekle godine daju svoj rezultat. Naravno, radi se o privremenim objektima, to je još uvijek testna faza u Kantonu Sarajevo, vjerujem da ćemo do ove godine u odnosu na ovo što smo do sada naučili, moći donositi pravovaljane, kvalitetne odluke. Imamo mi informaciju da se ovaj recikli, odnosno otpad koji se odvozi, vozi se neko po unaprijed definisanoj dinamici, odvozi se na sortirnicu na deponiji Smiljevići i bitno je napomenuti da se odvojeno voze sve vrste prikupljenog otpada, otpada se jednom sortira i balira i ide na daljz reciklažu, naravno, poslije te reciklaže i baliranja, odvojeni otpad se onda na osnovu javnog poziva za prodaju ili ovaj nudi na otkup ili prodaju ovlaštenim distributerima, odnosno operaterima koji se bave ovim poslom. I jedan dan ide kamion za plastiku, jedan dan kamion za papir, a imamo specijalizirano vozilo koji prevozi zajedno staklo. Mislim da sam odgovorio na sve. Da, i na kraju želim samo jednu stvar još reći. Naša situacija će biti bolja i ja vjerujem da će uskoro doći vrijeme da raspravljamo o prijedlogu Zakona o komunalnoj policiji, mi smo u Ministarstvu pripremili i pripremamo aktivno ovaj dokument i on će uskoro ići na Vladu, poslije kod vas, ovdje na Skupštinu i ja vjerujem da ćemo tim mjerama malo poboljšati stanje u Kantonu Sarajevo. I ostao sam dužan vezano za rad Parka i za rad službi koji se bavi ovom rasvjetom, tu ima malo problema obzirom da je Park vrlo loše kapacitiran kada je u pitanju broj radnika koji rade na održavanju javne rasvjete i kako broj radnika, tako i broj vozila koja se koriste. Mi trenutno imamo 3 korpe, uslovno rečeno 3 korpe koji se koriste za rad, 1 terensko vozilo i 7 električara u obuhvatu grada, gdje imamo preko 54 000 sijalica koje održavamo u gradu, odnosno u Kantonu, i priznat ćete da je to jako nedovoljno. Mi pokušavamo, tražimo način kako da pojačamo ovu službu u Parku. Oni su u ovom u toku je ustvari jedan javni poziv za kupovinu još ovih dva, tri vozila i za prijem novih radnika, ali i s tim vozilima i s tim radnicima bit će posebno teško održavati. Mi danas imamo preko 1.500 registrovanih kvarova koji nisu otklonjeni na području Kantona. Situacija jako bremenita i ovo iziskuje jedan poseban

napor koji ulažemo u Ministarstvu, da pokušamo da riješimo problem rasvjete, tako da hvala svakako na ovoj informaciji, vidjet ćemo šta se može uraditi da se ova ulica konkretna Grada Bobovca, da se stavi u funkciju rasvjeta, makar u dijelu koji je to moguće. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem ministre. Ja predlažem, sad ću vam, predložiti ću da imamo pauzu za ručak. S obzirom da je stiglo 5 inicijativa, odnosno da je 5 zastupnika predložilo da se Skupština izjasni o njihovim inicijativama, tako da imamo dovoljno vremena i da pročitamo, da pročitamo detaljnije inicijative za koje se od nas traži izjašnjenje kao Skupštine. Tako da predlažem pauzu u trajanju, sada je pola 2 do 3, tačnije do 15:00 časova, pauzu za ručak, te molim anketu da se zastupnici izjasne.

Zaključujem glasanje. Dakle, za je glasalo 21 zastupnik, tako da se vidimo u 15:00 časova.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo. Ostalo nam je da se izjasnimo o predloženim inicijativama.

Ja ću ići redosljedom. Poslovnička intervencija zastupnik Mahir Dević. Izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Znači mi već nekoliko puta ovdje imamo od strane rukovodstva da nam se kaže da sjednica počinje u 4:00 sata, ne znam u 3:00 ili 2:30, pa da onda mi ovdje iz opozicije sjedimo po sat vremena i više od sata, imamo i kolege iz Stranke za BiH koji ste izbacili iz kancelarija, koji ih hodaju ovdje od Kluba SDA po nadalje, ovaj ovo je zaista neozbiljno. Ja razumijem da se neka pauza može produžiti 15 minuta, 10 minuta itd. Međutim, ovo je drugi ili treći put kad su u pitanju sjednice zadnje dvije, tri, gdje mi po sat, sat i po vremena sjedimo. A to je jedna klasična zloupotreba Poslovnika o radu Skupštine. I ja vas zaista pozivam da nam to više ne radite. Ako vam je potrebna pauza duža, dajte dužu pauzu. Znači, evo sada, rekli ste da počinjemo u 3:00, koliko je sada sati, znači sat i 7 minuta duže i mi čekamo vas ovdje. Dođete da se vi kao smilujete da nastavite sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo. To je zaista neozbiljno i neodgovorno od strane rukovodstva Skupštine Kantona Sarajevo. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Bandić jeste li slučajno uključeni ili? Slučajno. OK, hvala.

Zastupnica Elza Gaković je uputila inicijativu. Pozivam je da nam se izjasni samo, s obzirom da smo već iskomunicirali gore na sastanku, da ima određene tehničke nedostatke koje treba popraviti, da li prihvatate da se ovi tehnički nedostaci usklade i sa pozitivnim zakonskim propisima i tek onda da podnesete inicijativu? Uključite zastupnicu Elzu Gaković.

Elza Gaković (zastupnica)

Obzirom da je kalendarom koji je propisan za obilježavanje značajnih datuma i ličnosti Skupštine Kantona Sarajevo iz 2009. godine je Dan šehida i poginulih branitelja, jasno koncipiran kao drugi dan Ramazanskog bajrama, a zaista tu imamo i nekako druge bitne datume kroz tradiciju i historiju našeg sjećanja koje se veže upravo za ovu tematiku, ja sam zajedno sa ministrom Osmanovićem podnosilac ove inicijative. Obzirom da sa ministrom Osmanovićem nisam stupila trenutno mogla stupiti u kontakt, da se bliže odredimo za ovaj

određene datume, ja ću zbog tehničkih razloga samo povući imamo i 15. april, Dan Armije i sve ostalo znači da vidimo koji je to najbolji datum u našoj historiji, da se koncipira i da zaista bude na zadovoljstvo, onako upravo kako to ova inicijativa i predviđa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj zastupnici Gaković. Zastupnica Admela Hodžić je, također, imala dvije inicijative. Prva inicijativa odnosi se na inicijativu koja se podnosi Vladi Kantona Sarajevo da u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima izdvoji dodatna sredstva u odnosu na planirano u 2024. godini s obzirom da sa predviđenog ekonomskog koda sredstva u prošloj godini nisu uplaćena vatrogasnim društvima pa da to urade u ovoj godini 2024. godini. Neću dalje čitati obrazloženje zato što imate, ovo smo također u suradnji uz suglasnost zastupnice Hodžić, jeste li zadovoljni sa ovakvim mojim tekstom, odnosno korigovanim tekstom da se izjasnimo? Uključite zastupnicu Admelu Hodžić.

Admela Hodžić (zastupnica)

Evo, obzirom da se sredstva iz prošle godine ne mogu uplaćivati u ovoj kada je u pitanju bilo kakva vrsta naknade, ja sam saglasna da se u ovoj godini, uz glasanje ovog zaključka, povećaju sredstva u ovoj godini u odnosu na planirana, tj da se povećaju, 200 000 je bilo planirano prošle godine, pa da ne odstupamo ove godine sa sredstvima.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Da se izjasnimo onako kako sam pročitao.

Admela Hodžić (zastupnica)

da se izdvoje sredstva koja smo predvidjeli ovim budžetom i od prošle godine da se iznađu najbolje mogućnosti da se ta razlika i ti troškovi namire. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih službu da pripremi anketu za izjašnjenje .U skladu sa, u skladu sa onim što sam pročitao i ovo što je diskutovala zastupnica Admela Hodžić, molim da se izjasnimo.

Mahir Dević (zastupnik)

Poslovnička zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Nisam najbolje razumio jel mi glasamo za 200 000 konvertibilnih maraka koliko je predviđeno u ovom budžetu, ili 200 000 plus da se nešto dodatno iznađe. Dajte, precizirajte zaključak. Zaključak mora biti precizan samo zbog stenograma.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ovako. U skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, traži se od Vlade Kantona Sarajevo da izdvoji dodatna sredstva u odnosu na planirana sredstva u 2024 godini, kada su u pitanju transferi vatrogasnim društvima na području Kantona Sarajevo, s obzirom da sa predviđenog ekonomskog koda predviđena sredstva u prošloj godini nisu uplaćena, a oni su imali određene aktivnosti, tako da Vlada Kantona Sarajevo u 2024. godini razmotri i iznađe dodatna sredstva kako može pokriti troškove i na koji način da, isplati im ta obaveze koje su imali. Eto. Vlada Kantona Sarajevo će odlučiti jel to 200 000 ili više ili manje. I zato kažemo da izdvoji dodatna

sredstva, oni će znati koja su to sredstva. Molim, ovo je već bilo na Vladi, ovo je već bilo na Vladi, nismo dobili odgovor, tako da se sada izjašnjavamo.

Zamolio bih službu da pripremi anketu, a zastupnice i zastupnike da se izjasne.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Imamo dovoljno, a upisat ćemo zastupnica Mersiha Mehmedagić. Za je glasalo 32 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo, konstatujem da je Skupština prihvatila ovu inicijativu.

Sljedeća inicijativa vezana je tamo za stambeno zbrinjavanje mladih. Da li prihvatate u skladu sa dogovorom da u narednih 10, 15 dana, s obzirom da imamo praznike 1. Maj da se Vlada očituje na ovu vašu inicijativu, pa tek onda da je razmotri, da vidi kako i na koji način da do kraja godine pokušaju da ili neki neki novi modalitet, da li imaju, da, do kraja godine nam kažu u Skupštini, da li su mogućnost da izdvoje dodatna sredstva?

Uključite zastupnicu Admelu Hodžić.

Admela Hodžić (zastupnica)

Evo u dogovoru sa kolegom Čamparom, mi smo saglasni da Vlada za 10 dana, a petnaest, evo koliko bude trebalo da se izjasni o ovoj inicijativi.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici Hodžić.

Prelazimo na sljedeću inicijativu. Zastupnik Damir Marjanović, ispred kluba za Nove generacije podnio je inicijativu za održavanje tematske sjednice na temu reforma obrazovanja u Kantonu Sarajevo retrospektiva- perspektiva do kraja godine 2024. godine. Da li se slažete kolega onako kako smo razgovarali. Uključite zastupnika Marjanovića.

Damir Marjanović (zastupnik)

Ja vam se zahvaljujem. Dakle, tamo su stavili do kraja školske godine. Međutim, zbog ove dinamike, svih ovih skupštinskih zasjedanja koje mi imamo u narednom periodu, neće biti problem, ako se bude prolongiralo u tom periodu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možda bude i prije.

Damir Marjanović (zastupnik)

Da, ajte da pokušamo do kraja školske godine da bi mogli reći za novu školsku akademsku godinu da budemo pripremljeni, ali, Bože moj, ako bude dinamika takva kakva jeste bitno da održimo u ovoj godini i koristim priliku da se izvinim, ne znam zašto su ovi riječi spojene u ovoj cijeloj priči, mislim da je do printera tako da, pa meni jeste zato što sam malo po tom principu. Riječ su spojene tako da ih malo teško pročitati. Ja sam pravio dokument, znam da sam ih razdvajao, a li printeri su čudo. U svakom slučaju slažem sa vašom sugestijom. Ako možemo do kraja školske godine, bilo bi dobro, odnosi se na oba resorna ministarstva i očekujemo stvarno veliku ozbiljnost u pripremanju materijala. Hvala velika.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega Marjanović. Zamolio bih službu da pripremi anketu za izjašnjenje, a zastupnike da se izjasne. Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 32 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila inicijativu onako kako sam je pročitao.

Sljedeća inicijativa zastupnika Muamera Bandića ispred Kluba za Bosnu i Hercegovinu. Pokrećem Inicijativu prema Ministarstvu saobraćaja Kantona Sarajevo da u što kraćem roku osigura redovno i nesmetano funkcionisanje autobuske linije Drvenija-Gornji Velešići i prijevoz putnika prilagodite potrebama stanovnika ovog velikog naselja.

Zamolio bih službu da pripremi anketu, a da se izjasnimo. Zaključujem glasanje, molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 32 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu inicijativu.

Inicijativa, također ispred zastupnika Muamera Bandića, koja nije u skladu sa Poslovníkom, a koja kaže da Skupština Kantona Sarajevo zaključkom obaveže Komisiju za izbor i imenovanja i administrativna pitanja Skupštine Kantona, da Klubu zastupnika Stranke za Bosnu i Hercegovinu osigura prostorije. Mi to ne radimo, mi smo tu već inicijativu kao Komisija, Službi za zajedničke poslove uputili i mi možemo samo čekati njihov odgovor i kad dobijemo odgovor da vas izvijestimo, znači Komisija ne iznalazi te prostorije.

Zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Ovo predsjedavajući, što ste rekli da nije po Poslovníku, trebalo bi da mi kažete koja odredba nije Poslovníku? Koja vam odredba onemogućava da Skupština obaveže radno tijelo, jedno radno tijelo? Koja je to odredba Poslovníka? Zamolio bih vas, dakle, evo.

Komisija za izbor i imenovanje i administrativna pitanja je donijela odluku da izbací iz Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu iz prostorija koje koristi, koje je koristila godinu dana, dakle na zahtjev jednog Kluba. Nemam ništa protiv da, ne želim da se osvrćem na njih, da li imaju pravo ili nemaju, ali ne možete nekome oduzeti pravo da date nekom drugom. Iz tih razloga, evo, i prošli put kolega Čičić kao ispred Kluba SDP-a je rekao i mislim da je i kolegica Pekić, da stavimo to na glasanje, mislim da je čak i kolega Marjanović da ovakvu vrstu zaključaka stavimo na glasanje. Okolnost da prošli put nije bila dostavljena kao u elektronskoj formi, mada su bili ispunjeni uslovi da se prošli put za ovu inicijativu glasa, ja vas molim lijepo da ovu inicijativu stavite na glasanje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ja vam još jednom ponavljam da je Komisija za izbor i imenovanja i administrativna pitanja uputila dopis Stručnoj službi za zajedničke poslove da iznađe rješenje zbrinjavanja Kluba Stranke za Bosnu i Hercegovinu u zgradi Kantona Sarajevo. Vi niste nezbrinuti, samo ste van, zbrinuti van zgrade. Kada Služba nam dostavi odgovor, mi vam možemo, mi vam možemo odgovoriti, ne možemo vam mi pronaći te, fizički pronaći te ovaj prostorije, tako da mi smo već svoj posao uradili i čekamo odgovor. Kada odgovor dobijemo, mi ćemo vas obavijestiti. Poslovníčka zastupnik Zahiragić. Poslovníčka zastupnik Muamer Bandić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ok, ok, oprostite. Evo, dajte prednost kolegi Bandiću, pa onda vi, ako nije problem.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolega Okeriću, niste nas dobro razumjeli. Dakle, prilikom rješavanja zahtjeva nezavisnih zastupnika, vi ste oduzeli nekome pravo kao Komisija, da li me razumijete? Nije uzela Stručna služba, nego vi, vi ste me oduzeli pravo. Dakle, mi sada tražimo da se Skupština izjasni o tome i da zauzme stav, dakle oduzeli ste nam pravo, ne govorimo mi da ste vi dali prostorije, neke druge, nego ste oduzeli prostorije, dakle, zauzeli ste stav kao Komisija da se oduzmu prostorije i to u Komisiji, gdje nema nijedan predstavnik Stranke za Bosnu i Hercegovinu, u Komisiji za izbor, imenovanja, administrativna pitanja. Naš opseg djelovanja je onemogućen u istom kapacitetu u kojem je svih ostalih klubova i u toj Komisiji, dakle i generalno u samom tom djelovanju. Dakle, pazite, kolega Okeriću, mi smo prostorije koristili, vi niste rješavali sada samo njihov problem da im date prostorije, nego ste rješavali na način da izbacite nas, da date nekom drugom. Iz tog razloga tražimo, dakle, da Skupština Kantona Sarajevo, koja je najviši zakonodavni organ, obaveže Komisiju za izbor i imenovanje da to uradi u skladu sa demokratskim principima. Dakle, mi ovdje predstavljamo kolega Okeriću, građane. Vi ste kolegu Šaljića koji je boračka populacija, izbacili iz tih prostorija.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Bandiću da populistički koristite, kao što ste navikli, svoje javne nastupe. Kolega Zahiragić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Dozvolite mi da završim, upali ste mi u riječ.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pazite...

Muamer Bandić (zastupnik)

Ali samo mi kolega Okeriću, recite šta je ovdje populistički? Ja vam fino govorim, evo nekak vam kaže Fatima ili bilo koji od zastupnika korektno, pazite, mi nešto koristimo, vi nas izbacite, šta je tu demokratski? Pazite radi se o predstavničkom principu kolega Okeriću, mi smo punomoćnici određenog broja građana, a vi nas izbacite, pa to nije u redu, to nije demokratski, mi tražimo da se Skupština izjasni.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Bandiću, iznosite neistine, nisam vas ja izbacio.

Muamer Bandić (zastupnik)

Pa ne kažem vi, kažem...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

..po ko zna koji put iznosite neistine da sam vas ja lično izbacio. Još jednom vam kažem, Komisija za izbor i imenovanja je podnijela, uputila zahtjev Službi koja se brine i koja je zadužena za prostorije klubova. Čekamo njihov odgovor, kada dobijemo obavijest.

Muamer Bandić (zastupnik)

Oduzeli ste mi riječ, dakle niste se ni javili, oduzeli ste mi riječ, nisam završio, upadate mi u riječ. Kada kažem vi mislim na Komisiju kojom vi predsjedavate, ne vi lično, u tome je stvar. U toj Komisiji predsjedavajući Okeriću, mi nismo imali pravo da kažem bilo što jer mi ne

participiramo, iz tih razloga, tražimo se Skupština izjasniti gdje mi imamo pravo da kažemo nešto. Na toj ko Komisiji mi nismo imali pravo ništa da kažemo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Mi smo to već učinili.

Muamer Bandić (zastupnik)

Samo da završim. Nemojte, molim vas prekidati, pa kršite Poslovnik permanentno. Ono što jest najvažnije u svemu ovome kolega Okeriću, niste vi rješavali pitanje Kluba nezavisnih da im date, već ste oduzeli naše pravo rješavajući to pitanje njihovo. Zato imamo problem. Oduzeli ste nam pravo i tražim da se Skupština izjasni. Vi kažete da je protiv Poslovniku, šta ustvari nije u skladu s Poslovníkom?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ovako, Kolega Zahiragić je imao poslovničku intervenciju, izvolite imate riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Zahvaljujem se predsjedavajući. Ponukan, kolege, samo ako možete. Ponukan vašom diskusijom sa kolegom Bandićem, tj poslovničkom intervencijom ili razlogom za odbijanje, ističem poslovničku intervenciju iz razloga što po Poslovníku o radu Skupštine Kantona Sarajeva ničim nije zabranjeno da Skupština zadužuje radna tijela, čak radna tijela u svojoj definiciji, ako pogledate tamo, rade one poslove koje im i Skupština, između ostalog, da u nadležnost. Komisija izbor, imenovanje i zaključkom broj 166/1, ne izvinjavam se, 01-04-236- 4/24 donijela odluku da dodjeljuje tu kancelariju Kluba S BiH drugom klubu, što je vaše pravo sa parlamentarnom većinom koju ste imali u toj eventualnoj Komisiji. Kolega Bandić predlaže što, između ostalog Poslovnik propisuje, što nije normirano Poslovníkom, može se riješiti zaključkom, samim tim mi možemo ovo u formi zaključka predložiti i zadužiti zaključkom Komisiju. Zahtjev stranke, Kluba Stranke za Bosnu i Hercegovinu za kancelarijom ima neku određenu snagu, zahtjev skupštinske većine prema toj Komisiji ima veću snagu. Ja zaista ne vidim zašto ne biste stavili? I ja sam npr siguran da ćete i vi kao predsjedavajući koji s vremena na vrijeme možda nije baš u mogućnosti da razdvoji poziciju i opozicije, ovaj put glasati za i podržati opravdan zahtjev Stranke za Bosnu i Hercegovinu da dobiju kancelariju u zgradi. Ono što bi još dodao u ovom izlaganju, postoji puno kancelarije, postoji puno ministarstava u Kantonu Sarajevo, dakle generalan jedan nered u Kantonu sa aspekta prostorija i to nije vaša krivica, to je krivica svih Vlada ranije. Od tih kancelarija postoji jedna kancelarija u kojoj se mogu spojiti 2 državna službenika, a da Klub ima svoju kancelariju u zgradi, a da tu kancelariju koju ste njima ustupili ustupite nekoj od ministarstava i da se zamijeni. Čak sam siguran da će pojedini državni službenici koji danas sjede u ovoj zgradi biti sretni, da ne gledaju svaki dan sve nas, nego da imaju izdvojeno, da se mogu posvetiti radu. Kada bi ste čak stavili dobrovoljno ministarstvima, sigurno bi neka ministarstva radije imali tu kancelariju, nego kancelariju u zgradi.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolege da idemo dalje, molim vas.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Dajte se izjasnimo o inicijativi jer po Poslovníku morate staviti ovu inicijativu na izjašnjenje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dobro. Ovako, zamolio bih kolege da se ne vraćamo više na ovu temu. Kolega Lemezani, izvolite.

Damir Marjanović (zastupnik)

Kolega Bandić me je spomenuo tako da neće se ljutiti kolega Lemezani, ali evo, na mlađima svijet ostaje. Izvolite, kolega poslije vas. Vjerojatno...

Redžo Lemezani (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Pa vidite, ja stvarno nisam htio da komentarišem sve ovo nekako što je izrečeno i putem društvenih mreža i na Skupštini vezano za ovu odluku koja je, evo, na neki način proizvedena shodno našem zahtjevu za prostorijama. Niko nije izbačen iz kancelarije. Nemojte vi nama sada nešto stavljati da smo mi nekoga izbacili, da sada sjedimo tu ja i moje kolege iz Kluba, to nije pošteno, isto kao što nije pošteno što niko 10 mjeseci nije pitao, gdje to sjedi, kojega Lemezani, kolegica ne znam, kolegica Gaković, kolega Marjanović, kolegica Hodžić itd. Nije to u redu, mi smo ovdje svi zastupnici, svi imamo jednaka prava koja trebamo jel jednako uživati u tim pravima koji nam garantuje neki akt, Poslovník itd. Ja sam stvarno da svi imamo prostore, međutim i glasat ću za ovu inicijativu ako evo bude na glasanju, međutim, kolega Bandiću u obrazloženju stvarno vam nije korektno. Isto kao što nije bila korektna objava, ne znam kolege Zahiragića, gdje smo mi nekoga izbacili, niko nije izbačen. Prostorija nema, to je tačno ili ima ali su loše organizovane, oko toga se možemo složiti i nismo učestvovali u organizaciji, ni ja, ni kolege iz SDA-a, ni kolega Bandić, ni kolega Okerić i slično. Međutim, nemojte to interpretirati evo, kao mi smo nekoga izbacili, mi izbacili borca Armije Bosne i Hercegovine, na osnovu nečijeg zahtjeva da neko drugi sjedi. To jednostavno nije tačno, pa ne, jeste Komisija na osnovu mog zahtjeva, evo, ali nije moj zahtjev, bio da ja izbacim boraca, nego...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih vas da završimo s ovom temom, iznijeli ste dosta argumenata.

Redžo Lemezani (zastupnik)

Samo, samo da kažem još jednu suštinu. Kolega Bandiću, vi, na kraju krajeva, spletom okolnosti imate najmanji Klub, ako se redaju, ako su zastupnici jednaki, imaju jednake pozicije u Skupštini KS, vaš Klub je najmanji. Znači da vi dobijate kancelarije, neke koje su dobijali kancelarije, kao što su dobijali, ne znam kada je bila, kada je pala šestorka, gdje je kolega Damir Marjanović, bio negdje u podrumu, gdje je bio neko drugi itd. Znači nije ovo prvi put da se izbacuje, ovo neka praksa koju su prethodne neke vlast uspostavili. Ja sam za da svi imamo kancelarije, a evo ko može da rasporedi, neka rasporedi, ja ću uvijek to podržati, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dajte da završavamo, moramo ići, vjerujte dalje, ići. Moramo ići. Evo, vi niste ništa kazali, evo vama riječ, a ostali su više puta govorili. Uključite kolegu zastupnika Damira Marjanovića.

Damir Marjanović (zastupnik)

Dajte ljude da samo da relaksiramo neke stvari, dakle ovo o čemu pričamo, sve što je bilo dajte da stavimo nazad, jako je opravdano, naša briga prema našim kolegama iz zastupničkih klupa i sasvim je OK da podržimo naše kolege i kolegice da dobiju kancelariju ovdje. Govorim iz perspektive osobe koja nije imala tu kancelariju, ja sam ovu inicijativu, ajde obrazloženje na

stranu shvatio vrlo jednostavno. Administrativna komisija je već zatražila od zajedničkih službi, ako se to tako zove, da pronađe rješenje. Pošto još nisu pronašli rješenje Skupština Kantona Sarajevo ohrabruje administrativnu komisiju i daje još veću potporu da se opet obrati tome da se pronađe rješenje. Znači, ne vidim nikakav problem da sad Skupština stane iza onoga što ste vi, što smo mi već iz administrativne komisije pokrenuli i ja mislim da će to biti, a onda imamo mali problem ako zajedničke službe jedne zgrade ne mogu da riješe problem najvećeg zakonodavnog tijela Kantona Sarajevo. Znači, puna podrška ovome i stvarno ne vidim da je, to na neki način puna podrška nam je predsjedavajući što ste već uradili. Tako dajte da glasamo za to i Bog te veselio. Ali hajmo još jednom glasati da da pojačamo, da pokažemo solidarnost prema kolegama.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović. Izvolite, imate riječ.

Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Ja bih prvo replicirala kolegi Lemezanu, rekao je da imamo svi jednaka prava, ovo je očito da nemamo jednaka prava. Što se tiče broja članova nekog kluba, to je vrlo podložno fluktuacijama, vidimo da se to stalno mijenja, znači nikad ne znamo koliko će članova biti u kojem klubu, tako da to uopće nije relevantno, da nas ovaj zbog toga istjerujete iz sobe. Kolega Bandić je potpuno u pravu, sve što je rekao, ovaj istinu je rekao, oduzeli ste nam osnovno znači ljudsko pravo za rad, vrlo se teško snalazimo sad u ovim uslovima, kad su te neke pauze od sat, sat i po, pola sata, mi stvarno ne znamo gdje ćemo, odemo u BBI ili tako mislim, šetamo po gradu, čekamo da prođe pauza i kada dođemo, onda vi kasnite sat vremena. Ne znam, mislim da smo jako diskriminirani u odnosu na ostale klubove, ne znam šta je razlog ovaj, ali zaista smatram da nije fer.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Samo ću kratko. Prije svega želim da se zahvalim kolegi Marjanoviću na njegovom izlaganju. Problem u svemu ovome je što kolega ovaj Lemezan ima svoj percepcioni položaj s kojeg posmatra, ja imam svoj. Ono što je nama najdegutantnije u svemu, to je, a ne znam da kolega to Lemezan ne vidi na način na koji ja vidim. Stvar je u tome je što se ne može nečije pravo rješavati, vaš zahtjev kolega Lemezan ne znam na način da bilo koji kriterij bude za izbacivanje nekog drugog kluba. Vi kažete, mi nismo izbačeni. Dobro, OK, nismo, mi smo raseljeni i izmješteni. Dakle, taj institut koji ćete vi upotrijebiti, sasvim irelevantan za ovaj slučaj, zbog čega? Zato što mi kolega Lemezan ne participiramo ni u toj Komisiji za izbor i imenovanja, naš glas se ne čuje u toj komisiji. Jedina mogućnost gdje mi možemo, dakle da demokratski funkcionišemo jest ova Skupština i da tražimo svoja prava koja vi možete tražiti na Komisiji za izbor i imenovanja putem svog predstavnika. Iz tih razloga, dakle, smatramo zaista da bi bilo korektno, ja ne kažem da nas treba sada riješiti da vas izbace, Bože, sačuvaj, to sam i prošli put rekao, ne pada mi na pamet da se na taj način rješava naše pitanje, vi predstavljate određenu kategoriju građana i to mi ne pada na pamet da oduzimamo pravo, isto tako nije u redu, ja ne kažem da ste vi krivi za ovo, ja znam ustvari na koji način to koncipira i šta je razlog svega toga, doći će vrijeme kada ćemo moći o tome da razgovaramo, sad ne možemo, ali treba da nas pustite da Skupština se izjasni o jednom zaključku u kojem mi nismo mogli da sudjelujem na Komisiji za izbor imenovanja kao Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ovako imam prijedlog pa da ugasite. Neću stavljati ovu inicijativu da se izjašnjavamo zato što nema nikakvu poslovnički, nikakav poslovnički osnov, ali evo, ovdje pozivam kolegu Bandića da zajedno odemo do šefa Službe za zajedničke poslove i da vidimo šta su uradili po zahtjevu Komisije za izbor i imenovana i administrativna. Mi smo već tu uputili ovo što vi hoćete, tako da evo pozivam vas da odemo ove ili naredne sedmice i da vidimo šta je sa vašim prostorijama. Kolega Bandiću, kolega Bandiću.

Kolega Bandić možete ga uključiti.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Kolege Okeriću, vi nemate tu poslovničku mogućnost da uopšte oduzmete pravo da se o ovoj inicijativi izjašnjavamo jer ona ne traži finansijska sredstva da bi neko trebao da se o tome izjasni. Dakle, i vi možete na silu sa pozicije moći koristiti taj Poslovnik, odnosno taj mjesto predsjedavajućeg i da nekome oduzmete neko pravo, nije to nama za vas neimanentno, vi to već godinama radite i OK, vaš stav, taj kojim pokušavate da isprovocirate nekoga da nešto uradi, u stvari samo govori i nama i građanima koje mi predstavljamo na kojem nivou, ustvari je vaš princip rada i funkcionisanja, dakle, samo sila koja neće moći da potraje takvo dugo. Ono što želim da vas zamolim, dakle sve ovdje zastupnike u Skupštini Kantona Sarajevo, da se ova, dakle tačka, stavi i na izjašnjavanje. Nije predsjedavajući ovdje neko ko određuje, dakle van Poslovnika pravila ponašanja. Ovo što ste vi sad zatražili da se ne izjašnjavamo o tome, vi na ovo nemate poslovničko pravo, ako imate, recite mi odredbu Poslovnika koja vam to daje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Žao mi je, nemamo poslovnički osnov da se izjašnjavam u ovoj inicijativi, onako kako sam vam to već kazao.

Prelazimo na slijedeće izjašnjavanje Kluba SDA da se stavi van snage Zaključak Skupštine Kantona Sarajevo broj 01-19- 6024/24 od 26.02.2024.godine koji je usvojen na 14. Radnoj sjednici koja je održana 26.02.2024.godine, a kojim su utvrđeni nacrti sljedećih urbanističkih planova:

- a) Urbanističkog plana urbanog područja Sarajevo (Stari Grad, Centar, Novo Sarajevo, Novi Grad, Ilidža i Vogošća) sa nacrtom Odluke o provođenju Urbanističkog plana urbanog područja Sarajevo (Stari Grad, Centar, Novo Sarajevo, Novi Grad, Ilidža i Vogošća);
- b) Urbanističkog plana za urbano područje Ilijaš sa nacrtom Odluke o provođenju Urbanističkog plana za urbano područje Ilijaš;
- c) Urbanističkog plana za urbano područje Hadžići sa nacrtom Odluke o provođenju Urbanističkog plana za urbano područje Hadžići;
- d) Urbanističkog plana za urbano područje Trnovo sa nacrtom Odluke o provođenju Urbanističkog plana za urbano područje Trnovo;

Pod 2. Da se stavi van snage Zaključak Skupštine Kantona Sarajevo broj 02-04- 5590-1/24 od 26.2.2024.godine.

I pod 3. Da se tek nakon usvajanja Nacrta novog Prostornog plana Kantona Sarajevo za period 20 godina, pristupi izradi i usvajanju urbanističkih planova iz tačke 1 ove inicijative, kao i da se tek po usvajanju Urbanističkog plana urbanog područja Sarajevo stavi van snage Odluka o zaštiti vjetrokorida, a sve u skladu sa novim Nacrtom prostornog plana.

Zamolio bih zastupnice i zastupnike da se izjasne po inicijativi Kluba SDA.

Zamolio bih vas da se izjasnite i da ne dozvolimo pojedincima da nam uzurpiraju prostor za rad. Zamolio bih da se izjasnite o zastupničkoj inicijativi. Zamolio bih zastupnice, zastupnike da se izjasne. Zaključujem glasanje, molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 0 zastupnika, protiv 11, suzdržanih 1. Konstatujem da Skupština nije usvojila ovu inicijativu.

Prelazimo na tačku 2, prelazimo na tačku 2. Zamolio bih vas da se vratite na svoje mjesto. Zamolio bih vas da...

Pauza 5 minuta.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavimo dalje sjednicu Skupštinu Kantona Sarajevo.

Predlažem pauzu od pola sata pa ćemo vidjeti da li ćemo tad biti omogućeni. Pauza.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa radom sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Došli smo u sporno izjašnjavanje o zastupničkoj inicijativi zastupnika Muamera Bandića, gdje, između ostalog, zadužuje Komisiju za izbor, imenovanje i administrativna pitanja Skupštine Kantona Sarajevo da Klubu zastupnika Stranke za Bosnu i Hercegovinu osiguraju se prostorije u narednih, odnosno roku od 15 dana. Ovakva inicijativa je neprihvatljiva. Ukoliko ste spremni da to ide "u što kraćem roku", možemo je staviti na glasanje.

Kolega Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolega Okeriću, dakle, uvijek kada postoji prostor za neki vid dogovora, mi smo tu za taj dogovor. Okolnost, dakle, da je već prošlo 3 mjeseca od donošenja vašeg Zaključka po kojem ste nam trebalo osigurati prostorije, a to se nije riješilo, nama ne znači tih rok od 15 dana. Dakle, mi ćemo vas zamoliti ako možete, samo da vidite sa ministricom za raseljene da nas oni prime, dok nam vi to ne nađete neke prostorije. Zaista imamo potrebu za prostorijama. Ne možemo da idemo u nečiji klub da tražimo neko naše pravo koje nam pripada, da pokušamo da ostvarimo ono što nam pripada klubu nekog neke druge stranke, zaista kolege iz kluba SDP-a su bili korektni, pozvali su nas, pozvao nas je i Klub Stranke demokratske akcije ,najveći prostor za neke naše djelovanje ustvari tamo možemo da dobijemo. Nama ništa ne znači kolega Okeriću što ćemo mi biti u ZOI-u. Mi ne znamo kada će biti početak, nastavak sjednice, ne možemo da pratimo, nemamo mogućnost da radimo kao što vi to radite.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možemo li se izjasniti ako ste za ovo.

Muamer Bandić (zastupnik)

Možemo se izjasniti, dakle, da nam u što kraćem roku, dakle, nije problem 15 dana, evo da kažemo samo da izbrišemo taj dio, da stoji "u što kraćem roku".

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Još jednom i zbog javnosti, a evo i zbog vas, Komisija, pa evo, da vas podsjetim, Komisija za izbor i imenovanja ne pronalazi prostor i kancelarije za bilo koga, pa ni za vas, već to radi Stručna služba za zajedničke poslove. Komisija za izbor imenovanja je uputila zahtjev Stručnoj službi da u narednom periodu iznađe prostorije za Stranku za BiH u zgradi Kantona Sarajevo. Mi smo to već uputili. Mi sada ponovo tu inicijativu istu upućujemo, pored toga što sam ja vas pozvao da zajedno odemo, evo ovdje javno kažem da odemo na sastanak kod šefa Stručne službe, da nam kaže imali mogućnosti i kada očekuju, ima neka vrste alternative. Međutim da ne duljimo više, vi ste pristali da ispravite ovaj dio svoje inicijative "u što kraćem roku", da ne čitam ovo dalje, zamolio bi zastupnice i zastupnike da se izjasnimo, molim da se izjasnimo. Nemojte. Ali vidite, zašto, zašto imate potrebu, ako je već nađemo rješenje, zašto sad imate dodatno potrebu da objašnjavate? Ovo je sasvim jasno. Dajte da se izjasnimo, dajte. Ako dam vama riječ, hoćete li, vi nećete, hajde onda, isključite se.

Uključite kolegu Bandića.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolega Okeriću, hvala vam dakle, što ćete staviti ovo na glasanje. Ja želim da kažem sljedeću stvar. Komisija za izbor i imenovanje je zadužila Skupštinsku službu koja se bavi ovim poslovima u dva pravca, da oslobodi prostorije naše i osigura ih Klubu samostalnih zastupnika i da u isto vrijeme nađe nama. Dakle, nas su se oslobodili vrlo brzo, samo želimo da na taj način ta ista skupštinska služba reaguje i kada treba, da se pronađu naše prostorije. I zahvaljujem se svim zastupnicima što smo oduzeli ovoliko vremena oko ove tačke, ali bilo nam je bitno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih službu da pripremi anketu za izjašnjenje. Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 28 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo.

Konstatujem da je Skupština usvojila izmijenjenu inicijativu zastupnika Bandića.

Tačka 2.

Prijedlozi odluka o verifikaciji odluka o dodjeli javnih priznanja Kantona Sarajeva

Kolega Mahir Dević tražio je riječ, poslovnika, izvolite imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. U ovom svom bunilu koji je nastalo prije nego što se našlo ovo kompromisno rješenje, bila je inicijativa kolege Faruka Kapidžića, o kojoj se mi kao Skupština nismo izjasnili. Svega je, ako idete po nekoj proceduri, da ste to proveli. Ukupno je glasalo jedanaest zastupnika, što je nemoguće. Znači, trebate to glasanje za njegovu inicijativu ponoviti. Ako treba, evo ja izražavam i sumnju u glasanje ako je tako lakše da izađete iz ove situacije.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Mi smo kolega.

Mahir Dević (zastupnik)

Nismo, ne možete zapisnički verifikovati da je glasalo 11 zastupnika.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nismo samo malo, mi smo završili izjašnjavanje po tom zaključku. Zastupnice i zastupnici su bili prisutni, u sali su bili. I više od 18 je bilo u sali. E sad, ko se izjašnjavao, ko nije, to je ovaj...

Mahir Dević (zastupnik)

Vidite, kolega Okeriću, ja vam neću, znači, govorim sa aspekta Poslovnika, za donošenje ili ne donošenje bilo koje odluke, ili bilo čega drugog mora postojati nešto što se zove 18 ljudi, barem minimum, u glasanju za, protiv, suzdržan, nije bitno. Vi sada ćete imati situaciju u stenogramu da vam je za tu inicijativu ako ste već i proveli proceduru, a evo, ja kažem da niste jer smo tu bili zapeli, da je glasalo 11 ljudi. Trebate to ponoviti, da glasamo za to i da to prevaziđemo jer tu ostaje formalni problem. Evo pitajte sekretara, mislim.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Mogli samo naglasiti zbog čega, ponavljam? Zato što predstavnici opozicije ne mogu imenovati, ko nije, nije glasao a bio prisutan. Ne, ne, ne, pazite, pozicija se izjasnila, međutim opozicija, opozicija je sjedila, a nije se izjasnila, vjerovatno možda neko iz opozicije nije.

Da ne detaljišemo, neću ponovo čitati, znate o kojoj su inicijativi radi.

Zamolio bih zastupnice i zastupnike da se izjasne o inicijativi Kluba SDA koju sam maloprije pročitao, koja ima jedan, dva, tri zaključka, a vezana je za urbanističke planove urbanog područja Sarajevo. Zaključujem glasanje. Za je glasalo 10, protiv 14 i suzdržanih ništa.

Konstatujem u Skupština nije usvojila ovaj prijedlog.

Prelazimo na tačku dva.

AD-2. Prijedlozi odluka o verifikaciji odluka o dodjeli javnih priznanja Kantona Sarajevo

Materijal ste dobili uz poziv za sjednicu.

Obzirom da sam predsjednik Odbora za javna priznanja Kantona Sarajevo podnijet ću uvodne napomene. Odbor za javna priznanja Kantona Sarajevo na sjednici održanoj 8. 3. 2024 godine utvrdio tekst Javnog poziva za dodjelu priznanja Kantona Sarajevo, koji je bio objavljen 11.03.2024. godine u trajanju od 10 dana na zvaničnoj Web stranici Kantona Sarajevo i na svim društvenim mrežama Kantona Sarajevo, te oglašavan pred centralnu informativnu emisiju na Televiziji Sarajevo. Nakon zatvaranja javnog poziva, Odbor je na sjednici održanoj 03.04.2024.godine razmatrao pristigle prijave na Javni poziv za dodjelu priznanja Kantona Sarajevo za 2023 godinu s obrazloženjima, te u skladu sa članom 6. Zakonom o javnim priznanjima Kantona Sarajevo i Poslovníkom o radu Odbora donio sljedeće Odluke:

-Njegova ekšelencija N.J.E. Rezeq N.M. Namoor, ambasador Države Palestine u Bosni i Hercegovini proglašava se počasnim građaninom Kantona Sarajevo zbog izuzetnih zasluga i doprinosa u razvijanju međunarodnih odnosa na načelima solidarnosti i demokratičnosti te promocije mira, tolerancije i humanosti.

-Da se Plaketa Kantona Sarajevo dodijeli sljedećim pojedincima:

akademiku Dževadu Jahiću kao priznanje za izuzetan doprinos u izučavanju i afirmaciji bosanskog jezika i književnosti u Bosni i Hercegovini.

Imam potrebu da napomenem da je Odbor za javna priznanja Kantona Sarajevo na sjednici održanoj je dana 24.04. 2024. godine utvrdio i podnio amandman na Prijedlog odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajeva akademiku Dževadu Jahiću,

amandmanom se predlaže izmjena Prijedloga odluke uslijed činjenice da je uvaženi akademik Dževad Jahić preminuo dana 21. 04. 2024. godine, te shodno tome Odbor je predložio da se Plaketa dodijeli posthumno.

- Zatim Mirsadu Terziću kao priznanje za izuzetan doprinos razvoju i afirmaciji sporta na području Kantona Sarajevo i Bosni i Hercegovini,

- Zlatanu Fazliću Fazli, kao priznanje za izuzetan doprinos razvoju afirmacije Kantona Sarajevo u oblasti umjetnosti i muzičkog stvaralaštva,

- Samiri Hurem kao priznanje za izuzetan doprinos u oblasti sporta te promociji i afirmaciji ženskog fudbala u Kantonu Sarajevo i Bosni i Hercegovini,

- gospodinu Josipu Pejakoviću kao priznanje za izuzetan doprinos razvoju, afirmaciji pozorišne i filmske umjetnosti u Kantonu Sarajevo i Bosni i Hercegovini,

- Ismailu Barlovu kao priznanje za izuzetan doprinos razvoju i afirmaciji Kantona Sarajevo u oblasti sporta,

- da se Plaketa Kantona Sarajevo dodijeli sljedećim kolektivima:

- Udruženju boraca "Maloljetni dobrovoljci odbrambeno-oslobodilačkog rata 92.- 95." Kantona Sarajevo kao priznanje za izuzetan doprinos u odbrani Kantona Sarajevo, države Bosne i Hercegovine, njenih civilizacijskih vrijednosti, te za doprinos na resocijalizaciji, rehabilitaciji, integraciji boračke populacije u društvo.

- Institutu za historiju u Sarajevu kao priznanje za izuzetan doprinos u naučnom istraživanju historije Bosne i Hercegovine, razvoju historijskog identiteta Bosne i Hercegovine, podizanju svijesti u društvu o značaju poznavanja vlastite prošlosti i afirmaciji znanja o historiji Bosne i Hercegovine na međunarodnom planu,

- Udruženju "Think Pink- zajedno smo jedno" kao priznanje za doprinos u promociji zdravlja žena u Bosni i Hercegovini, prevenciji, jačanju svijesti o bolesti žena, te osnaživanju i podršci oboljelim i njihovim porodicama,

- muzičkoj grupi "Mostar Sevdah reunion" kao priznanje za doprinos razvoju oblasti umjetnosti te očuvanju i promociji sevdaha i sevdalinke u zemlji i u svijetu,

- Lovačkom udruženju Sarajevo kao priznanje za izuzetan doprinos očuvanju i osiguranju biodiverziteta, zaštite i osiguranje prirodnih resursa, regulacija brojnosti racionalnog gazdovanja, zabrana lova i drugih aktivnosti na području Kantona Sarajevo i Bosne i Hercegovine,

- te da se Plaketa Kantona Sarajevo posthumno dodijeli sljedećim_

- akademiku dr Ibrahimu Pašiću kao priznanje za nemjerljiv doprinos u izučavanju i afirmaciji kulturno-historijskog nasljeđa u Bosni i Hercegovini,

- Segmedini Srna-Bajramović kao priznanje za izuzetan doprinos razvoju i kreiranju društveno-političkog života u Kantonu Sarajevo i državi Bosni i Hercegovini, naročito u oblasti promocije ženskih prava, te brige i zaštite socijalno ugroženih kategorija,

- akademiku prof. dr. Muhamedu Filipoviću za nemjerljiv doprinos u promociji Bosne i Hercegovine u nauci, kulturi, filozofiji i umjetnosti te jačanju pravnog, duhovnog, kulturnog, jezičkog i historijskog identiteta države Bosne i Hercegovine,

- akademiku Hadžemu Hajdareviću za izuzetan doprinos i zalaganje u borbi za afirmaciju bosanskog jezika, književnosti i kulture u Kantonu Sarajevo i Bosni i Hercegovini.

Odbor za javna priznanja Kantona Sarajevo je i ove godine iskazao opredjeljenje da se promovišu uspješni i društveno odgovorni pojedinci i kolektivi kao primjeri koji su se zalagali

ili zalažu za unapređenje cjelokupnog sistema i procesa u našem društvu, razvoja dijaloga i procesa pomirenja, te za promociju Kantona Sarajevo i države Bosne i Hercegovine i kao i naroda koji u njoj žive. Odluke Odbora ovogodišnjih laureata sa obrazloženjima i biografijama dostavljene su uz materijal za ovu sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo, obzirom da se iste dostavljaju Skupštini Kantona Sarajevo na verifikaciju, a u skladu sa članom 6. Zakon o javnim priznanjima Kantona Sarajevo.

Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Otvaram raspravu.

Zastupnik Mahir Dević možete isključiti samo zastupnika Zahiragića, nije u sali, a zbunjuje nas. OK.

Za riječ se javio zastupnik, nema niko prijavljen. Zaključujem raspravu. Mislio sam da ste se isključili.

Mahir Dević (zastupnik)

Pa nisam, ja sam isključio Zahiragića.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Mahir Dević se javio za riječ. Izvolite.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Čini mi se da je ove godine kada su u pitanju dodjele ovih priznanja i plaketa, na neki način se postigao određeni kvalitet u odnosu na ono prošle godine što smo imali kada smo bukvalno ostali bez te vrste naše obaveze i dužnosti kao Skupština. Ne ulazeći pojedinačno u sva imena i prezimena, očigledno je da se radi o ljudima koji zaista imaju velike zasluge u svom profesionalnom, društvenom, kulturnom, naučnom angažmanu, tako da evo, što se nas tiče u Klubu SDA, pretpostavljam da se glasa pojedinačno za svakoga, pošto je i to, u paketu, ali ste razdvojili u dnevnom redu, ja mislim pojedinačno vam to ide. Tako ste naveli, jer je to bilo sporno i prošle godine, pa iz tog razloga nismo ni imali te nagrade jer nije bila saglasnost između vas i SDP-a, pretpostavljam da je sada pojedinačno. Tako da nemamo problem da damo neku vrstu podrške ovim kandidatima koji su ove godine kandidovani, radi se očigledno o ljudima koji su doprinijeli sigurno promovisanju i interesa i afirmaciji i Kantona Sarajevo i, naravno, generalno države Bosne i Hercegovine.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se kolegi Deviću. Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu. Zamolio bih službu da pozove eventualno zastupnice i zastupnike u salu kako bi se mogli izjasniti o prijedlozima. Hvala vam kolega Deviću.

a)

Molim zastupnice i zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu odluke o verifikaciji Odluke o proglašenju počasnog građanina Kantona Sarajevu Njegove ekselencije Rezeq N.M. Namoor, ambasadora Države Palestine u Bosni i Hercegovini.

Zaključujem glasanje, molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 28 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština jednoglasno usvojila ovu odluku.

Prelazimo na odluku pod b)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo Akademiku Dževadu Jahiću-posthumno.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 27 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila i ovu odluku.

c)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli plakete Kantona Sarajevo Samiri Hurem.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 28 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo.

Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

d)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlog odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo Josipu Pejakoviću.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 28 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo.

Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

e)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu odluke o verifikacije Odluke o dodjeli plakete Kantona Sarajevo Zlatanu Fazliću Fazli.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 27 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

f)

Molim zastupnike da pristup izjašnjavanju o Prijedlog odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo Mirsadu Terziću.

Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 26 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo.

Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

g)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo Ismailu Barlovu.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 26 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo.

Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

h)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlog odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevu Udruženju boraca - maloljetnih dobrovoljci odbrambeno-oslobodilačkog rata '92.-' 95. Kantona Sarajevo.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 27 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo.

Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

i)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli plakete Kantona Sarajevo Muzičkoj grupi Mostar Sevdah Reunion.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 26 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo.

Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

j)

Molim zastupnike da pristupi izjašnjavaanju o Prijedlogu odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo Udruženju "Think Pink - Zajedno smo jedno".

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 26 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

k)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavaanju o Prijedlogu odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevu Institutu za historiju u Sarajevu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

l)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavaanju o Prijedlogu odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo, Lovačkom udruženju "Sarajevo" Sarajevo.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

m)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavaanju o Prijedlogu odluke o verifikaciji Odluke o dodjeli plakete Kantona Sarajevo Akademiku prof. dr. Muhamedu Filipoviću, posthumno.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 26 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

n)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavaanju o Prijedlog odluke o verifikaciji odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo Akademiku doktoru Ibrahimu Pašiću, posthumno.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 27 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

o)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavaanju o Prijedlog odluke o verifikacije Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevu Akademiku Hadžemu Hajdareviću, posthumno.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 27 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

p)

Molim zastupnike da pristupi izjašnjavaanju o Prijedlog odluke verifikacije Odluke o dodjeli Plakete Kantona Sarajevo Segmedini Srna-Bajramović, posthumno.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 27 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo.

Konstatujem da je Skupština donijela i ovu odluku.

Prelazimo na tačku tri.

AD-3.

Prijedlog programa obilježavanja Dana Kantona Sarajevo od 02.05.2024. DO 09.05.2024. godine

Prijedlog programa se dobili dopunskom materijalu. Molim predstavnika Predlagača da podnese uvodne napomene. Ima li potrebe? Ima li potrebe? Ima potrebe. Zamolio bih pauza 5 minuta dok dođu uvodničari. Hvala.

Da ne čekamo premijera, predlažem da nam ministar ukratko pročita samo uvodne napomene, dvije, tri rečenice kada je u pitanju ova tačka Prijedlog programa obilježavanja Dana Kantona Sarajevo, s obzirom da je kolega Selmanović iskazao potrebu da se podnesu uvodne napomene. Ministre Magoda, izvolite, imate riječ.

Kenan Magoda (ministar)

Stručna služba Vlade Kantona Sarajevo je dostavila Kabinetu premijera Kantona Sarajevo, Prijedlog programa obilježavanja Dana Kantona Sarajevo od 02 do 09.05.2024 godine, koja je izradila Komisija za izradu Prijedloga programa obilježavanja Dana Kantona Sarajevo. Materijale ste dobili u prilogu. S obzirom da je Vlada Kantona Sarajevo potvrdila sadržaj Programa za obilježavanje Dana Kantona Sarajevo od 2. 5. do 9. 5. 2024. godine, u skladu sa zakonskom obavezom isti se dostavlja Skupštini Kantona Sarajevo na konačno odlučivanje, te molim zastupnike da glasaju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom ministru Magodi. Ima li pitanja? Otvaram raspravu. Zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu programa obilježavanja Dana Kantona Sarajevo od 02 do 09.05.2024. godine.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 27 zastupnika, protiv ništa, suzdržan 1.

Konstatujem da je Skupština potvrdila Program obilježavanja Dana Kantona Sarajevo od 02. do 09.05.2024.godine.

Poslovnička intervencija zastupnik Mahir Dević, izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Mi bi iskoristili ovo pravo na pauzu od pola sata ispred Kluba SDA.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nećete imati potrebe zato što sam već iskomuncirao sa rukovodstvom o prekidu današnje sjednice Skupštine Kantona Sarajevo i o nastavku ćete biti blagovremeno obaviješteni. Hvala vam, prijatno.

STENOGRAM
PRVOG NASTAVKA 15. RADNE SJEDNICE
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽANOG 26.04.2024.GODINE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram Prvi nastavak 15. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine.

Pozivam prisutne da svako na svoj način odamo počast onima koji su dali svoje živote za odbranu Bosne i Hercegovine.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade i uvažene goste kao predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice. Svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu.

Prema evidenciji službe, sjednice prisustvuje 24 zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje. Izostanak sa ovim sjednice opravdali su zastupnica Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović i zastupnica Vedrana Vikić Musić. Kašnjenje je najavio zastupnik Adi Kalem.

Podsjećam vas da smo na prethodnom zasjedanju, koje je održano 24.04.2024.godine, obradili prve tri tačke, tako da današnje zasjedanje započinjemo tačkom četiri koja glasi:

AD-4.

Prijedlog odluke o pristupanju i izradi Prostornog plana Kantona Sarajevo

Prijedlog odluke ste dobili uz poziv za sjednicu. Molim predstavnika predlagача da podnesu uvodne napomene.

Uvaženi direktore, izvolite, imate riječ.

Faruk Muharemović (direktor Zavoda za planiranje razvoja KS)

Uvaženi predsjedavajući, dopredsjedavajući, poštovani premijeru, ministri, uvaženi zastupnice i zastupnici, sve vas srdačno selamim i pozdravljam. Pravni osnov za donošenje Odluke o pristupanju izradi Prostornog plana Kantona Sarajevo za period od 20 godina je član 18. Stav i 1. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo. Članom 34. Zakona o prostornom uređenju Kantona Sarajevo propisano je da je prije pristupanju izradi ili izmjeni planskih dokumenata Skupština Kantona Sarajevo, Gradsko i Općinsko vijeće, u zavisnosti od nadležnosti za donošenje, donosi odluku o pristupanju izradi ili izmjeni planskih dokumenata, dok je članom 25. Stav 1) istog Zakona propisano da Prostorni plan Kantona Sarajevo donosi Skupština Kantona Sarajevo po prethodno pribavljenom mišljenju općinskih načelnika, gradonačelnika i Federalnog ministarstva prostornog uređenja na prijedlog prostornog plana. Članom 25. Stav 1). Zakona o prostornom uređenju propisuje da Prostorni plan Kantona Sarajevo donosi Skupština Kantona Sarajevo, po prethodno pribavljenim mišljenjima općinskih načelnika, gradonačelnika i Federalnog ministarstva prostornog uređenja. Napominjem da je donošenje predmetne Odluke sadržano i u Program rada Skupštine Kantona Sarajevo za 2024.godinu kojim je propisano donosilac posla, odnosno predmetne odluke Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo. Shodno navedenom u vezi sa članom 98. Stav 3. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovini, Službene novine 35/05, kojim je propisano da, između ostalog, organi uprave i upravne organizacije u skladu sa programom rada zakonodavnog organa, odnosu na njegov zahtjev, pripremaju zakon i druge propise, te je Zavod kao nosilac izrade planske dokumentacije pripremio Prijedlog odluke predviđen programom rada Vlade Kantona Sarajevo i Skupštine Kantona Sarajevo. Prostorni plan Kantona Sarajevo je razvojni i strateški dokument kojim se definišu osnovna načela i ciljeve prostornog uređenja, kao i zaštite, korištenje i namjeni prostora, te kao takav predstavlja krovni planski dokument i osnov za sva dalja planiranja koja se razrađuju kroz prostorne planove, područja posebnih obilježja Kantona

Sarajevo, urbanističke planove i detaljne planske dokumente. Prostornim planom Kantona Sarajevo se utvrđuju osnovna namjena zemljišta, poljoprivredno, šumsko, građevinsko, vodna dobra i druge površine, urbana i van urbana područja, prostori i zone predviđene za izgradnju privrednih građevina, javne i društvene infrastrukture, građevine i koridore, magistralne i druge infrastrukture prostorno definirane, prostor definiran za ležište mineralnih i ostalih sirovina, mjere zaštite, režim građenja te propisuje uslove korištenja, izgradnje i zaštite prostora poštujući načela prostornog planiranja i održivog razvoja. Odlukom o usvajanju Prostornog plana Kantona Sarajevo za period 2003.- 2023. Službene novine Kantona Sarajevo, broj 26, 064/11. i 22/17. usvojen je Prostorni plan Kantona Sarajevo za period od 2003. do 2023. Uzimajući u obzir da je period za koji je donesen Plan usvojen do 2023, a da je u međuvremenu došlo do promjene legislative za oblast prostornog uređenja, Zakon o prostornom uređenju Kantona Sarajevo, da je usvojen planski dokument višeg reda Prostorni plan područja posebnog obilježja od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine, autocesta na koridoru 5 C za period od 20 godina, da su usvojeni Kantonalni plan zaštite okoliša za period od 2017. do 2020. godine i njegove izmjene i dopune zeleni akcioni plan Kantona Sarajevo za period od 2021. Do 2023. Da je došlo do promjena stanja u prostoru, a na osnovu izvještaja praćenja promjena stanja u prostoru Kantona Sarajevo, koje Zavod radi svake godine i kojim se prati implementacija planske dokumentacije, Uredba o sadržaju nosiocu jedinstvenog informacionog sistema i metodologije prikupljanja i obrade podataka te jedinstvenim obrascima na kojima se vode evidencije. Na osnovu stručne analize svih relevantnih pokazatelja kako bi se uskladile promjene stanja u prostoru sa strateškim i razvojnim opredjeljenjima Kantona Sarajevo u međuvremenu, usvojenim planovima, kao i važećom legislativom, potrebno je započeti sa aktivnostima za izradu novog Prostornog plana na periodu 20 godina. Imajući u vidu navedeni razloge, potrebno je donijeti Odluku o pristupanju izradi Prostornog plana Kantona Sarajevo, obzirom da je sadašnji istekao 2023. godine. Sredstva za potrebu izrade ovog Plana obezbijedit će se u Budžetu Kantona Sarajevo za 2024., '25., '26. i '27.

Toliku u uvodu od mene. Stojimo na raspolaganju za pitanja. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Mahir Dević, pretpostavljam pitanje, rasprava? Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Zastupnik jel rasprava ili pitanje? Pitanje, zastupnik Mahir Dević, izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Mislim da je izuzetno važno da vi kao predlagač aktualne vlasti i politike u Kantonu Sarajevo odgovorite radi javnosti kojim redoslijedom vi idete i šta je vaša strategije i plan kada je u pitanju donošenje ove planske dokumentacije? Mi smo prije nekoliko sjednica Skupštine Kantona Sarajevo imali urbanističke planove koje bi vi trebali kao da donesete, s jedne strane i s druge strane danas donosimo Odluku o izradi Prostornog plana Kantona Sarajevo. Ne treba biti dovoljno pametan pa kazati da ti urbanistički planovi koji su u poodmakloj fazi realizacije bi trebali biti ustvari usklađeni sa Prostornim planom Kantona Sarajevo. Šta vi ovdje ustvari radite, mislim koji je vaš plan, koja je vaša strategija? Zar nije bila logika prvo, jel da se na neki način usvoji Prostorni plan Kantona Sarajevo, pa da onda silazimo na urbanističke i regulacione planove itd. Posebno imajući u vidu činjenicu da, barem prema meni dostupnim informacijama, osim vaših jedne ili dvije partijski općine, kako ih vi držite, jel ovaj, svi drugi su nezadovoljni ustvari sa tim urbanističkim planom. Znači, želim radi javnosti da mi objasnite koja je vaša strategija, pošto ovdje NiP drži čitav ovaj sektor, jel urbanizma i planskog planske dokumentacije, što je vaš plan ovdje, radi javnosti? To je vrlo važno pitanje. Ovo je jedno od

najvažnijih pitanja u Kantonu Sarajevo. Znači, kojim redoslijedom mi sada idemo, odgovorite nam, naravno, mislim da je to važno radi javnosti, ostalo ću kazati u diskusiju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući, srdačno vas sve pozdravljam, posebno naše uvažene goste i naše građane koji nas prate. Ja ću imati nekoliko pitanja. Dakle, članom 23. koji govori o zaštiti, o unapređenju okoliša u Odluci za izradu Prostornog plana stavak d) kaže da će se donijeti Odluka o provođenju strateške procjene utjecaja na okoliš i član 37. Stavak 1) Strateška procjena utjecaja na okoliš, Odluke za izradu Prostornog plana govori da se za izradu plana utvrđuje obaveza izrade strateške procjene utjecaja na okoliš. I ovi članovi nisu u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju koji članom 34. pod nazivom Odluka o pristupanju i izradi ili izmjene prostornog plana definiše stav 3. Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana sadrži i stratešku procjenu utjecaja na okoliš. Ja u materijalu nisam vidjela ovaj dokument. Sljedeće pitanje je član 30. koji govori o rokovima donošenja plana stavak 2) alineja 1. govori da su rokovi za donošenje Odluke o izradi Prostornog plana do kraja februara '24. godine, a sada je kraj aprila. Također, član 43. pod nazivom Kontinuitet u planiranju i usaglašenost planske dokumentacije govori da do donošenja Odluke o usvajanju i provođenju Prostornog plana primjenjivat će se Prostorni plan za period 2003.- 2023. godina. Tražim pojašnjenje ove alineje. Sljedeće pitanje. Član 35. Uključivanje javnosti govori da će nosilac pripreme izraditi plan uključivanja javnosti u proces pripreme i izrade Plana. Formulacija je nejasna i kada se planira izraditi ovaj Plan? Sljedeće pitanje je: izvještaj o stanju u prostoru koji je predviđen Kantonalnim Zakonom o prostornom uređenju, o kojem govori član 29., zanima me kada je posljednji put skupština razmatrala ove izvještaje? I posljednje pitanje, u toku je izrada Urbanističkog plana koji se radi na osnovu starog Prostornog plana koji je istekao i, a koji se planira produžiti. I ako se usvoji novi Urbanistički plan, on će biti u koliziji sa novim Prostornim planom kada stupi na snagu. Kako komentirate ove navode? Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Jasmin Šaljić se javio za riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Ja imam jedno pitanje, samo. Ovo pitanje sam postavio i na prošloj sjednici kada je bio nacrt, nisam dobio odgovor, ni usmeno i pismeno, pitao sam šta je sa generacijskim projektom Toplovod Kakanj- Sarajevo? Znači, toplovod bi smanjio zagađenost i donio energetske efikasnost, uloženo je u idejni projekat, Vlada Federacije uložila je oko 500.000 jel, koliko i to je stalo, ja nisam nigdje vidio jesmo li mi digli ruke od ovog značajnog energenta. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Kapidžić se javio za riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Obzirom da svi znamo da urbanistički plan treba da odgovara prostornom planu u svakom njegovom ovom segmentu, a mi smo bili svjedoci Nacrta novog Urbanističkog plana koji ne odgovara postojećem važećem Prostornom planu Kantona Sarajevo u mnogim elementima, naročito u odnosu na saobraćajnu infrastrukturu i odnose spram federalnih nivoa

saobraćaja, da li vi planirate ovim Prostornim planom sada da ga mijenjate tako što ćete ga prilagoditi Urbanističkom planu, a znamo da za Prostorni plan je dat rok od 4 godine i dal tzn. da vi ne namjeravate Urbanistički plan novi usvojiti kao plan prije završetka Prostornog plana? Zašto pitam? Zato što ako usvojite Urbanistički plan u naredna dva, tri mjeseca, ili do kraja godine koji ne odgovara Prostornom planu, on će de facto biti nevažeći sve dok ne usvojite Prostorni plan ili bar Nacrt prostornog plana. E sad me interesuje zašto ste napravili taj redoslijed koraka jer ste sa donošenjem Prostornog plana mogli paralelno da radite i na Nacrtu urbanističkog plana, pa da to uskladite, a zapravo je ovdje red koraka obrnut iz nekog neobjašnjivog razloga ili je razlog da se Urbanistički plan sada stopira usvajanje, tako da se napravi jedna rupa u uređivanju prostora? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Selmanović se javio za riječ.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Imam jedno pitanje, odnosi se na zakonske odredbe. Zakon o prostornom uređenju Kantona Sarajevo u članu 17. propisuje vrste planskih dokumenata, razvoj planskih dokumenata sa strateški dugoročnim planskim dokumentima, za njihovu izradu, za razvoj planskih dokumenata pod 1. je Prostorni plan Kantona Sarajevo da postoji da bi se uvrstio, odnosno izradio urbanistički plan, a mi znamo da smo Urbanistički plan bili razmatrali na jednoj od prethodnih sjednica 2024. godine, a Prostorni plan je isteko 2023. godine. Pa me interesuje kako će to Zavod za planiranje Kantona Sarajevo zakonski da prevaziđe?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se na postavljenim pitanjima. Treba li pauza? Pauza 5 minuta dok pripreme odgovore na postavljena pitanja.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih službu da pozove zastupnike da zauzmu svoja mjesta, da možemo nastaviti dalje. Jel možemo krenuti? Može.

Uvaženi direktore, zamolio bih vas da ponudite odgovore na postavljena pitanja.

Faruk Muharemović (direktor Zavoda za planiranje razvoja KS)

Zahvaljujem predsjedavajući. Obzirom da je bilo par pitanja, ja ću pokušati da odgovorim na sva pitanja. Zastupnik Dević šta poštujemo? Poštujemo zakon. 2016. godine je donešena Odluka o pristupanju izradi Urbanističkog plana. 8 godina se radi, 8 godina se radi i 6 godina nije pomjereno s mrtve tačke i zato je tek ugledao u februaru Nacrt tog plana. A evo, ja ne želim da budem, ja mogu isto postaviti pitanje, jel tadašnjim vladajućim strukturama zašto je to tako? Zašto? Usklađenost Prostornog plana sa UPP-om je usklađen. Gospodin Kapidžić ja bih volio da konkretno kaže šta nije usklađeno sa sadašnjim Prostornim planom, obzirom da je sve građevinsko zemljište, a da je u Odluci o pristupanju rečeno, odnosno Odluci o provođenju izmjena i dopuna B) faze Prostornog plana je rečeno da će se detaljne namjene uraditi kroz izradu novog Nacrta plana. To je ono sad što mi radimo. Ne bih se složio sa zastupnikom Devićem da većina općina nije za ovaj Urbanistički plan, obzirom da većina općina želi da to politizira i te općine nisu za, općine koje su na javne rasprave dovodile i iscenirale javne rasprave, te općine nisu za, svi oni koji se bore za uređenje prostora, za uvođenje reda u prostor

su za. I opet, evo, ponavljam, to sam već milion puta rekao, Nacrt je još uvijek, jel u javnoj raspravi, sve primjedbe koje dođu biti će razmotrene i sve što bude u skladu sa strukom i zakonom će biti prihvaćeno, čak i nosioc pripreme je, želi da to tako bude i to je opredjeljenje kompletne Vlade. Strategijska procjena utjecaja na okoliš će se uraditi nakon donošenja, usvajanja u stvari ove odluke, i ona se mora uraditi za Prostorni plan, znači to je obaveza nosioca pripreme i ona se mora uraditi i uradit će se. Ja se nadam da će se uraditi. Rokovi, rokovi su predloženi, međutim to nije do nas, nije do Zavoda, mi smo materijal dostavili na vrijeme. Međutim, jel od vaših obaveza i od stavljanja na sjednicu došli smo sad, evo, krajem aprila da se usvoji to. Uključivanje u javnosti program uključivanja u javnosti će se uraditi, on je spreman, znači nakon Odluke o pristupanju, mi ćemo pristupiti, odnosno predložiti program uključivanja javnosti u izradu planskog dokumenta. Ovdje moram podcrtati da je to obaveza nosioca pripreme, tj Vlade Kantona Sarajevo, mi smo samo nosioci izrade, ali opet smo mi pripremili, kao i za Nacrt i kao i za Urbanistički plan smo pripremili taj program uključivanja javnosti i on će biti dostavljen nosiocu pripreme. Stanje u prostoru. Mi radimo stanje u prostoru i mislim da nije, „mi to dostavljamo Vladi Kantona Sarajevo, odnosno resornom ministarstvu. Sada, jel oni vama prosljede ili ne prosljede, ja stvarno to ne znam. Toplovod Kakanj - Sarajevo, Toplovod Kakanj - Sarajevo, to je opet opredjeljenje nosioca pripreme, on se nije mogao ubaciti u Urbanistički plan, Nacrt urbanističkog plana, ali kroz Prostorni plan apsolutno ćemo razmotriti jel kao nosioci izrade i tu varijantu, uz saglasnosti, naravno, sa nosiocem pripreme. I još bih se osvrnuo samo na ovu neusaglašenost gospodina zastupnika Faruka Kapidžića. Znači usaglašen je Prostorni urbanistički, Nacrt urbanističkog plana je usaglašen sa Prostornim planom i ne vidim na koji način možemo dovesti do neke rupe u zakonu, obzirom da će ova Odluka produžiti važenje postojećeg Prostornog plana. Naravno da ćemo se truditi mi kao nosioci pripreme da usuglasimo i Prostorni i Urbanistički plan i da sutra opet ne bi došli u poziciju da imamo neusuglašenost dva dokumenta. Ovdje moram napomenuti da smo, znači, od 2016. do 2024. imali neusuglašenost Prostornog plana i Urbanističkog plana koji 2016. produžen za period, koji je rađen za period 1985.- 2015. I opet, evo, ne znam stvarno na koji način je kolega Kapidžić mislio da će biti neka rupa, da će se nešto moći raditi zato što postoji Zakon o prostornom uređenju, zato što se postoji Prostorni plan, kakav je, takav je, i on će se primjenjivati do usvajanja novog Prostornog plana. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktoru Muharamoviću, otvaram raspravu. Zastupnik Mahir Dević se javio za riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Poslovnički nije ovdje moguće bilo opcije nezadovoljstva odgovorom jel, dobro može kroz diskusiju? OK. Hvala. Vi napraviste pauzu 5 minuta. Ja sam mislio da ćete vi u tih 5 minuta se pripremiti da odgovorite na naša pitanja. E sada je meni nekako ovaj stenogram brzinski da ga vratimo i da vam dam ponovo direktore to pitanje koje sam ja postavio. Znači ja sam vam postavio direktore samo jedno pitanje, a vi ste mi dali odgovor na neka tri vaša neka pitanja koja su, kako bih rekao, politički parafrazirana. Ja sam inače navikao od vas, odnosno od vaših kadrova ovdje kada izađu za ovu govornicu, ovaj, to je taj vaš model populizma, da vi samo pričate, pričate, pričate, pričati, pričati, nema veze, ko vas je šta pitao, uopšte. Znači vi ovdje odgovarate na moju konstataciju, a uopšte vam to pitanje nisam, ja nisam postavio ovdje pitanje da vas pitam, poštovani direktore, zašto vam je većina općina nezadovoljna s urbanističkim planom? Ja sam to samo kazao u obrazloženju, to nije bilo moje pitanje. Onda vi meni ovdje odgovarate i kažete nije to tako, kaže ti su, kaže, ljudi zadovoljni. Pa pazite, ja razgovaram, komuniciram s načelnicima, ja koliko vidim, evo da ovako podijelimo, svi vangradski načelnici

vam ne podržavaju urbanistički plan koji ste usvojili u Nacrtu. Vogošća vam iz ovog Gradskog urbanističkog plana, to ne podržava, Semir vam to ne podržava, znači imate jednu potpunu diskomunikaciju sa lokalnim zajednicama i općinskim vijećima. I ovdje izađite hladno za govornicu i kažete da to baš nije tako. A što je još gora stvar, ja vas to uopće nisam pitao, ponovit ću radi javnosti, ja sam postavio sljedeće pitanje koje možda vi niste čuli, a ono je glasilo. Objasnite nam strategiju, političku strategiju vašu, pošto vas smatram direktno odgovornim iz NIP-a za ovo, jer držite sve te institucije, koja je vaša strategija da mi dođemo do novijih planskih dokumenata, uključujući prostorni plan, uključujući urbanistički plan? Vi na to moje pitanje niste rekli ni jedno jedino slovo, a očekivalo se da se kaže: gospodine Deviću, vidite, mi smo ovaj usvojili Nacrt urbanističkog plana Kantona Sarajevo, naš plan je da pa se kaže da paralelno s tim usvajamo Prostorni plan, pa ćemo vidjeti ovako ćemo, plan je da to tako i tako uradimo. Ni slova vi na tu temu niste rekli, ali ste na neki način iskoristili ponovo onim nipovskim klasičnim populizmom da nam kažete da niko nije makao prstom 8 godina ili, tačnije rečeno, od 2016. godine, kada je u pitanju izrada prostorno planske dokumentacije. Pa ću vas ja podsjetiti, poštovani direktore, da je te 2016. godine premijer Kantona Sarajevo bio vaš aktuelni predsjednik Naroda i pravde. Ako neko nije pomakao prstom, onda nije pomakao on, pa ću vas onda također napomenuti, poštovani direktore, da ste vi vlast u Kantonu Sarajevu već 5,5 godina, znači, ako razložimo ovaj period od 8 godina i želite da pošaljete političku fakturu nekoj stranci, onda ste vi i kulturno-historijsko naslijeđe SDA, zvano NiP ovaj, u vlasti od tih 8 godina bili 7. A Kapidžić i ova ekipa je bila, čini mi se, 9 mjeseci. I gle čuda, što je još gora stvar, ja vas ni to nisam pitao, ja vas uopće nisam pitao ko je bio pasivan? Ne, vi ste iskoristili da nama kažete kao da mi iz SDA nismo bili onaj aktivni po tom pitanju, zaboravljajući da ste vi nastali iz SDA kao naše kulturno historijsko naslijeđe i zaboravljajući činjenicu da ste ovdje 5,5 godina vlast. I danas ste došli da nam revolucionarno kažete kako donosite odluku, pazite, molim vas, o produženju Prostornog plana. 5,5 godina vam je trebalo da shvatite da biste trebali donijeti odluku barem o produženju Plana. Pa to šta vi radite, to je zaista, ne da je to neozbiljno, pa to je do te mjere neodgovorno, da je strašno. Znači, u najmanju ruku, danas su građani Kantona Sarajevo trebali da znaju da je plan ove politike sljedeći, da donesemo paralelno zajedno, u isto vrijeme Prostorni plan i Urbanistički je planove ili ćemo donijeti urbanistički plan pa ćemo prilagođavati prostorni, što je potpuno nenormalna situacija. O tome će vjerojatno više govoriti kolege Kapidžić, jer je on, ovaj stručan, ja govorim kao neko ko, evo, učestvuje u radu zakonodavnih organa, da mi je ovo jedna nelogična situacija i izađe direktor i daje odgovor na dva pitanja ili tri koja mu ja uopće nisam postavio. Eto, to je taj NiP, pazite, a ja ga pitam samo da objasni hronologiju poteza. Zašto sam ovo pitanje postavio? Zato što zaista smatram i to sam govorio i premijeru Uku, žao mi je što nije tu, da je potrebno pojačati komunikaciju sa lokalnim zajednicama, da je suštinski važno da sve lokalne zajednice u Kantonu Sarajevo, odnosno devet općina, aktivno učestvuje u izradi Urbanističkog plana, da se poštuje mišljenje tih ljudi, tih građana, općinskih vijeća, općinskih načelnika, službi za urbanizam, kada je u pitanju regulisanje prostora na području tih općina, naravno, u skladu sa strukom i u skladu sa zakonom. E, pazite, evo jedan primjer kako izgleda ta vaša struka danas, na primjer, evo, uzet ću primjer Ilijaša. Znači urbanistički dio Ilijaša u 2024. godini vi smanjujete sa 12 %, ovako na 9 %, sve je u ekspanziji u Kantonu Sarajevo, čitav urbani prostor u ekspanziji, a vi to smanjujete, pazi. I to u općini koja čini npr 20 do 25 % ukupne površine Kantona Sarajevo jer je 309 km², a Kanton je 1227. I vi nama kažete da imaju tamo neke lokalne zajednice koje je to nešto kao iz političkih razloga itd itd. Da li ste obavili i jedan sastanak sa urbanizmom bilo kojoj općine prije nego što ste donijeli Nacrt urbanističkog plana u Kanton Sarajevu? Ja ne znam za to da jeste, ali znam kako je nekada Zavod radio dok vi tamo niste sjedili. 24 sata, 48 sati se komuniciralo sa ljudima koji se tiče prostor, a ne da vi prostor planirate na način po političkoj liniji, idemo mi zadovoljiti jednu opštinu, gdje je naš načelnik da riješimo pitanje, ne znam, nekih zona vodozaštitnih itd, itd, da riješimo pitanje nekih

vjetrokorida da možemo graditi neke visoke zgrade, a ovi drugi što im napišemo, oni će to prihvatiti. Znači to je nenormalna situacija. Normalna situacija bi bila da se komunicira, da se poštuje struka, naravno, ali i da se ti građani tih općina pitaju što oni misle, da se ode u te Hadžiće, pa da se pita dole Hamdo, njegov urbanizam, Općinsko vijeće, šta mislite vi ovom Urbanističkom planu. A ne ono ko mi smo organizirali javnu raspravu pro forme, pazite, još ako je neko došao na tu javnu raspravu, pa postavio pitanje zašto se ovo vodi kao poljoprivredno zemljište, ne znam 10, 15 godina, jer su se okolnosti zaista promijenile u međuvremenu, vi to smatrate, kako se zove, ne znam, političkim napadom ili ne razumijem šta, a naravno da je dokument koji se zove Prostorni plan, taj koji definiše šta je, jel ovaj poljoprivredno zemljište, građevinsko itd, to ste sada kazali. Znači vi ste jedan haos ovdje napravili i ja vas pitam da nam to poredate, kako planirate uraditi, a vi meni odgovarate da 8 godina niko ništa ovdje nije radio, uključujući da ste vi i vaša politika bili 7 i još mi kažete da su svi zadovoljani. Evo, ja ću još jednom pitati ove načelnike, bar s kojim komuniciram, a komuniciram sa svima, da li su zadovoljni Nacrtom, da li će se do Prijedloga nešto promijeniti, vidjet ćemo. Ali sada je sigurno većina načelnika bila protiv ovog Urbanističkog plana. I dalje nam niste odgovorili na koji način planirate sve ovo riješiti kada je u pitanju odnos Prostornog plana i Urbanističkih planova na području Kantona Sarajevo. Nevjerojatno, nevjerojatno da se sjetili. Donesete odluku o produženju plana nakon 5 godina, trebali ste ga ostaviti da je istekao još jedno 5, pa onda donijeti odluku o produženju, pa reći pazite, mi smo najbolja vlast koja je donijela odluku o produženju plana nakon 10 godina što je istekao. Eto, od vas čovjek bi i to mogao na neki način da očekuje u vašem političkom djelovanju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Ako produžim, bit će ispred Kluba. Pošto je, evo, dobio, mislim, postavio sam pitanje čisto da mogu otvoriti ovaj da bi mogao otvoriti ovu diskusiju, mada pitanje, generalno se svako pitanje, svaka primjedba zapravo generalno ide na prvo na premijera, pa onda ovaj ministra, a Zavod za planiranje je samo izrađivač plana jer mora postupati po politici Vlade, jel. Tako da u tom smislu ova zbrka koja je napravljena, naravno da se Zavod za planiranje u tom smislu ne može kriviti zato što ne može Zavod za planiranje pokrenuti ništa bez odluke Vlade i resornog ministarstva. Obzirom kakvu imamo Vladu nisam ni očekivao ništa drugo nego ovu zbrku koju neko može da usmjeri vrlo onako, stručno i sofisticirano, da dobije rješenje problema koji se zvao vjetrokorida i obustava haotične gradnje. Zašto to pričam? Kada je bilo evo, kada sam dobio odgovor u čemu, to se nije usklađeno itd naravno da nisam to stavio bezveze zato što sam i urbanistički plan, a i prostorni plan, mislim čitav život mi je maltene u tome, sve do građevinskih dozvola itd. Za Prostorni plan znači u članu 3. kad se donese prostorni plan, to je zakonski akt koji ne važi 20 godina, kao što se želi predstaviti predstaviti, on važi do usvajanja novog, dakle, to što je on istekao '23, odnosno planiran je za 20 godina, ne znači da mi trenutačno nemamo važeći zakonski akt Prostornog plana. Uglavnom, u starom Prostornom planu, dakle to je plan koji je uradila ova Skupština, i to 2006., 2003. je pokrenuto mislim 2006 usvojeno je po članu 3, npr stoji moguće korekcije granica obuhvata urbanističkog plana, pa se onda kaže granica obuhvata urbanističkog plana opisano u članu 2. ove Odluke uskladit će se sa granicama urbanog područja Sarajeva koje se utvrdi u Izmjenama i dopunama Prostornog plana Kantona Sarajevo za period 2003. do 2023. godine i tako usklađena će se koristiti u Odluci o provođenju Urbanističkog plana urbanog područja Sarajevo. Prvo, granica po Zakonu i Odluci treba biti usklađena sa Prostornim, a nije, izmijenjena je. Da se u ovaj dalje u tim članovima se to reguliše, a UP treba poštovati

usmjerenja iz Prostornog plana. Važeći Prostorni plan imamo, dakle i znamo, može se otvoriti, pogledati i ko uporedi dokumente važećeg Prostornog plana i Nacrta urbanističkog plana, jasno mu je gdje sve stoje izmjene, tako da je, recimo, urbano područje građevinskog zemljište čije će se detaljne namjene definisati kroz urbanistički plan su sada, određeno je sada u Urbanističkom planu, i poljoprivredno i šumsko zemljište koje isključivo određuje Prostorni plan. Dakle prostorni plan definiše poljoprivredno i šumsko, a ono je na Urbanističkom planu već mijenjano i pretpostavljeno, što ne odgovara važećem Prostornom planu. Također, na primjer, depo saobraćaja nisu ispoštovani, definišu se isto tako kroz Prostorni. Trase saobraćajnica nisu ispoštovane, a naročito se to odnosi na ukidanje XI transverzale i ukidanje veze sa Lukavicom. Onda, nema se mogućnost dirati u zonu aerodroma, a u Urbanističkom planu je to sve rađeno i predstavljeno, isto kao da je Prostorni plan to već dobro definisao. Dakle, velike su, velike su izmjene u urbanističkom planu urađene, da kada bi se sada trebale prilagoditi sa Prostornim planom, one ne bi se mogao prilagoditi sa, recimo, izmjenom, pa da se donese Nacrt urbanističkog plana. On bi morao ponovno biti urađen. E sad, moje pitanje je ako, ako je urbanistički plan 2016. na primjer, potrošio ovaj svoj vremenski rok, a važeći je i dalje, jel, a sad je 2024 kada se usvaja Nacrt plana, naravno, Fortina Vlada je bila 2019. Ja sada ne znam kome se treba fakturirati to što nije rađeno, da li se treba fakturirati Vladi prije Forte, gdje se urbanistički plan radi inače 2 ili 3 godine najmanje ili se treba fakturirati trojici? E sad, postavlja se pitanje ako se došlo do 2023, a urbanistički plan nije bio ni nacrt usvojen, zašto se onda nije išlo sa usvajanjem odluke za izradu prostornog plana i onda za 2 godine, na primjer ili za godinu dana pokrenuo ovaj urbanistički plan, odnosno usvajanje nacrt urbanističkog plana, pa se to paralelno ispoštovalo. Ja ću ja, mogu da kažem ovaj, ja mogu da kažem otprilike genezu koju sam vidio u protekle četiri, pet godina, u kojim sam aktivno u ovoj Skupštini, odnosno i u Vladi za 9 mjeseci onog perioda korone gdje smo mi zbog korone aktivno radili možda 3 ili 4 mjeseca, realno. Prvo, ja sam imao prezentaciju u Zavodu za planiranje koji je imao postavku urbanističkog plana. Pokazali su rad taj od 2016. kada je pokrenuto do te 2020. šta se uradilo? Bilo je tu dosta urađeno, međutim kada sam vidio prezentaciju, onda sam rekao OK je to, na tome će se raditi, a taj Urbanistički plan će moći doći tek kraj '21 ili u '22. Zašto? Zato što ako želite da uredite prostor, naravno, to ne može Zavod za planiranje, ali može ministarstvo, može Vlada. Vi prvo što ste trebali uraditi, ja sam to pokrenuo, to je izrada Zakona o prostornom uređenju koji je problematičan. Naravno da je problematičan zbog svih, ovaj zbog svih nelegalnih kuća koji se dobrim dijelom trebaju legalizovati, a nemoguće je, a to sve utječe na izradu Urbanističkog plana, a u konačnici to sve utječe na izradu Prostornog plana. Dakle, prvo se treba uraditi Zakon o prostornom uređenju. Ja sam ga tada za 3 mjeseca pripremio, trebao je biti na Vladi, tog, ne znam 15. januara, '21. Mi smo bili smijenjeni 05 i od tada Zakon o prostornom uređenju se ni ne spominje. Dakle, ministri koji su dolazili ni ne znaju šta je prostorno uređenje, a kamoli da pokrenu i učestvuju u izradi Zakona o prostornom uređenju. Da ste uradili Zakon o prostornom uređenju i usvojili, onda bi onda vam bilo jasno da bi pokrenuli izradu Prostornog plana još '23, a Nacrt urbanističkog plana bi možda dali na usvajanja ove godine, pod tim da se Prostorni plan već godinu dana radi i postavlja. Međutim, mi smo dobili jednu drugu situaciju. Fortina Vlada, Vlada šestorke je kao skupštinska većina izglasala sprovođenje Studije o vjetrokodovima. Oni su izglasali, odnosno vi ste izglasali, trojka ste izglasali tu odluku i stavili ste Zavodu za planiranje i resornom Ministarstvu prostornog uređenja da sprovede Studiju o vjetrokodovima kao zakonski akt, ovo je zakonodavna tijelo. Ministarstvo, ja sam dočekao tu odluku i ja sam tu odluku dao načina, zajedno sa Zavodom za planiranje, kako da se sprovedi. To sprovođenje vaše Odluke o vjetrokodovima je de facto bilo sprovođenje važećeg Urbanističkog plana zato što se kroz proteklih 10 ili 15 godina on nije uopšte poštovao. Regulacioni planovi koji su donošeni, pokretani, donošeni na nivou opština nisu uopšte zakonski ispravni zato što ni u jednom segmentu gotovo ni jedan plan nije sprovodio zakonske odredbe Urbanističkog plana, odnosno

plana višeg reda. Ta odluka o provođenju vjetrokoridora je zapravo prenijela sve parametre važećeg urbanističkog plana i ja sam preko Odluke o vjetrokoridorima de facto uspio da regulišem provođenje Urbanističkog plana na regulacionim planovima koji su se trebali donositi. Naravno, to nije odgovaralo općinskim načelnicima, nije odgovaralo nekim političkim strukturama, nije odgovaralo biznismenima, nije odgovaralo jednoj čitavoj bolumentu ljudi koji su napravili haos od ovog prostora tako što su dobro zarađivali mijenjajući regulacione planove i donoseći regulacione planove koji de facto su bili nezakoniti. Ta Odluka o vjetrokoridorima je kada ste došli ponovno na vlast ova skupštinska, većina došla je poslije izbora 2020. lokalnih izbora, kada su na pozicije načelnika u toj centralnoj gradskoj zoni došli vaši načelnici i ta je Odluka o provođenju vjetrokoridora naprasno vama napravila problem, smetala je vama. E zašto to pričam? Zato što vi koji ste donijeli niste mogli skinuti tu Odluku o vjetrokoridorima tako lako, vi ne možete jedno donijeti, onda tu svoju odluku skinuti. Naravno da to nije popularno. Način na koji vam je trebao da se uhvatite za nešto, to je da ste skinuli Odluku o vjetrokoridorima, na osnovu toga što su parametri te Odluke ugrađeni u Nacrt urbanističkog plana kroz urbana pravilo i ja kažem OK, većinom, jeste, to je to. Kroz urbana pravila su stavljene u Urbanistički plan, međutim taj vi ste ukinuli Odluku o sprovođenju vjetrokoridora ste ukinuli tačku poslije donošenja Nacrta, a od Nacrta do usvajanja Urbanističkog plana može proteći godinu, dvije, tri, pet. Vi odmah poslije toga, na idućoj sjednici donosite Odluku o izradi Prostornog plana. Vi sada, ja ne mogu, nemoguće je sada to reći ne treba nam Prostorni plan, treba nam i ova Odluka treba, međutim kada je danas usvojite, vi ćete se onda moći nasloniti da Urbanistički plan nećemo donijeti dok se ne usvoji Prostorni plan da bi se moglo to ovaj poklopiti, što je, naravno, stručno tako, ali vi onda imate do donošenja Prostornog plana, pa donošenje Urbanističkog plana, vi imate skinute ovaj zakonski akt o provođenju Studije o vjetrokoridorima. I znate li šta je rezultat toga? Vi ste sebi otvorili prostor koji vam je de facto bio blokiran mojom Odlukom da se sprovedi i načinom sprovođenja. A da vam pričam istinu je to da je načelnik Mandić prije par dana izdao dozvolu na Marin dvoru, za toranj od 22 sprata, koji de facto se nije mogao izdati dok se ne ukine skupštinska Odluka o provođenju vjetrokoridora. E sad, vi sad kad se pitate o kakvoj rupi se radi, ja vam kažem radi se o toj rupi, vi to ne možete znati. Vi ste na kraju krajeva dobili direktivu i politika stranke je to, to, to to, ali način na koji radite je zapravo otvaranje prostora ono što vam je smetalo, a smetalo je to da se. Urbanistički plan poštuje kroz izradu regulacionih planova, odnosno Studije vjetrokoridorima, a to je značilo izradu urbanističkih planova po normama za građane. Tu vam je spratnost, koeficijent izgrađenosti, koeficijenti opterećenosti. To niti jednom investitoru nije odgovaralo, niti jednoj kompaniji ne odgovara zato što u regulacionim planovima i neki koeficijent od 2 i spratnost od 5+6, u centralnoj zoni ne odgovara jer ne mogu da zarade silne milione brze ruke. Vi ste, vi ste im sada otvorili prostor, a načelnici, evo kao što je gospodin Mandić, koji je pričao o nevjerovatnom pritisku koji je on to apsorbira, 15 dana poslije skidanja vjetrokoridora zakonskog akta, koji ste mu vi omogućili, on izdaje dozvolu na 22. sprata na Marin dvoru, a tu imaju još 3 još 2 tornja na istom tom regulacionom potezu od Tibrinog famoznog tornja, koji je izmijenjen još u doba načelnika Ajnadžića tri puta. E sad ćemo da vidimo hoće li dati i zato dozvolu i za treći Unitikov toranj itd. Ja ne pričam ovo bez veze, znam tačno šta pričam i šta radim. Vi niste svjesni, neki od vas, koliko upravljaju preko ove Skupštine u kreiranju prostora koji nije dobar. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kome replicirate? Replika, zastupnik Dević kolegi Kapidžiću.

Mahir Dević (zastupnik)

Možda je malo neuobičajeno da se replicira kolegi iz Kluba, ali mene nešto zanima pošto je kolega Kapidžić ovdje u struci, a ja imam površna znanja u tome. Ja ako sam vas dobro razumio kolega Kapidžiću, ovdje se radi o jednom političko organizovanom pravnom neredu da bi se postigao sljedeći cilj, da se paralelno ili u isto vrijeme, bolje rečeno, raspravlja i o nacrtu, ovaj, kako se zove, Prostornog plana i urbanističkih planova, a paralelno o tome da se prilagođavaju regulacioni planovi potrebama političkih investitora koji će, naravno, vrlo, vrlo ovaj hipotetički dokazivo, generirati, naravno, i političku korupciju i sve ono što se dešava. Da li sam vas ja dobro razumio da vi na to upozoravate i da vi to ustvari definišete kao taj neki prazni prostor, planski organizovan, da se napravi nered, da bi oni uspostavili svoj svoj politički neki red da bi pogodovali svojim potencijalnim investitorima. To je replika u tom smislu, zanima me jel vi na to ustvari mislite?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Kapidžić, odgovor.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem, ali ne mogu se složiti da je ovo formiranje pravnog nereda, dakle ovo što sam vidio, ja moram skrenuti pažnju. Dakle, ovdje se pravi pravni red za stvaranje nereda u prostoru. Mislim, kako god mi gledali na to, ako se donese urbanistički plan koji ne odgovara prostornom planu, a donijela ga je ova Skupština koja donosi zakone, tzn, da se stvara pravni red za stvaranje nereda u prostoru. Mi smo taj nered imali i prije vas. Jedan dobar dio ekipe koja i dalje vlada ovim prostorom i ovim ovdje silnim tokovima novca, zna dobro šta radi u nastavku one priče od prije 10 godina ili 15 godina, gdje se u sprezi od načelnika i lokalne samouprave, preko ovaj ministarstva i Vlade na Kantonalnom nivou, kroz rad Zavoda za planiranje, de facto pravio jedan opšti nered u urbanizmu na zelenim površinama, u saobraćaju, u saobraćaju u mirovanju i mi smo sada došli u situaciju da nas ovaj grad potpuno, ali potpuno guši. Vi znate vrlo dobro ako se krećete od Ilidže do centra ili centra do Ilidže ujutro, kad se ide na posao, poslije podne, poslije posla, koliko vama treba vremena da provedete u tom saobraćajnom neredu. I sad uzmite samo da sat vremena koji potrošite za nešto što bi trebalo biti 15 minuta, 45 minuta ujutro, 45 minuta poslije podne, to je sat i pol svakog pojedinca koji sjedi u autu, sjedi u autobusu itd, koliko zapravo mi gubimo u tome, općenito, u životu, u radu. To je sve izazvao taj nered u prostoru koji je sada se hoće da se stavi pod pravne zakonske akte. Ja sam samo o tome pričao. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, zastupnik Samir Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam vas ovdje prisutne i građane koji prati naš rad putem medija. Kao što reče kolega Dević, možda uobičajeno repliciranje na ovaj način, ali evo, čini mi se da kolega Kapidžić, za kojeg zaista smatram da je ovdje u svom prostoru, odnosno ovdje jeste, u svojoj temi, je prilično dodirnuo nekih tema o kojima i ja od kako se bavim politikom, razmišljam i na njima radim. Kao što je i kolega Dević maloprije rekao da je jedna ovdje stranka kulturno-historijsko naslijeđe SDA, tako i nepoštivanje regulacionih planova, upravo kulturno naslijeđe upravo SDA. Kao neko ko je 8 godina djelovao politički na Opštini Ilidža znam šta znači nepoštivanje regulacionih planova, znam što znači kada istekne neki prostorni ili urbanistički plan i iz tog razloga zaista sam oprezan i danas kada mi je dato kao zastupniku da

glasam za ovu tačku dnevnog reda. Lično smatram da i argumentacija direktora i njegovi odgovori nisu dovoljno snažni da me ubijede da bih podržao i glasao za ovu tačku dnevnog reda. Moje pitanje koje evo naknadno, ali Poslovnik nam ne dopušta da nam direktor odgovori na to pitanje jeste, šta bi ustvari značilo ukoliko mi ovo danas ne izglasamo? Taj Prostorni plan je istekao, taj Prostorni plan je izmijenjen vrlo sumnjivim izmjenama iz 2017. godine u kojima su učestvovala političke garniture iz tog vremena. Šta će značiti ukoliko mi ne izglasamo ovaj Prostorni plan? To bi neko bilo pitanje. S obzirom da poslovnički ne može odgovoriti direktor evo, ja ću zamoliti kolegu Kapidžića koji je zaista stručan u ovoj temi i čini mi se da nije on siguran da li će ovo podržati ili ne, evo da nam objasni ovdje kao Skupštini šta će značiti ukoliko mi danas ovo ne izglasamo? I vratit ću se na vjetrokoridore i također pitati kolegu Kapidžića da nam da nam da jedan iskreni odgovor, s obzirom da je bio ministar kada je usvojena ova Odluka o vjetrokoridorima, famozna odluka o kojoj već nekoliko puta pričamo, evo, ja imam informaciju da ta Odluka nikada nije objavljena u Službenom listu, ona nikada ustvari nije imala zakonsku važnost i zaista jeste u vremenu divljanja tadašnjih načelnika, posebno je, posebno načelnika na Ilidži, u vremenu divljanja Tibra i onih izgradnji u koritu Željeznice itd, dosjetili se mudraci u tom trenutku i donijeli Odluku o vjetrokoridorima, ne bi li to prekinuli.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolege Avdiću.

Samir Avdić (zastupnik)

Evo molim kolegu Kapidžića da sada zaboravimo ko je pozicija, ko opozicija da, evo da objasnite javnosti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Kapidžić, izvolite, imate riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Naravno, kada takvo fino izdiskutujete i kažete da je to sve SDA radila, onda završavate s tim da ja odgovorim, a da zaboravimo ko je koja, nego da se okrenem stručno. Naravno, teško je to ovaj zaboraviti, ali reći ću vam nešto iskreno. Gospodin Memić, kako se zove načelnik Ilidže, sadašnji Muzur, Muzur, da, ja se izvinjavam, dakle, on je SDA naslijeđe, jel? On je SDA vedeta bila, a vi pričate o ovim stvarima prostornog plana itd, a niste spomenuli da je, recimo, taj isti sada vaš načelnik, dakle na plavnom području, napravio igralište. Vidite nešto, ja bi vam mogao niz stvari sada za, naravno da ćete odgovarati s replikom, samo hoću da kažem kada vi na plavnom području dignete metar i po zid i napravite igralište za djecu, to je super za djecu, super za građane. A kada se desi poplava i uzvodno poplavi 100 kuća, baš zbog tog što se gradi na plavnom području, koje se inače reguliše Prostornim planom Federacije, prostornim Republičkim prostornim planom, prostornim planom Federacije, pa prostornim planom Kantona Sarajevo, pa tek onda urbanističkim planom i na kraju regulacionim planom je svugdje to plavno područje zacrtano i ne smije se pipnut u njega da se ne bi desile poplave, mi imamo poplave non-stop dole, zato što se to plavno područje zatrpavalo i onda vi pričate o tome, skrenete pažnju kako su to radili načelnici SDA. Vi imate načelnika koji je došao iz SDA i prvi potez mu je bio to. Pa pazite, Memić se nije usudio to uraditi i sada mi pričate o nekom kontinuitetu, evo, ja zaboravljam koje su stranke, ko je ko stranke i uopšte me ne interesuje, znam ja vrlo dobro šta je radila SDA nekad i vi ste došli kao spasioci ovog grada da regulišete to da, zaustavite tu destrukciju, izgradnju po parkovima itd. Vi napravite deset puta gore zato što kroz Skupštinu zakonski to omogućavate. A šta će značiti da se povuče

Prostorni plan? Neće ništa značiti. Ono zašto ga ne treba sad usvojiti zato što sam inicijativom tražio da povučete dvije odluke od prošle sjednice urbanistički plan jer su građani apsolutno nezadovoljni urbanističkom planom, jer sve ovo znaju i osjete i da povučete Odluku o vjetrokordorima koji kažete da nije u Službenim novinama bilo, ali pošto ste je povukli, vi ste de facto legalizovali tek povlačenjem. Prema tome, da ste uradili na inicijativu, povukli urbanistički plan, sad donijeli prostorni plan nema nikakav problema. Odluku o provođenju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Koje sve sad prijavljen za repliku? Imamo nekoliko prijavljenih, hajde prvo da završimo. Jel vi imate repliku kolega Avdiću?

Uključite zastupnika Avdića, replika.

Samir Avdić (zastupnik)

Meni je zaista žao što onaj često odlutamo od teme na način da pokažemo svoju emotivnost i ta emotivnost je meni zaista objašnjiva, ono kao o bivšim ljubavima itd. Kolega Nermin Muzur, načelnik aktualni Općine Ilidža jeste kulturno-historijsko naslijeđe možemo to reći SDA, ali evo, SDP ga je sad preuzeo na čuvanje. Mi smo zaista zadovoljni njegovim radom i moram se osvrnuti na nešto što kolega Kapidžić već nekoliko puta spominje, a to je izgradnja sportskog rekreativnog centra, odnosno igrališta Čarli, koje se ne nalazi u plovnom, odnosno aluvijalnom području korita rijeke Željeznice, kao što se nalazi parking zbog kojeg je bivši načelnik, inače SDA, kadar i osnivač, u pritvoru, koje se ne nalazi na način kako se to nalazi Ilidža Towers i sve ostale zgrade koje su izgrađene u vrijeme SDA na Ilidži na način kako su izgrađene. To igralište se nalazi pored mosta, Alije Izetbegovića, na mjestu koje je prije toga, pošto je to moj komšiluk, koje je prije toga bila jedna nelegalna deponija građevinskog otpada. Ni na kakav način to igralište ne uzrokuje nikakav rizik za kuće i sve ostalo ispod. Ja razumijem da su ljudi iz SDA ljuti zbog toga što se na Ilidži dešavaju promjene, između ostalog promjena, da, umjesto zgrada i parkinga se radi sportska igrališta, to razumijem, ali zaista mislim da nije baš, evo, nije ni kolegi politički pametno da to spominje kao argument zato što, evo, pozivam sve da odu, da vide to igralište i da vide da li to igralište i na kakav način smeta ekologiji, da li smeta sigurnosti plavnog područja itd ili je to ustvari jedan jako dobar projekat koji je uradio kolega Muzur, zajedno sa mnom, sa svima ostalima koji činimo, koji smo tada činili većinu. Ima vremena. Meni nije realno da ljudi mogu, da ljudi mogu, da mogu ljudi jedan tako dobar projekat stavljati ovakav kontekst. Hajmo malo pričati u zgradama koje su, ajmo o Tibri malo pričati, kolega.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih kolege da se vratite na temu. Imate zastupnik Kapidžić, izvolite, imate riječ replika.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Dakle, realno, meni je malo smiješno kako vi ste došli, vi iz SDP-a i Naše stranke, da branite jednog Muzura koji je bio SDA vedeta, sa načelnikom Memićem je bio glavni u vašoj opštini, predsjednik Kluba koji je gradio i radio sve to što sada hoćete njega da operete, a da svalite na Memića. Nije to tako, mislim, ja nisam bio u politici, ali sam gledao sve jer su to stručne stvari koje su se odnosile na moju branšu. A druga stvar, dakle, vi ovdje kažete to nije plavno područje, to nije problem i vi sad mislite da ćete građanima obrazložiti da je to OK? Naravno da jeste. I naravno da Memić nije mogao, načelnik prije Muzura nije mogao to da sprovede zbog jednog velikog stručnjaka koji je radio u opštini, to nije mogao odmah ni Muzur

da sprovede, isti je to njihov projekat, nije mogao da sprovede dok nije taj gospodin, koji je veliki stručnjak i držao to plavno područje, otišao u penziju, odmah poslije toga se ušlo u realizaciju toga i mene je taj čovjek nazvao i rekao mi je Faruk ako možeš skrenuti pažnju, ovo ako se napravi poplaviti će kuće uzvodno, a onda ćete vi doći na traktoru da ih spašavate. To nije, ne radi se tako, vjerujte mi, poplave, pogledajte poplave, pogledajte poplave prije rata i poplave sada u zadnje vrijeme. Dešavale su se na Ilidži. Pogledajte kad su bile svaki 10 godina, jednom, vi imate svako proljeće poplave, a pitate se zašto.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog, koga popravljate i šta ispravljate? Uključite zastupnika Devića, ispravka krivog navoda.

Mahir Dević (zastupnik)

Kolega Kapidžiću, nisu došli na traktoru, već na bageru, tako da to je ispravka krivog navoda.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Mersiha. Vi nemate više pravo da replicirate Kapidžiću, istekle su vam. Dvije ste imali. Zastupnica Mersiha Mehmedagić je imala repliku.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, pozdravljam sve prisutne, kao i građane Kantona Sarajevo koji prate današnje zasjedanje. Imam repliku kolegi Deviću, ali ću prije toga se kratko samo osvrnuti na sve prethodne diskusije, i ako, evo, mogu i upozoriti kolege zamoliti za malo parlamentarne kulture. Nije lijepo o ljudima govoriti kao predmetima, o stvarima, pa da se onaj ni daju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Ja mislim da je bilo diskutantata iza mene, jel tako, nakon moje prve diskusije, bilo još kolegice i kolege koji su diskutovali. Ne znam u kom segmentu sada poslovnički ide replika meni, to nije baš jasno, jer taj segment kad sam ja imao prvu diskusiju, pa na neki način replike meni.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zato što je kolegica tek došla na red, a, prijavila se davno za repliku, a sada je došla na red, kolege Kapidžić i Avdić su imali replike.

Mahir Dević (zastupnik)

Ako je to tako OK.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolegice Mehmedagić, izvolite, imate riječ, nastavite.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Pa ako ste i rekli, zaista sam tek došla na red zbog niza replika koje su imali, koje ste imali i vi i kolega Kapidžić sa kolegom Avdićem, odnosno, suprotno. Htjela bih zamoliti ukoliko

možemo generalno naše diskusije podići na malo viši nivo, na način da se o ljudima ne raspravlja i ne spominje kao da su stvari, da se niko nikome ne daje na čuvanje, na pažanju i da niko nije ničije kulturno historijsko naslijeđe. To je jedna moja molba. E sad ide, naravno, replika. Kolega Dević je rekao da se u kontekstu manjka komunikacije, što je istakao kao zamjerku Zavodu za planiranje naveo je da se 24 sata komuniciralo nekada o prostoru i da se išlo obilazilo načelnike i njihove službe urbanizma da se usuglašava. Navike se teško očigledno mijenjaju. Javna rasprava, kao što je kolega istakao da se organizuje proforme je zakonit, transparentan vid rasprave o jednom dokumentu, pa tako i o urbanističkom planu i o prostornom planu, bilo kojem drugom dokumentu i zašto je neko sva ta formalnom upravo govori nešto što se moglo i čuti ovdje, a to je da su regulacioni planovi često bili neusklađeni sa planovima višeg reda i da niko nije reagovao na to, pa vjerovatno baš zato što se prednost davala ovom dvadeset četverosatnom i direktnom kontaktu u odnosu na javne rasprave. Toliko to sam imala potrebu istaći. Znači vraćam na zakonit način komuniciranja o aktima, a to je javna rasprava.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupnice. Zastupnik Dević, replika, jel tako? Izvinjavam se odgovor na repliku, tako je. Izvolite zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Nisam ja kolegice rekao da javna rasprava nije zakonit način komunikacije, ja to pozdravljam, ja pozdravljam javno na kraju krajeva, ona je zakonska stvar propisana. Ja sam ovdje rekao možda mi niste najbolje razumjeli, da to nije dovoljno. Kada sam mislio da postoji komunikacija, čak ne mislim ni na ove politike, evo, znam, neki drugi direktori Zavoda kada su bili davno su bili ljudi koji su u to vrijeme komunicirali sa lokalnim zajednicama 24 sata i zato smo tada imali i struku u prostoru, zato smo tada imali i zadovoljstvo, zato smo tada imali neki strateški planski razvoj. U posljednjih, evo da kažem, dvadesetak godina kada dolazi do ozbiljnije ekspanzije razvoja urbanizma, evo da kažem u Kantonu Sarajevo to se je sve poremetilo. U tom segmentu, ova sintagma koju ja koristim, koja se zove kulturno-historijsko naslijeđe SDA, zvano NiP, ja ne želim da se ograđujem od toga da su taj proces vodile naše kolege koje su bili u Stranci demokratske akcije. Konačno, to su najvažniji kadrovici u toj vašoj stranci, i to ja o ljudima ne govorim kao o predmetima na čuvanju, to ste, vjerovatno mislim na kolegu Avdića, on je spominjao da nekoga čuva, to ja nisam govorio, ali sam isto tako kazao da je izuzetno važno da prostorom, evo da kažem na području svake lokalne zajednice upravljaju građani, struka, lokalna zajednica, Općinsko vijeće i da se napravi model kako da se to iskomunicira, da sve lokalne zajednice na području Kantona budu zadovoljne, a ne samo Ilidža ili ne znam dvije općine ili tri općine. Suština stvari je da bi trebale biti zadovoljne svih 9 općina, uključujući i vaše Trnovo ne znam i moj Ilijaš i molim. Ma nije sa ovim ovim stanjem, nije sigurno, mislim pa razgovarao sam s ljudima. Znači ne treba ovu stvar lomit preko koljena, već je treba dobro iskomunicirati, poslušati ljude i, naravno, u konačnici struku. Struka se mora poštovati, ali u tom segmentu da se ta komunikacija intenzivira, uspostavi, a svakako da mi pozdravljamo javne rasprave, evo ja znam ta javna rasprava, ja ne znam, bila ovaj u Ilijašu, ja nisam stigao, nisam imao priliku da odem, na žalost, nisam ni toj sjednici bio, kada je Nacrt usvajan, bio sam odsutan, ali sam svakako zainteresiran da uzmem aktivno učešće, ne samo oko Ilijaša, već oko svih 9 općina u Kantonu Sarajevo. Po mojim informacijama kolegice 2/3 načelnika, njihovih službi, njihovih općinskih vijeća nisu zadovoljni. Evo, završavam, hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ja vas, molim kolege zastupnike da se vratimo na temu. Replika Samir Avdić. Kome replicirate? Mersiha da li ste se vi? Izvinjavam se Samire, jeste li se javili za odgovor na repliku? Izvolite Mersiha Mehmedagić, odgovor na repliku, a Samire molim vas, ponovno se javite. Zahvaljujem.

Samir Avdić (zastupnik)

Hvala, dopredsjedavajuća, kratko ću samo. Koliko su konsultacije bile svrsishodne, zakonite i dobre za prostor, najbolje govori u kakvom nam je stanju prostor sada i da je t jedna tendencija koja nije baš mogla biti tako lako zaustavljena ni za godinu ni za dvije, ali napominjem da je struka radila kako treba, kao što vi kažete da je nekoć radila, mi ne bi došao u situaciju da pričamo ni o tibrama, ni o bilo kome drugom. I još jedna stvar da vam repliciram na ovo opet kulturno-historijsko naslijeđe i odgovornost. To što je neko nekad negdje bio, bilo ko od nas, ne mora značiti da kada se izađe ili se promijeni u nekom onaj trenutku percepcija, da to, pa i vaša kolega, što, eto, vi razmišljate drugačije u odnosu na vaše kolege, da politika počinje od tada. Odgovorni smo ljudi i uvijek trebamo da valjda ne siječemo te korijene i ako ih odsiječemo, da kažemo zašto smo ih odsjekli, a ako ih ne odsiječemo, a i dalje smo tu, onda da s obrazom čestito stoički kažemo jeste, to su naši ljudi, to je to, ali da ne bježite od odgovornosti zato što je bio neko drugi. Na to što je bio netko repliku.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Dević, odgovor na repliku, Izvolite zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Ma, naprotiv, kolegice vi, mi ne da bježimo od odgovornosti, upravo suprotno, mi kažemo da ste vi naše naslijeđe i preuzimamo odgovornost za takvu vrstu greške. Možda, vi mene niste razumjeli? Znači mi uopće se ne pravimo da kažemo vidite sada ovo nije to tako, jer mi ovdje imamo stalno slijedeću situaciju u Skupštini Kantona Sarajevo, da vi pričate o 20 godina loše vlasti i to šaljete kolegi Deviću, Zahiragiću, Kapidžiću, kolegi Selmanoviću, Smiljani Viteškić itd koji su tu danas ili mandat prije toga, a prije toga sjedilo ovo u naše kulturno historijsko naslijeđe i ono nama kaže da mi ne valjamo, upravo je suprotno, mi prihvatamo sve te greške koje su naše kolege u ime nas koji su se nekad zvali SDA, napravili u Kantonu Sarajevo, ali to ste vi, mislim taj tim u kojem ste vi sada i u tom smislu ste vi naše kulturno-historijsko naslijeđe, ne možemo se mi oprati od toga. Tada su to bili naš premijeri, naši ministri, naši prvaci ovdje.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupniče, molim vas, možemo li se vratiti na temu?

Mahir Dević (zastupnik)

Pa nisam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

umjesto što ovdje slušamo popis članova SDA i NiP-a.

Mahir Dević (zastupnik)

Možemo, ovaj vidite kolegice, naravno da možemo, ali ja imam potrebu da obrazložim zašto mi ne bježimo od te vrste odgovornosti. Evo, što se mene tiče, vraćamo se na temu odmah, poslušat ću vas, nije sporno uopšte.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

zahvaljujem zastupnik Avdić kome replicirate?

Samir Avdić (zastupnik)

Kolegi Deviću. Zahvaljujem se.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Samo molim vas da bude u temi. izvolite.

Samir Avdić (zastupnik)

Pa neće biti u temi, ali će biti kratko. Znači meni zaista simpatično mi ovo generalno ovaj narativ koji prije svega kolega Dević i Klub SDA gradi, a to je narativ da oni isto da su tinejdžeri ono napunili 18 godina, tek ušli u politiku, nisu bili zadnjih trideset godina ništa, ni članovi, ni ništa. Sve što ne valja, to su ovi što su nekad bili u SDA, a sada su NiP-u, to nije u redu, ali ja sam se javio iz drugog razloga. Zahvaljujem se kolegici koja ipak upozorila da o ljudima ne možemo razgovarati kao o predmetima. Ja se u tom smislu izvinjavam što sam sam se uključio i sam u alegoriju koju je počeo kolega Dević o kulturno istorijskom nasljeđu. Zaista ne mislim da je kolega Muzur, inače moj lični prijatelj sa Ilidže, bez obzira što kolega Kapidžić hoće da to predstavi kao drugačije, da je on nekada bio tamo, pa sad vamo, pa kako se mi uopšte možemo družiti...

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupniče, ja vas upozoravam, kao i kolegu Devića.

Samir Avdić (zastupnik)

Ne, moram, zaista moram zato što je nešto u eter otišlo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Udaljili smo se totalno od teme, pokušavam ispraviti ovaj naglasak.

Samir Avdić (zastupnik)

Pozivam, pozivam javnost, sve građane, pozivam ovu Skupštinu da ode i da vidi svojim očima Sportsko-rekreacioni centar Čarli koji se nalazi na Ilidži, a koji je, evo, spomenut u negativnom kontekstu, nažalost, od kolege Kapidžića.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku i završavamo sa diskusijom vezano za Opštinu Ilidža, da kolegica Hašimbegović već duže vrijeme čeka na diskusiju za temu koja je tačka dnevnog reda. Izvolite, zastupniče Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Znači ja samo kolega, Avdiću da se, evo, dogovorimo jednu stvar. Znači ja uopće ne bježim od odgovornosti, onih poteza koje je pravila Stranka demokratske akcije i svi ljudi u njeno ime. U tom kontekstu je ova sintagma kulturno- historijsko naslijeđe, ne bježim, ali bih vas zamolio, ako možemo, da uspostavimo takvu vrstu komunikacije, da kada ja prebacujete odgovornost na Klub SDA u Skupštini, ili na bilo kog pojedinca, da to radite isključivo ukoliko je taj čovjek bio odgovoran za neku vrstu ponašanja. Ja sam ovdje zastupnik već petu, šestu godinu, možda bih, da mogu ponoviti glasanje, ponovio u jednom ili dva slučaja, iako sam i tad bio svjestan da to glasanje nije u redu, vi znate da mi kao Klub držimo principe, da tražimo da se istrajava i na Poslovniku o radu i na zakonitost da se kvalitetno i adekvatno pripremamo za sjednicu Skupštine. Ako smo u tom segmentu mi kao Klub napravili grešku i vi nama to fakturišete, preuzimamo odgovornost. Ali ne možete natovariti Klubu SDA Senaida Memića, a oprati Nermina Muzura od toga, a da ga ti čuvaš, mislim ti, praviš tu taj odlazak od teme. Znači slažem se dopredsjedavajuća, da ovo vratimo što kažu 8u tačku dnevnog reda. Znači, mi smo odgovorni za ovaj mandat i ovo što sada radimo, i za mjesta na kojem smo bili, tamo gdje sam ja bio, vlast i u Općinskom vijeću i u drugim stvarima, itd tamo se poštovali regulacioni planovi, nije bilo takvih slučajeva kao kod vas, evo ako spominjete, mada u nekoj općini ovako, u nekoj onako, tamo gdje sam ja bio, nije bilo nepoštivanja regulacionih planova, gdje sam bio odgovoran. Eto, toliko da znate.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Hašimbegović prva diskusija izvolite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. Dakle, danas raspravljamo o Odluci za donošenje prostornog plana koji jeste krovni strateški dokument kojim definišemo namjenu prostora, njegov razvoj i njegovu zaštitu. Ono što je bitno reći za ovu odluku, a to sam na neki način konstatovala i kroz svoja pitanja i u jednu ruku bih se složila sa direktorom Zavoda koji je adresirao problematiku onog dijela koji se odnosi i na stratešku izrade strateške procjene utjecaja na okoliš rekla bih da jeste nadležno ministarstvo vjerojatno da je imalo priliku, pošto, nažalost, ministra nemamo, da je dalo učešća u uvodničarskom dijelu kako bi dobili što bolje i kvalitetnije informacije kojih, nažalost nemamo. Da bih pojasnila građanima u čemu je zapravo riječ, dakle, mi danas donosimo Odluku o izradi prostornog plana, trenutno u pravnom smislu mi imamo pravni vakuum jer nemamo trenutno nijedan krovni dokument, odnosno nemamo prostornog plana i ovom odlukom će se članom 43. Produžiti stari, dakle prostorni plan koji je istekao 2023. godine, Prostorni plan koji ima jako puno manjkavosti, koji u stvari otvara prostor za potpuno jedno nekontrolisano građenje i svaki vid podrške i ovakvoj odluci i starom Prostornom planu je ustvari jedan vid odluke da mogu narodski da kažem, dogovorili smo se da se nismo ništa dogovorili jer se oduzima nadležnost u opštini i skupštini po ovom pitanju, da svaka naša današnja odluka može biti opovrgnuta bilo kojom odlukom u općinskim vijećima putem skraćenog postupka. Evo, to je činjenica o kojima su govorili i moje kolege. Dakle, sve dok postoje problemi i rupe u Zakonu o prostornom uređenju, sve dok postoji ovakav stari prostorni plan koji je već oduzeo 2/3 poljoprivrednog zemljišta, koji je cijeli urbani prostor napravio prostorom za građenje. U stvari, vi ste pozvali sve investitore da mogu, da grade šta hoće i gdje hoće u svakom vremenu. Što znači, oduzeli smo potpunu pravnu snagu. Prostornom planu i s tim u vezi u ovoj odluci, koja je morala imati prema Zakonu o prostornom uređenju, već izrađenu stratešku procjenu, inicirala sam to u svom pitanju jer tu jeste došlo do kolizije između ove odluke i onoga što definiše Zakon o prostornom planu. Također, stari Prostorni plan kojeg planirate produžiti on ne korespondira sa dokumentima višeg nivoa vlasti, posebno

u dijelu koji se tiče zaštićenog područja, a isto tako ne korespondira sa pravilnikom o Federaciji koji se tiče vodozaštitne zone. Sve vam ovo govorim jer su ovo razlozi zbog kojih mi nećemo podržati ovakav vid odluke jer mi ne želimo da stojimo iza strategije koja je ustvari jedino usmjerena prema tome da prodamo sve što imamo i na takav način ja mi ne želimo da učestvujemo niti da budemo odgovorni po tom pitanju. Odgovor na moje pitanje koje se odnosi na pokretanje postupka izrade urbanističkog plana, uvaženi direktor nije uputio, odnosno nije dostavio, a ono se tiče, dakle, naprosto jedne vrlo neobične okolnosti koja je jednostavno već prepoznatljiv rukopis pozicije u vlasti Kantona Sarajevo dakle, vi ste krenuli u izradu urbanističkog plana u pravnom vakuumu, niste imali tada odluku o izrađenom, dakle, niste imali odluku o produženju prostornog plana? Također, napraviti ćete urbanistički plan koji se važi za stari prostorni plan, pa postavljam pitanje šta će se desiti sa ovim urbanističkim planom kada se donese novi prostorni plan? U ovoj odluci je definisano da je period izrade 4 godine, znači naredne 4 godine mi imamo otvoren prostor za interesne skupine i za određenu grupu ljudi u zakonodavnoj vlasti na svim nivoima da pogoduju njihovim zahtjevima i s tim u vezi naše odluke su tako beznačajne jer, kao što sam rekla danas, sve što donesemo i bilo kakvu odluku da donesemo, ona u stvari nema pravnu snagu. Stari prostorni plan je, kao što je rekao kolega u jednom razgovoru, je toliko porozan, toliko ima propusta i rupa koje nas odvede u okolnosti da ćemo se jednog dana probuditi u gradu koji će postati velika spavaonica, u gradu koji će imati toliki broj apartmana u gradu koji neće, nažalost, imati sadržaj, koji je interes naših građana, a prostorni plan treba ustvari da donese razvoj i to treba da bude u stvari osnov društvenog značaja koji mi, nažalost, ovdje ne vidimo. Toliko za prvu diskusiju. Hvala lijepo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Selmanović.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajuća. Pa dozvolite mi da skrenem pažnju, da evo, na početku ove sjednice, u prvom njenom dijelu ispred Kluba SDA smo podnijeli inicijativu da se stave zaključci Skupštine o utvrđivanju urbanističkog, odnosno Nacrt urbanističkog plana, a jedan od razloga je upravo zbog nepostojanja prostornog plana. Evo, danas imamo prijedlog odluke o pristupanju izradi prostornog plana, pa evo radi građana koji nas prate, dozvolite mi da objasnim kakva je veza između prostornog plana i urbanističkog plana. Sad te 2 veze. Ovako, da bi građani to razumjeli, najbolje možemo dovesti u vezu između Ustava i zakona. Znači Ustav vam određuje zakonske okvire, odnosno granice zakonodavcu unutar kojih se može kretati prilikom izrade zakona, norme, propise, pravila. E, tako vam je ovdje isto i sa prostornim planom, vi prostornim planom pravite granice, odnosno određujete granicu unutar kojih se možemo kretati da bi došlo do izrade urbanističkog plana prilikom izrade urbanističkog plana. U više navrata smo upozoravali ovdje i ja za skupštinskom govornicom o rokovima koji su potrebni i o rokovima koji su istekli. Samo za izradu Urbanističkog plana rok je bio juli 2018. godine i tada sam molio ovdje Skupštinu, odnosno vladajuću većinu da bar donese odluku o produživanju te odluke ili novu odluku da bilo kakvi imamo potkrijepljeno zakonom. Međutim, naravno, ništa se od toga nije desilo i mi smo imali Nacrt urbanističkog plana koji je napravili na osnovu Prostornog plana 2003.- 2023. godina. Znači, raspravljali smo kada je već uveliko taj bio Prostorni plan istekao. U svom izlaganju nama je direktor Zavoda za neplaniranje Kantona Sarajevo rekao da je usklađeno sa Prostornim planom, a kako usklađeno ako je nešto nevažeće, odnosno ako je istekao. Pazite, ako neki dokument zakonski istekao, ako mu je rok njegovog važenja istekao, on se više zakonski ne može primjenjivati na dokument koji se nama ovdje donosi na izjašnjavanje u 2024 godini. Kolega Kalem, evo da smo pokušali da budemo i konstruktivna opozicija, kolega Kalem je u oktobru '23.godine upozoravao da Prostorni plan

prestaje sa važenjem, da je njegov rok 01.01.'24. godine i imate i njegovu inicijativu. Pazite, upravo zbog ovakvog odnosa vi u Kantona Sarajevo imate potpuni zastoj sa izgradnjom. Ko će od investitora krenuti u izgradnju, krenuti sa pripremom projekata, kada tražite samo mišljenje za neki od projekata, vi dobijete da ne postoji važeći plan. Evo, jedini, hvala kolegi Mahiru Deviću, jedini Kanton koji, recimo, nema regulisano izradu solarnih panela, odnosno proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije. Tako je. Pazite, evo, ovdje smo govorili i o zakonu, kolega Kapidžić, naravno to sa neke profesionalne strane i sa strane struke, ali evo, da se vratimo na zakonske norme. Prilikom izrade dokumenata koji se trebaju poštovati, ja sam ovdje citirao i u samom pitanju na koje nisam dobio odgovor za izradu Plana urbanističkog tačno ima zakonom član 17 propisano koje su to dokumente potrebne, znači za izradu Urbanističkog plana potreban vam je Prostorni plan i mi tek danas imamo Odluku o pokretanju postupka izrade Prostornog plana koji, evo, kako vidimo iz izlaganja i diskusija će trajati naredni 4 godine. I šta imamo ovdje? Imamo pravnu anarhiju, a ono što evo pokušavamo cijelo vrijeme da objasnimo jeste da se ne možemo primjenjivati za period '24. i naredne godine do samog njegovog donošenja, ako je on istekao, to je pravna nesigurnost. Kao što reče neko od mojih prethodnika, vi ovdje otvarate prostor da investitori prave, grade kako žele i Sarajevo će se od jednog urbanog centra pretvoriti u centar urbicida. Evo, aj da se vratimo sad i na pravne aspekte? Pa možda je to i želja. Da se vratimo na pravne aspekte. Dosad je praksa bila da se odluka, odnosno plan tačno nazove za period koji važi, pa 2003.- 2023. Ovdje u samom nazivu Plana stoji 20 godina pa mislim, evo, da je potrebno napisati da je to plan koji važi od 2024. do 2044. godine. E sad da se vratimo ovaj zakonski okvir. U preambuli Prijedloga odluke o pristupanju izradi Prostornog plana Kantona Sarajevo za period od 20 godina iza Ustava Kantona Sarajeva i broja službenih novina u kojem je objavljen treba navesti član 119. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo, te navesti broj službenih novina u kojem je objavljen, a iza Zakona o prostornom uređenju Kantona Sarajevo i brojeva službenih novina u kojem je objavljen, navesti i Uredbu o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata i brojeva službenih novina u kojem je objavljen. Ovo je tehnički dio i malo mi je nejasno kako je prošao Vladu i sve ovaj službe da dođe na Skupštinu, a da ovaj dio nije prijavio. Vidite, naime, u skladu s Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa, u preambuli, kao dio propisa koji sadrži informacije o pravnom osnovu za usvajanje propisa, odnosno odredbi za koje proizlazi ovlaštenje za njegovo donošenje obzirom da je Skupština Kantona Sarajeva nadležna za donošenje odluka, potrebno se pozvati na član 119. Poslovnika Skupštine kojim je to propisano, također, u preambli je potrebno pozvati i na Uredbu o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata kojim se utvrđuje postupak pripreme, izrada i sadržaja dokumenata prostornog uređenja na svim nivoima prostornog planiranja Federacije Bosne i Hercegovine, a na osnovu kojih je i sačinjen Prijedlog odluke i koji je dostavljen u prilogu ove Odluke. E sada vidite, u članu 30. Stav 2) tačka a), alineja 1. navedeno je da donošenje odluke o pristupanju izradi prostornog plana Kantona Sarajevo treba dodati naziv prijedloga odluka koji glasi za period od 20 godina, a riječ do kraja februara '24. godine isti zamijeniti riječju do kraja aprila ili maja 2024 godine. Ne možemo donositi odluku pa dati rok koji je već prošao. U alineji 2 istog člana i stava Prijedloga odluke također, treba na isti način izmijeniti riječ februar '24 godine, a radi se o programu i planova aktivnosti za pripremu i izradu plana. Napominjem da je stavom, da je članom 5. i 6. Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata propisano da prije donošenja odluke o pristupanju izrade planskih dokumenata nosioc pripreme radi program i plan aktivnosti za pripremu i izradu planskih dokumenata. U alineji 3 istog člana i stav prijedloga odluke treba na isti način izmijeniti riječ mart '24 godine, a radi se o Odluci o formiranju savjeta plana. Pazite, ovo su sve stvari koje su tehničkog karaktera, evo, ako ne uzmemo, ako uzmemo da činjenicu da se ova Odluka neće povući iz svega ovoga što su kolege prije mene navele, dajte bar da onda ove tehničke stvari ispravimo. Smatram da Vlada Kantona Sarajevo i resorno ministarstvo, na žalost, evo ministra

opet nema tu sa nama, prilikom razmatranja Prijedloga odluke 21.03.2024 godine trebalo voditi računa o navedenim rokovima koji su već bili pobrojani i probijeni. Nedopustivo je da Vlada Kantona Sarajevo utvrđuje prijedlog odluke u kojem su rokovi protekli, a istu stvar bismo i mi trebali danas ponoviti na sjednici i usvajanjem ove Odluke s rokovima koji su već davno protekli. Evo, ajde, sreća je, pa opozicija čita materijal, pa tako da u članu 34. stav 3. Zakona o prostornom uređenju Kantona Sarajevo u odredbi koja se odnosi na Odluku o pristupanju izradi ili izmjeni planskih dokumenata, propisano je da Odluka o pristupanju izradi planskog dokumenta Kantona obavezno sadrži i stratešku procjenu utjecaja na okoliš. A što smo, evo, čuli iz izlaganja kolega iz pitanja koje su postavili da to nema. Dok za ostale planske dokumente ova obaveza, utvrđena po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva, u skladu sa potrebnim propisima. Međutim, u članu 37. Prijedloga odluke navedeno je za izradu plana se utvrđuje obaveza izrade strateške procjene utjecaja na okoliš, te da izvještaj o strateškoj procjeni je dokument u kojem se identifikuje, opisuje i procjenjuje značajni utjecaj provođenja plana na okoliš i zaštitu prirode i zaštitu zdravlja ljudi i kulturne baštine i moguće alternative koje uzimaju u obzir ciljeve zaštite okoliša i karakteristike područja na koji se plan odnosi. Znači mi taj dokument nemamo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme.

Faruk Selmanović (zastupnik)

U drugoj diskusiji, zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Melank, izvolite.

Miomirka Melank (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Dija, Faruka Kapidžića, javnost poznaje kao autora Avazovih tornjeva u Nedžarićima i na Marin dvoru, tako se u javnom glasilu Fahrudina Radončića često mogu vidjeti hvalospjevi o vlastitom projektu, a na njima ne štedi ni Faruk Kapidžić dija, koji je vrlo osebujno opisao proces kojim je Sarajevo dobilo svoju Saurovnovu kulu, Avaz Twist Tower. Kada smo projekat trebali dati u eter, praktično nismo znali šta znači ova visina tornja. Onda je Fahrudin Radončić, koji inače ima super ideje, uzeo balon od helija i zavezao na špagu od 155 m kolika je visina tada bila u opticaju, pustio balon u zrak. Onda smo sjeli u auto, išli okolo, gledali smo na koju se tačku balon podigao, koliko bi visok Toranj zapravo trebao biti, onda smo pustili taj balon malo više i rekli smo da je to ta visina od 175 m. Kada je Radončić spustio balon...

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Poslovnička intervencija, zastupnica Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala. Ovo nije tema, ja sam se isključila, htjela sam replicirati kolegama, poštujući rad Skupštine vezano za Opštinu Centar i ovo što je spomenuo kolega Faruk, isključila sam se poštujući Poslovnik da to nije tema. Pa vas molim da isto zastupnici, jer ovo nema veze sa temom, odnosno tačkom dnevnom reda, eto, ako imamo, ako ćemo poštovati Poslovnik.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupnice Kapo. Zastupnice Melank ja vas molim da se pridržavate tačke dnevnog reda, tačka dnevnog reda nije Avazov toranj, nego Prostorni plan Kantona Sarajevo, tako da molim vas da se držite dnevnog reda. Razumijem da je povezano, ali već 3 minute pričate o Avazovom tornju.

Miomirka Melank (zastupnica)

Znači, ja nisam pričala ni 15, ni jednu minutu, pročitala sam jednu rečenicu. Molim vas da završim, mogu li.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnice Kapo, molim vas, nemojte dobacivati, diskusija zastupnice Melank, samo molim vas da se držite teme kako bi ovu tačku priveli kraju. Zahvaljujem.

Miomirka Melank (zastupnica)

Dakle, radi se o objektu. Dakle, taj Avazov Toranj, koji su vrijeme mog studija Arhitekture u Sarajevu profesori isticali kao primjer urbicida na mnogobrojnim predmetima Katedre za urbanizam i prostorno planiranje, zaglušujuća je zbog toga tišina je nedostatak reakcija akademske zajednice na izbor Faruka Kapidžića na poziciju predsjednika predsjedavajuće Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, znajući kakve je objekte gradio, jasno je da je Kapidžićeva izmaštana uloga kao borca protiv građevinskog lobija i visokih zgrada ovisi isključivo o mogućnosti vlastitog oportunitizma. Neću da čitam cijeli nastavak teksta. Riječ je o tekstu koji je pisala arhitektica Ena Kukić. On nije mogao biti ovaj tekst objavljen zbog cenzure u sarajevskim medijima, pa ga je objavio magazin Sandžak. Stav kolege Kapižića, kao i ovdje određenog broja pojedinaca se ističe kao relevantan o urbanizmu u ovom gradu. Ovaj tekst ilustrativno govori o tome kako stručnjaci iz pojedinih političkih partija vide urbanizam i kako zapravo irelevantna mišljenja mogu biti potpuno suprotna. U ovom slučaju mišljenje o tome kolege Kapidžića se uspostavlja kao stručno mišljenje koje bismo trebali respektovati, ali postoje i druga mišljenja i mi moramo ovdje postupiti prema nekim našim sopstvenim ocjenama i o tome kako treba taj urbanizam rješavati. Zahvaljujem, žao mi je što nisam imala priliku da pročitam na način na koji je kolega Kapidžić čitao ovdje 10 minuta tekst protiv, koji je pisan o trojci, a meni ne dopuštate ni da pročitam u roku od 3 minute. Zahvaljujem, zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Replika zastupnik Kapidžić, izvolite.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Mislim može biti ovo poveznica, poveznica sa i Prostornim planom, naravno, mada je totalno neuka poveznica, ali obzirom da sam ovaj prozvan u tom smislu, ja ću odgovoriti samo sa onim što mi se desilo, ne znam četvrti, peti put kad sam bio u Parizu, nagovorili su me ljudi s kojima sam bio da se popnem na Ajfelov toranj i popeo sam se na onaj prvi prsten i na tom prvom prstenu su bile, pošto se kružno ide, okolo su bile metalne ploče gdje su ugravirani su svjetski tornjevi i hodajući tako, došao sam i Avaz Twist Towera u Parizu, gdje ja ne znam da li to još uvijek stoji, gdje je pisalo da je investitor Avaz, autor Faruk Kapidžić, AD Studio Bosna i Hercegovina. Znači, od tih dvadesetak svjetskih tornjeva stajala je i Bosna i Hercegovina i investitor i ja kao projektant. Vidite, možete vi gledati na to kako hoćete, možete koristiti to u političke svrhe, ali vertikalni akcenat u gradu niko ne spori i

vjetrokodori ne spore ni vertikalne akcente koji se trebaju desiti na određenim mjestima, ali to je već urbanizam i arhitektura i to je struka koju vi ne razumijete i naravno da ćete biti isfrustrirani zato što je neki Avaz, neki Radončić, investitor, neki Faruk Kapidžić, projektant, vi ste živi isfrustrirani, a možda ste isfrustrirani i zbog toga što je u Parizu na izložbi stoji taj toranj i Sarajevo, a tu nije bilo ni Beograda, ni Zagreba, ni Ljubljane, ni Skoplja, ni Podgorice. Prema tome, neke stvari nisu baš tako kako vi vidite, a pogotovo nisu stručne, zato što vi o tome pojma nemate. Ovo što ja pričam, ja pričam o tome da je ovdje trebala biti vaša kolegica Sanela Klarić, moja kolegica i sa Arhitekture je trebala biti da priča o ovome. Evo tu nas ima troje četvero arhitekata. Zavod za planiranje je stručno tijelo koji se bavi sa ovim i oni znaju i s njima treba da pričam, ali tu treba biti ministar, ministra nema ili primjer Vlade, nema ih zato što nemaju pojma o ovome, ako imate ministra koji nema pojma o ovome, onda vi možete plasirati tu priču. Da je tu ministar stručnjak, prvo se ne bi desila ova zbrka, a drugo ne bi ovo sve ovako ličilo, nego ja moram pričati sa vama, ili sa gospodinom Avdićem itd. Ne, ja hoću da pričam sa Zavodom za planiranje, tu su stručni ljudi s kojima se može pričati, ne s vama.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme.

Zastupnik Zahiragić, diskusija, prva diskusija. S obzirom da kolege nema u sali, zastupnik Šaljić.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Ja ću iskoristiti par minuta, ponukao me je zastupnik Samir Avdić. Rekao je maloprije da Odluka o vjetrokoridorima koje je donijela ova Skupština nije izašla u Službenom glasniku. Ja ne znam, evo ovdje imamo ljude, arhitekate, imamo ljude iz struke, može li neko odgovarati je li ili nije ova odluka, potvrđeno u Službenom glasniku? Pitam vas sekretaru Skupštine Zeković, možete li nam vi reći. Ja pitam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Kolega zastupniče, nemate sad poslovničku mogućnost da postavljate unakrsna pitanja. Ako je to dio vaše diskusije, onda je u redu. Evo samo da vas napomenem.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Da vam, predsjedavajuća, onda šta se mi batrgamo ovdje? Šta spominjemo, onda vjetrokoridore? O čemu pričamo onda? Ako nešto nema pravnu snagu zašto mi hvatamo za te vjetrokoridore?

Evo, zamolit ću nekoga, evo ljudi su iz struke ovdje, evo, imamo i zastupnika iz arhitekture, ali ima li iko živ da kaže u ovih par minuta da znamo na čemu smo? Da, kako ćemo dalje diskusiju voditi. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Idemo dalje. Zastupnica Gaković prva diskusija, izvolite, zastupnice.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Obzirom da prvi put danas diskutujem, srdačno vas sve pozdravljam i građane koji prate naš rad, a nas također pozdravljam i selamim. Ono što zaista ja želim reći, obzirom da ću se u svojoj diskusiji jasno referisati na stvari koje ću imputirati onome ko bude donosio ovaj Prostorni onaj plan u budućnosti kreirao kako on treba da izgleda, jasno ću upozoriti na stvari na koje nekako smatram ja, obzirom na probleme građana koji već

duži vremenski period postoje, da jednostavno ne smijemo te stvari zanemariti, da oni moraju biti sastavni dio Prostornog plana, zapravo i jedini će on riješiti tu problematiku. Evo, ja ću krenut redom, pa ću se, onako kako je definisano u članu 15, referisati na saobraćaj i reći da građani u padinskim naseljima zaista svakodnevno imaju problem sa realno svakodnevnom odlaskom na posao, djeca imaju svakodnevno problem sa odlaskom u školu, studenti imaju zaista problem svakodnevno odlazak na ono što je svim mogućim konvencijama uređeno, a to je pravo na obrazovanje. I zamolit ću da se, kada je u pitanju saobraćaj, reguliše na bolji način. Ja znam da tramvaj ne može doći do padinskih naselja, ali može autobus. Redovne javne gradske linije moraju biti prioritet jer to je osnovno ljudsko pravo. Zaista moramo tu oblast jasno definisati, pogotovo i u prošlom dijelu kada je bio u pitanju urbanistički plan. Ja sam vas također upozorila da Industrijska zona Rajlovac, ne da nije dovoljno uređena kada je u pitanju problematika saobraćaja, nego ja mislim da nije nikako uređena i pitajte ljude koji rade dole, a njih nije mali broj, da li oni mogu u svako doba doći, jer znamo da te fabrike rade zaista u svim periodima? Da li oni mogu komotno doći i vratiti se sa svog posla. Članom 16. definišu se vode, vodne površini i vodna infrastruktura. Evo konkretan primjer: prije neki dan kvar koji se desio u ulici Avde Palića do broja 160 bio je na 10 m četiri velika kvara. Šta nam to govori? Pa govori nam da ta vodna infrastruktura zaista treba hitno završavanje. I evo, ovo vam je jedan konkretan primjer, a na ovakvih je danas jako puno i znamo da ViK ne može stići da uradi sve te kvarove i da popravi, a da konstantno imamo uvijek velike gubitke, da nam je to kroz izvještaj jasno definisano, kao jedna velika problematika Vodovoda i kanalizacije. Evo, ja ću zamoliti Vladu da imamo jasan smjer kako ćemo mi se opredijeliti u budućem periodu, da li ćemo izdvojiti više sredstava kada je u pitanju završavanje ove mreže za vodosabdijevanje, a evo, znamo da je voda jedan od osnovnih uslova za život, tako da molim vas da svakodnevne probleme sa isključivanjem sa popravljanjem kvarova i uz to nedostatak sve mehanizacije s kojim se ViK bori zaista shvatimo jako ozbiljno. Član 18. on definiše odvodnju otpadnih i oborinskih voda. Odvodnja otpadnih i oborinskih voda, evo, ja mislim da je jedan od većih problema u Kantonu Sarajevo i nekako, čini mi se u zadnjih 10 godina da se najaktivnije bavimo ovim problemom, a ovdje ću vam jasno podcrtati ono što sve nas iz ovog dijela Novog Grada jako boli i zabrinjava, a to je prečistač procjednih voda sa tijela deponije. Ja vas molim da rješavanje ove problematike svi nadležni uzmu jako ozbiljno, ne možemo da dozvolimo da sav otpad iz Kantona Sarajevo, koji je na toj deponiji skupljen od '62. godine i dan danas ne prečišćen, teče je kroz potok Lepenica i takav se uliva u rijeku Bosnu. Ja ću o ovim problemom uvijek pričati, svaki mogući momenat ću koristiti koji je Poslovnikom dozvoljen da upozorim nadležne i neću trošiti svoje vrijeme džaba ovdje, a da o ovome ne pričam i ne pokušam da riješim na način na koji se to treba riješiti, a to je po svim mogućim hitnim procedurama. Molim vas da prečistač procjednih voda shvatite jako ozbiljno, jer građani i naša svijest ekološka zaista, valjda, nekako je, čini mi se, jasna u tom pravcu. Mi to moramo da riješimo, mi to moramo da definišemo koje je to postrojenje, dajte nam adekvatno postrojenje, nemojte da trošimo vrijeme i energiju na neka postrojenja koja nikad nisu rezultirala dobrim. Sjedite pitajte struku, imamo dovoljno struke, donesite jasan plan i hajmo realizaciju toga. Član 20, u članu 20. definiše se energetika. Geotermalne vode, hvala Bogu i s tim imamo pravo da se pohvalimo kao stanovnici Kantona Sarajevo, imate u Vogošći također, obnovljive izvore energije, zar ne možemo to koristiti? Imamo pravac daljinskog grijanja. Molim Vladu da u narednom periodu i kroz rebalans i kroz kreiranje narednih budžeta koje ćemo donositi ovo pitanje uzme nekako kao prioritet. Zašto? Pa zato što ćemo opet u novembru, decembru, januaru, februaru govoriti po zagađenosti zraka. Evo, ovo je jedan od onih izvora od kog nikog ovdje apsolutno nemamo zavisnost, to je naš izvor energije koji moramo da iskoristimo kako bi i građanima olakšali i pružili pravo osnovno ljudsko pravo na zdrav zrak i jednostavno mislim da mnogi bi nam pozavidili na ovim resursima koje imamo, mi samo trebamo staviti u funkciju.

Član 23. definiše zaštitu i unapređenje okoliša. Zaštita i unapređenje okoliša. Pa evo, nekako ću objediniti i kroz član 25. Mislim da nam sve nekako tu se podređuje temi Regionalnog centra upravljanja otpadom Smiljevići. Ovaj Prostorni plan, koliko znam, a znam jako dobro, predviđa samo još jednu plohu za odlaganje otpada. I mi tu plohu smo u '23. godini jasno definisali i krenuli ka uspostavljanju u funkciju te plohe. Zašto? Zato što mi nismo imali gdje više odlagati otpad iz čitavog Kantona Sarajeva. Šta će se desiti ako ne definišemo drugu lokaciju za odlaganje otpada? Zato što se Regionalni centar upravljanja otpadom Smiljevići ni prema Prostornom planu, a pogotovo prema zahtjevima građana koji tu žive, jer to je njihovo pravo iznad svih drugih prava, kažu da nisu saglasni sa širenjem Regionalnog centra upravljanja otpadom Smiljevići. Shvatite ovo jako ozbiljno i nemojte da dođemo kroz par godina u situaciju da se pitamo šta ćemo, a za jedan dan ćemo doći u kolaps. Nemojte zaboraviti ni vrijeme 2016. godine kada su se desile obustave odvoza otpada na Regionalni centar otpada, Regionalni centar upravljanja otpadom Smiljevići, gdje smo za dan Kanton Sarajevo doveli u ekološki jedan neprihvatljiv aspekt, a to je da je izgledao užasno zato što su na svakom ćošku Kantona Sarajevo bile zaprljane površine zbog otpada koji se nije odvezao. Molim vas da novu lokaciju, Urbanističkim planom niste mogli definisati, ali Prostornim planom možete je definisati. Nadležno ministarstvo treba da poduzme sve aktivnosti kako bi pristupilo ka definisanju nove plohe i nove lokacije koja će nužno biti nenaseljena. Znam da će struka to 100 % kazati, to je taj pravac, ali zašto ovo uvijek napominjem? Zato što ona je trenutno, na žalost, u jednom gusto naseljenom prostoru. Ja zaista nisam htjela da usmjeravam na tehničke detalje o današnjoj Odluci i na ostale stvari, ali ono što ću danas reći jeste da ovo su moje smjernice i nisu ovo moje smjernice, ovo su smjernice svakodnevnih problema građana s kojima se susrećemo. Mi zaista kroz Prostorni plan ćemo to definisati, a i tu smo nekako sa ulogom i funkcijom da ove probleme građana koji nisu mali riješimo. Ja ću biti podrška svakom pozitivnom koraku u rješavanju ovih problema, ali ću vas uvijek podsjećati da ovi problemi i dalje postoje i da ih moramo rješavati. Toliko od mene. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Zahiragić, prva diskusija, izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem, predsjedavajuća. Pa prije svega da se vratimo na red koraka u kojem moramo uzeti u obzir da bi smo uopšte govorili o ovoj temi, dakle niz neistina, ne samo ovaj put, nego i ranijih puta prilikom usvajanja urbanističkog plana, ali prilikom javnih nastupa i advokatanja o ovim vrstama odluke od strane Vlade, pa čak i političkih predstavnika vaših političkih stranaka, a čuli smo da nisu na snazi prostorni akti o kojima govorimo, a postoji nešto što se zove kontinuitet pravnih propisa. Rok koji je propisan Prostornim planom je zapravo rok nakon kojeg treba donijeti novi i zapravo u toku kojeg treba donijeti odluku o pristupanju, što se propustilo uraditi. Optužbe koje smo cijelo jutro mogli slušati kako neko ranije to nije uradio, aludirajući valjda da današnja opozicija je to propustilo uraditi kada je bila pozicija, ne mogu a da ne spomenem da ste vi pozicija već skoro zapravo 6 godina u ovom formatu, a 10 godina de facto uzevši u obzir činjenicu da je Narod i Pravda nastao od tadašnje Vlade skupštinske većine, dakle, postoji kontinuitet od 10 godina u Kantonu Sarajevo u kojem, istina, ništa strateški, ništa formalno, ništa ozbiljno osim nereda i pogodovanja građevinskim, pa ja ću reći mafijašima, manje investitorima, jer kod nas su rijetki građevinski investitori, ništa drugo niste uradili. I danas, nakon 10 godina nereda koji ste napravili, urbicide koji ste radili u Kantonu Sarajevo, mišljenje različitih za iste, dakle, postavlja imam ovdje u mobitelu na desetine različitih mišljenja Zavoda o istom pitanju, samo je u ovisnosti ko pita. Dakle, prodajete mišljenja različita, dajete mišljenja jedno kada postavi Mahir Dević taj vama upit i

jedne smjernice, a druge je kada postavi, recimo, Muamer Bandić ili Elza Gaković. To je subjektivno pristupate zahtjevima i smjernicama, struka vam se mijenja u ovisnosti od onoga ko vas pita. Postoje lobisti kod kojih se može završiti pozitivno mišljenje Zavoda, to je javna tajna u Kantonu Sarajevo. U tom neredu u kojem ništa nije normirano, može se sve, ja sam siguran da ste namjerno donijeli taj nered u Kanton Sarajevu kako biste u tom neredu mogli sve. Dakle, Urbanistički plan postoji, Prostorni plan također postoji. Kada ne bi postojao, kada bismo ih stavili van snage, istekom roka, samo se nama nameće, tj vama obaveza da radite novi. Granice Urbanističkog plana moraju biti usklađene sa Prostornim planom. Zakon o prostornom uređenju članu 20. propisuje, citiram: "Urbanistički plan se donosi za urbana područja, a granice područja se definišu prostornim planom". Jel može jasnije? Da ponovim? Urbanistički plan se donosi za urbana područja, a granice područja se definišu prostornim planom. Dakle, da bismo uopće razmatrali i donijeli Nacrt urbanističkog plana, što ste uradili prije par sjednica, morali su imati definisane granice Prostornim planom. U hijerarhiji pravnih propisa, a prema zakonu, a i prema logici, prostorni plan je iznad urbanističkog plana. Pa naravno, jeste Muamere, ali to ne shvata parlamentarna većina, ni ministarstvo, ni Zavoda, jer smo prvo usvojili Nacrt urbanističkog plana, a danas tek dobivamo Odluku o pokretanju izrade prostornog plana. To je isto kao donesemo zakon, pa Ustav, dakle isto kao donesemo zakon, pa onda Ustav i šta ćemo mi, Ustav usklađivati sa zakonom? Dakle, ovo je formalno pravno, nevaljano, nezakonito, ne samo da se ne treba raditi, nego je ovo nezakonito raditi. Osim toga, vrlo važno spomenuti, prije Odluke o pristupanju Prostornog plana trebalo se donijeti Odluku o izradi Strategije procjene utjecaja na okoliš. Niste to uradili i prozivam, ovaj put jasno i nedvosmisleno kolege iz Naše stranke i zastupnike, izazivam njihovu repliku. Zašto nije donesena prvo Odluka o procjeni izrade Strategije, procjeni utjecaja na okoliš? Obećavali ste Sarajevo s nultom stopom zagađenja? Zadnjih 6 godina se povećava to zagađenje. Hodali ste sa maskama, snimali se, obećavali rješavanje tog problema. Ne da ga niste riješili u praksi, ne da ga niste pokušali riješiti u praksi, nego strateški akti koji trebaju to riješiti na najvišem mogućem nivou potpuno ih ignorišete i danas imamo na sjednici Prostorni plan bez da je, bez da je donesena Strategija utjecaja na okoliš. E, toliko je vama stalo do okoliša. Ovo je važno da čuju svi. Nemojte se igrati sa zdravljem ljudi, ni sa ovim gradom. Ja mogu razumjet pojedince da ne vole ovaj grad, posebno nakon što je nestao taj neki duh Sarajeva, koji nikad nije bio duh Sarajeva, nego uvezen duh. Ali ima nas dovoljno, koji ga volimo i nemojte ga tretirati na ovaj način. Nemojte da se vraćam na ljude koji su radili ove akte, Urbanistički plan, prije svega. Osim toga, osim što donosite zakon pa Ustav, tj Urbanistički plan, pa onda tek Odluku o pristupanju prostornog plana, ponovno ni sa ovim lošim pokušajem nezakonitim Prostornog plana kršite više prostorne planove. Postoji nešto što se zove hijerarhija pravih propisa. U toj hijerarhiji Prostorni plan višeg reda je snažniji od prostornog plana nižeg reda, imaju prostorni planovi koji su od interesa, to je prostorni plan autoputa, kako reče jedan ministar, wc, zapravo Vc i to ste potpuno izostavili da uskladite u ovom Prostornom planu. Ulazite Prostornim planom u međunarodni aerodrom Sarajevo i dovodite u pitanje karakter tog međunarodnog aerodroma. To ne samo da nije zakonito, nego nije, opasno je, jer taj aerodrom puno znači ovom gradu i ovoj državi. I simbolika njegova, a i njegova, praktični značaj u perspektivi. Zbog toga ste ismijavali intencije kolege Kapidžića i Urbanističkog savjeta SDA koji su planirali da radi vas i radi svega što je uradila taj aerodrom izmjestite kako ne bi izgubio karakter međunarodnog. Taj aerodrom je, nema simbolički mnogo važan jer smo bili u okupaciji, pa je to bila naša jedina veza sa svijetom. Tako važne teme vi tako banalizujete. Kolegica Melank, nisam joj htio replicirati da ne bi ušli u neke vrste, replika, ne, ne, jer moram se složiti s njom je spomenula Sauronov toranj, moram reći da sam i ja fan (nerazumljivo) filma. Mislim da je pretenciozno, pretenciozno taj toranj nazvati Sauronovim, jer ipak je Sauron onako zeznut. Samo u toj borbi dobra i zla, gospođo Melank, iako se od vas očekuje drugačije, posebno sa aspekta zaštite prostora, vi ste izabrali da budete u Sauronovim Hordama,

a mi smo se isprsilili u ime dobra, da se borimo za zaštitu grada. Pa evo, pozivam vas pošto razumijete i tu vrstu prenesenih značenja i sukoba koji se u svakom društvu na svakom mjestu dešava, da budete na strani dobra u zaštiti grada i prostora. Ono izvan, kontekst zapravo izvan kojeg ne možemo posmatrati ni Prostorni plan, ni Urbanistički plan je aktualna pravosudna akcija koja se zove "Black tie 2", koja je zasnovana na prepiskama, nemojte me slučajno prekinuti na ovu temu jer ćete onda zapravo potvrditi da želite da se o ovome ne govori. Na osnovu Sky prepiski u kojima se eksplicitno govori o građenju zgrada, o potrebama da se naprave pojedine političke stranke kako bi se pogodovalo izdavanju dozvola i donošenju regulacionih planova. Ne mogu, a da ne primijetim koincidenciju između planova i urbanističkog i prostornog, a ranije regulacionih i građevinskih investitora, i tih prljavih para koje dolaze u Sarajevo. Te prljave pare su mojoj generaciji podigli cijenu kvadrata na 5- 6000, što je nama postalo nepristupačno. Dakle mi imamo u suštini svaki grad i svaka država imaju svoju mafiju, a kod nas evidentno mafija ima svoj grad i svoju državu. Građevinski karteli, građevinski karteli koji su praonice novca su postali zapravo glavni planeri i stratezi prostora u Kantona Sarajevo. Ovaj je Prostorni plan i ranije Urbanistički i ovaj nered koji ste ovim nesrazmjerom ostavili na snazi, pa je skidanje ventilacionih vjetrokoridora otvara mogućnost da ovo dok ste malo na vlasti, izdate dozvole koje ste obećali svojim, kako da kažem, financijerima, jer njih se ne smije obećati, kada se obeća takvim ljudima nešto a ne ispuni se, onda pada bomba. Nemojte obećavati, a mi ćemo ondati sve od sebe da to ne ispunite, jer ako ispunite, grad, Sarajevo će prestati biti grad, postat će kasaba, u koji nema planskog razvoja, u kojem nema sadržaja kako je kolegica Marijela rekla, koji će postati spavaonica.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme Zastupniče.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Vidim u sekundu ste vodili računa da ne prekinete kolegice Pekić. Ali evo ja i kolegica Melank ćemo nastaviti diskusiju, hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Melank, ispravka krivog navoda. Izvolite.

Miomirka Melank (zastupnica)

Htjela da ispravim, samo bih htjela da ispravim da sa ova odrednica o Sauronovom tornju nije moja, to je citat kolegice arh. Ene Kukić i ja sam čitala njen tekst o tome šta je Avaz Tower. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Zastupnik Kapidžić druga diskusija. Izvolite.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Na drugoj diskusiji hoću da kažem nešto, a vezano je za granice obuhvata, što je, naravno, problematično i za granice obuhvata UP-a. Dakle, kad sam uzeo materijal o pristupanju izradi Prostornog plana Kantona Sarajevo u članu 2, odmah na početku je veliki član koji tu je ogroman. Naravno, niko ga e čita, međutim ja sam počeo da čitam onako neobavezno i piše:" granica obuhvata Prostornog plana počinje sa kote 270 zvano zvanj Pašina planina, ide na sjeverozapad grebenom na kotu 2088 zvanom Đokin toranj, koji se nalazi na tromedi naseljenih mjesta Dujmovići, (nerazumljivo) i ide dalje granicom itd". Ja kada sam

ovo uzeo da čitam ove granice obuhvata, ja sam ih pročitao kompletne zato što su ovo granice obuhvata. Mene će ovdje shvatiti recimo jedan Jasmin, evo ovdje s nama je u Skupštini, ovo su granice kuda je čizma Armije Bosne i Hercegovine, koje su bile čizme na meni, na Jasminu itd bile, to su vam te granice. Dvije godine smo hodali, evo ovim granicama od Pašine planine, naravno nekog Fortu Pašina planina ne asocira ni na šta, mlađanog Uka, isto tako, međutim, mene asocira na svaki minut proveden gore. Ja dođem sada do situacije da čitam o granicama Prostornog plana koje smo jedva odbranili ove granice, a onda se pitam zašto Urbanistički plan nije u svojim granicama obuhvatio Trebević kao urbano područje, nego je ostavljeno van urbano koje se definiše kroz Prostorni plan tako što će se na Prostornom planu npr išrafirati ono famozno mješovito i osvanut će na Prostornom planu mješovito, recimo, ja govorim figurativno, Trebević kao mješovito, čitav ono zelenilo koje je isto čizmom odbranjeno i onda će se dozvole za to gore davati tako što će na mišljenje Zavoda za planiranje se moći ući u to zemljište. Zato ja pričam o granicama obuhvata i čitavom putu, ovom kojem vi vodite. Meni je potpuno jasno koji su tu investitori jer su mi dolazili u Ministarstvo investitori za Trebević, jasno mi je za Igman, a tu je vodozaštitna zona, sve je tzn. napravljeno da se takve stvari mogu otključati i otvoriti. I vi imate ozbiljnu namjeru da ih otključate i otvorite. To što smo mi čizmom to branili, to je vas baš briga. U tome je čitav problem zašto toliko vrijeme potresno pričam o ovome. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Hašimbegović druga diskusija.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. U ime Kluba DF-a, Stranke za BiH i SDA podnosim zaključak za koju očekujemo da će se Skupština izjasniti, koji glasi: "Skupština Kantona Sarajevo obavezuje Vladu Kantona Sarajevo da pristupi izradi, izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju Kantona Sarajevo, kao izmjenama i dopunama Prostornog plana iz perioda 2003. do 2023. u dijelu koji će spriječiti preimenovanje namjene prostora kroz aktivnosti bilo kojeg postupka, skraćeni postupak u regulacionim planovima. Prostorni plan 2003. do 2023. neophodno je izmijeniti u dijelu u kojem se oduzima poljoprivredno zemljište i pretvara u građevinsko. Ovim zaključkom Skupština Kantona Sarajevo prihvata stavljanje van snage pokrenuti postupak za izradu urbanističkog plana. Nakon usvojene Odluke strateške procjene utjecaja na okoliš može se pristupiti usvajanju odluke o izradi prostornog plana. Aktivnosti vezane za urbanistički plan mogu se nastaviti nakon usvojenog Prijedloga prostornog plana". Molim zastupnike i zastupnice da se izjasne o ovom zaključku. Također, dopredsjedavajuća želim vas napomenuti, vi to vjerojatno znate da mi imamo uvaženog gosta, gospodina iz Eko udruženja kojem je odobreno da se obrati, pa evo, samo podsjećam. Hvala lijepa.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem na podsjećanju. Zastupnik Šaljić, druga diskusija.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Ja ću u ovoj drugoj diskusiji osvrnut se samo na deponiju Smiljevići. Uvijek koristim priliku kada su planovi bilo kakvi u pitanju da skrenem pažnju na status deponije Smiljevići. Stanovnici mjesnih zajednica Zabrađe, Reljevo, Sokolje, Briješće, Alipašin Most I, Buljakovo, Alipašin Most II, Buča Potok i Dolac, svi žive u okolini deponije. Svi savjeti mjesnih zajednica donijeli su odluke na svojim savjetima, jedino što će prihvatiti i što ćemo prihvatiti to je da se pronađe nova lokacija za deponiju i ovom ćemo prilikom iskoristiti opet, jer vidim da u ovom

Planu, možda će biti urbanističkom, nigdje se ne spominje da se potraži nova lokacija. I iskoristit ću sad opet priliku da predlagачu, ministarstvu skrenem pažnju da inicijativu jesmo i kao Klub Stranke za BiH, da javni poziv raspišete, javit će vam se ljudi koji imaju po nekoliko stotina hiljada kvadrata i koji ispunjavaju uslove da se izmjesti, odnosno se pronade nova lokacija. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahiragić, druga diskusija, izvolite

Haris Zahiragić (zastupnik)

Maloprije sam prekinut za posljednje sekunde, nisam rečenicu dovršio, pa evo da pokušam nastaviti tu diskusiju. Dakle, suština je sljedeća da ovaj grad već neko vrijeme traži svog urbanistu, traži dobronamjerne ljude koji će dozvoliti da se ovaj grad adekvatno razvija. Jedan od takvih ljudi je zaista bio gospodin Kapidžić koji je kratko bio ministar i siguran sam da je baš zbog tog njegovog rada za tih kratkih osam, devet mjeseci pala tadašnja Vlada Kantona Sarajevo i na tim osnovama je i s tim ciljevima, i radi tih investitora i radi tih kartela koji su zainteresirani za pranje novca, se skupila ova parlamentarna većina. Ja znam da imate puno dugova koje trebate isporučiti, puno regulacionih planova, urbanističkih i građevinskih dozvola. Mi smo zbog toga dobivali prijetnje, mi smo zbog toga dobivali upozorenja i danas, dok traje sjednica, stižu nam poruke u kojima nas ljudi dobronamjerno upozoravaju da nije baš pametno, da mi kao opozicioni zastupnici u uslovima u kojima se policajci rukovodeći policijski službenici privode zbog učešća u tome, na ovakav način obračunavamo sa tim temama. Međutim, mi nismo ljudi koji se toga plaše, mi smo dobronamjerni ljudi, mi smo ljudi od struke, ne konkretno ja u ovom slučaju, ali kolega Kapidžić, kolegica Marijela su ljudi od struke koji vrlo dobro razumiju potrebe ovog grada. I vi da imate imalo razumijevanje i da niste vjerojatno ucijenjeni kao što jeste, poslušali biste savjete ovih dobronamjernih ljudi, ne biste ih shvatili kao priliku za političku borbu. Osim toga, ono što je bitno naglasiti jeste da se gospodin Podić, čini mi se kolegice Marijela, trebao obratiti prije diskusija zastupnika, ako smo mu to odobrili, a čini mi se i kažete da jesmo. Ne znam zašto se čovjek nije obratio. Ne može ekologija biti važna samo kada niste na vlasti, niti ekologija smije biti sredstvo i zaštita okoliša za dolazak na vlast, a onda tu ekologiju, brutalno, brutalnije nego ikada do sada, bacati pod noge. S obzirom da imam još pola minute, a da me ne bi prekinuli radi produžetka govora, a imajući u vidu činjenicu da se kolegica Melank maloprije referirala na Saurona i na Sauronovo oko i na tu vrstu tematike, ja ću u stilu Gandalfa reći i vama i vašim finansijerima i (nerazumljivo) jer ćemo vas zaustaviti i vas i vaše financijere i crne kravate i bijele kravate, dok citiram još jedanput Gandalfa (nerazumljivo)...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Zahiragiću.

Haris Zahiragić (zastupnik)

(nerazumljivo)

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Muamer Bandić prva diskusija.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem, selamim i pozdravljam sve prisutne i one koji nas prate putem malih ekrana. Nadam se da kolega Zahiragić nije mislio na mene na crnu kravatu, ja danas imam crnu kravatu. Nadam se da ima informaciju u kojem pravcu ta crna kravata treba da bude usmjerena. Ovako, dakle, većinu diskusija od kolege Kapidžića je diskusija bila najrelevantnija, evo da kažem, po mom mišljenju najbitnija i on je zaista upečatljivo iznio određene elemente koje će, ustvari koje su nas opredijelile da napravimo jedan zajednički zaključak, dakle, Klub DF-a, Stranke demokratske akcije i Stranke za Bosnu i Hercegovinu i mi ćemo tražiti, dakle, da u tom kontekstu Skupština se izjasni. Kolega Avdić je mislio da neko ima utjecaja na to, nije zaista. Mi smo koncipirali, dakle, taj zaključak na bazi određenih informacija koje smo dobili iz više možda kolega Avdiću iz stručnih krugova nego iz ovog kojeg vi mislite, a to smo prvenstveno konsultirali opštine i smatramo da pored kolege Kapidžića, koji je dao određene prijedloge tog zaključka, dakle i mi smo dali taj doprinos i smatramo zaista da u tom kontekstu ovaj zaključak treba da bude stavljen pred zastupnike i da se o njima izjasnimo. Ono što jeste bitno, da, najviše smo pričali mi koji nismo iz struke, ali Kapidžić je neko ko je iz struke i šta mi daje za pravo da njegovu diskusiju prihvatim? On je, dakle, u jednom svom vremenskom periodu, dok je bio ministar, praktično jednom odlukom koju je on predložio koja nije bila zakonita, zaustavio čitav jedan tim ljudi koji su i sjedili ovdje u Skupštini, a koji su imali namjeru da određene investicije realiziraju. On je praktično jednom nezakonitom odlukom sve te ljude zaustavio. Zaustavio je čak i u ovu ovdje Skupštinu, oni su donijele neku odluku koja nije bila uopšte zakonita, nije bila ustavna, nedavno smo je tek stavili van snage, i evo kolega Avdić kaže da ona nije nikad bila objavljena u Službenim novinama, što bi bilo još interesantnije ako se to zaista i desilo. Ako to posmatramo na taj način, onda ćemo vidjeti da je Kapidžić, što se tiče samog planiranja i spoznaje o investitorima i budućim ulagačima u investiranje dakle imao dobre informacije. Imao je dosta hrabrosti da se suoči sa stvarima sa kojima, sa kojima možda evo ne znam, pa malo ko će se suočiti. Ja znam i u našem mandatu, dok sam ja bio u Vladi, uvijek je to bilo interesantno, govorio sam, govorio sam kolegi Avdiću, dakle, ne možemo to dijeliti neke političke opcije da su postupale zakonito, neke nisu. Ni jedna opcija kada je ovo u pitanju nije postupala zakonito, samo je bilo pitanje Vlada u tom momentu ko je u toj opciji. I ovo prevazilazi granice, prevazilazi granice uopšte političkog nekog, evo da kažem unutarnjeg djelovanja. Ovdje je više bilo, hajde da kažem ovo što je rekao kolega Haris Zahiragić djelovanje određenih krugova koji imaju neku moć, finansijsku ili neku drugu. To je posebno postalo vidljivo u zadnje vrijeme kada vidimo zaista da određene stvari žele da se legaliziraju putem ovakvih odluka i sad mi treba kao skupštinski zastupnici, da glasamo za nešto što će legalizirati u prethodnom periodu vrlo ozbiljne kriminalne aktivnosti, bez obzira iz koje opcije neko tu dolazi. Evo kolega Haris Zahiragić je neko ko je mlađi i vidim da ima dosta hrabrosti da se suoči sa nekim problemima, tu je i Kapidžić, koji je također, dakle, svojim ponašanjem i svojim djelovanjem ukazao u kojem pravcu želi da se u narednom periodu ovakvi planovi donesu, da se uredi. Okolnost znači da imamo jednu neusklađenost hijerarhijsku tih pravnih propisa, da smo prvo trebali da donesemo Prostorni plan, a mi sada donosimo Prostorni plan, ali već smo otvorili, evo da kažem javnu raspravu za UPP, mada je direktor, evo ja sam sa njim razgovarao, on je stvarno tu korektno iznio neke elemente, da će to tek u nekom narednom periodu možda se otvoriti prostor za ozbiljnu raspravu o UPP-eu i tako da on, kako sam ga ja bar shvatio, planira da ispoštuje ovu proceduru u smislu usvajanja po hijerarhiji ovih dokumenata.

Međutim, ono što jest najtragičnije od svega ovoga, a kako nam je to rečeno već od ovih zastupnika koji su imali prije nas diskusiju, da određene aktivnosti, pa evo, vidio sam od strane Kapidžića da je on zaista kritikovao one ljude koji dolaze iz SDA i ja sam bio u SDA, ali nismo bili da neke sad dole aktivnosti ovog načelnika, na kojeg niko nije imao utjecaj, na Ilidži, niko nije za to bio, ali čovjek je radio kako je radio, ne bi sada ni nešto da ga pretjerano kritikujem, nisu ni drugi načelnici bili bolji. Sjećam se ja i načelnika iz Novog Grada u nekom prethodnom mandatu, kada je bio, imao je stotine nekakvih kasnije postupaka pred sudovima. Dakle, politike u ovom dijelu, kako je to rekao kolega Haris Zahiragić, praktično, praktično su iskorištene. Putem političkih stranaka određeni moćnici koje imaju određene interese, pokušavaju da svoje nelegalne radnje, koje su proveli u nekom prethodnom periodu, pokušavaju, dakle sada, da putem nas ovdje legaliziraju, što za nas zaista nije prihvatljivo. Dakle, jedan od razloga zbog koji mi nećemo prihvatiti ovaj dokument jeste zato što on nije donesen u skladu sa zakonskom procedurom, odnosno zato što je njegovo donošenje praktično ovaj kasnimo jer smo već pokrenuli ovaj, kako se zove UPP, koji je u javnoj raspravi i iz tih razloga zaista ne možemo, ne možemo sebi dati za pravo da u smislu poštivanja zakona možemo glasati za nešto što u stvari nije usklađeno sa zakonom. Iz tih razloga mi nećemo kao Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu podržati ovaj dokument, a zamolit ćemo, dakle, i Skupštinu da ne bude da, mi smo opozicija, osporavamo sve ono što predlaže pozicija, dakle da ćemo jedan konstitutivan prijedlog u kontekstu kojeg je pročitala kolegica Marijela Hašimbegović, i evo, mi ćemo zaista tražiti od Skupštine da se izjasne o tom zaključku, a nakon tog zaključka ovaj, kao što sam rekao, naše opredjeljenje jeste da ovakvu vrstu dokumenta ne podržimo, a u nekom narednom periodu, kada, ukoliko se usvoji taj zaključak, onda možemo govoriti o usvajanju ovih dokumenata. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Selmanović, druga diskusija.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem. Kako sam naveo u svojoj prvoj diskusiji, da član 37. Prijedloga odluke u potpunosti u suprotnosti sa članom 34. Stav 3. Zakona o prostornom uređenju Kantona Sarajevo, koji je striktno propisao da Odluka o pristupanju izradi prostornog plana Kantona Sarajevo obavezno sadrži stratešku procjenu utjecaja na okoliš, a ne, kako je navedeno u samom članu, 37. Prijedloga odluke da se izrada plana utvrđuje, obaveza izrade strateške procjene i šta bi taj izvještaj trebalo da sadrži. Pazite, ako za izradu prostornog plana vam je potrebna procjena utjecaja na okoliš, mi ga sada pravimo, pa ćemo ga naknadno nekad dodati. Pazite ovo jako bitan dokument, jako bitna studija. Radi se o zdravlju građana, radi se o zaštiti naše pitke vode, radi se o svemu onome što treba da odredi granice prostornog plana, pa onda kako smo tamo i naveli, u samom Zakonu o izradi, član 17, koji je rečeno da bi izrada uopšte urbanističkog plana bila potreban nam je prostorni plan. Znači u skladu sa svim ovim navedenim, potrebna je izrada strateške procjene utjecaja, ukoliko ista u međuvremenu nije izrađena, a sumnjam, jer da je bila bila bi i prilog dokumenta. U skladu sa navedenim, predlažem da evo usvojim ovaj zaključak koji je kolegica Marejala pročitala i samim tim pokažemo da zajedno želimo, možemo i hoćemo, da radimo u interesu građana, interesu Kantona Sarajevo i da naš Kanton Sarajevo ne prepustimo urbicidu, nego doista da Kanton Sarajevo napravimo urbanim centrom, odnosno svime onim što zaslužuje da bude i Kanton Sarajevo i glavni grad Sarajevo kao glavni grad države Bosne i Hercegovine. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Mahir Dević, druga diskusija.

Mahir Dević (zastupnik)

Neću, naravno, ponavljati ono što sam govorio u diskusiji, pošto smo, vrlo iscrpno da kažem vrlo stručno, od jednog dobrog dijela zastupnika čuli svu argumentaciju kad je ova tačka dnevnog reda u pitanju, samo poslije, iskoristit ću da ne tražim poslovničku intervenciju, znači, evo poslije glasanja zaključka i prijedloga ove odluke, pauza Klub SDA, pola sata.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dopredsjedavajuća Jelena Pekić.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

također i Klubu SDP-a je potrebna pauza nakon što nam se obrati gost na današnjoj Skupštini iz Udruženja Eko akcije, također tražim i pauzu u ime Kluba SDP-a. Nama je dovoljno 15 minuta, tako da se može preklopiti sa ovom pauzom Kluba Socijaldemokratske akcije. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zaključujem raspravu i pozivam predstavnika Eko akcije da nam se kratko obrati.

Anes Podić (predsjednik Udruženja Eko akcija)

Pozdrav svima. Na zasjedanju Skupštine Kantona Sarajevo, održanom 24. maja 2017. godine, usvojene su Izmjene i dopune Prostornog plana Kantona kojima je, između ostalog, ukupna površina poljoprivrednog zemljišta u odnosu na stanje iz 2003. smanjena za skoro 2/3. Najveći dio je pretvoren u građevinskog zemljište jednim potezom prošlog, pretprošlog saziva Kantonalne skupštine. Vrijeme je pokazalo da su naše pretpostavke iz 2017. bile tačne. Sve je to urađeno kako bi se omogućila gradnja apartmanskih naselja, vila, vikendica na svakom kvadratu naših šuma, planina, vodozaštitnih zona, vrijednog poljoprivrednog zemljišta. Imamo izuzetna prirodna bogatstva, ali jedino što znamo jeste da ih uništavamo. I taj dokument je postao osnova za pretvaranje cijelog grada s okolinom u jedan veliki građevinski plac, poligon za kojekakve investitore koji sa svojim zgradurinama i špekulisanje nekretninama opterećuju nas koji ovdje živimo i i budžetski, infrastrukturno, a uništavaju svu ljepotu koja nam je ostala, kao i dragocjenu vodu, šume, poljoprivredno zemljište sebi za profit. Tada je i svaki kvadrat zemljišta unutar urbanih područja proglašen građevinskim zemljištem, pa su sada građevinsko zemljište, parkovi oko ove zgrade, Veliki park itd. Prostorni plan Kantona Sarajevo kao krovni dokument prostornog uređenja sa pomno strogo isplaniranim pravilima upotrebe, razvoja i zaštite prostora, te je godine praktično prestao da postoji i to je širom otvorilo vrata raznim mešetarima da grade šta god i gdje god požele. Maloj skupini ljudi omogućeno da bez ikakvog učešća javnosti omoguće gradnju bilo čega bilo gdje na području Kantona. Poseban problem u tom smislu je namjerno zanemarenje zaštite prirode, zaštićena područja, prirodna zaštićena područja se svugdje u svijetu smatraju značajnim izvorom prihoda i zapošljavanja, pogotovo za stanovništvo lokalnih zajednica. U prosjeku 25 procenata teritorija zemalja članica EU je pod nekim oblikom zaštite. Na oko 6 milijarde eura, koliko se godišnje potroši na održavanje postojećih i uspostavljanje novih Natura 2000 zaštićenih područja u zemljama članicama EU, procjena je da zaštićena područja pružaju usluge Eko sistema u vrijednosti od između 2 i 300 milijardi eura godišnje. Zaštićena područja podržavaju radna mjesta preko 4,4 miliona radnih mjesta, izravno ovise o zdravim ekosistemima u zemljama EU. Međutim, kada su zaštićena područja u pitanju, Bosna i Hercegovina sa manje od 3,4 procenta teritorije pod zaštitom, na posljednjem je mjestu u Europi, među 30 najlošije rangiranih zemalja Svijeta. Zaštićena područja su ljudima ove zemlje predstavljena kao mjesta u kojima ne smiju da žive ljudi nakon

što se proglašuje zaštita, gdje se nakon uspostave nacionalnog parka ni stoka neće moći napasati, naprotiv, za mnoge ruralne zajednice upravo je zaštita prirode dala mogućnost za njihov opstanak i revitalizaciju. Obiđite Martin Brod u Nacionalnu parku Una. Napominjem da Prostorni plan Republike BiH od 81. do 2000-te, s obzirom da njegov pandan u Federaciji još uvijek nije donesen, još uvijek vrijedi u ovom dijelu BiH. Zbog velike raznolikosti biljnog i životinjskog svijeta i pejzažne vrijednosti, tim Prostornim planom je predviđena široka zaštita područja Igmana, Bjelašnice, Treskavice i Visočice. Nakon rata, dosta vremena i truda uloženo je u daljnju elaboraciju zaštite, urađene su studije. 2008.godine je pokrenut petogodišnji projekat Svjetske banke vrijedan 6.000.000,00 USD, koji, između ostalog trebao pomoći u uspostavi Nacionalnog parka Igman, Bjelašnica, Treskavica, Visočica. Nismo dobili nacionalni park, umjesto nacionalnog parka, na Bjelašnici smo dobili izgradnju novih stambenih i turističkih objekata, legalnih i mnogo više onih nelegalnih. Već izgrađeni objekti, osim profita investitorima, jedva da su doprinijeli razvoju turizma i rastu zaposlenosti, uz sve posljedice po okoliš, koje takva gradnja nosi. Istovremeno nikada nije urađena strateška procjena utjecaja na okoliš gradnje na Igmani i Bjelašnici čiju izradu je hitno tražilo preduzeće Vodovod i kanalizacija 2010. godine, nakon što je definitivno utvrđeno javno obznanjeno zagađenje Vrela Bosne i drugih izvorišta u Sarajevskom Polju otpadnim vodama iz bjelašničkih apartmana. I sada utjecaj građevinskog lobija doveo do toga da u Prostornom planu Kantona Sarajevo za period od 2003. do 2023. godine na velikim područjima Igmana i Bjelašnice omogućena gradnja suprotno odredbama još uvijek važećeg i obavezujućeg Prostornog plana Republike BiH. I kakve su posljedice i sad pored svima poznate gradnje, na Igmanu i Bjelašnici, sad imamo i ovo. Vjerojatno vam je svima poznata čuvena dolina Studenog potoka na Bjelašnici, u Prostornom planu je registrovana kao hidrološka prirodna vrijednost na prostoru budućeg nacionalnog parka, međutim zahvaljujući ovakvom Prostornom planu, u dolini Studenog potoka, sad imamo vikendice. Primjer drugi, prema izjavi direktor Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo sa prošlog zasjedanja Skupštine, samo je u prošloj godini Zavod isporučio 1200 stručnih mišljenja za van urbana područja. To ne mora, ali itekako može značiti 1200 potencijalnih novih septičkih jama, 1200 potencijalnih novih izvora smeća za divlje deponije jer na van urbanim područjima nema komunalne infrastrukture. I to je podatak za samo jednu godinu primjenu ovakvog Prostornog plana. Mi tražimo od vas da prije produženja roka trajanja ovakvog Prostornog plana prvo napravite njegove izmjene, tj da uklonite ove izmjene napravljene 2017.godine, koje su omogućile gradnju na svakom kvadratnom metru Kantona. U suprotnom, bit će potpuno jasno da o sudbini našeg prostora ne odlučuju zastupnici koje su birali građani, već neke potpuno druge sile koje ne sjede u ovoj sali inače se ne bi desilo da stranke i zastupnici koji su 2017. godine izričito vrlo glasno bili protiv izmjena ovog Plana, sada glasaju za njegovo produženje. Hvala vam puno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Imamo zahtjev za pauzom ispred Kluba SDP-a. 10 minuta pauza, pa se vraćamo.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo dalje sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo. Pozivam zastupnice i zastupnike da se izjasne o zaključku Skupštine, odnosno o predloženom zaključku klubova Demokratska fronta, Stranka demokratska akcija i Stranka za Bosnu i Hercegovinu.

Molim službu da pripremi anketu za izjašnjenje. Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 9, protiv 3, suzdržanih 14.

Konstatujem da Skupština nije prihvatila ovaj zaključak.

Molim zastupnice i zastupnike da pristupe izjašnjanju o Prijedloga odluke o pristupanju izradi Prostornog plana Kantona Sarajevo za period od 20 godina.

Molim službu da pripreme anketu, zastupnike da se izjasne. Zaključujem glasanje. Za glasalo 18 zastupnika, protiv 8, suzdržanih 1. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

Zamolio bi zastupnike da se izjasni o prijedlogu pauze do 14:30 ili 14,15. Jel vam OK? Pauza do 14 :10, pauzu do 14:10.

Zamolio bih da se izjasnite. Zaključujem glasanje. Za je glasalo 23 zastupnika, protiv 2, suzdržan 1. Konstatujem da je Skupština prihvatila prijedlog za pauzu koja će trajati do 2 sata i 10 minuta.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo.

Tačka pet.

AD- 5.

Prijedlog Zakona o privremenom preuzimanju sufinansiranja institucija kulture i obrazovanja čiji je osnivač Bosna i Hercegovina- hitni postupak

Prijedlog zakona ste dobili uz poziv za sjednicu. Zamolio bih našeg uvaženog ministra Kenana Magodu da nam podnese uvodne napomene.

Kenan Magoda (ministar)

Hvala predsjedavajući. Dragi uvaženi zastupnici, cijenjeni mediji, obratiti se danas je prijeko potrebno zbog jedne od najvažnijih stvari u mom resoru, a sigurno mnogim građanima Kantona Sarajevu, Bosne i Hercegovine, a to je budućnost bosanskohercegovačkih institucija kulture i njihovih uposlenika koji se nalaze u izuzetno teškoj situaciji koja je, u ustvari ugrožena je njihova lična egzistencija, ugrožena egzistencija rada institucija kulture Bosne i Hercegovine i pred svima nama je trenutak od izuzetne važnosti jer se suočavamo sa naslijeđenim problemima koji već traju tri decenije i pritišću svih sedam institucija kulture. Prije više od 10 godina 3 institucije su bile primorane zatvoriti svoja vrata zbog nesređenog pravnog statusa i financijske podrške države u cijelosti. Danas, nakon 13 godina, suočavamo se skoro sa istim izazovima. Pravni status je otvoreno pitanje, finansiranje institucija i dalje predstavlja jedan neriješeni problem. Želim vas samo napomenuti da 4. oktobra. 2012. godine naš Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine je prvi put uz 124 godine, postojanja bio zatvoren za javnost, a uposlenici Muzeja su nastavili bez plaća, doprinosa i uopšte bilo kojih sredstava raditi i voditi brigu o eksponatima, brigu o Muzeju, brigu o zgradi iza zatvorenih vrata. Zatvaranje Zemaljskog muzeja sigurno je bio presedan stogodišnjem postojanju, tradiciji ove najznačajnije institucije, kulturno-obrazovne, čuvara prirodnog i kulturnog naslijeđa Bosne i Hercegovine, te je nakon 3 godine, 15. septembra 2015. godine Zemaljski muzej je ponovo otvoren za javnost, i to isključivo najviše zahvaljujući baš ovoj ustanovi tj. Vladi Kantona Sarajevo, zastupnicima Skupštine Kantona Sarajevo. No, kulturni urbidic je i počeo mnogo prije ranije zatvaranjem Umjetničke galerije Bosne i Hercegovine 1. septembra 2011. godine, nakon čega je uslijedilo zatvaranje Historijskog muzeja. Iako skoro dvije godine uposlenici najstariji, umjetničke institucije koja se bavi likovnom umjetnošću, nisu isto primali platu, oni su nastavili redovan rad u Galeriji čuvajući više od 6000 eksponata. Treća od sedam institucija kulture koja je bila

zatvorena, to Historijski muzej koji, također, zbog neriješenog pravnog statusa i teške finansijske situacije zaključala svoja vrata četvrtog januara. A Historijski muzej jedina, jedini muzej koji tretira kompletnu historiju Bosne i Hercegovine i naše je zemlje od prvog spominjanja u historijskim izvorima do savremene nezavisnosti Bosne i Hercegovine. Nažalost, današnjim danom i Nacionalna univerzitetska biblioteka je bila primorana da od 22. aprila ove godine uskrati pružanje svojih usluga svojim korisnicima jer već tri mjeseca uposlenici navedene institucije nisu primili sredstva za plaćanje energenata, plaća dobavljačima i sve ono što čini rad navedene institucije. I usprkos svemu, radnici, kao što kaže direktor i u samom dopisu dolaze na posao i nastavljaju obavljati redovne poslove koji ne podrazumijevaju rad s korisnicima. Ostaje još Kinoteka, Muzej književnosti, pozorišne umjetnosti i Biblioteka za slijepa, slabovidna lica. Međutim, i nakon 30 godina nije riješen status niti način finansiranja ovih institucija. Ministarstvo civilnih poslova je 2015. imenovalo upravne i nadzorne odbore sedam institucija kulture od državnog značaja, od kojih nema ni jedna riješen pravni status. Međutim ubrzo nakon imenovanja odbori su zaleđeni i do danas ne postoji zvanični dokument o njihovom povlačenju, i formiranju novih. U biti, sve do danas ove institucije kulture su prepuštene same sebi, boraveći na rubu propadanja. Njihovo financiranje se svodi na aplikacije kroz javne pozive, projekte gdje se sredstva moraju podijeliti između plaća, održavanja zgrada, energenata i ostalih troškova, a ostavljajući minimalna ili skoro nikakva sredstva za sam razvoj institucije. Razlog donošenja ovog veoma bitnog Zakona u Ministarstvu kulture, sporta, Vlade Kantona Sarajevo i u Skupštini Kantona Sarajevo je da smo svi svjesni važnosti institucije za našu kulturnu zajednicu i Klub SDP-a u Skupštini Kantona Sarajevo je pokrenuo zastupničku inicijativu za donošenje posebnog zakona koji bi definirao privremeno finansiranje institucija kulture na nivou BiH koji djeluju na prostoru Kantona Sarajeva iz budžeta Kantona Sarajevo, Ministarstva kulture i sporta na razne načine kroz usvojeni budžet finansiraju ustanove institucije kulture i obrazovanja na nivou BiH, a koji djeluju na rad na prostoru baš ovdje Kantona Sarajevo. Veoma bitno je napomenuti da Kanton Sarajevo putem Ministarstva visokog obrazovanja i to Rektorata Univerziteta u Sarajevu sufinansira Zemaljski muzej Kantona Sarajevo i kroz ovaj Zakon se planira i sufinansirati rad Nacionalne univerzitetske biblioteke. Kanton Sarajevo ima strateški cilj da ove ustanove nastave svoj rad, a prostor Kantona Sarajevo i da taj rad bude održiv. Ovim zakonom, tj posebnim zakonom jasno se definira privremeno preuzimanje i sufinansiranje institucija kulture i obrazovanja čiji je osnivač Bosna i Hercegovina, iz Budžeta Kantona Sarajevo do konačnog rješenja i definiranja statusa i načina finansiranja poslovanja kako njihov opstanak ne bi bio ugrožen kao što je to danas. Pri izradi ovog propisa posebno se vodila pažnja da ovaj Zakon ne ulazi u ingerencije Države, u imenovanje nadležnih upravnih odbora, kao imenovanje direktora, te da je jedini prioritet sufinansiranja plaća uposlenicima i prosperitet rada ovih ustanova kulture. Na sjednici Vlade Kantona Sarajevo 4. 4. 2024.godine razmatran i usvojen Prijedlog Zakona o privremenom sufinansiranju institucija kulture Bosne i Hercegovine i obrazovanja, čiji je osnivač Bosna i Hercegovina. Ovaj zakon smatram i istinski vjerujem da će danas donijeti u Skupštini Kantona Sarajevo jer se odnosi na pitanje za čije je uređenje postoji neodložna potreba, a njegovo ne donošenje je moglo bi da izazove štetne posljedice za društvene interese u Kantonu Sarajevo. Stoga, uvaženi zastupnici, apeliram na vašu odgovornost i brigu za našu kulturnu baštinu. Uposlenici kulturnih institucija su u veoma teškoj situaciji i bez primljenih plaća, osnovnih socijalnih prava i vjerujem da svako od nas u užem i širem krugu ima jednog baš prijatelja, poznanika koji je zaposlenik ove institucije, koji ima te probleme, s kojim se svi suočavamo, te vas molim da podržite Prijedlog zakona o privremenom sufinansiranju institucija kulture, kako bi konačno riješili njihovu egzistenciju, osigurali kontinuitet kulturne aktivnosti u glavnom gradu Bosne i Hercegovine. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se ministru Magodi. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Zastupnik Samir Avdić ispred stalnog radnog tijela Skupštine Kantona Sarajevo, izvolite, imate riječ?

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. S obzirom da predsjedavam dvjema komisijama: Komisijom za zaštitu kulturnoistorijskog i prirodnog naslijeđa Kantona Sarajevo i Komisijom za kulturu i sport, u ime ta dva radna tijela, odnosno u ime članova i članica, moram reći da na ovoj prvo spomenutoj Komisiji nismo imali kvorum za odlučivanje, a na drugoj jesmo. Ja moram iskoristiti priliku i zahvaliti se kolegicama Hašimbegović i Melank koje svaki put odgovorno se odazovu pozivima na te komisije, uglavnom na ovoj drugoj Komisiji, na kojoj je prisustvovalo i 13 predstavnika 13 institucija kulture iz Kantona Sarajevo, koji su također uzeli udio u diskusiji o ovom Prijedlogu, svi su, svi oni i svi prisutni članovi ove Komisije su podržali ovaj Prijedlog zakona. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Avdiću. Otvaram pitanja. Da, zastupnica Smiljana Viteškić se javila prva za riječ. Izvolite.

Smiljana Viteškić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, ja sam evo, osoba koja je vrlo često i na svakom Budžetu pitala i imala interes kako se finansira iz Kantona Sarajevo Nacionalna univerzitetska biblioteka i gledajući ovaj materijal sam vidjela od svih finansija da su sredstva za provođenje zakona za ovu ustanovu naznačena kod Rektorata Univerziteta na ekonomskom kodu 614 300 i ona iznosi 220 000. To je, naravno, malo. Mene interesuje da li će se ovim Zakonom preuzeti kompletno financiranje plata, regresa, prijevoza za uposlenike, naravno svih institucija, a i Nacionalne biblioteke koja je, evo, pripala ministarstvu, bila pripala Ministarstvu obrazovanja. I moje drugo pitanje, kada će ove institucije moći dostaviti planove rada i financijske planove koji će, naravno, biti na usvajanju na Skupštini Kantona Sarajevo? Da li će za 2024. već možda u narednim mjesecima? Da li ćemo jel dobiti te planove da ih usvojimo? S obzirom da institucije, vidjela sam u materijalu da će voditi računa Vlada i Skupština Kantona Sarajevo nemaju nadzorne i upravne odbore. Znači, evo, očekujemo od njih te financijske planove i planove rada kako bi na vrijeme počeli primati plate. Vrlo je teška situacija, tri mjeseca, evo u jednoj ustanovi, tamo ima ljudi koji, evo to može u diskusiji, koji žive samo od toga, od te plate i stvarno je krajnje vrijeme da se riješi njihov status. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Vujović.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. S obzirom da se javljam prvi put, dobar dan svima, kolegama zastupnicima, gostima, evo, ministru Magodi, kao i građanima koji prate naš današnji rad. Ja imam nekoliko pitanja prema ministru: da li ste komunicirali sa drugim Kantonima i Ministarstvom kulture i sporta Federacije BiH, te sa kojim iznosima oni učestvuju u sufinansiranju, a ovih sedam institucija kulture? Dalje, član 2. Prijedloga kaže da će se ovaj član 2. Prijedloga zakona stav 2. Kaže da će se ovaj zakon privremeno primjenjivati na institucije iz stava 1) ovog člana sve do trenutka kada Bosna i Hercegovina kao osnivač institucija počne izvršavati prava i obaveze osnivača nad institucijama. S obzirom da pripadate

stranci koja je po vertikali u vlasti i na Federaciji i na nivou Bosne i Hercegovine, da li imate informacije ima li Vijeće ministara namjeru i kada se može očekivati trajno rješenje za institucije kulture na nivou države Bosne i Hercegovine? Meni je jasno da se iz godine u godinu sve teže usvaja budžet na nivou Bosne i Hercegovine, ali također, da li će Skupština Kantona Sarajevo, odnosno Vlada Kantona Sarajevo, da li može usvajanjem ovog Zakona otvoriti Pandorinu kutiju kada je u pitanju državna imovina i finansiranje državnih institucija, iako, suštinski je vrlo dobra namjera i intencija ovoga ovakvog jednog zakona, te u ovom slučaju zaista u tome nema upitnosti. Toliko za pitanja, ostalo svakako u diskusiji.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. Ja ću imati jedno pitanje za našeg uvaženog ministra i ministre molim vas da radi javnosti pojasnite stavku koja se odnosi na član u ovom zakonu koja se tiče isplata za plaće, poreze i regrese i sve druge naknade, kao i režijske troškove za institucije kulture. Zanima me da li se ovo odnosi na iznos plaća zaposlenika za 12 mjeseci, dakle u godini? Molim vas da to kažete radi javnosti, ovo pitam namjenski zato što smo u alineji, da vas podsjetim prilikom usvajanja budžeta za ovu godinu izdvojili za 5 ustanova kulture iznos od 850 000 koji u ovom momentu nije će biti dovoljan za isplate njihovih plaća. Mi smo o ovome diskutovali na našim komisijama, ja sam dobila odgovore da će se raditi izvjesni i rebalans je budžeta kako bi se ovaj iznos od cijelosti izmirio, dakle za svaki mjesec u godini. Ali ja vas rad javnosti molim da ovo svakako potvrdite. Hvala lijepa.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Šaljić.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Iz izlaganja predlagrača vidjeli smo u kako su teškoj situaciji ove institucije i bez tog mi smo znali, pratimo to 10, 15 godina. Ako smo već htjeli da pomognemo, a ustvari znamo da ako danas ovo usvojimo, to je trajna kategorija, znači to više se nikad neće vratiti na nivou države i ako već hoćemo da pomognemo, onda smo trebali kvalitetnije. Osim Zakona o privremenom preuzimanju sufinansiranja, trebali smo donijeti Zakon o privremenom preuzimanju osnivačkih prava. I da oni mogu riješiti sve svoje obaveze, da mogu aplicirati na fondove, europske itd.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Dobro. Ministar može odgovoriti, naravno, i na ovu dilemu zastupnika. Zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Ja ću imati 6 pitanja na koja ja imam odgovor, ali radi javnosti, prije svega radi radnika i radnica ovih institucija koje zanimaju odgovori na ova pitanja. Prvo pitanje na osnovu koje procjene, odnosno informacije je određen iznos finansijskih sredstava koja će se izdvajati za spomenutih 7 institucija? Koliko je to sredstava u 2024, a koliko u 2025. Godini? Drugo pitanje. Poznato je da je prijedlog zakona upućeno pedesetak adresa različitih državnih, entitetskih, Kantonalnih institucija. Zanima me da li je i jedna od tih institucija dala negativno mišljenje o ovom Prijedlogu zakona? Treće pitanje da li se ovim Prijedlogom viši nivo vlasti oslobađaju obaveza prema ovim institucijama i ukoliko

imate podatak da informišete javnost i ovdje prisutne, sa kojim iznosom, viši nivoi vlasti u ovom trenutku finansiraju ove institucije. Zatim u koje svrhe je moguće trošiti ova sredstva? Ovo posebno zanima direktore i direktorice ovih institucija i na koji način je do sada Kanton Sarajevo finansijski podržavao ove institucije, opet govorim u kontekstu načina na koji se sredstva mogu trošiti. Vrlo je važno to i u stvari razliku i ovaj zakon i prethodnu praksu financiranja. Na koji način ćemo mi kao skupština Kantona Sarajevo i ova dva ministarstva nadzirati potrošnju sredstava koja se izdvajaju iz ova dva ministarstva? I na kraju, kakav je odnos ova dva ministarstva u smislu financiranja, odnosno sufinansiranja ovih institucija? Mislim na Ministarstvo kulture i sporta, odnosno na Ministarstvo visokog obrazovanja. Ovo namjerno pitam, s obzirom da znam da se 5 institucija, da će se sufinansirati iz jednog ministarstva, a dvije iz drugog. I u tom smislu, evo, žao mi je što nema ministricu visokog obrazovanja, ja ću, kao i kolegica Viteškić, zamoliti ministricu visokog obrazovanja za razumijevanje kada je u pitanju Nacionalna i univerzitetska biblioteka, koja u ovom trenutku iz tog Ministarstva se ne sufinansira sa dovoljnim iznosom finansijskih sredstava. Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić, izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem. Evo pitanje za ministra. Mislim da je kolegica Hašimbegović postavila jedno slično pitanje, pa u tom kontekstu ću ja da se nadovežem. Okolnost dakle, mi praktično sada gasimo jedan požar koji već duži vrijeme buktu, a koji se generalno nemamo uslove da riješimo na nivou, da nam osnivači riješe ovo, jer očito da nema političke volje. Kada već donosimo propis koji ga je neko nazvao baš dobro *lex specialis*? Da bi neki propis bio *lex speciales*, onda bi morao da postoji neki drugi propis koji uređuje, ovdje ne postoji ni jedan propis koji uređuje, tako da je ovo pogrešan naziv, potpuno, *lex specialis*. Ovim zakonom mi u stvari želimo da sufinansiramo. Ministre ukoliko sufinansiramo hoćete li mi reći sada da li postoji još neko ko finansira isti oblik izdvajanja sredstava i putem kojeg akta, ako izdvaja, dakle, za plaće, za topli obrok, regres i druge naknade? Režijske troškove institucija? Okolnost da mi je ovo, dakle, ne potpuno, bar sam ja shvatio, ne finansiramo potpuno, nego sufinansiramo, ko još participira u ovom sufinansiranju? Iz kojeg razloga to pitanje? Nemoj da se dovedemo sutra u situaciju da ovi ljudi ne budu ponovno imali pune plaće. A drugo moje pitanje jeste kojim aktom uređujete unutar same ugovore, odnosno naknade, odnosno kolika će biti cijena rada i na osnovu kojeg akta ćete to urediti? Dakle, ovo je pravni okvir za izdvajanje sredstava, ali šta će biti cijena rada? Na osnovu čega će ovi ljudi dobivati ustvari, platu i da znamo kolika je ta plata, kolika će biti, kojim to aktom uređujete? I hoće li, dakle, samo Kanton Sarajeva sudjelovati, sudjelovati u isplati tih naknada i tih obaveza koje proizilaze iz radnog odnosa? Ukoliko nemamo mogućnost, dakle, donosimo jednu vrstu ovakvog zakona, nemamo mogućnost zaista da neki drugi nivo vlasti to sufinansiraju, onda da donesemo zakon koji će tu potpuno, dakle preuzeti tu obavezu, s tim da smo mi ovdje naveli ovaj ministre da se donosi, dakle za privremeno ovo privremeno možda treba 50 godina, ukoliko, naravno, viši ni nivo vlasnik nikada ne donesu taj propis. Dakle nemamo ovdje ništa privremeno. Dakle, ako već rješavamo, mi rješavamo njima stvarni problem, da li je on zakon ili ne, vidjet ćemo na kraju šta će neko odlučiti, ali u svakom slučaju, s obzirom da nam je interes da kažem institucija, koje dolaze sa državnog nivoa, da nemamo politike koje se gore mogu dogovoriti, onda da uredimo ovaj propis na jedan način na koji će biti zadovoljni svi koji tamo rade. Evo, zahvaljujem se.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupnicima. Ministre jel možemo ići odmah sa odgovorima. Odmah, dobro. Molim vas, uključite ministra Magodu.

Kenan Magoda (ministar)

Uvažena zastupnica Smiljana Viteškić je pitala što se tiče kako će Rektorat, tj financirati NUB, da li je to kompletna plata sufinansiranje odrediti. Moram reći da smo u kreiranju ovog Zakona o sufinansiranju institucija kulture Bosne i Hercegovine tražili od institucija kulture BiH iznose bruto plaća za, evo, za sada je bilo za mjesec mart 2024. godine. Ovdje će se raditi, kada se usvoji Zakon, nadam će se usvojiti ovdje u Skupštini, poseban pravilnik koji će regulirati način isplata plata i moja intencija shodno ovom Budžetu 2024 godine, da će to biti prosječan taj koeficijent, jer ne možemo gledati koeficijent direktora ili nekog uposlenika sa SSS najmanjim koeficijentom unutar institucije kulture, tako da ćemo jednim pravilnikom urediti, shodno Zakonu onaj te prosječne koeficijente i da se, naravno, plata u potpunosti ispunjava, isplati iz ovog Zakona. Što se tiče plana usvajanja program rada, mora napomenuti da svaki plan i program rada bi trebalo u tim institucijama kulture da usvaja Upravni i Nadzorni odbor, međutim, evo, trenutno oni to apsolutno nemaju, nemaju ni Upravni ni Nadzorni odbor i ja ne znam ko će to njima usvojiti da bi došlo na razmatranje, da li je to u Ministarstvu kulture i sporta, Federalno ministarstvo kulture i sporta, Vijeću ministara, tako da to nismo definisali ovim zakonom. Međutim, kao i u svakoj aplikaciji, institucije kulture nama pošalju svoj plan i program rada, tj direktori koji zastupaju i predstavljaju navedenu instituciji i na osnovu tog plana i programa rada, jer kako kažem, navedene institucije nemaju saziv Upravnog odbora, Nadzornog odbora i oni su stvari prepušteni sami sebi. Odgovor za uvaženu kolegicu i zastupnicu Vujović da li drugi Kantoni i Federacija finansiraju navedene institucije, ovo može biti odgovor za mnoga zastupnička pitanja i evo sada ću pročitati po institucijama kulture ko i koliko finansira. NUB trenutno ima zaposlenih 44 uposlena plus direktor. Kanton, Ministarstvo kulture i sporta u 2023. godini finansiralo sa 65 000 maraka, Ministarstvo za nauku i visoko obrazovanje sa 200 000 KM, Vijeće ministara sa 130 000 KM, Federalno Ministarstvo kulture i sporta sa 33 000 KM i Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke sa 605 000 KM, što znači da NUB u 2023. godini od institucija na nivou svih nivoa državnog, federalnog i Kantonalnog je dobilo 1 033 000 KM. A po ovoj projekciji koji su dostavili direktori za bruto plate, znači njima je potrebno za godinu dana nekih godišnje do kraja godine za NUB je potrebno 774 400 KM. Zemaljski muzej od Ministarstva kulture i sporta dobio 260 000, od Ministarstva za nauku i visoko obrazovanje 980 000 KM, od Vijeća ministara 160 000 KM, od Federalnog ministarstva kulture i sporta 64 000 KM, od Federiranog ministarstva obrazovanja i nauke 270 000 KM, što je u konačnici 1 754 000. Zaposlenih 51, plus direktor. Historijski muzej u 2023. godini sa 15 zaposlenih plus direktor od Ministarstva kulture i sporta je dobio 185 000 KM, Ministarstva za nauku visoko obrazovanje 10 000 KM, Vijeće ministara 60 000, Federalno ministarstvo kulture i sporta 48 000 i Federalno ministarstva obrazovanja nauke 0 KM, što je ukupno za Historijski muzej 303 000 KM od institucija za sva tri nivoa. Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti za 2023. godinu od Ministarstva kulture i sporta 150 000 KM, od Ministarstva za nauku i visoko obrazovanje Kantona Sarajevo 0, od Vijeća ministara 50 000 KM, Federalno ministarstvo kulture i sporta 40 000 KM i Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke 0 KM, što u konačnici sa 9 uposlenih plus direktor iznosi 240 000 KM. Umjetnička galerija BiH u 2023. godini sa 13 uposlenih plus direktor od Ministarstva kulture i sporta je dobilo 176000 KM, Ministarstva za nauku i visoko obrazovanje 0, od Vijeća ministara 0, od Federalnog ministarstva kulture i sporta 40000 i od Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke 0, što u konačnici iznosi 216 000 KM. Biblioteka za slijepa i slabovidna lica u 2023. godini od Ministarstva kulture i sporta je dobilo 111 000 KM, od Ministarstva za nauku visoko

obrazovanje 0, od Vijeća ministara 0, Federalno Ministarstvo kulture i sporta 30 000 i Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke 90 000, što u konačnici iznosi 231 000 KM. I Kinoteka sa svojih 5 uposlenih plus direktor od Ministarstva kulture i sporta je dobilo 88 000 KM, Ministarstva za nauku i obrazovanje Kantona Sarajevo 0 KM, od Vijeća ministara 0 KM, Federalno ministarstvo kulture i sporta 20 000 KM i Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke 90 000 KM. Znači ja znam u razgovorima znači da ovaj Zakon će samo biti podstrijek drugim institucijama države, kako federalnog, tako od države da se izdvoje i dodatna sredstva za programske aktivnosti. Meni je nekako žao jer ušli smo u paradigmu, samo pričanja o plaćama i svemu a ne radimo uopšte o programskim aktivnostima i to je nekako najveća zamka svih ovih institucija jer nekako se previše fokusiralo u onaj osnovni egzistencijalni problem, tj plate, ali nikad nismo razgovarali o ovim projektima koji će ustvari naše institucije kulture poboljšati na jedan veći nivo. Da li ima intencije da se riješi ovo je na državnom nivou, pa u razgovorima sa ministrima, kada pričamo, koji dolaze iz Vlade koja predstavlja trojku, intencija postoji i radi se. Međutim, evo, 30 godina sa nivoa Republike Srpske i predstavnika iz "ha" komponente, nažalost, nije bilo sluha da se riješi taj problem. Ima jedno dobro rješenje sa federalnom ministricom kulture i sporta, gospođom i kolegicom Sanjom Vlasisavljević smo rekli možda bi bilo najbolje rješenje da se ovih sedam institucija kulture proširi na neki veći broj koji bi zadovoljilo i potrebe Republike Srpske i dijela Hercegovine, tako da nađemo neko kompromisno rješenje, a onda bi se moglo naći novac u Vijeću ministara. Objasnio sam, uvaženoj, već u svom izlaganju uvaženoj zastupnici Marijeli kako ćemo raditi raspodjelu plata, to je kroz ovaj pravilnik koji će biti zakon će biti znači okvir kako se donosi pravilnik i otkada traje, jer u Zakonu tačno piše član 8. stupanje na snagu, ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u "Službenim novinama", znači da bi ovaj Zakon mogao stupiti, znači, od maja do kraja godine. Zato smo obezbijedili istina 800 000 KM za ovih 5 institucija kulture u Ministarstvu kulture i sporta, međutim, kroz javni poziv mi ćemo nastaviti financirati i Zemaljski muzej i NUB i ovu razliku za NUB koja bude potrebna mi ćemo naći kroz raspodjelu novca da zajedno sa Ministarstvom visokog obrazovanja do kraja godine što im je potrebno ovih 774 000 KM jer oni već dobivaju 200 000 od Ministarstva visokog obrazovanja da tu razliku kroz Ministarstvo kulture i sporta je sasvim dovoljno, a ovi 800 000 KM koje ste vi rekli je sasvim dovoljno, čak imamo viška 34 000 maraka po mojoj projekciji za Umjetničku galeriju, Muzej književnosti i primijenjene umjetnost, Biblioteku za slijepa i slabovidna lica i Kinoteku BiH i Historijski muzej. Imamo obezbijeden novac za 2024. godinu. Uvaženi kolega zastupnik Bandić, naziv zakona nije lex specialis, naziv zakona je Zakon o sufinansiranju institucija kultura. To ja sam u svom izlaganju rekao da je to neki poseban zakon, da ima vrijeme trajanja. Kada će se to riješiti, to je pitanje svih pitanja na koje ja ne mogu dati odgovor i on zato ima tu neku trajnost. Kada riješi institucije kulture, ukoliko se usaglasimo sa federalnim ministarstvom i na Vijeću ministara da se proširi, umjesto 7 institucija kulture da taj broj bude veći, koji bi zadovoljio potrebe Republike Srpske i Hercegovine, a onda bi sigurno taj Zakon prestao jer bi našli kompromisno rješenje politika unutar Vijeća ministara i na tomeću kao ministar kulture, sport itekako radi. Ko još financira institucije? Ja sam, evo, u svom izlaganju sam objasnio detaljno ko još financira institucije kulture Bosne i Hercegovine. Da, što se tiče pravilnika mi, rekao sam da ćemo naći taj jedan koeficijent unutar svih ovih platnih razreda koji su poslale institucije kulture sa svojim platnim listama obračunima računovodstvenih agencija koje su nam dostavile i naći tu jednu liniju. Međutim ovako, mogu vam reći da smo intencija bila da smo radili prosjeke plata, npr prosjek plate u NUB-u 1300 KM neto, prosjek Historijskog muzeja je nekih 950 KM, Umjetničke galerije prosjek 1200 KM, Muzej književnosti i pozorišne umjetnost 1150 KM, Biblioteke za slijepa i slabovidna lica 1500 KM, prosjek Kinoteke 1500, prosjek i Zemaljskog muzeja 1250 KM prosjek mjesečne plate po ovim iznosima koje su institucije nama dostavile. Uvaženi zastupnik, Šaljić nam je pitao zašto nismo tražili osnivačka prava. To je veoma sličan odgovor, ne znam

privremeno baš iz tog dijela, da Republika Srpska ili bilo koji nivo vlasti traži imovinu mi, to se ne može, mi ne možemo ulaziti u ingerenciju države, zato smo se to ogradili članom. 7. Primjena drugih zakona kaže da se na institucije iz člana 2. ovog Zakona, u skladu s ovim zakonom odgovarajući se primjenjivati odredbe Zakona o ustanovama Službene liste Republike Bosne i Hercegovine iz 92, 93. I 94. Znači, mi ne ulazimo ovdje u prava države, u ingerenciju države jel to može biti itekako opasno i nije nimalo, jer to može sutra biti argument u Republici Srpskoj ustvari da uzmu privremenim zakonom nekim šume, rijeke ili bilo što drugo. Znači, ovdje radimo o sufinansiranju institucija kulture, čak ne financiranju sto posto. I naravno, za kraj, odgovor za uvaženog zastupnika Samira Avdića, na osnovu koje procjene iznos sredstava. Evo, ja sam rekao procjena znači prosjeka prosjeka plata, platnih listi koje su donijeli institucije kulture Bosne i Hercegovine. Što se tiče kreiranja samog Zakona, na više od 50 adresa je otišao Nacrt zakona i mogu reći da nema negativnog mišljenja. Ali ono što me, na što sam tužan da od 50 i nešto adresa, samo je pristiglo 7 odgovora koji nemaju negativnu konotaciju. Ostali su ustvari da li su pročitali ili nisu, ali nisu dali nikakav odgovor i to u stvari govori koja je intencija i briga o institucijama kulture i na koji način se mi moramo ovdje ponašati. Viši nivoi vlasti se ne oslobađaju financija, čak naprotiv, ja sam nabrojao sada taksativno svaki nivo vlasti kako je financirao institucije kulture. Smatram da i ovaj novac koji trenutno odvajaju je minimalan, apeliram putem evo medija, putem, kroz zastupničke klupe, kroz Vladu da ove novce koji dobivaju institucije kulture BiH povećamo, jer to je trajno ulaganje u naše kulturno historijsko blago, u našu baštinu. I žalosti me kada neka institucija za koju znam da ima novac je ovdje opisala jednu nulu pored imena institucije kulture BiH. I ja se nadam da će to u 2024. godini se promijeniti. U koje svrhe i će se sada isplaćivati. Tačno član 4. Sufinansiranje institucija kulture propisao da će se sredstva namijenjena će biti za plate, topli obrok, regres, druge naknade te režijske troškove institucija shodno budžetu. U prijašnjem vremenu Ministarstvo kulture i sporta je financiralo navedene institucije, kao što je mogli vidjeti u mom izlaganju putem javnog poziva, putem aplikacije programskih aktivnosti. Jedan dio novca su oni kroz ugovor mogli isplaćivati za plate, ali druge su morali davati kroz programske aktivnosti. To je baš sada se desi taj finansijski gap da institucije kulture, evo, imamo tri, četiri mjeseca, ne mogu isplatiti plate zato što zakonski nisu mogli skoro aplikaciji da pravdaju plate. Federalno ministarstvo, što se tiče NUB-a Federalno Ministarstvo kulture i sporta je ovih 600000 KM mislim da njima dozvoljava uz 100 postom procentu da isplaćuju plate, dok, na primjer, Vijeće ministara ne dozvoljava. Federalno Ministarstvo kulture sporta ne dozvoljava ni u jednom segmentu da se isplate plate. Koji odnos Ministarstva kulture i sporta i Ministarstva visokog obrazovanja što se tiče financiranja? Znači Ministarstvo visokog obrazovanja je putem Rektorata i izdvaja za Zemaljski muzej tih nekih 950 000 KM, jel tako, sad ćemo vidjeti u onom. Momenat samo izvinite. Zemaljski muzej 980 000 KM, a za NUB 200 000. I ja se nadam da će povećati taj iznos, a kada budemo, kada radimo projekciju za 2025. godinu budžet, Ministarstvo kulture i sporta će trebati odvojiti 1 932 000 po ovim iznosima koje institucija kulture dostavilo, a Ministarstvo visokog obrazovanja 1 960 000 KM, već 980 000 izdvaja samo za Zemaljski muzej što u konačnici ovaj zakon bi nekako u 2025. godini kada bi se isplaćivao od januara 2025. godine iznosi neki 3 900 000 KM. Znači da ne uključimo bilo koju instituciju drugu, a da druge institucije sa nivoa države i Federacije, drugih Kantona, koji, nažalost, ne znam da nikad nismo dobili odgovor od drugih Kantona financiraju, će biti novac za programske aktivnosti te tek tada ćemo ustvari vidjeti pravi značaj i rad institucija kulture Bosne i Hercegovine kada znaju da su im obezbijedeni novac, a ovaj novac koji dobivaju sada sa sva tri nivoa budu u koristili za programske aktivnosti, tek ćemo onda shvatiti značaj i pokazati će se ustvari pravo lice i značaj institucija kulture Bosne i Hercegovine. I mislim da je to bilo to pitanje. Ako ima još nekih pitanja, stojim na raspolaganju. Evo, trudio sam se da uzimam pauzu, da sve ono što imam jer smo stvarno studiozno ušli u svaki detalj ovoga potreba i eto hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem ministre Magoda. Za diskusiju se prvi javio zastupnik Čičić, izvolite.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Evo, pozdravljam sve prisutne i sve naše gledatelje pred malim ekranima. Ja bih se prije svega htio zahvaliti svim ovim zaposlenicima svih ovih 7 ustanova i direktorima koji su i ovdje s nama i koji trenutno nisu s nama za sve što su oni kroz sve ove godine i svih ovih problema koji su imali i učinili da ove ustanove i kulture i obrazovanja sa nivoa BiH opstanu jer ne treba previše trošiti riječi koliko su te ustanove značajne za čitavu Bosnu i Hercegovinu i za čitavo naše kulturno naslijeđe. Zato, pored svih problema koje su imali, plaća koje mjesecima nije bilo, nisu bile isplaćene, ti ljudi su i dalje požrtvovano radili, prije svega u cilju da sve te ustanove opstanu i ja bih im se ovim putem zaista od srca zahvalio i nadam se da evo i mi ovdje iz zastupničkih klupa možemo učiniti barem onaj naš mali dio, da im pomognemo i da budu da budu istrajni u tim svojim i namjerama i u poslu koji obavljaju. Ja sam nekad u sedmom mjesecu prošle godine uputio zastupničku inicijativu da se kroz jedan ovakav zakon riješi pitanje financiranja, odnosno sufinanciranja ovih ustanova kulture jer sam i kroz svoj mandat kao ministra financija u prethodnom sazivu Vlade Kantona Sarajevo vidio koliko se problema suočavaju ove ustanove i kulture i obrazovanja i koliko je teško i pored dobre volje naći načina da im se na neki način pomogne i da ih se na neki način kroz financiranje omogući njihov bolji rad. Tada smo u želji da pomognemo jer je tad bio gorući, najveći, gorući problem je tad bio Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine našli jedan način kada smo i formirali, zajedno sa Univerzitetom u Sarajevu, Rektoratom, Ministarstvom visokog obrazovanja, Ministarstvo financija, formirali smo jedan radni tim da vidimo koje bi bilo to najbolje rješenje da se riješi i barem malo pomogne financijski Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine. Tada smo kroz taj rad u komisijama pronašli način da se Zemaljski muzej proglasi nastavnom bazom Univerziteta u Sarajevu i da se kroz taj način nastavne baze i svega onoga što Zemaljski muzej može pružiti u obrazovanju naših studenata, nađe način da se njima pomogne i da se to financiranje iz Kantona Sarajevo bude stabilno kako bi u biti Zemaljski muzej mogao koliko toliko neometano raditi. Tada smo to uspjeli, pronašli smo način i evo već godinu dana ja mislim, Zemaljski muzej ima stabilno financiranje. Isto tako možemo i vidjeti koliko je značajno to financiranje kada je zemaljski muzej, evo kroz prethodnu godinu dana i puno programskih aktivnosti koje prije nisu mogli provoditi realizirao i tokom, evo i novogodišnjih praznika i prije, tako da napokon se vidi da je Muzej prodisao i da ljudi zaista imaju volje i želje da rade i neke druge programe kako bi ne samo Muzej opstao, nego i ponudio kvalitetan program svim našim građanima. Kada smo na taj način riješili, ja znam da i prije i u prethodnim mandatima i neki drugi zastupnici i neke druge politike su imali dobru želju da to riješe, podnosili su razne inicijative i kroz, evo, taj moj rad, ja sam shvatio da jedini način na koji mi možemo nekako pomoći ovim ostalim ustanovama kulture koje su u vrlo sličnom problemu je bio da donesemo neki vid evo, kolega Bandić je rekao da to nije lex specialis zakon, ali eto, možda ja nisam pravnik, ali da donesemo neki vid zakona jer jedino zakonski možemo riješiti da i oni koji isplaćuju te novce tim ustanovama mogu na neki način pomoći i da se taj u biti novac koji budu mogli, koji se isplati iz Kantona Sarajevo, oni mogu koristiti za plaće i za regrese, jer to prije u biti je jako teško bilo moguće realizirati, odnosno jako je teško bilo pravdati ta sredstva koja su u biti na kraju krajeva, najviše i trošene u tu namjenu. Zato je moja intencija bila i kada sam vidio da je možda najbolji način i kroz zato sam i podnio tu inicijativu da se riješi kroz jedan ovakav zakon, da li će on biti privremeni, ja se nadam da će biti privremeni, da će stvarno onaj koji je osnivač početi i naći načina i nekog kompromisa da se pronađe način da stvarno te ustanove prodišu i kroz svoje? Evo, čuli smo da nemaju ni Upravne odbore, ni nadzorne odbore, da prodišu i da

moгу raditi normalno i da mogu donositi sve svoje akte i odluke kroz legalan način odlučivanja. Ali evo dokle to traje da mi kao Kanton Sarajevo zaista pokažemo svi zajedno ovdje jer ovo, mislim, ne treba biti pitanje ni jedne politike, neg načina kako možemo premostiti ovaj problem i zaista pomoć tim ustanovama i ustanovama i zaposlenicima koji tu rade. Zahvaljujem se ministru Magodi koji je brzo reagirao na tu inicijativu, oformio i komisiju i zahvaljujem se što sam bio i pozvan da učestvujem u radu te komisije i svim ovim direktorima koji su učestvovali ovih ustanova u radu te komisije gdje smo zajedno evo na neki način došli do ovog teksta zakona i nadam se da će, evo, i zamolio bih sve zastupnike da na neki način podrže ovaj zakon. Sve dobre sugestije su dobrodošle jer kažem ovo zaista i evo, prije 2 dana kada smo imali priču, zaista nije bilo namjera da bilo koga dovodimo u bilo kakvu lošu poziciju, nego je bila zaista iskrena i od srca namjera da se što prije riješi ovo financiranje jer su pojedine ustanove već, kao što ste vidjeli, izašle u javnost da više ne mogu da obavljaju svoje osnovne djelatnosti i da će vrlo brzo, ako se ne nađe način da se barem dijelom sufinansiranje riješi, morati staviti ključ u bravu. Zato, eto, pozivam vas sve da zaista podržimo ove ljude, da podržimo ovaj Zakon i da napokon na neki način, barem privremeno, mada eto u Zakonu, nije jasno određeno, što znači to privremeno, znači dokle god neko s viših nivoa vlasti ne preuzme i upravljanje i puno financiranje, da Kanton Sarajevo bude tu ko što je bio i za neki mnogo drugih stvari u državi, kada je trebalo pomoći i našim reprezentacijama koje nisu mogle otići na međunarodna takmičenja Kanton Sarajevo i na taj način ulazio i pomagao koliko je god mogao da se sve one institucije, i državne i reprezentacije financiraju i da zaista na najbolji mogući način predstavljaju Bosnu i Hercegovinu, a ove ustanove itekako mogu na najbolji mogući način predstavljati Bosnu i Hercegovinu ako im damo mogućnost da ti ljudi zaista rade ono što im je posao, da prave projekte, gdje će moći aplicirati na međunarodne projekte, gdje će moći na međunarodnom planu predstavljati i Bosnu i Hercegovinu i Kanton Sarajevo i sviju nas, na kraju krajeva. Zato molim vas da, evo svi zajedno jednoglasno podržimo ovaj način i da pomognemo ove ljude. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Zahiragić, izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem se kolegice Pekić.

Dakle, iako imam moralnu dilemu mene kao pravnika i mene kao političara u kontekstu ovog Zakona, iako ne želim da kažem da ikada pravnik u meni ne postoji na bilo koju temu, našao sam način u razgovoru s Kenanom Magodom da shvatim da je ovo najmanje nezakonit način da pomognemo financiranje ustanova kulture, da tako formulišem najmanje nezakonit. Podsjetio bih da smo mi iz Kluba SDA, tako da bili bismo licemjerni ako ne bismo pohvalili Kenana Magodu više puta podnosili ovu inicijativu da se riješi način financiranja. Naš ministar Kenana Alikadić je u kratkom periodu, u kojem je bio ministar kulture i sporta, pokrenuo nešto slično, čini mi se formalno pravno, malo drugačiju zamisao je imao, ali u suštini ista mu je bila namjera. Nije dugo potrajao na mjestu ministra, pa evo, treba ga se sjetiti i nažalost, ovaj projekat je stagnirao, ova ideja je stagniralo posljednje tri, četiri godine, do evo nije došao Kenan Magoda, kojeg treba pohvaliti ministra, Magodu, i njegove napore da riješi ovo pitanje i samim tim i kritikovati one je prije između Kenana Alikadića i Kenana Magode, Foritnu Vladu, dakle, koja nije, nažalost, odgovorila zadatku kada je ovo ova tema u pitanju. Dakle, dva Kenana za kulturu, ostali manje-više. Dakle stagnacija ovog projekta je dovela te institucije možda u još gori položaj nego u kojemu su bili nešto ranije, oni su nekada, posljednjih 20 godina na različite načine, 30 i iznalazili sredstva. Ministarstvo civilnih poslova u jednom od mandata je našlo neko rješenje, nakon što se promijenio ministar, to rješenje prestalo biti dobro.

Dakle, ovo je također privremeno rješenje, što sam tekst Zakona govori i dobro je što mi prepoznamo i što ga takvim definišemo jer ulazimo jednu vrlo opasnu zonu financiranje institucija države. Radi javnosti, radi onih koji nisu ustvari možda do kraja upoznati sa ovom temom važno je naglasiti da institucije poput Zemaljskog muzeja, Historijskog muzeja i ostale institucije od kultura, Nacionalnih biblioteka itd radi svog državopravnog i državotvornog karaktera jesu na nivou države Bosne i Hercegovine prilikom uređivanja, prilikom samostalnosti definisani i kao takvi osnovane. Možemo mi praviti se da to ne vidimo, ali u državi Bosni i Hercegovini ima, nažalost, institucionalno uvijek 1/3, a nažalost i često 2/3 političkih kapaciteta koji žele da sruše državu Bosnu i Hercegovini. Simboli bilo koje država jesu institucije od kulture. Dakle neki od ovih institucija su stariji od demokratije na ovim prostorima. I s tim u vezi vrlo je važno da zadrže taj državni karakter. Ono što također je vrlo važno spomenuti, da podržavam ja ranije diskusije svojih kolega sa prošlih sjednicama, ja nisam bio prisutan na toj tački da hitnost karaktera je trebala biti nedefinisana i nismo je trebali usvojiti. Jeste osnov ljudski i da je hitno, ljudima treba riješiti taj problem, ali opet ja to ne bi na socijalni nivo spuštao, puno je važnije zadržati, intenzivirati. Mogli smo mi tih 130 ljudi, ako treba zaposliti negdje drugo, i oni bi, također, bili situirani i zaključati institucije. Dakle, nije poenta dati ljudima plate, nego je poenta te institucije održati da rade i konačno, sada kada ih budemo financirali, da možemo nekada i pitati zašto dobro ili loše rade, što često je bio slučaj da ako napravite komparativnu analizu svih ovih ustanova, neke su uprkos financiranju poprilično korektno radile, a druge nisu. Dakle, i tu je bilo razlike u volji ljudi koji su tamo se pitali, rukovodili koliko će ta određena institucija kulture biti u stanju da obavi svoju društvenu zadaću i razlog su osnivanja, jel, generalno ispočetka. Ono što apelujem na stranke trojke, prije svega, mi ćemo ovdje biti konstruktivna opozicija evo i diskusijom možete pretpostaviti da ćemo konačno glasati za neko rješenje koje predloži neko od ministara trojke i što govori opet da Kenan Magoda ima bolji pristup od većine drugih ministara, da dobro pripremi i da razgovara sa nama, da daje argumente, da traži najbolje rješenje, i to je također bitno spomenuti. Ali ja vas molim na političkom nivou da iskoristite onaj trenutak u kojem je, citirat ću predsjednika Nikšića, Dodik je Senade, ona je stari potpuno novi čovjek ili, na primjer, predsjednika Naroda i Pravde, koji je najavljiavao da će oni dobiti potpuno nove pregovarače u kojima, kada oni uspostave zahtjev, sa druge strane će biti neki drugi zahtjev. U svim silnim zahtjevima koje su politike retrogradne na državnom nivou uspostavljale i stavljale pred ovu, ne mogu više ni reći, patriotsku ni probosansku stranu, hajmo reći na stranu stranaka koje dolaze iz Sarajeva, koje su centrale u Sarajevu, nažalost, niko od vas, zapravo ne vas zastupnika nego tih politika u ovom mandatu, iako ste obećavali drugačije, nije rekao evo ovako za Upravu za indirektno oporezivanje dat ćemo vam, iako je naš potpredsjednik Vojin Mijatović rekao da ako to damo, onda ćemo dati sve, ali dajte da riješimo ovo financiranje i osnivačka prava. Ili kada je gospodin Konaković dao 70 000 000 i Vijeće ministara.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Kolega Zahiragiću molim vas da se vratite...

Haris Zahiragić (zastupnik)

Molim vas vrlo je važno, Tema je financiranja institucija, tema je financiranja državnih institucija, ovu su državne institucije.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Koja se može voditi i u državnom parlamentu gdje isto tako sjede vaši zastupnici.

Haris Zahiragić (zastupnik)

E da se vode tamo kolegice Jelene u državnom parlamentu, onda mi ne bismo morali donositi ovaj najmanje nezakonit zakon, nažalost se ne vode, ja upravo to plediram odavde i koristim priliku evo da svi mi ovdje, bez obzira na političku pripadnost, tražimo od naših predstavnika u državnom parlamentu i pozicionih i opozicionih, ali prije svega u Vijeću ministara, da stave ovu temu na sto. Jer kada se da 70 000 000 za zgradu, Dodikovom kumu onda može reći hajde daj 2 000 000 za Zemaljski muzej. Evo, možemo li tako? Ili evo, ako dam obavještajnu službu ratnom u zločincu, onda možemo tražiti da se financiraju ustanove za kulturu barem toliko. Dakle, to bi bili potpuno ovi pregovarači i radi istine samo da kažem da nisu došli potpuno novi pregovarači, jer stanje u institucijama nikada nije bilo gore. Ministarstvo civilnih poslova ne radi svoju zadaću, iako i u nekim ranijim mandatima kada su bile neke druge snage, manje ili više uspješno, ali trudilo se da radi nešto na ovom planu. Kada je u pitanju sam tekst zakona, imam jednu zamjerku, ali evo, možda je kasno da takvu vrstu zamjerke jer je sve hitno ovo, kao, i tu, čestitam ministru, jer da nije vama to bilo zaista hitno, ne biste vi natjerali predsjedavajućeg Okerića da danas nastavak sjednice, čekali bi još 15 dana ovaj nastavak. Vidim hitno je, odmah smo dobili za dva dana i to je dobra praksa, trebamo nastaviti ovu sjednicu i ponedjeljak i utorak jer ima još bitnih tačaka na dnevnom redu. Dakle, ona odredba u kojoj mi obavezujemo njih da nas godišnje financijski izvještavaju o financijskom poslovanje i o radu, dakle dvije vrste izvještavanja. Mi nemamo tu nadležnost da njih natjeramo da oni nama podnose ni financijski čak izvještaje, pogotovo na izvještaj o radu, i to je već ulazak u osnivačka prava ovih ustanova. I to, evo, apelujem i plediram da se npr na narednoj sjednici po hitnom postupku to možda taj član samo promijeni, jer obaveza podnošenja izvještaja o radu i financijskog izvještaja može da bude i od strane ustanova koje smo mi osnovali ili suosnovali. A mi njih niti smo osnovali, niti smo ih suosnovali, tako da oni nemaju nikakav izvještaj nama polagati. Jedino za što nam mogu položiti izvještaj, što je propisano i drugim zakonskim propisima, jeste za financijska sredstva koja im damo na šta su ih potrošili. Ja cijenim da ovaj dio sredstava i ministar mi je rekao da će ono naredne godine biti povećanje cirka oko 2 000 000 uz ovo što sada dajemo za ove ustanove, kroz različite vrste grantova će uglavnom ići na plate koje ćemo mi propisati u nekom idealnom omjeru u kojem je moguće, što ne znači da ljudi trebaju držati plate na tom nivou. Ako postoji potreba za stručnjacima svjetskog glasa, ne možete vi u Zemaljski muzeji zaposliti vrhunskog historičara, arheologa ili bilo koje drugo znanje koje je veoma važno bez da mu date platu od par hiljada EURA. Ne možete za 1.500 maraka zaposlenika, osim onih ljudi koji imaju entuzijazam i žele to raditi i rade, evo i džabe. Tako da ja vas pozivam da vam ne bude ovo osnov, da prestanete insistirati od viših nivoa, da vam daju grantove, od međunarodnih institucija koji financiraju kulturu, da vam daju projekte i, naravno, od onih koji su dužni da riješe ovaj problem, a to su oni koji su u državnoj vlasću, da sistemski ili više sistemski nego što je ovo, riješe. Te ustanove će biti ako Bog da državne i u punom i financijskom i pravnom smislu te riječi, onda kada pobijedimo politike koje uništavaju ovu državu. Nažalost, trenutno, sada se možda na historijskom minimumu šansi da ih pobijedimo radi naših unutrašnjih odnosa. I evo, neka ova diskusija, ova poruka mogućnosti nalaženja oko jedne teme bude osnov onima koji na državnom nivou su, svjesni i spremno ušli u, uslovno rečeno, klanje vola radi kile mesa, gdje nisu prihvatili nikakvu ruku pruženu da se baš za ove, između ostalog teme i neki je puno bitnije od ove, zajedno borimo, nego su željeli da budu uprkos ne podrži naroda nad građanima pod svaku cijenu vlast. I evo, u Kantonu Sarajevo na ovu temu vidim da postoji neki dobar stepen konsenzusa i pozivam vas da se ovim temama bavite i na višim nivoima. Rasterećujuće je zapravo kada mi ne učestvujemo na tom državnom nivou, jer puno tereta je bilo na nama u ovim salama i u ovoj Skupštini kada ste nam govorili riješite vi to gore, vi ne znate to riješiti, vi loše pregovarate. Ima ona jedna standardna, neka SDA mora otići, pa makar bilo gore i od SDA. I bi i gore i nadam se da je taj krug sad zatvoren, da ste vidjeli kako nije lako ni SDA, ni bilo kome, ni Demokratskoj fronti, ni svakoj

drugoj političkoj, ni Harisu Silajdžiću onomad na državnom nivou voditi ozbiljne i državne politike. 2 000 000 povećanje nije puno ako vidite da smo potrošili na EXPO, na ekskurziju ministra Delića u Dubai 4,2 miliona konvertibilnih maraka, ili ako vidite da smo na Šumarijadi koju je on isto organizovao, čuj takmičenje, kaže, najveće takmičenje šumara u ovom dijelu Svijeta, ma šta značilo takmičenje šumara. Zato je bilo uvijek novca, za vas nije bilo novca na sistemski način, tako da je ovaj novac je mal novac za ono što ćemo mi kao ako Bog da dobiti zauzvrat i pred vama je sada velika odgovornost da to zaista sve ove godine, inicijativa koju su nekad bili populističke, nekad suštinske, pokažete da su vaši zahtjevi bili opravdani, da ste vi zaslužili to i da su te institucije prije svega jer vi ćete otići ako Bog da u zaslužene penzije, ne penzije, napustit ćete institucije, otići ćete možda u Luvr sutra neko od vas, ko zna, a te institucije trebaju da nastave trajati, da budu bolje nego što su bile posljednjih, ne 30 nego posljednjih 100 godina jer to su institucije koje trebaju da generišu bosanski identitet, bosansku historiju sa svim specifičnostima svih naroda, dominantno, evo, ja pripadam bošnjačkom i bošnjačkog naroda unutar tog identiteta bosanskog. Te da, na neki način nam ne bude da se trkamo, da se trkamo koliko ćemo uložiti u to, jer to naša djeca od nas očekuje, jer to naša budućnost od nas očekuje, jer narod koji ne cijeni svoju prošlost nema pravo na budućnost. I evo ovaj naš simbolički akt podrške zakonima Vlade koji nismo baš zahvaljujući, prije svega Kenanu koji zna to adekvatno iskomunicirati, nek bude poruka da oko ovih važnih tema se možemo složiti, iako, naglašavam radi kolega koji su govorili i dalje smatramo da je procedura neustavna, nećemo podnijeti zahtjev za ocjenu ustavnosti, nećemo rušiti zakon, ali bilo bi bolje da smo ga kroz mjesec dana donijeli u redovnoj proceduri, skratili javnu raspravu, bili efikasni u njoj, jer na takav način ćemo početi graditi institucije i Kantona. U Kantonu Sarajevo vlada nered, jedan potpuni nered, jedna pravna anarhija u kojoj svaka nova odluka stvara dodatni nered u toj rašamonijadi pravnih propisa koji je na snazi u Kantonu Sarajevo. U tom stalnom sukobu Kantona Sarajeva sa višim nivoima vlasti, u uređivanju javnih nabavki državnim uredbama, u osnivanju paraureda koji trebaju da rade poslove državnih organa. To sve koincidira i vidim da me kolegica Pekić, imam još minutu, tako da ne morate me prekidati, koincidira sa pojavama nekih fenomena političkih u ovoj sali i pojedinaca koji su, nažalost, Kanton Sarajevo vodili, vode i danas i ostavit će vrlo brzo u stanju nereda kako su ostavili sve drugo što su rukom u svojoj dugogodišnjoj karijeri dotakli, preko košarkaških klubova i biznisa, pa do međunarodne reputacije Bosne i Hercegovine koja danas, zahvaljujući ljudima koji zloupotrebljavaju te ustanove, da pravdaju svoje mutne poslove na historijskom nivou. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Čičić, replika.

Davor Čičić (zastupnik)

Replika kolegi Zahiragiću. Ja bih vam prije, eto, da se vratim, ja bih prije svega i zahvalio kolegi Zahiragiću što je prepoznao važnost ovog zakona. Evo koliko sam ja shvatio da će oni podržati ovo, ali s druge strane želim par stvari da kažem. Kolega Zahiragić je vrlo vješto ovako govornik, pa onda puno stvari koje i nisu, koje su izvan ove teme ugradi u biti u ovo ovaj u svoj govor. Ali evo ono što želim da kažem, evo, ja se s dosta toga što ste rekli mogu složiti, ali ima i stvari dosta s kojima se ne možemo složiti. Mi smo, eto, nedavno i pričali, puno stvari se slažemo, a još više se ne slažemo, tako da pokušavamo ljudski neke stvari da zajedno nađemo rješenje. Drago mi je da možemo postići konsenzus oko ovog zakona i slažem se da treba pritisnuti više nivoe vlasti da razgovaraju, da, pokušaju na višim nivoima da nađu ovo rješenje. Ali isto tako, nekad imam osjećaj da imate selektivnu amneziju, kao da ste vi sad tu jučer došli, pa sad ne znate ovo o čemu se radi, eto, to je nekad neko prije bio, pa to nije nešto

riješio, a bili ste sve ove godine, ne govorim samo za vas, nego i za neke naše ministre koji su sta bili na državnim nivoima vlasti, pa nisu našli način da ovo riješimo. Evo, ja se vama zahvaljujem što pokušavate kroz konsenzus, ovo da podržite, ali isto tako ne možemo se praviti da, kao, eto, mi nikad nismo, mi smo jučer ovdje došli, pa mi ne znamo šta je to i nismo našli način da to prije riješimo, a ti prije koji su tamo bili, oni nisu naši, oni su neki drugi, mislim, ne želim, ulazi u te priče, nema potrebe da pričaju. Kažem, nije ovo politička poruka, ima i naših koji to koji su mogli, a nisu, to govorim iz SDP-a koji su mogli, a nisu našli rješenje za ovo. Dajte da pomognemo ovim ljudima i da nađemo način da barem privremeno ovo riješimo. Druga stvar, koliko ja znam, budžetski inspektor koji u Kantonu Sarajevo ima ovlasti da kontroliše sve isplate koje se isplate iz Kantona Sarajevo, po bilo kom osnovu i može tražiti od ustanova, tamo da u biti pravdaju sredstva koja su isplaćena kako bi on mogao utvrditi da li je to zakonito utrošeno. Eto, vi me ispravite ako griješim, ali ja mislim da s obzirom da to, možda nije formulisano dobro u tom članu Zakona da on trebaju podnositi naš izvještaj, ali budžetski inspektor ima pravo da kontroliše sva sredstva koja su isplaćena iz Budžeta Kantona Sarajevo, tako da po tom osnovu on isto tako može da traži pravdanje finansijskog, finansijskog utroška tih sredstava koji su isplaćeni iz Budžeta Kantona Sarajevo, a prema ovim ustanovama ima i sada trenutno pravo za ove grantove koji su do sada davani da traži finansijski utrošak tih sredstava. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Vidjela sam vas kolega. Zastupnik Zahiragić, odgovor na repliku.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Nećete me pogrešno shvati, ako kažem da znam da ste me vidjeli jer često se gledamo, prijateljski naravno, prijateljski, naravno.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

To objasnite kući kada dođete, tako da. Izvolite, nastavite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ma nemojte, to je sada nekulturno. Kolega Čičić, ja generalno, ne mislim na vas, mislim, mislim na sve, stalno predsjedavajući, uvijek sam mnom.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ne morate se sada pravdati, meni se ne morate pravdati. Nastaviti.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ne pravdam se ja, Bože sačuvaj, da se imam potrebu pravdati...

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Izvolite, nastavite vratite se na temu.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Stanite, moram vama odgovoriti, da se imam potrebu opravdati, ne bih to ni govorio. Ja sam vrlo svjestan onoga što kažem uvijek. Evo sada, nemojte me gledati, molim vas, zbunjujete me. Kolega Čičiću, moram vam replicirati. S jednim dijelom vaše diskusije se slažem i hvala vam na komplimentu, da sam vrlo vješt da u diskusiji stavim više faktora, a da ne odem od teme, mislim da moramo na takav način diskutovati ovako ozbiljne teme. Dvije stvari ste rekli; jedna

je stvar da budžetska inspekcija, slažem se, može i treba, a Skupština Kantona nema pravo propisati institucijama kojima nije osnivač niti suosnivač da nam polažu finansijski, pogotovo one izvještaje o radu, to su formalne kategorije i u tom smislu sam pozvao ministre i Vladu da na narednoj sjednici, u hitnom ili skraćenom postupku taj član ovog Zakona izbrišu ili, ako mogu sada, bez obzira hoće li to uraditi ili neće, radi više svrhe ćemo mi podržati. Ali evo, bilo bi bolje da se takva stvar ne nalaze, jer tim će taj Zakon biti još manje i nezakonit nego što bi mogao biti, a opet će biti, upitno je, ustavne i zakonske pozicije. A ovaj drugi dio kojem ste rekli za više nivoe i za amneziju, dakle, ja nemam nikakvu amneziju, ono od kada sam ušao u politiku, sve pratim, a pratim i od ranije, pa podsjetit ću vas da npr ja nikada nisam govorio da ću ja doći na državni nivo kao potpuno novi pregovarač i da ćemo mi u tim pregovorima uspjeti isposlovati nešto od retrogradnih politika. Niti sam ikada rekao da Dodik se promijenio da sa njim mogu rješavati važne stvari za ovu državu. A podsjetit ću vas i na to da je vaš, tj naš, ili hajmo ovako, danas je takva politička situacija i naš, a pomalo, ne, vaš, a pomalo i naš dr. Denis Zvizdić, kao predsjedavajući Vijeća ministara i vaš, a pomalo i naš, a sada tvrdi da je potpuno naš i dalje ministar civilnih poslova Adil Osmanović, Šemsin u suštini, je riješio na najvećem mogućem stepenu ovo pitanje koje se moglo riješiti. Ljudi potvrđuju, dakle, ministar Adil Osmanović u svom mandatu, zajedno sa premijerom Denisom Zvizdićem, najbliže je bio riješenju. Evo, ljudi to potvrđuju, tako da zaista se radilo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Evo, završavam, vi ste mi malo uzeli, imam još 10 sekundi, molim vas. Kada su došli potpuno novi pregovarači i kada su tražili važno vrlo ministarstvo,

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Prvo ste odstupili od teme, tako da ovaj...

Haris Zahiragić (zastupnik)

Replika nije tema, nemojte nam štimung dobar...

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Jeste, replika je isto tako tema da pojasnite nešto što vam nije dovoljno jasno vezano, odnosno ono što nije dobro izgovoreno.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Vidi se da ste učili od kolege Okerića. Replika je da ja repliciram ono na što mi je rekao.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Dobro, isteklo vam je vrijeme kolega Zahiragiću, vrijeme vam je isteklo, tako da ukoliko nemam više prijavljen za repliku, nastavljamo sa diskusijom. Odgovor na repliku. Evo imat ćete ponovo priliku. Zastupnik Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

Kolega Zahiragiću, ja sad više mislio, neću ulaziti u ničije izjave ko je šta izjavljivao, mislim niti želim to pratiti, ni šta je ko, ni pravdati bilo koga šta je ko izjavljivao, ja sam više mislio u kontekstu jer ste spomenuli pregovore, zašto nismo tražili ovo, a dobili ono. I vi ste nekad bili

u kontekstu pregovora, pa što tad niste tražili da dobijete ovo ili ono? Mislim, u tom kontekstu sam ja rekao to, znači pregovarali ste i vi prije, pregovarali su i naši prije, da se razumijemo, i nije, mislim naši, ja smatram da kada kažem naši pod SDP-om, tako, u tom kontekstu sam ja rekao znači moglo se možda i prije nešto dobiti, eto nije se dobro, ajde da vidimo šta možemo sad riješiti i naravno, mi ćemo tražiti, evo ministar Magoda da je rekao da će i u budućnost raditi i insistirati da se nađe neki način i kompromis da se riješi ovo tamo gdje treba da se riješi. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku Zahiragić. Ima pravo kolega, ne vodite dobro evidenciju, ima kolega pravo još na jednu repliku. Izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Hvala vam kolegice Pekić. U suštini vi, ja sam vama maloprije replicirao odnosu na ono što ste vi kazali i potvrđujem ponovo da kada smo mi, a to ste sada uglavnom vi, bili u vlasti na državnom nivou, sa premijerom Denisom Zvizdićem, sa gospodinom Adilom Osmanovićem, kada smo izabrali da u vlast uvedemo one manje loše ili, ajmo reći, slabije politike iz entiteta RS, što ste i vi imali sada priliku, zbog čega S BiH nije htio s vama da ide u tu državnu vlast, jesam li ovo dobro definisao, da ste to uradili, mogli ste imati barem takvo dobro rješenje koje nije bilo konačno i nadam se da ćete iskoristiti potencijale barem jednog od vaša 3 lidera da bude potpuno novi pregovarač sa Dodikom i Čovićem, jer kada, kako on kaže, mi sjednemo sa njima za sto, mi nećemo trgovati državu za pozicije naših prijatelja i porodice, nego ćemo mi trgovati za strateški važne stvari. Ja, kolega Čičiću, zaista pomno pratim političku scenu i ne propuštam ni jednu vrstu ovakvog govora iz bilo koje stranke. Tako da vrijeme je najbolji svjedok vrlo teških kvalifikacija i optužbi koje sam ja morao, braniti se za koje sam se ja morao braniti u ovoj sali od ljudi koji su vodili te procese deset godina i koji su ih danas nastavili voditi, tako da morate me razumjeti. Nikada se niste našli u takvoj situaciji, da se branite od napada ljudi koji vas napadaju za ono što su oni radili ili nisu radili da bi oni dobili šansu da nastave to ne raditi. Mislim da se opet dobro izrazili, jel tako kolega Bandić, tako da evo da završimo, da ne pretvorimo ovu našu debatu, da se vratimo na temu. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Vujović. Prva diskusija izvolite.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Može poslije. Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Jel mogu nastaviti? Može. Zahvaljujem dopredsjedavajuća, evo, ja ću iskoristiti ovu diskusiju da, evo pohvalim i diskusije i kolege Čičić, one prve diskusije i kolege Zahiragića, ali prvenstveno da zahvalim ministru Magodi i na ovom Zakonu, ali isto tako i na odgovorima koje nam je ponudio na postavljena pitanja. Mi smo nekad, na samom početku njegovog mandata, održali jedan sastanak na koje smo razgovarali u suštini, o iznalaženju pravog modela da se privremeno ili trajno riješi status, odnosno financiranje, ovih 7 institucija kulture. Mislim da je ovaj način, odnosno ovaj Zakon koji je li privremenog karaktera jedan dobar način, da je idealan nije, da je idealan bio bi trajnog karaktera, ali evo za očuvanje i institucija, ali isto tako i samo postojanje tih institucija i njihov, kažem državni i pravni kontinuitet, mislim da ovakav Zakon i ovakav pristup je zaista dobar. Kolega Zahiragić je spominjao prethodne ministre kulture i sporta koji su dali značajna i pokušali realizovati ovaj problem. Ja ću istaći prvenstveno što je i ministar Magoda sam rekao, 2015. godinu, tu je DF-ov ministar u tadašnjoj Vladi Kantona Sarajevo, gospodin Samer Rešidat, koji je u suštini otvorio, ponovno otvorio Zemaljski muzej i koji je nakon dugog niza

godina napravio taj prvi korak u rješavanju ovih finansijskih problema u kojima se nalaze institucije kulture sa nivoa Bosne i Hercegovine. Neću reći ni da je taj način bio idealan, kao ni ovaj Zakon, ali sigurno su tada napravljen 2015. godine prvi neki koraci da bi se dugoročno i mogle i trajno riješiti ovi problemi. Ono što je interesantno i što sam ja zapravo postavila pitanje da li postoje određene intencije ili namjere u Vijeću ministara, s obzirom da su stranke trojke u vlasti po vertikali, čak i gore, nije samo zbog toga što su ove stranke, SDP-a, Naše stranke i Naroda i pravde vlast, nego zapravo što mi imamo dva bivša premijera Kantona Sarajevo, koji su dio sad Vijeća ministara i gospodin Dino Konaković, ali i gospodin Edin Forto. Ja očekujem zaista, prvenstveno od njih dvojice koji su nositelji bili izvršne, ali isto tako i zakonodavne vlasti ovdje u Kantona Sarajevo da odgovore i da se zaista nametnu i kao pregovarači kada je u pitanju status ovih sedam institucija kulture, ali isto tako da zaista rade u interesu kulture države Bosne i Hercegovine, jer svima nama preko glave više te priče kako se radi u interesu građana, u interesu zaštite Bosne i Hercegovine, a vidimo i svjedoci smo u proteklih i nešto više od godinu dana kako se taj sistem, nažalost, sve više i više urušava i zaista očekujem prvenstveno od ova pomenuta dva ministra koji sada čine tu izvršnu vlast na nivou Bosne i Hercegovine da upute inicijativu i da zaista po potrebi vrše taj politički pritisak na Vijeće ministara, na druge ministre iz dva različita naroda, iz ostala dva konstitutivna naroda zato što mislim da je vrlo bitno da se na taj način djeluje i pokaže ta jedna ozbiljnost koju konstantno vidamo kroz medije, a sve manje kroz jednu političku praksu. U svakom slučaju, još jedno veliko hvala što napokon možemo možda, bolje je i djelovati, ali isto tako da Kanton Sarajevo, kao možda da kaže, neću reći šampion, ali sigurno jesmo u mnogim stvarima kada je u pitanju odnos vlasti i Skupštine i Vladi dugi niz godina prema kulturi i sportu, da na ovaj način privremeno osiguramo financiranje i nastavimo opstojnost i postojnost ovih institucija, jer ovi ljudi koji su zaposleni, njih generalno nema puno, o tome je govorio kolega Zahiragić, mogli su biti zbrinuti na neki drugi način, ali bi isto tako možda bi se došlo do dodatnog urušavanja ovih vrlo značajnih institucija koje ne postoje u Bosni i Hercegovini samo proteklih 30 godina neke postoje decenijama i decenijama više. I evo, od srca im želim puno sreće i uspjeha u daljem radu, a svakako našu podršku u svakom smislu, ne samo kroz ovaj Zakon i kroz sve buduće i projekte i inicijative ćete imati. Toliko. Hvala lijepo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Viteškić.

Smiljana Viteškić (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Pa evo dosta toga što sam željela reći rekli su naši mlađi zastupnici i u svakom slučaju podržavam ih i zastupnika Čičića i zastupnicu Vujović i zastupnika Zahiragića, pa ću ja kratko. Žalim stvarno što ministrica za nauku i visoko obrazovanje nije sa nama jer su čak dvije institucije kulture Zemaljski muzej Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine nastavne i baze pri njenom Ministarstvu obrazovanja. Znači, bilo bi dobro da je ovdje, kao i ministar Magoda i da čuje interesovanje, čuti će vjerojatno medijski, i zastupnika, a preko nas i svih građana i Kantona Sarajevo sigurno i šire o bitisanju ovih institucija. Žalim, također, što su se državne institucije kulture i dovele u ovu situaciju, one su institucije države Bosne i Hercegovine da, stvarno jedan kanton mora nakon toliko godina podržavati finansijski uposlenike koji tamo rade. Prije par dana, znači 22. 4. zatekla nas je medijska vijest da je Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine zatvorila svoja vrata za korisnike i mogu vam reći da je to bila vrlo teška vijest i radujem se što će ministar Magoda otvoriti ova vrata i u nekoj budućnosti, kada budu neki mlađi zastupnici ovdje sigurno će sa ponosom reći da se to desilo donošenjem i ovog Zakona koji usvajaju, je li zastupnici u Skupštini Kantona. Nadam se da će svako od nas dati svoj

doprinos i ne znam, na višim nivoima, i u Dom naroda i na višim nivoima u državi da ova privremenost traje što kraće, znači što kraće bude trajala privremenost ovog Zakona, imamo više nade da će državne institucije biti financirane od svojih osnivača i da će biti ono za što su nekad davno i osnovane. Podržavam svakako onaj ministra Magodu, moram i ja reći, kao i zastupnik Zahiragić, da je ovu priču započeo jedan drugi Kenan malo prije, je li, ali eto, nije bilo ni vremena, što bi rekao zastupnik Kapidžić, bio je vrlo kratko je li ministar, ali evo, nije bitno važno je da se ove stvari riješe i da na ovim stvarima ne govorimo naši i vaši, znači, ovo je stvar naše države, našeg postojanja i stvarno trebamo biti svi jedno u ovim situacijama. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Bešlija, replika.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Pa evo, mislim, repliciram i zastupnici Vedrani i zastupnici Smilji, evo zadnjom rečenicom u suštini, nekako, čini mi se, pobila samu sebe i mislim da je to suština i poruka koju trebamo poslati. Ovaj prvo ne mogu da prihvatim da bilo ko etiketira ili stavlja kulturu u politički neki spektar, prozivajući bivše, sadašnje premijere i ljude koji sjede na određenim funkcijama, a ne sve. Znači kultura i obaveza prema ovim institucijama ne treba amnestirati bilo koga. Svi mi koji na bilo koji način učestvujemo u političkoj javnosti trebamo se zauzeti za ovo. Meni je drago što danas većina zastupnika želi da preuzme, na neki način spominjući određene ljude koji su imali neke funkcije, svoje u proteklim godinama, ali nažalost, do danas nisu uspjeli ništa da riješe. I lijepo je gledati i čuti kada se za neku dobru stvar ovaj, odnosno svi je hvalimo i svi žele neki mali djelić te slave. Ajmo, molim vas, nastavite u tom ovaj na tom tragu i u tom duhu, jer zaista, pogotovo ova tema, tema kulture, ne treba i ne smije da ima bilo kakve političke konotacije, što, evo zastupnica u svojoj posljednjoj rečenici upravo i rekla. Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Hašimbegović, izvolite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. No evo, nekako, danas je baš poseban dan u Skupštini i zaista se radujem da, evo, kroz sve naše diskusije nekako osjećam tu jednu vrstu zajedništva koja nam često nedostaje u ovoj Skupštini i evo, kao osoba koja je po svojim kompetencijama, obzirom na 30 godina provedenih u djelovanju u oblasti kulture, mogu reći da svjedočim golgoti kroz koju su ovi krasni naši direktori i direktorice ustanova kulture od državnog značaja koji su prolazili svih ovih decenija i koji su imali na neki način povremene podrške koje jesu bile pod utjecajem političke volje u datom momentu, pa bi ovo u neku ruku bila i replika kolegica Bešliji, jer da je bila drugačija politička volja, ovo bi se pitanje davno riješilo na državnom nivou. No, evo, svi imamo potrebu, zaista jednu ljudsku potrebu da se zahvalimo, ja prije svega još jednom uvažanim direktoricama i direktorima na njihovom posvećenom angažmanu, radu, entuzijazmu, da očuvaju ove naše ustanove, da očuvaju sve ono što znače ustanove od državnog značaja, koje njeguju naše identitete, koji brinu o očuvanju naših obilježja i sveg onog što čini Bosnu i Hercegovinu. S tim u vezi upućujem jedno ogromno hvala i neka ovaj dan bude jedan dodatni podstrek za njihov dalji rad. Znam da je teret na njihovim leđima bio veliki u kontekstu onog što je organizirati sve što jesu programske aktivnosti, ono što je briga o samoj infrastrukturi, o očuvanju ovih objekata ustanova kulture, a isto tako ujedno i briga za radnike. Mi iz Demokratske fronte smo ova pitanja od našeg samog djelovanja kada smo preuzeli

mandate u ovoj Skupštini, što kroz amandmane za budžete, čak i u prošloj godini, ja lično kroz svoje djelovanje u komisijama, na neki način zagovarali smo rješavanje ovih problema i s tim u vezi zahvaljujem se i kolegi Davoru Čičiću, svojoj kolegici Melank, kolegi Avdiću, ali posebno se zahvaljujem uvaženom ministru Kenanu Magodi koji je ipak ovo na kraju doveo do ovog Zakona i što je ipak na neki način sublimirao sve ono što su u neku ruku bile i pravne prepreke i što se okuražio da na ovaj način ipak pruži činjenicu koja, evo, govori o privremenom financiranju, ali neka nam svima ovo bude poruka i neka ovo postane i ode kao poruka sa ove današnje sjednice da ovo nije kraj, da je ovo jedan novi početak naše zajedničke borbe za konačno rješenje njihovog statusa koje ove ustanove zaslužuju, jer samim tim i mi kao zakonodavni organ pokazujemo odgovornost prema našoj državi. S tim u vezi zacijelo da će Demokratska fronta sa velikim zadovoljstvom podržati ovaj zakon. I ja se iskreno nadam da ćemo imati priliku i u budućnosti rješavati slična pitanja na ovakav zajednički način. Hvala lijepo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Bešlija, replika.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Moram sad, evo kolegici zastupnici, replicirati u smislu da, ne da se slažemo, nego se slažemo i meni je žao da mnogi zastupnici, prijašnji sastavi Vijeća ministara, u kojem je i vaša stranka učestvovala, nisu uspjeli odgovoriti tom zadatku. I zato sam rekla da mi je drago što sad to radimo i ne mogu prihvatiti činjenicu da je bilo ko selektivno odgovoran za situaciju u kojoj se nalaze kulturne institucije ili da je neko više odgovoran od nekog drugog koji je imao godine iza sebe i kada evo razne političke stranke koje su mogle to da riješe. U tom kontekstu, kažem da kada preuzimamo zasluge, kada smo sretni danas za ovo što smo tu gdje jesmo, gdje pokušavamo u Kantonu Sarajevo da riješimo, nažalost, a ne na nivou države, znači da budemo onda odgovorni i da kažemo da svi snose odgovornost i da svi podjednako trebaju učestvovati u rješavanju problema finansiranja kulturnih institucija i da svi imamo podjednaku odgovornost na državnom nivou i ovdje. Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku zastupnica Hašimbegović samo se prijavite, zastupnice, pa izvolite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem. Ja se zahvaljujem zaista svojoj kolegici Bešliji. Ja mislim da sam bila eksplicitno jasna u kontekstu da nisam imenovala i nikakvu ni političku stranku, rekla sam da se radi o nedostatku političke volje. U određenom vremenskom periodu u kontinuitetu. Bile su sporadične evo prilike kada su se dešavale te iskre koje su možda davale nadu za rješenje ovog pitanja, ali evo, mislim da ne treba trošiti energiju na tu vrstu optuživanja niti te vrste analize, nego trebamo ići dalje. Hvala lijepo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem. Evo čujem od kolegice Vildane Bešlije da svi treba da budemo sretni ili da uzmemo dio slave zbog ovog Zakona, ne mislim da ovdje ima išta slavno i da imamo bilo čime da se pohvalimo. Ukoliko neko povuče pitanje ovo ustavnosti, vrlo je upitno šta će se desi, ali

imamo jednu dobru okolnost, prvenstveno zbog ministra Magode koji nam je to, ja prošli put nisam bio dakle, za ovu proceduru zato što je ona stvarno bila neustavna, tad nismo raspravljao o materijalnom dijelu Zakona, sada kada govorimo o materijalnom dijelu Zakona. Čuli smo kolegu Magodu, a čuli smo i kolegu Čičića. Okolnost da SDP ima jedan taj način, hajda kažem, i predlaganje i vođenja tih politika, koje možemo ocijeniti pozitivnom u nekom pravcu i državotvornom oni su ovaj dio nama ukazali da je ovo, ajde da kažemo gašenje požara u onom momentu kada taj požar više nije mogao da se iskontroliše. Ne bih se složio sa kolegicom Bešlijom da nam kaže da politike ne bi trebale da budu, da ustanove kulture ne bi trebale da budu, evo da kažemo stvar politika. U svakom ovom dokumentu koji smo mi, ja sam dobio od Vijeća ministara, u svakom tom dokumentu ustvari se govori o nemogućnosti usaglašavanja politika na državnom nivou da se ove institucije riješi njihovo financiranje. I ovaj sam dokument koji nam je predložio ministar Mogada, to je politički dokument sve dok ga Skupština ne usvoji, on je, dakle, trenutno još uvijek, dakle, politički dokument. Ja sam dobio jedan Zakon, ali evo, ministre, skrenuli su mi pažnju da taj zakon u međuvremenu izmijenio svoju formu jer sam ja u ovom Zakonu koji je član 8, u mom ovom materijalu, stoji da će se on primjenjivati od 01.01.2024 godine. Međutim, onda su mi skrenuli pažnju, ja sam vidio na stranci da je izmijenjen ovaj Zakon, ja ne znam ni kako je dospio ovaj Zakon do mene u ovom obliku, ali u redu, ja sam to jučer vidio, ne bih to sad dovodio u pitanje, niti bih sporio. Ono što ja želim da kažem jeste da jedan oblik političkog rješavanja ovog pitanja na državnom nivou, pošto sam bio tada na državnom nivou je bio usuglašen 2016. godine, od 2015. godine, baš kako je ovo rekao kolega Haris Zahiragić u mandatu kada je Stranka demokratske akcije pravila napravila vlast u Vijeću ministara sa strankama koji su bili gubitnici u Republici Srpskoj. Tada je, ja sam bio u nekim određenim na sjednicama klubova kada se dogovaralo oko tog dijela rješavanja tih pitanja, dakle onih koji ustvari jesu osnivači, odnosno koji su preuzeli obavezu osnivača iz Republike Bosne i Hercegovine, a to je bilo Vijeće ministara, odnosno Ministarstvo civilnih poslova, i u tom periodu, dakle, evo ja imam taj dokument ovdje, je bilo dogovoreno i taj dokument je ustvari egzistirao do 2015. godine. Memorandum o razumijevanju s ciljem podrške radu ustanovama kulture od općeg značaja i interesa za Bosnu i Hercegovine za period 2016.-2018 godina između Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine i zainteresiranih javno pravih subjekata u Bosni i Hercegovini koji su iskazali interese da se pruži pomoć i podrška gore navedenim javnim ustanovama. U tom kontekstu svi zakoni su bili, odnosno oni su bili u formi nacрта tada doneseni, nažalost, kasnije ta, evo da kažem, politička volja nije mogla ustvari da doživi epilog, da ovi zakoni, da ovi zakoni budu i usvojeni, ali je, ja znam u tom periodu, to to je financiranje bilo, dakle, riješeno na jedan zakonit način. Tako da ako posmatramo u kontekstu neke odgovornosti, dakle, ipak u ovom dijelu, dakle, jedan najveći dio posla i kako je to rekao kolega, Haris Zahiragić, upravo je bio ministar, taj u civilnim poslovima jer je Agencija u kojoj sam ja bio u nadležnosti tog Ministarstva i znam da je zaista uloženo dosta napora s njegove strane i od ministra Šarovića i tad je bio postignut jedna vrsta ovog sporazuma od kojeg su sustav ove ustanove imali konkretnu korist. Ja govorim o ovom našem Zakonu, ovaj Zakon nije nezakonit, on je neustavan po mišljenju, dakle nas. Ali evo, Čičić kolega je, ja sam sad njim malo razgovarao i onda sam zaključio dakle, mi ćemo omogućiti sada praktično i ministru, a i direktorima, da ukoliko usvoji se ovaj Zakon, da oni mogu da na jedan hajde da kažem uvjetno rečeno na normalan način posluju, da li će Zakon biti stavljen nekada van snage, u svakom slučaju, u tom vremenskom periodu dok Zakon bude na snazi, oni neće biti odgovorni za isplatu ovih plata, tako da u tom kontekstu ja ću podržati ovaj Zakon. Mislim da sve ustanove iz oblasti, iz oblasti kulture moraju biti uređene na jedan zakonit način. Ovo, kako kaže kolegica Vildana Bešlija, svi imaju odgovornost, naravno, znate, ali svi nemaju tu neku mogućnost, evo da kažem da stalno se promoviramo da smo napravili neki iskorak na državnom nivou, da je otvaranje pregovora uslovalo boljim i efikasnijim radom, da su doneseni određeni, ozbiljni, evo da kažem zakoni, a da ovo pitanje nije riješeno na

državnom nivou. Zaista je apsurdno, na primjer, da na državnom nivou riješimo Zakon o vinima, a da ne riješimo ovaj pravni okvir za ustanove iz oblasti kulture ili da rješavamo na državnom nivou također, BH ANS-u, gdje ćemo omogućiti da direktor od zeta Čovića, Čovićem zet dakle omogućimo mu doživotni mandat, a da pritom.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Nemoj, Čovićem zet nije tačka dnevnog reda, hajte molim vas pređite na diskusiju o tački.

Muamer Bandić (zastupnik)

Nemojte me prekidati.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Hajte. Moram vas prekidati jer ste stvarno otišli do teme. Hajde, nastavite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ja znam da treba da branite predsjednika i to je meni u redu, ali nemojte me prekidati.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Gospodine Bandiću, jel vam ja djelujem kao neko ko će se upecati na te jeftine šale? Hajte, nastavite, molim vas.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zašto me prekidate?

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Nastavite.

Muamer Bandić (zastupnik)

...dakle ova oblast jeste u nadležnosti Vijeća ministara, jel tako?

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Jeste, ali Čovićem zet, BH ANSA i Zakon o vinima, koji je dio pregovora sa Europskom unijom, nisu tačka dnevnog reda, jesu institucije kulture, jesu državni nivo, govorite o tome.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolega Vibore trebali ste onda prekinuti sve prethodne diskutante.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Nisam sjedio na ovom mjestu, evo tek sam sjeo.

Muamer Bandić (zastupnik)

Nije u redu da me prekidate i dozvolite mi završim svoju diskusiju. Ukoliko mi kao stranke opozicije nemamo pravo da kažemo, onda nam to recite, da slobodu govora ukidate, pravo na različita mišljenja i da nam ne dozvoljavate. Dakle, ključ svega jeste da se ovo trebalo da riješi na državnom nivou. Mi smo imali obećanja vrlo ozbiljna od stranaka trojke, da ćete se to, evo da kažem sve ono što se spotalo nekoj prethodnoj vlasti, gdje vi niste imali mogućnost da

participirate, da ćete to riješiti, evo, imali su priliku sada da to riješe. Pravim, dakle, usporedbu kolega Vibore, koliko je ovo bilo od značaja, u stvari strankama trojke, evo, prvenstveno da kažem vama, Našoj stranci, koliko je bilo značaja da nitko ni u jednom momentu nije izašao sa prijedlogom da ovo bude jedan od uslova koji će predstavljati stranke trojke. Pa možda vam je smiješno u redu. Ja razumijem i evo kolega, Zahiragić je to govorio u prethodnom svom izlaganju. Mi smo, dok smo bili u tim pregovorima na državnom nivou, mi smo iz tih razloga insistirali da se pokuša vlast formirati sa strankama koje dolaze iz Republike Srpske, a koje su u to moment u Republici Srpskoj bili opozicija jer smo smatrali da su oni nisu dovoljno snažni da bi sa njima mogli na lakši način ove stvari koje su za nas ključne i da riješimo. Zbog čega sam ja tražio da jedna ovakva vrsta zakona ide u redovnu proceduru, to smo jučer prekjucher odnosno raspravljali, jer zaista nije, Zakon se ne donosi po hitnoj proceduri u pravilu. Mi smo imali ovdje ne znam koliko će se sjetiti da li je iko bio u tom mandatu, mislim da je bio kolega Damir Marjanović 2015. godine kada je donesen zakon, kada je trebao da se donese Zakon o državnoj službi, a taj zakon ćemo imati na slijedećoj sjednici kada je tako nama pompezno najavljivano da ćemo mi ukinuti ove savjetnike nosiocima izvršne vlasti, da ćemo im ukinuti savjetnike i da će to biti stvarni efekat svih tih elemenata kad je zakon predlagan. Evo, sad vidimo da će se u ovom Zakonu tražimo da se, dakle, ponovo savjetnici vrate, da im se omogući, dakle, rad savjetnika. Zbog čega? Zato što posljedice određenih politika koje u Kantonu Sarajevo pratimo već duže vrijeme, tek njihove posljedice ostave trag nakon nekoliko godina. Zato nije dobro da se zakon donosi po hitnom postupku, dobro je da uđe u proceduru. Ja razumijem zaista da je ovo goruće pitanje, da ga treba riješiti. Evo kolega Avdić je iznosio razlog zbog čega. Mi ćemo se svi složiti s tim, međutim možemo se dovesti u situaciju zbog te hitnosti postupka, zbog brzine da napravimo neki propust koji zaista neće biti od koristi nikome. Što se tiče Kluba Stranke za Bosnu i Hercegovinu, mi ćemo podržati ovaj Zakon. Pitali smo ministra da nam kaže ko će još sufinancirati, dakle, ove ustanove. I ono što jest zanimljivo da bi mi ustvari ovim Zakonom učinili efikasnijim, da učinimo efikasnije, da mi, dakle smo ovim zakonom isključivo odredili da će Kanton Sarajevo izdvajati novac za plaće i onda bi te ustanove... Molim? Samo da završim. Ali ćemo sufinancirati jel tako sa drugima? E sada imamo problem ukoliko drugi ne budu sufinancirali, šta će se desiti? U tom kontekstu je bilo bolje da smo riješili, da ćemo kompletne plate riješiti jer, vidite, nećete vi sada ovim Zakonom viši nivo vlasti natjerati da postupa po ovom Zakonu, oni će i dalje imati... Kolegice Melank jel vam nije dobro, ako je loše da prekinem.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Hajte vi kolega Bandiću, nastavite. Nemojte, molim vas dobacivati, završite vi diskusiju.

Muamer Bandić (zastupnik)

Pa ok. Dakle, ono ministre što ovim Zakonom nećemo moći riješiti, jeste ostale nivoe vlasti da sufinanciraju. Možemo otvoriti ozbiljan problem da ove osobe, dakle ovi ljudi tamo i ustanove, ne dobivaju plate u namjeri u kojoj smo mi to ustvari se opredijelili. Dobro, u redu. Ovim Zakonom ustvari mi ne rješavamo njima plate, mi rješavamo financiranja, a oni će svojim unutarnjim aktima, riješiti plate, ne možemo mi to riješiti ovim Zakonom. Pa ustanove nemaju Upravni odbor. Ministarstvo će donijet pravilnik za ustanove? OK.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Nemojte sad unakrsno to, molim vas. Završili smo s pitanjima hajde, vi završite diskusiju vašu.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala vam. U svakom slučaju, drago mi je da jedan oblik ovakvog, evo da kažem rješavanja ovog pitanja koji zaista jeste egzistencijalno za zove ustanove, riješi se na ovaj način i s obzirom da kažem da je to ministar, objasnio na način na koji nam je objasnio i kolega Čičić, prvenstveno sam se držao onoga zato što je on bio ministar financija i znam da ima iskustvo koje može biti od značaja za rješavanje ovog pitanja i ono što nam je on predložio, dakle da u ovom momentu možemo ugasiti požar, evo kojega možemo tako nazvati, iako se, dakle, nije u pravnom okviru koji bi nam dao ovu mogućnost, ali sigurno ćemo osloboditi odgovornosti i ministra ćemo osloboditi odgovornost, prvenstveno, a i direktore ovih ustanova iz tih razloga. Dakle, ja se slažem da ovakav Zakon da damo podršku za ovaj Zakon s tim, dakle da, ja bih više volio da je Zakon bio u javnoj raspravi, da smo imali malo više vremena, jer pošto sam vidio da je ovamo to Vijeće ministara pokušalo da riješi sporazumom, ako posmatramo sporazumom u kontekstu konkurencijskog vijeća i sam zakon ima karakter, karakter tog sporazuma, tako da iz tih razloga možda ministre smo imali bolju opciju da to uđe u javnu raspravu i da damo neki možda još dodatne elemente koje bi Zakon činili efikasnijim, jer ukoliko se dovedemo ponovno u situaciju da imamo neki zakon koji omogućava isplatu tih plata, a da u konačnici, u konačnom epilogu ustvari ne budemo imali zadovoljne zaposlenike jer neće moći to provesti putem viših nivoa vlasti, koje nivoe vlasti ovaj Zakon neće obavezivati, onda ćemo imati, onda možemo imati zaista problem, odnosno oni mogu imati problem u smislu pravdanja tih ostalih sredstava koje će dobijati od ostalih nivoa vlasti, jer ono što sam shvatio da oni ostali nivoi vlasti daju putem projekata određeni iznos sredstava, onda bi oni te projekte treba praktično da pretoče i ne znam kako su do sada to uopšte uspijevali kroz plate ili kroz radni odnos. To je zaista nevjerovatno. Pretpostavljam da je dinamika ovih propisa takva da više im i onemogućava takav oblik poslovanja i pretpostavljam da su nadležne institucije, poput revizorskih kompanija, kuća koje su vršile izvještaje, skretale pažnju na ovakav oblik aktivnosti djelovanja i da je to bio jedan od ključnih razloga koji, evo da kažemo uozbiljio i nas ovdje i Skupštinu i samu Vladu i ministra, međutim ono što jest bitno da mi ovo pokušamo da riješimo na državnom nivou. Dakle, zaista bi trebali da na državnom nivou pronađemo konsenzus, dakle, da jedan od ključnih, evo da kažem uslova za bilo koju vrstu pregovora budu ove ustanove upravo iz oblasti kulture. Jer samo na taj način ovi ljudi mogu dobiti efikasnije organe upravne i nadzorne i one koji će ustvari njihovi osnivači podnositi izvještaje nadležnim institucijama jer u ovom kontekstu, evo, kolega Čičić nam je rekao na koji način možemo izvršiti određena finansijska izdvajanja. Međutim to nije kontrola ovog u smislu ovog osnivačkog akta, odnosno Zakona o ustanovama, odnosno Uredbe za zakonskom snagom koja kažu ustvari kome se podnosi, kome se podnosi izvještaj, odnosno osnivaču. U ovom kontekstu praktično bi imali mi samo neku, evo da kažem inspekcijsku kontrolu, kako sam ja shvatio kolegu Čičića od strane inspektora iz Kantona Sarajeva u smislu utroška tih sredstava. Dakle, Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu će podržati ovaj Zakon i nadam se da će u narednom periodu ovaj svi nivoi vlasti koji imaju utjecaj na donošenje ovakvih zakona na višem nivou dati sve ono što je do njih kako bi se te politike približile onim politikama u stvari od kojih i ovisi usvajanje ovakvih dokumenata na višem nivou. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem, vi ste, govori u ime Kluba, tako sam odmah vas tretirao. Zastupnica Melank vi ste sljedeća. Izvolite.

Miomirka Melank (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajući. Prvo da kažem da je ova prijetnja neustavnošću zaista kao slamnato strašilo, nije uplašila nas, a izgleda nije ni vas. Danas u Skupštini Kantona Sarajevo

ipak donosimo stratešku odluku i rješavamo ono što je bilo nerješivo, precizno 27 godina. Napomenut ću da naša politička opcija trojke na državnom nivou učestvuje 17 mjeseci. Za tih 17 mjeseci ovako kompleksno pitanje nije bilo moguće riješiti i s obzirom na to da Kanton već ima ranije je iskustava sa ovom materijom bolje da smo mi to preuzeli. Uspostavit ćemo sistem financiranja naših najznačajnijih institucija kulture u Kantonu, usvojiti ćemo Zakon o privremenom sufinanciranju i omogućiti im, kao što ste i sami rekli, normalan rad. Ovaj istorijski zakon će u dobroj mjeri stabilizovati djelovanje ovih institucija. Do sada su ljudi radili predano, često bez ikakvih primanja ili su im naknade kasnile ili su bile mizerne. Radili su i noćima, zimi bez grijanja, nekad bez struje i interneta, ali i uporno i u nadi. Sad se nadam da će odahnuti. Njima moramo zahvaliti za opstanak cjelovite Bosne i Hercegovine. Oni su kroz sve ove godine uspjeli opstati i sačuvati materijalno i kulturno blago, naslijede cijele države. U tom njihovom činu ja prepoznajem istinski patriotizam i ljubav prema Bosni i Hercegovini. I zato im hvala. Nije nam to uspjelo na državnom nivou, pa ni na federalnom nivou do sada. Sada smo dobili ovaj Zakon kojega je inicirao kolega Davor Čičić u ime trojke koje su podržale komisije odgovarajuće komisije, zatim Ministarstvo kulture i ministar Magoda je sproveo procedure koje su potrebne i nakon finansijskih analiza i mogućnosti budžeta imamo pred sobom ovaj Zakon. Ja sam također zahvalna svima koji su u tome učestvovali, a također i onima koji danas glasaju za. Iako je kultura pravo i obaveza svih, trojka u Kantonu Sarajevo će, sve dok to bude potrebno, raspoređujući budžet, preuzeti najveći dio odgovornosti za opstanak kulture na koje se temelji država. Bez kulture nema ni Bosne ni Hercegovine. Da imam Kviska u Skupštini, uložila bih ga na ovaj Zakon. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Čuo sam, replika, ko je? Jeste vi kolega Bandiću isto? Samo se molim vas, prijavite da vas imam ovdje evidentiranog. Kolega Zahiragiću, vi ste bili brža ruka, izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući, pa ne o lošoj namjeri kolegici Melank bih samo želio replicirati na način da ono što je rekla da trojka 17. mjeseci na Vijeću ministara nije mogla ovo riješiti, pa je onda dobro da je Kanton Sarajevo preuzeo obavezu privremenog financiranja. Ponavljam, na ovome su radili i kadrovi SDA i zastupnici SDA-a će podržati ovakvu vrstu zakona. Međutim, nije dobro što mi ovo preuzimamo na nivou Kantona Sarajevo, nije dobro ako je ovo politika i opredjeljenje političke stranke iz koje gospođa Melank dolazi i nije dobro to što za 17 mjeseci ni na jednom od sastanaka, ni u Bakincima, ni u Mostaru, ni u Lukavici se ova tema nije našla na stolu iako ste u kampanji obećavali drugačije pregovarače. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Kapidžić, jeste vi za diskusiju, jeste vi imali repliku ili diskusiju? Zahvaljujem. Zastupniče, Bandić, izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolegice, ne znam kakva vam je uopće polo na pamet da neko može prijetiti ustavnošću nekome. Tim se ne prijeti, da, tim se ne može prijetiti kolegice. Dakle, svaki oblik političkog djelovanja i svaka vlast mora imati ograničenje, to ograničenje, u ovom slučaju je podjela nadležnosti, gdje je za ovo nadležan Ustavni sud. Ja skraćem pažnju sljedeću, dakle, šta sam vam rekao, a vi me niste razumjeli. Okolnost da se nije moglo na državnom nivou riješiti ovo pitanje, a da svakodnevno vidimo spotove Naše stranke kako izlaze i redovno nam pojašnjavaju kako je urađen veliki napredak na državnom nivou u smislu otvaranja pregovora, dobro bi bilo da je u tom napretku urađeno i ovo na državnom nivou da ne moramo mi da otrgnemo

nadležnost iz Vijeća ministara, i spustimo ga na nivo Kantona. Ja nisam rekao da ja prijetim, ali nemojte zaboraviti kolegice Melank da imamo na državnom nivou one političke opcije koje participiraju u vlasti a koje mogu biti zainteresovane, pa one pokrenuti pitanje ustavnosti. Ukoliko posmatramo na taj način, ja pružam, dakle, podršku. Zbog čega? Zato što će ovim Zakonom neće biti niko odgovoran i ako se ukine ovaj Zakon na Ustavnom sudu, odnosno ako se poništi. Tada nećemo imati odgovornost ministra Magode, a nećemo imati odgovornost ovih direktora jer je zakon bio na snazi i njegovo dejstvo će prestati tek kad sud odluči o njemu, ako neko pokrene dakle, tu inicijativu. Ja nisam prijetio da ćemo mi to uraditi, da ćemo mi to uraditi ne bi podigli ruku za ovaj Zakon i ne preti da ćemo ga podržati. Tako u tom kontekstu se hvalimo da mi gasimo požar samo ovdje ovim Zakonom, to uopšte nije za pohvalu. Ovo se zaista trebalo riješiti. Dakle, i slažem se, treba da podnesu odgovornost svih onih koji su bili na državnom nivou u bilo kojem momentu u vlasti. Ali ima onih koji su na državnom nivou kratko, ali jako puno iznose, evo, da kažem, pohvala na svoj rad, a da te pohvale stvarno ne vidimo. Ono što možemo da vidimo jeste samo u ustvari izvještaj Europske komisije da je suspendovan Ustav prilikom imenovanja Vlade Federacije. E ako je to princip u kojem se mi trebamo da mjerimo, ja nikada neću podržati takav oblik političkog djelovanja koji treba pravno neko da iskontroliše, a to je Ustavni sud. Nemojte, molim vas to da govorite da ja prijetim Ustavnim sudom, odnosno neustavnosti ovog zakona. To nije u redu. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zaključujem raspravu. Zamolio bih zastupnice i zastupnike da uđu iz hodnika i zauzmu svoja mjesta. Zamolio bih da služba pozove zastupnike da uđu kako bi se mogli izjasniti.

Molim zastupnice i zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu zakona o privremenom preuzimanju, sufinansiranju institucija kulture i obrazovanja čiji je osnivač Bosna i Hercegovina.

Imate li karticu unutra? Može li? Upisat ćemo vas ovako. Zaključujem glasanjem. Molim Službu da objavi rezultate glasanja. Za glasalo 24 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo.

Konstatujem da je Skupština donijela ovaj Zakon.

Evo, imam ja jednu poslovničku. Hajde recite vi, poslovnička intervencija, izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Mogu da tražim pojedinačno izjašnjavanje, a mogu i da konstatujem da je ovaj Zakon usvojen sa 24 glasa za, od čega su glasali zastupnici opozicije u tolikoj mjeri da bez nas ne bi bio usvojen Zakon.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nije tačno.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Pogledajte brojke, pogledajte brojke, ponovite.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nije tačno.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ponovite brojke i ovo ide u prilog raspravama vašim da nismo destruktivna opozicija.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se kolega Zahiragiću na podršci. Ako želite jedan aplauz za opoziciju koja već duži period, već duži period, nije konstruktivno postupala, ali evo, danas ipak je smogla snage da konstruktivno postupa.

Međutim, također koristim ovu priliku da informišem, kako zastupnike u Skupštini Kantona Sarajevo, tako i javnost, a posebno zastupnice i zastupnike koji dolaze iz opozicije danas smo dobili Presudu Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, gdje Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine je odlučivao po zahtjevu jedne trećine poslanika Skupštine Kantona Sarajevo, koji dolaze iz Stranke demokratske akcije, Demokratske fronte i Stranke za Bosnu i Hercegovinu, gdje Presuda kaže da Zakon o visokom obrazovanju donesen je u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo, a time i Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Ovo također, zasluđuje jedan aplauz da rukovodstvo radi u skladu sa zakonom. Źao nam je što kolega Dević nije ovdje, Źao mi je što kolega Dević nije ovdje da se uvjeri da ova Skupština radi u skladu sa zakonom, u skladu sa Poslovníkom i Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

S obzirom da smo iscrpili današnji dnevni red Skupštine Kantona Sarajevo, za danas jesmo, blagovremeno ćete biti obaviješteni o nastavku sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Hvala vam i do sljedećeg viđanja.

STENOGRAM
DRUGOG NASTAVKA 15. RADNE SJEDNICE
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽANE 28.05.2024.GODINE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram Drugi nastavak 15. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine. Zamolio bih prisutne da svako na svoj način oda počast onima koji su dali svoje živote za odbranu Bosne i Hercegovine.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade, uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu.

Prema evidenciji službe sjednici prisustvuje 25 zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje.

Izostanak sa ovim sjednice pravdale su zastupnice Vedrana Vikić-Musić, Sanela Klarić i Elza Gaković.

Podsjećam vas da smo na prethodnim zasjedanjima koja su održana 24. 4. i 26. 4. 2024. godine obradili prvih pet tačaka, tako da današnje zasjedanje započinjemo tačkom 6. koja glasi:

AD-6

Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo

Nacrt ste dobili uz poziv za sjednicu. Zamolio bih predstavnika Predlagača da podnese uvodne napomene. Uvažena ministrica Darja Softić-Kadenić, izvolite, imate riječ.

Darja Softić-Kadenić (ministrica)

Hvala predsjedavajući. Cijenjeno rukovodstvo Skupštine, zastupnici i zastupnice, pozdravljam sve građane koji prate prijenos ove sjednice. Imamo tri niza, tri zakona u nizu iz resora Ministarstva pravde i uprave. Prvi je Zakon o državnoj službi, izmjene i dopune. Skupština Kantona Sarajevo je Zaključkom iz novembra '23. godine zadužila Ministarstvo pravde i uprave da pripremi Izmjene i dopune Zakona o državnoj službi kako bi se isti harmonizirao sa federalnim propisima i propisima drugih kantona u dijelu imenovanih lica i savjetnika. Pored ovih izmjena za koje nas je zadužila Skupština, pojavilo se još nekoliko situacija, poput preporuka ombudsmana i nekih izmjena zakona na višim nivoima vlasti zbog kojih su bile potrebne dodatne izmjene i dopune u cilju ujednačavanja i harmonizacije. Izmjene i dopune u ovom Nacrtu se odnosile na sljedeće: dopunjen je član 9. Zakona o državnoj službi na način da su predviđeni savjetnici nosilaca funkcija, te je u skladu s tim u novom članu 23. a) precizirano ko može imati savjetnike, njihov mandat i druga prava i obaveze. Naime, savjetnike mogu imati samo članovi Vlade Kantona Sarajevo, načelnici i gradonačelnik, odnosno gradonačelnica. Savjetnici ne uživaju sigurnost položaja i ne mogu steći status državnog službenika, a njihov je broj ograničen na dva. Uslovi koje moraju ispunjavati izjednačeni su sa uslovima koje mora ispunjavati pomoćnik ministra, a mogući je i angažman sa nepunim radnim vremenom. Naglašavam da ova činjenica ne mijenja broj, znači broj je ograničen na dva, neovisno o tome da li je savjetnik angažovan sa punim ili sa nepunim radnim vremenom. Zatim je dopunjen član 10. u cilju uvođenja radnog mjesta glavnog internog revizora i internog revizora u cilju usklađivanja sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine. Odlučili smo se i da preciziramo član 26. u vezi sa mirovanjem radnog odnosa za imenovane, odnosno izabrane zvaničnike, jer se u ovom kontekstu pojavila različita praksa Odbora za žalbe u smislu da li uposlenik koji traži mirovanje radnog odnosa treba podnijeti zahtjev ili do takvog mirovanja dolazi po sili zakona, te je propisano da uposlenik podnosi zahtjev za mirovanje, kao i za povratak na isto ili slično radno mjesto. Također smo, uvažavajući preporuku ombudsmana, precizirali pitanje mogućnosti poništenja konkursa, što je do sada predstavljalo pravnu prazninu i nije bilo regulirano u Zakonu o državnoj službi.

Konkurs je po rješenju koje smo predvidjeli u Nacrtu moguće poništiti, ali do isteka roka za podnošenje prijava. Dopunjena je i odredba koja je vezana za preuzimanje državnih službenika kao jednog od nekoliko načina popunjavanja upražnjenih radnih mjesta, na način da državni službenik može biti preuzet u drugi organ tek nakon 6 mjeseci neprekidnog rada u organu iz kojeg se preuzima, kako bi se spriječile zloupotrebe do kojih je dolazilo u praksi i na koje je upravna inspekcija u svom postupanju višekratno ukazivala. Nakon iscrpnih diskusija i konsultacija u okviru Vlade, pa i šire, a koje su bile vezane za problem trajanja postupaka pred Odborom za žalbe koji ozbiljno usporavaju procese rada i funkcionisanja Kantonalnih organa, u ovim izmjenama i dopunama smo većim dijelom izmijenili djelovanje žalbi prema Odboru za žalbe na način da je predviđen niz slučajeva u kojima žalba prema Odboru za žalbe kojom se odlučuje o pravima i obavezama državnih službenika iz radnog odnosa, ne odlaže izvršenje. U tom smislu je i u članu 38 precizirano da kandidati koji se prijavljuju na konkurs imaju pravo žalbe na obavještenje Agencije o državnoj službi o rezultatima konkursa, pri čemu žalba ne odgađa dalji postupak izbora kandidata. Također žalba na rješenje o mirovanju i o povratku na isto ili slično radno mjesto ne odlaže izvršenje, kao ni žalba na rješenje o postavljenju državnog službenika, ni žalba na rješenje o razrješenju, osim u slučaju prekobrojnosti. Mi smo olako pristupili ovakvom jednom prijedlogu ili ovakvom rješenju u ovom Nacrtu, smatramo ga opravdanim cijeneći da fokus treba biti na procesu rada, funkcionisanja institucije i nesmetanom odvijanju procesa rada, a tek onda, a naravno, ne zanemarujući i zaštitu individualnih prava konkretnih uposlenika, pravo na žalbu i pravni lijek njima nije uskraćen. Znači da, radi se samo o pitanju da li uloženi pravni lijek ima suspenzivno ili nema suspenzivno dejstvo. Ovakvim rješenjem omogućavamo da se procesi rada u Kantonalnim institucijama i organima odvijaju nesmetano, a da kandidati, odnosno državni službenici i dalje mogu ostvarivati svoja prava u pogledu drugostepenog odlučivanja. Ističem da nismo napravili nikakav presedan sa ovakvim rješenjem. Znači, u analizi postojećih zakona koji reguliraju državnu službu na području Bosne i Hercegovine ovakvo rješenje postoji u Zakonu o državnoj službi u Institucijama Bosne i Hercegovine već više od 10 godina. Obavila sam konsultacije sa Inspektoratom, Upravnim inspektoratom na državnom nivou u vezi sa iskustvima sa ovim rješenjem koje, evo, preko 10 godina funkcionira i nije ni na koji način i ni u jednom momentu problematizirano niti mijenjano, niti je bilo sličnih inicijativa, znači već preko 10 godina državni službenici koji rade u Institucijama Bosne i Hercegovine žalbe na njihova rješenja nemaju suspenzivno dejstvo. Kad gledamo federalni Zakon, rješenja su šarena, na neka rješenja da, na neka rješenja ne, još manje konzistentnosti ima među zakonima u kantonima koji imaju svoje zakone o državnoj službi. Znači, ovdje je jedna izuzetno heterogena slika na terenu, tako da ovakvim rješenjem nismo ni na koji način iskočili iz nekog ustrojenog sistema jer takav, nažalost, ne postoji, ne kažem da nije poželjan. Reći ću, također, da je ovo rješenje predloženo kao jedan vid alternative drugom načinu rješavanja problema koji niko ne spori. Znači, problem trajanja postupaka pred Odborom za žalbe je nešto što je odavno konstatovano i što odavno predstavlja problem, ali je alternativa koja postoji, ima utemeljenje u postojećem Zakonu o državnoj službi Kantona jeste da uspostavimo potpuno paralelni mehanizam, znači Kantonalni odbor za žalbe koji prati i osnivanje Kantonalne agencije za državnu službu. Ne smatramo da je svrsishodno osnivanje ovakve nove strukture, ne samo iz razloga ekonomičnosti, nego i iz drugih razloga. Ja podsjećam da je ova Skupština, čini mi se, '20. ili '21., slagat ću, nisam provjerila tačan datum, svojom Odlukom, imajući u vidu da se radi o zajedničkoj nadležnosti, se saglasila da se ide u jedinstveni zakon na nivou Federacije, što bi onda, naravno, osnivanje ovakvih paralelnih institucija bi bilo teško reverzibilno ukoliko dođe do usvajanja ovakvog jedinstvenog Zakona o državnoj službi na nivou Federacije, što ja pozdravljam, ali taj proces, nažalost, ide izuzetno sporo, a mi moramo ovdje rješavati stvari koje su u našoj nadležnosti. I ovo je jedno kompromisno rješenje koje bi trebalo smanjiti pritisak prema Odboru za žalbe i koje bi trebalo na neki način omogućiti bolji protok i prohodnost, bolje funkcionisanje procesa.

Evo, nekoliko je još bilo čisto tehničkih izmjena i dopuna u smislu renumeracije članova u koje sad ne bih detaljno ulazila. I to je sve od uvodnih napomena koje sam planirala dati, a stojim na raspolaganju za vaša pitanja. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se ministrici Softić-Kadenić. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Zastupnik Mahir Dević se javio za riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Naravno, u diskusiju ću kazati nešto više o ovom Nacrtu zakona. Pozdravljam izmjene i dopune ovog Zakona koje će imati svoju funkciju i biti funkcionalne. Međutim, zar ne mislite da ovakvim asimetričnim rješenjem po pitanju Odbora za žalbe i ovih svih procesa koje mi vodimo ipak na neki način unosimo pravnu nesigurnost dodatno u sistem Kantona Sarajevo? To je prvo pitanje. Drugo pitanje, zašto u smislu prevencije ove vrste, ajde da kažemo tako političke zloupotrebe u smislu prijema državnih službenika na određena radna mjesta unutar Kantona ste ostavili rok samo 6 mjeseci? Mislim da sa rokom od samo 6 mjeseci nećete spriječiti tu zloupotrebu, da će se to i dalje planski i organizovano provoditi. Smatramo da bi taj rok trebao biti barem godinu dana. Pa evo šta vas je opredijelilo što kažu da to bude 6 mjeseci? Evo nek budu ta dva pitanja, a više ću, naravno, kazati u diskusiji oko ovog samog zakona. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za riječ se javila zastupnica Marijela Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Srdačno vas sve pozdravljam, posebno naše sugrađane. Ja ću imati par pitanja. Prvo pitanje je koliko će Budžet Kantona biti opterećen imenovanjem savjetnika, obzirom da je ovim Nacrtom predviđeno da svi članovi Vlade imaju po 2 savjetnika? Objasnite zašto je potrebno imati savjetnike u Ministarstvu financija? Sljedeće pitanje je član 10, dopuna, člana 38. i članovi 4, 5, 6. Pravilnika o pravilima i postupku provedbe javnog natječaja i postavljanje državnih službenika u tijelima državne službe u Federaciji Bosne i Hercegovine reguliše u pravila postupanja Agencije za državnu službu. Žalba se podnosi protiv rješenja i zaključka, a ne obavještenja, žalba ne može imati karakter zaključka u upravnom postupku ukoliko se želi uputiti prigovor na obavještenje. Molim vas za pojasnite ovu klauzulu. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Muamer Bandić se javio za riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Selamim i pozdravljam sve prisutne kao i one koji nas prate putem malih ekrana . Ja imam dva pitanja. Prije svega jedno pitanje koje se odnosi na odredbu o preuzimanju državnih službenika. Smatrate li da ovom odredbom imamo jednu disproporciju, dakle nemamo reciprocitet u preuzimanju. Praktično dakle, Kanton Sarajevo može da preuzme bilo kojeg državnog službenika sa bilo kojeg nivoa, a da to ne možemo uraditi na npr na nivou države ili na nivou Federacije da bilo ko preuzme nekog državnog službenika sa nivoa Kantona Sarajevo? Mislim da ta odredba nije na najbolji način uređena i evo pitanje da li postoji analiza koliko ustvari postoji mogućnost reciprociteta sa nekim drugim nivoima vlasti? Drugo pitanje koje se odnosi

na žalbe, kako ste vi to naveli u svom obrazloženju, smatrate li da će na ovaj način dovesti do pravne nesigurnosti državnih službenika koji eventualno budu upućivali žalbe da ne okončan postupak praktično, samo prvostepeni, ne okončavajući to u drugom stepenu, dajete, da kažemo pravni legitimitet rukovodiocu organa državne službe, da može da donese konačno rješenje. Smatram da takav oblik onemogućavanja drugostepenog organa po žalbi, da ne bi trebao da bude pravni osnov za trajno zasnivanje radnog odnosa, odnosno donošenje rješenja o postavljenju. Na taj način možemo dovesti državne službenike u stanju pravne nesigurnosti. I ovo što ste nam sada kazali na nivou državnog Bosne i Hercegovine, da je na taj način uređeno, smatram da dobar dio odredaba sa državnog nivoa onda niste preuzeli, kao što je na primjer, taj nivo reciprociteta, a jedan dio koji odgovara, dakle sada trenutno u ovoj formulaciji, sa državnog nivoa prihvatate kao relevantan i kao pravno osnovan, dok sa druge strane te ne vidim da ste prihvatili te poticajne odredbe koje se nalaze na državnom nivou. Dakle, šta je smisao? Smisao jeste, dakle, ove odredbe da donese pravnu sigurnost. Na ovaj način ne vidim da se donosi ta pravna sigurnost, ali evo, to ću objasniti u diskusiji. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Jasmin Šaljić se javio za riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Obzirom da svi ministri imaju u ovom Nacrtu pravo na dva savjetnika, možete li nam reći koliko je to, koliko će da košta porezne obveznike, na nivou mjesečnom ili godišnjem?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Mersiha Mehmedagić se javila za riječ.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne i građane Kantona Sarajevo koje prati današnje zasjedanje. Imam jedno pitanje za ministricu, odnosi se na član 15. Nacrta zakona kojim se mijenja član 50. odnosno neplaćeno odsustvo. Naime, u članu 15. u stavu 3) je navedeno "Ukoliko u organu državne službe istog nivoa vlasti rade dva ili više državna službenika, članovi zajedničkog domaćinstva, da im se onda ne može odobriti za oboje korištenje neplaćenog odsustva", pa su navedeni taksativno slučajevi u kojima se inače odobrava neplaćeno odsustvo, a to su pripremanje i polaganje ispita, sudjelovanje u stručnim seminarima, gradnje i popravak kuće ili stana, njega člana obitelji, sudjelovanje u kulturnim i sportskim susretima i drugi slični slučajevi. Ovdje je Samostalni sindikat državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudskoj vlasti, javnim ustanovama u Federaciji Bosne i Hercegovine reagovao, i po meni s pravom, zato što nikakve veze nema što supružnici, zašto bi se vezalo pravo i ograničavalo supružnicima ukoliko oboje pripremaju i polažu ispite, a rade samo na istom nivou, ne rade isti posao, zašto bi se sudjelovanje u stručnim seminarima ograničavalo da ako jedan supružnik ode, da drugi nema pravo? Zaista bih zamolila samo da mi obrazložite zašto se nisu uvažili, po meni opravdani, opravdane sugestije ovog Sindikata jer ne vidim na koji način se uopšte može vezati pravo neplaćenog odsustva u navedenim slučajevima sa bračnim statusom? Zašto bi zbog bračnog statusa neko bio onemogućen da npr sudjeluje na seminaru? Pa eto, samo vas molim da u ovom kontekstu obratimo zaista pažnju na, po meni, potpuno opravdane primjedbe Samostalnog sindikata. I da odgovorite, ukoliko negdje ima takvih rješenja, pa ste ih preuzeli, evo da napomenete o kojim se rješenjima radi. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Admela Hodžić se javila za riječ.

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne, kao i građane pored malih ekrana. Pa jedno pitanje za ministricu, možete li nam objasniti, evo, mi znamo, radi javnosti kako su bili do sada angažovani savjetnici, da li su to ugovori o djelu i ovaj, na koji način, evo, vidimo da će sada članovi Vlade, gradonačelnik i općinski načelnici imati pravo na po dva savjetnika. Da li ćete ih ovim Zakonom ograničiti da ne mogu dodatno angažovati po ugovorima o radu, dodatne savjetnike? Da li imamo tu sigurnost ako već pravimo zakonsko rješenje da ograničimo i korištenje sredstava za savjetnike i korištenje ograničenog broja angažmana savjetnika za članove Vlade, gradonačelnike i načelnike, općinske načelnike? Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Aljoša Čampara se javio za riječ.

Aljoša Čampara (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ministrice, ja bih samo imao još jedno pitanje, odnosno pojašnjenje vezano kada ste govorili za Odbor za žalbe. Šta će se desiti u slučaju jel kada se ne odlaže izvršenje, kada neko stupa na dužnost, a onda evo, znamo da to dugo traje, ta procedura itd, šta se dešava ukoliko Odbor ovaj prihvati žalbu nekog jel kandidata, a onaj koji je primljen, koji je li ovaj nije, koji je zasnovao radni odnos, jer žalba ne odlaže izvršenje. Šta će se dešavati u takvim, u takvim slučajevima? To mi je malo onako, mislim, razumijem ja intenciju koja je i dužinu rada u Odborima, da se čeka puno na konkursnu proceduru itd, ali ne znam šta će se desiti ukoliko Odbor odluči drugačije od samog organa, odnosno od Agencije za državnu službu? Onda možemo doći tu do određenih problema, odnosno ponovnog rješavanja nekog radno- pravnog statusa. Kako je to zamišljeno? Evo, ako možete da mi samo to malo pojasniti, a razumijem ja koja je intencija. I stvarno se dugo čeka na to sve.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Smiljana Viteškić se javila za riječ.

Smiljana Viteškić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, dobar dan svima. Ja imam jedno pitanje, a ono je kako se vrši popunjavanje radnih mjesta državnih službenika i da li će se vršiti po obaveznom redoslijedu, prvo unapređenje unutar organa, odnosno interni konkurs, interni oglas unutar Kantona Sarajevo, preuzimanje unutar Kantona ili javni konkurs? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Davor Čičić se javio za riječ.

Davor Čičić (zastupnik)

Pozdravljam sve prisutne i sve ispred malih ekrana. Jedno pitanje za ministricu. Isto tako razumijem intenciju zašto je ovaj slučaj rješavanja, da tako kažem po žalbama zaposlenika pokušava da riješi na ovaj način, ali me zanima pošto ste spominjali da postoji alternativa, odnosno osnivanje Kantonalnog znači ADS-a i Kantonalnog odbora za žalbe, koja bi to bila procedura? Pošto vidim da je Kanton Tuzla krenuo u takvu neku proceduru, koja bi, koliko bi trajala npr ta procedura osnivanja Kantonalnog ADS-a i Kantonalnog odbora za žalbe? I koliko

smatrate da bi bilo, pošto bi to bila očito nova institucija u okviru Kantona, koliko smatrate da je tu potrebno, da tako kažem, zaposlenika i radnika koji bi radili tu. Otprilike mislim, znam da ne možete sad tačno reći, jer to sigurno bila institucija koja bi još dodatno opteretila Budžet Kantona Sarajevo, pa samim tim vjerovatno i povećala troškove čitavog ovog postupka. Pa samo eto okvirno koliko bi to ljudi bilo potrebno da bi taj i ADS i taj neki Kantononalni odbor za žalbe mogao, da tako kažem, efikasno raditi kako bi sve ove žalbe koje se dešavaju bile, da tako kažem, promptno rješavane? Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nema više prijavljenih za pitanja. Da li ministrici je potrebna neka pauza ili možete ponuditi odgovore? OK. Vi možete s mjesta, možete s mjesta ponuditi odgovora na postavljennje pitanje, samo se prijavite ministrice.

Uključite ministricu Darju Softić-Kadenić.

Darja Softić-Kadenić (ministrica)

Hvala lijepa na pitanjima. Evo ja ću, kako sam zapisivala, tako ću i odgovarati. Prvo pitanje je postavio zastupnik Dević. Spominjao je asimetriju koju uvodimo. Uvođenja asimetrije, pretpostavlja da negdje drugo postoji neka simetrija ili sistem iz kojeg mi, od kojeg mi odstupamo, ja sam, evo, mislim da sam u uvodnim napomenama rekla da takav sistem i simetrija zapravo upravo ne postoji. Imamo vrlo raznolika rješenja, tako da ovo što smo mi ocijenili ni na koji način sad, nisu svi drugi jednoobrazni, a da smo mi odlučili nešto drugo. Ovaj probala sam obrazložiti šta je pozadina i evo, kroz nekoliko drugih pitanja ću se još ovaj na to vratiti. Vaše drugo pitanje se odnosilo na rok od 6 mjeseci kod preuzimanja državnih službenika. Zašto 6 mjeseci, zašto ne duže? Iskreno, vezivali smo se za rok koji je određen za probni rad, smatrali smo da je to neka paralela koju je moguće povući. Svaki drugi rok se činio relativno proizvoljnim. Sad zašto je bolje godinu, zašto ne dvije, zašto godina i po. Znači u tom smislu smo se vezivali za rok koji je inače važi za probni rad i da nakon isteka tog roka je bilo po nama najlogičniji izbor ograničiti za taj vremenski period. Zastupnica Hašimbegović je pitala pitanje koje se vezuje za opterećenje budžeta imenovanjem savjetnika. Isto to pitanje je postavio zastupnik Šaljić. Koliko će koštati imenovanje savjetnika? Evo, mi kao sljedeću tačku dnevnog reda razmatramo Zakon o, Izmjene i dopune Zakona o plaćama u organima vlasti Kantona Sarajevo, gdje je koeficijent sa savjetnike propisan na 6,4. Sa tom nekom grubom procjenom i, naravno, u zavisnosti od toga da li će biti angažirani sa punim ili sa nepunim radnim vremenom, što je meni sad u ovom momentu nemoguće procijeniti, je neki grubi iznos, nekih 70 miliona, 70 000, pardon, 70 470 maraka, plus doprinosi, pod uslovom da svatko ima po dva i da su svi angažovani na puno radno vrijeme. Ne moraju zastupnice Hašimbegović svi ministri optirati da imaju uopće savjetnika, niti moraju imati svi po dva. Znači, pitanje zašto i da li treba ministru financija savjetnik je pitanje koje će odlučiti ministar financija, a ako smatra da mu ne treba, neće sistematizirati savjetnika. Znači, ovo je mogućnost, a ne obaveza za rukovodioce da mogu, a ne moraju, u svojoj sistematizaciji predvidjeti radna mjesta za savjetnika dva ili jednog ili ni jednog. I onda još dodatno odlučiti o angažmanu u smislu punog ili ne punog radnog vremena. Pitanje karaktera obavještenja Agencije za državnu službu. Čini mi se da ste pročitali dio iz mišljenja jednog od Sindikata. Mislim da je tu došlo do nesporazuma. Nema žalba karakter zaključka, nego obavještenje ima karakter zaključka i na to obavještenje se onda ulaže žalba prema Agenciji državnoj službi za žalbe, koja također ne odlaže izvršenje. Zastupnik Bandić je postavio pitanje reciprociteta i disproporcije u kontekstu instituta preuzimanja državnih službenika i također rekao da smo, ako sam dobro razumjela, na neki način nekonzistentni jer se u jednom kontekstu pozivamo na državni zakon, a u drugom ne. Evo, objasnit ću, prvo generalno, ako otvaramo neke druge odredbe, intencija Ministarstva

pravde i uprave nije bila da idemo u izradu novog Zakona o državnoj službi. Znači išli smo u izmjene i dopune Zakona o državnoj službi i držali smo broj članova koje smo otvorili za izmjene i dopune ograničenim. Nismo htjeli da idemo u neku temeljitu reformu, ali smo upravo zbog ovog opredjeljenja Skupštine koje sam maloprije spomenula, a koje se vezuje za saglasnost Skupštine Kantona Sarajevo, da se ide u izradu jedinstvenog federalnog Zakona o državnoj službi, što lično kao ministrica smatram dobrim i ispravnim, ispravnim rješenjem. Zbog toga se nismo dalje upuštali u reformu ili izmjenu instituta koji već postoje uveliko od 2016. u Zakonu. Konkretno institut preuzimanja je nešto što je ocijenjeno dobro, mobilnost je jedan od osnovnih principa sigme u kontekstu državne službe. Mi nismo tu mobilnost državnih službenika ograničili ili uvjetovali bilo kakvim reciprocitetom naspram drugih organa. I nije u mojoj moći nije u mojoj moći da omogućim da se na Federaciji preuzimaju, to je u moći Parlamenta Federacije da izglasa te odgovarajuće izmjene kako bi se tako nešto omogućilo i državnim službenicima na drugim nivoima vlasti. Znači, u Kantonu Sarajevo imamo ovo rješenje već neko vrijeme i nismo ga dirali izmjenama i dopunama Zakona. Isto se to odnosi na pitanje koje je postavila zastupnica Viteškić, čini mi se. Vi ste pitali generalno o načinima popunjavanja radnih mjesta, ali mi te odredbe nismo uopće dirali, te su odredbe ostale netaknute, kakve su i bile u starom zakonu, tako da u tom smislu nema nikakvih izmjena. Zastupnica Mersiha je pitala za neplaćeno odsustvo. Ja se slažem sa vašom argumentacijom u određenoj mjeri i evo, ovom prilikom, u kontekstu vaše, ali i svih drugih rasprava, ću naglasiti da će svi vaši komentari iz diskusije biti smatrane prilogom u javnoj raspravi koje će Ministarstvo pravde i uprave i posebno razmatrati i još jednom obrazložiti i eventualno usvojiti ukoliko ih smatra opravdanim. Ali i taj član kolegice jednostavno nismo otvarali. Znači, jedina izmjena je potpuno tehnička, bila je greška u numeraciji stavova i mi smo tu tehničku grešku ispravili, a sam tekst nismo dirali. Ali uz ovu argumentaciju koju ste iznijeli, možemo u okviru javne rasprave razmisliti da li da. Ovo ograničenje vezano za više je uposlenika, a iz iste porodice mogu ili ne mogu koristiti ovo odsustvo u isto vrijeme. Zastupnica Admela Hodžić je pitala kako su do sada angažovani savjetnici, moram reći, nisu angažovani savjetnici, nije bilo mogućnosti da se angažuju savjetnici, nije bilo pravnog osnova za to. U nekim općinama je bilo tumačenja da Zakon o organizaciji organa uprave u općinama omogućava angažovanje savjetnika, ali i to je kroz praksu i postupanje Upravnog inspektorata u konačnici rečeno da ne može. Ja razumijem vaše pitanje i kontekst da se ta nemogućnost nastojala eventualno prevazići na način da su se zaključivali ugovori o djelu. Međutim, ja bih voljela da zaista sa aspekta struke i prava potpuno razdvojim ove dvije stvari. Ugovori o djelu ne mogu i ne smiju biti mehanizam radno- pravnog angažmana, a ni mehanizam zaobilaženja propisa, međutim zabranu ugovora o djelu lično sa aspekta struke, smatram nesvrshodnom jer su ugovori o djelu jedna potreba koja se javlja u opravdanim slučajevima kad vam treba posebna ekspertiza kojom organ ne raspolaže i smatram da odgovorno zaključivanje ugovora o djelu u situacijama u kojim postoji objektivna potreba za to treba posmatrati potpuno odvojeno od pitanja imenovanja savjetnika. I da se jedno drugo ne isključuje, moguće je da će empirijski, poslije gledano, dovesti do smanjenja zaključenja ugovora o djelu, to sad ne mogu reći, ali smatram da su ovo dva potpuno različita instituta, imaju potpuno različite ciljeve i ne mislim da je zabrana paušalna, zabrana ugovora o djelu svrshodna, nije opravdana, ali da, naravno, svaki rukovodilac, a ti mehanizmi kontrole itekako postoji. Sve te načine trošenja, između ostalog budžetskih sredstava, treba vršiti odgovorno i u skladu sa zakonom. Zastupnik Čampara je pitao šta se dešava ukoliko se uvaži žalba uposlenika, a druga osoba je primljena na radno mjesto. Ovo je jedan od osnovnih, nije tu zastupnik, u redu, jedan od osnovnih, kako bih rekla, problematičnih situacija do kojih bez daljnjeg može doći, ali dešava se da zapravo vraćamo sve u prijašnje stanje. Znači, osoba koja je primljena nakon što je Odbor za žalbe poništio to rješenje o postavljenju, kao da nije nikad ni zasnovala radni odnos, a vraća se onaj prethodni prethodni zaposlenik. Kao što rekoh, ovo rješenje pretpostavlja jednu značajno ozbiljnost

rukovodilaca u smislu vođenja računa o tome na koji način formuliše rješenja, na koji način primjenjuje pravo, gdje postoji prostor za izjavu žalbe jedne temeljite, jednog temeljitog pristupa koji neće otvarati tako lako, lako prostor? Ali, evo, ove situacije na državnom nivou su u ovih 10 godina, mislim da je relativno dug period u kojem se ipak mogu izvlačiti određeni zaključci kad gledate kako određeno rješenje funkcionira u praksi, znači, nije neka novotarija ovaj i nisu se pokazala problematičnim, čak ni u tim situacijama koje su u praksi bile vrlo rijetke. I zastupnik Čičić, nadam se u mojoj ovoj listi posljednji, ako nisam nešto zaboravila. Vrlo mi je teško dati procjene vezane za troškove i drugu vrstu resursa koji su potrebni za osnivanje paralelnih struktura u smislu osnivanja Kantonalnog odbora za žalbe i Kantonalne agencije za državnu službu. Neki kantoni su ovo opredjeljenje izradili, ali nisu zapravo nikad doveli do kraja, niti se nešto ozbiljno na njihovoj realizaciji radi. Zakon o državnoj službi u Kantonu Sarajevo izričito predviđa mogućnost da osnujemo Kantonalni odbor za žalbe, ali nelogično bi bilo i pravno, sistemski gledano, poprilično rogobatno, ako tako smijem reći da jedan Kantonalni odbor za žalbe postupa kao drugostepeni organ po postupcima koje provodi Federalna agencija za državnu službu. Znači imamo federalnu agenciju, a onda kao prvostepeni, a onda Kantonalni odbor nižeg nivoa vlasti kao drugostepeni i prilično je neobično i to bi zbog toga trebalo ići u paralelnu istovremeno uz Odbor za žalbe i u osnivanje Agencije državne službe za žalbe. Ovo je osnivanje potpuno nove institucije koja vrsta ljudstva, koji broj ljudi i u Odboru za žalbe i u Agenciji za državne službe za žalbe, šta tzn. za njihove plaće, u kojim prostorijama i sve ostalo je, možemo napraviti neku vrstu dodatne analize, ali evo, na prvu se čini da su to veliki troškovi i da su relativno nesrazmjerni i neopravdani, pogotovo sa aspekta što nisam sigurna, objektivno, koliku efikasnost bi pokazao neki novoformirani i Kantonalni odbor za žalbe. Ko nam garantuje da pred tim Odborom isto tako ti postupci ne bi trajali ne znam ni ja koliko dugo ili pojedini neki, jednostavno je, to je jako teško predvidjeti šta bi se de facto time dobilo dok ovo rješenje o suspenzivnom dejstvu žalbi tretira ovaj problem na neki drugačiji, drugačiji način. Mi smo izvagali, odlučili da ovo stavimo u javnu raspravu i budite sigurni da ćemo sve vaše primjedbe zaista vrlo ozbiljno razmotriti i nije neko rješenje na kojem insistiramo, ali rješenje o kojem smo željeli da diskutujemo. Eto, to je ovaj, to. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj ministrici. Otvaram raspravu. Za riječ se javio prvi zastupnik Mahir Dević, izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Prije svega, zahvalio bih se ministrici na egzaktnim odgovorima. Naravno, ja kada sam spominjao ovu asimetriju, mislio sam u kontekstu praksi koje smo mi imali ovdje u Kantonu Sarajevo, jasno mi je da na različitim nivoima vlasti postoje različite prakse. Postoji neki vremenski period, dalo bi se raspravljati o svim nivoima gdje se pokazuje koja praksa boljom, ali evo, s obzirom da se radi o djelimičnim, odnosno o Izmjenama i dopunama Zakona kojim se tretira svega nekoliko članova, prevashodno pitanje angažmana ovih savjetnika, također, pitanje ovih žalbi, odnosno neodlaganja izvršenja žalbi i što je jedna novina ovdje i nekih tehničkih stvari, valjalo bi kazati na neki način kakav je stav našeg Kluba po tom pitanju. Mi smo načelno dali saglasnost da se krene u ovu proceduru na jednom sastanku koji je organizirala ministrica pravde i uprave Kantona Sarajevo i raspravljali smo, tada je došao bio na sto jedan dokument koji je podrazumijevao daleko širi dijapazon angažmana savjetnika, pa smo to vratili u neke okvire koji su, po nama, prilično realni. Mi se samo nadamo da zaista je došlo vrijeme da se bude realne politike. Ovaj populizam u Kanton Sarajevo su direktno unijele dvije stranke, jedna koja se sada zove NiP, a nekad su bili predstavnici SDA i druga je vaša stranka čiji ste vi ministar, Naša stranka, sa onom pričom da mi oštećujemo Budžet Kantona

Sarajevo, idemo mi ukinuti savjetnike, idemo one plenumne, znate sve one je stvari koje ste vi radili u Kantonu Sarajevo, prodajući maglu građanima Kantona Sarajevo. I sada smo, nakon nekih desetak godina, čini mi se, jel došli zaista pred zid gdje se vidjelo da je potreban angažman stručnih ljudi, pa ja bih kazao u barem nekoliko ministarstava u Kantonu Sarajevo. Nadam se samo da vi kao parlamentarna većina nećete eventualno našu podršku spram ovoga Zakona sutra u praksi zloupotrebljavati. Znači nama je potpuno opravdano da se angažiraju savjetnici u Ministarstvu prostornog uređenja, u Ministarstvu privrede, pa ako hoćete i u Ministarstvu saobraćaja gdje treba da se dešavaju neki infrastrukturni projekti, ali nemojte sada da nalazimo savjetnike, ne znamo u Ministarstvu za boračka pitanja na način da ministar angažira, ne znam, neke predsjednike nekih boračkih udruženja, pa preko toga da dobija političku podršku ili da budemo imali u praksi situaciju u kojoj će, ne znam, ministrica socijale angažirati neke savjetnike u vrlo uređenom resoru socijale, gdje bi trebalo sada da se uhljebi neko i da mu se da neka vrsta plate, ali evo što kažu, to je zakonom teško propisati. Mi smo taj broj iz tog razloga smanjili na dva. Nadamo se samo da će ovo biti upotrijebljeno u funkciji boljeg rada unutar Vlade Kantona Sarajevo, a ne zloupotrijebljeno. To je prva stvar kojoj mi na neki način dajemo ovu podršku da se jedna takva izmjena zakona napravi i što se nas tiče, vi ste, čini mi se, predvidjeli javnu raspravu od 30 dana, ako sam dobro vidio, što se nas tiče, ako možete i brže to završiti, nemamo s tim problem. Evo vi što kažu ovdje ako stoji neki opći zaključak Skupštine da se ta javna rasprava skрати no dvadesetak dana, 15 dana, ako to možete riješiti, mi ćemo dati takvu vrstu podrške. Ovo pitanje ovih žalbi i ovih sad praksi i tu smo jel naravno, što kažu ono u dilemi. Na državnom nivou je, to se pokazalo kao da nije neki problem, međutim u Kantonu Sarajevo to može sigurno biti problem jer Kanton Sarajevo generira puno više radnih mjesta, puno veću mobilnost unutar sistema. Tako da, evo, razumijem i vašu argumentaciju koju ste nam iznijeli, ali evo malo još razmislite o tom modelu i modalitetu, ali očigledno će biti ili jedno ili drugo, teško je naći neku sredinu. Intencija i inicijativa da mi formiramo našu Kantonalnu agenciju za državnu službu, pa da nastavimo neku praksu formiranja nekih Kantonalnih institucija, bojim se isto tako da u praksi teško, potrebno nam je jako dugo vremena da se postignu bilo kakvi efekti tu. Ovdje bi, po meni, najbolja neka opcija bila ukoliko se ima političke volje i ukoliko se može da se odreaguje na federalnom nivou, da se ova napravi ova izmjena Zakona sa vrlo preciznim rokovima, u kome će se kazati da taj proces žalbi može trajati najduže 60 dana. Ukoliko im treba, ne znam da zaposle 50 novih uposlenika, 100 da stignu ovaj to sve da rade, to bi bio što kažu. Dobro, to je meni jasno, ali ja govorim to je kada uđemo u sudski proces, ja govorim o situaciji u kojoj imamo klasičnu žalbu nekog ko je bio na javnom pozivu i onda to traje u pojedinim općinama po godinu dana. Ode čovjek u penziju, onda godinu dana ta žalba traje na vrlo važnom referatu, na vrlo važnom radnom mjestu gdje je čovjek potreban 24 sata dnevno. Znači jedino neko rješenje je da se proba taj neki rok u kome se završava taj drugostepeni postupak, van suda, naravno, sud je sljedeći pravni lijek, čini mi se da bi to bio neki put. Ako krenemo u osnivanje ove Kantonalne agencije, imamo ovaj problem što je ministrica kazala onda da je Kantonalni nivo sada važniji od federalnog, pravimo tu dodatni problem. Vi znate da mi kao Klub nismo podržavali kantonalizaciju zakona i ono vaše propisivanje krivičnih djela na kantonalnom nivou, to su prakse koje nama što kažu jednostavno ne trebaju. I evo na kraju da ne dužim, još ovo pitanje ovog roka, činjenica da je potrebna mobilnost unutar državne službe Kantona Sarajevo, ali se ona u praksi, barem ovo koliko ja pratim, poteze koje vuče vlast, u praksi se ona zloupotrebljava u političke svrhe. U praksi se zloupotrebljava u političke svrhe, a i ovo je vjerojatno ovaj jedan od instituta koji je u praksi bi se pokušao koristiti i ja mislim da ukoliko se raspiše određeni konkurs za određeno radno mjesto, provede se procedura. Onaj koji je došao na to radno mjesto mimo ove neke zakonske odredbe u kojoj je probni rad zaista se postavlja ugovor o radu na poziciju od 6 mjeseci, ipak bi trebalo kazati da taj koji je došao na to radno mjesto mora biti minimalno godinu dana zaposlen na tom radnom mjestu, da pokaže neku vrstu svojih

sposobnosti, a ne samo da prođe probni rad kako bi se onemogućila zloupotreba, na način da u određenim ustanovama koje nisu toliko, hajde da kažem, pod lupom interesantnosti, primaju određeni državni službenici, a da ih onda političkim odlukama bukvalno saglasnošću dva čovjeka iz iste stranke na dvije različite pozicije te ljude prevodi. Znači, nemam ništa protiv mobilnosti, ali u praksi ovo dosada što vidim gdje je ko pomican odakle, u pravilu su to bila ova politička pomjeranja koja su podrazumijevala jedno klasično političko djelovanje. A razmislite, naravno, evo, naš je prijedlog da taj rok bude minimalno godinu dana, da taj čovjek koji je primljen na neko radno mjesto pokaže određenu vrstu odgovornosti i sposobnosti rada i da se malo ta vrata toj zloupotrebi takvog instituta, na neki način zatvore. U pravilu mi ne podržavamo mnogo toga što vi radite. Ovo je dokument koji mijenja nekoliko stavki, koji na neki način ima smisla da dobije podršku u nacrtu, uz, evo da kažemo pripremu i izmjene ovih nekih članova do prijedloga da malo još razmislimo, da vidimo da nam argumentirate to, pa da damo eventualno podršku ovaj na prijedlogu. Znači što se tiče evo Nacrta ovog sa jasno preciziranim stvarima možemo dati podršku. I zaista, nadam se samo da nećete kao aktualna vlast zloupotrebjavati sada ovu poziciju koju mi kao opozicija podržavamo u smislu funkcionalnosti Ministarstva privrede, prostornog uređenja, saobraćaja da se otkoče ti projekti, da se počne nešto dešavati u Kantonu ozbiljno. Znači, dajemo podršku u nadi da ovo nećete zloupotrebjavati. Ako ovo zloupotrijebite, mi ćemo sigurno vas prozvati za te stvari. Evo, dajemo podršku da se pojača, kapacitira rad ovih važnih, što kažem, mislim, sva su ministarstva važna, ali ovih teških ministarstava, da tako kažem i u nadi da ovo nećete zloupotrijebiti. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se kolegi Deviću. Za riječ se javio zastupnik Aljoša Čampara.

Aljoša Čampara (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Zahvaljujem ministrice na ponuđenim odgovorima svih zastupnika, mislim da je ovo dobro, prije svega radi same javne rasprave koja će uslijediti, i iz razloga što se radi o nacrtu zakona ja ću ovaj Nacrt zakona sigurno podržati, posebno što se radi o manjim izmjenama i dopunama samog Zakona. Slažem se s vama da bi najbolje bilo stvarno da na nivou Federacije imamo jedan sveobuhvatan zakon koji će tretirati svu ovu materiju, za sve, i kantonalne i federalne ustanove, ali evo, ono moje pitanje se odnosilo prije svega je li na situaciju koju često imamo i u kantonalnim i u federalnim institucijama, na ove rokove koji su vezani za žalbe onih kandidata koji se javljaju. Ja mogu prihvatiti vaš odgovor i mislim da je on ovaj vrlo korektan i vrlo dobar i da će puno toga zavisiti od samih rukovodioca, odnosno onih koji budu birali one kandidate koji budu konkurentni, odnosno koji budu konkurisali na javni konkurs. Iz tog razloga, smatram da je to možda dobro rješenje, evo imamo ga i na državnom nivou i posebno ako je praksa pokazala da nećemo imati tih nekih situacija, da se poništavaju rješenja, kao što ste rekli, zavisice i od samog rukovodioca koji će morati dobro razmotriti koga bira na tu poziciju, mislim da ćemo možda ubrzati i sam ovaj proces. Naravno da trebamo svi pledirati da se donesu izmjene i dopune i da se napravi jedan sveobuhvatan zakon na nivou Federacije koji će tretirati i ove stvari. Druga stvar, s vama se u potpunosti slažem vezano za ugovore o djelu kao institut jedan koji ne treba ukidati, jer ugovori o djelu se upravo daju za privremene i povremene poslove, odnosno one poslove koji nisu sistematizovani u bilo kom organu uprave. Ali evo, da budemo poštene i onako do kraja otvoreni, mislim da se taj institut na neki način do sada koristio i upravo su vjerojatno ljudi u nemogućnosti da imaju svoje savjetnike, vjerojatno nekada dolazili u situaciju da angažuju ljude koji će im pomoći u smislu savjetnika i na taj način bi se to moglo otkloniti na ovaj način što uvodimo je li i u sama ministarstva, i u općini, i kod načelnika i gradonačelnika novi institut savjetnika. I smatram možda, kada bi se napravila jedna sveobuhvatna financijska analiza, da

će troškovi manji biti za ove savjetnike, nego možda čak i za angažovanje ljudi po ugovoru o djelu, ali isto tako smatram da taj institut treba ostati upravo za one eventualne neke posebne, privremene i povremene poslove ili neke ekspertize, kao što ste vi naveli u vašim odgovorima. U svakom slučaju podržavam ovaj Nacrt zakona i evo, u toku javne rasprave sigurno će doći do nekih možda još poboljšanja ili boljih rješenja i nadam se iskreno, da ćemo veoma brzo imati i sam Zakon u prijedlogu i da ćemo konačno ovo usvojiti u Skupštini Kantona Sarajevo. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Čampari. Za riječ se javila zastupnica Marijela Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Ovaj zakon tretira radno pravni status državnih službenika i ovim zakonom evo, pokušali su se urediti neke situacije, okolnosti, međutim, po mom mišljenju na jedan vrlo način koji apsolutno nije ispravan i način koji je vrlo, vrlo diskriminatoran. Ovo se posebno odnosi na dio koji se tiče okolnosti u kojima žalbeni postupak u potpunosti nema pravnu snagu u dijelu koji se tiče situacije kada, recimo se poslodavac odluči da državnom službeniku uruči rješenje o otkazu o radu i u tom slučaju, dakle, žalbeni postupak uopće nije uključen. I šta će se desiti ukoliko u žalbenom postupku osoba kojoj je uručeno rješenje o otkazu putem sudskog postupka dobije rješenje da se može vratiti na svoj posao? Znači, mi smo ovakvim ponuđenim zakonskim rješenjima otvorili ogroman prostor za sudske procese. A u isto vrijeme ovakve okolnosti i ovakva pravna rješenja su apsolutno protivna svim radničkim i ljudskim pravima i dostojanstvu radnika na svom radnom mjestu. I s tim u vezi smatram da se član 17. kojim se mijenja članom 53. Stav 3) apsolutno treba ili brisati ili ponuditi neko apsolutno drugo rješenje. Iste okolnosti se dešavaju prilikom zapošljavanja državnih službenika. Dakle, i u ovom kontekstu žalbeni postupak uopće nema pravnu snagu. Kolega Čampara je dao jedan primjer na način šta će se desiti ukoliko osoba koja je primljena na radno mjesto, a druga osoba koja se žalila za to isto radno mjesto u sudskom postupku dobije ili Odbor za žalbu donese rješenje drugačije. Dakle, ta osoba koju smo primili na posao ponovno treba da dobije ili otkaz ili više neće biti na tom radnom mjestu. I tako idemo, pravimo jednu nelogičnu inverziju dešavanja koja će ponovo, kažem, otvoriti razne sudske postupke. Uvažena ministrica je dala jedan određen odgovor na moje pitanje koja se definiše po ovom komentaru, to je u stvari član 10, koji dodaje novi stav 6), koji kaže: "Žalba iz stava 5) ovog člana ima karakter zaključka u upravnom postupku i ne zaustavlja daljnji izborni proces i postavljenje". Jer po meni to jeste nejasno zato što žalba ne može postati zaključak i ne znam s čim u vezi je uvažena ministrica ponudila odgovor na ovo pitanje. Dakle, način zapošljavanja i kada Agencija donosi obavještenje o okolnostima kada se vrši zapošljavanje osoba, dakle, to je jedan postupak koji je apsolutno definisan sa zakonima i sve ovo što sam do sada navela je suprotno sa svim važećim zakonima koji su trenutno na snazi. S tim u vezi, uopšte se ne slažem sa ovakvim zakonskim rješenjima, dakle ona se tiču okolnosti prilikom zapošljavanja i prilikom uručivanja otkaza o radu. A isto tako okolnosti koje se tiču davanja neplaćenog odsustva, što je kolegica Mersiha također komentarisala, odnosno uputila svoje pitanje je isto tako potpuno pravno neusuglašeno i diskriminatorno jer vi prilikom uručivanja, odnosno ukoliko dajete rješenje za neplaćeno odsustvo u tom slučaju vi ne trošite budžetski novac i s tim u vezi ne znam na osnovu koje metode ćete se odlučiti koje je od dvoje članova porodice neće moći dobiti neplaćeno odsustvo. U dijelu koji se odnosi na imenovanje savjetnika u ovom Zakonu mi smo apsolutno podržali ova pitanja i imenovanje savjetnika, međutim ne slažem se sa okolnostima koje se tiču u odnosu na broj savjetnika po resornim ministarstvima, o tome je govorio i kolega Dević, jer smatram da određena ministarstva samom prirodom posla i samom

strukturu organiziranja službe već imaju dovoljno sistematizovanih radnih mjesta koje mogu biti potpora ministrima u svojim resorima, ali zacijelo da postoje resorna ministarstva koja trebaju imati određenu podršku. I ne slažem se da to trebaju biti dva savjetnika, smatram da to treba biti jedan savjetnik, a u istom kontekstu smatram da se za premijera, gradonačelnika i za načelnike treba povećati broj savjetnika. Tako da se s tim u vezi može napraviti određena inverzija u broju ponuđenih savjetnika kao nosioca funkcije. Evo, s tim u vezi ovo će vjerojatno biti završnica moje prve diskusije gdje kažem gdje sam jako razočarana ponuđenim Zakonom koji je, kao što sam rekla u ovom dijelu, diskriminatoran. Zakoni se donose da bi poboljšali procese rada, da bi stvorili bolje uslove za rad, da bi našim radnicima stvorili bolje pravne sigurnosti, ali na ovakav način dovodimo ih u apsolutnu pravnu nesigurnost, a u isto vrijeme vršimo atak na Budžet Kantona Sarajevo. Hvala lijepa.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala. Pozdravljam sve prisutne i naše drage građanke i građane. Zahvaljujem se ministrici na uvodnim izlaganjima i na intenciji da se poboljša rad i kroz ovaj Nacrt u ovom segmentu. Ovaj današnji Nacrt ću podržati isključivo zato da bismo dali prostora javnoj raspravi i svemu onog što se dodatno treba srediti, ali nisam spremna podržati Prijedlog ovog Zakona ukoliko se ne izmijeni član 53. Stav 3) gdje je navedeno da žalba ne odlaže izvršenje rješenja o razrješenju. Smatram da ovako kako je navedeno, da predstavlja zaista povredu prava na pravni lijek radnika i radnica. Meni je zaista jasno da u državnoj službi postoji sigurno ljudi koji ne rade svoj posao onako kako se to od njih očekuje, pa smatram da se trebaju napraviti neki dodatni alat za ocjenjivanje njihovog rada, ali da ne možemo zbog par nekih ljudi donositi ovako krupne, donositi ovakve zakone koji mogu imati možda dalekosežne posljedice, jer nisu uvijek ni oni koji su direktori i rukovodioci tu najbolji od svih radnika. Tako da vas molim da još jednom, evo, uzmete u obzir, da ne ponavljam sve što su kolege rekle, da ovaj član izmijenimo, osobito zbog toga što je rad namještenika definisan zakonima u oblasti Federacije, i onda bismo mi sam rad državnih službenika, odnosno njihov radno-pravni status, mogli dovesti u diskriminatoran položaj u odnosu na namještenike. Također, molim ministricu da ovaj član 15., dio koji je kolegica Mersiha navela, da dodatno razradite jer radnik radi za sebe, nema veze što je u možda nekom ovaj rodbinskom odnosu sa nekim drugim radnikom, zarađuje svoju platu, radi za državu, tako da molim vas da evo i taj dio se dodatno unaprijedi. Hvala vam puno.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Prije svega, htio bih se zahvaliti i ministrici na iscrpnim odgovorima i na intenciji za donošenje ovih izmjena i dopuna Zakona o državnoj službi. Ja ću se osvrnuti na par stvari koje smatram da su bitne ovim izmjenama. Prije svega pozdravio bi uvrštavanje radnog mjesta interni revizor u ove dopune zakona. Interni revizor kao takav, odnosno glavni interni revizor u Kantonu Sarajevo, u postojećem Zakonu kao takav nije bio prepoznat i ja apsolutno pozdravljam da se ovo radno mjesto kroz ove dopune i izmjene Zakona unese u ovaj Zakon, jer to je jedna od vrlo važnih, u biti radnih mjesta u Kantonu Sarajevo. Glavni interni revizor je u biti netko ko i sada u biti radi i provodi internu reviziju svim institucijama u Kantonu Sarajevo, a ovim, ovom dopunom u ovom Zakonu sigurno dodatno daje na važnosti tom glavnom internom revizoru i dodatno mu se daje kroz opis posla i

moгуćnost da on adekvatno radi svoj posao. Ja ću se nadovezati i na ove članove, a koje su i prethodni zastupnici svojim izlaganjima problematizirali, a odnosi se na ove prevashodno postupke u Odborima za žalbe, odnosno žalbe namještenika. A isto tako smatram da se mi sad nalazimo u nekom, tako reći, vakuumu, gdje imamo s jedne strane problem da se te žalbe predugo, odnosno predugo rješavaju u toj federalnoj Agenciji za državnu službu i Odboru za žalbe. Evo, ja mogu, konkretno da tako kažem, reći iz nekog svog iskustva, kao neko ko je radio i bio ministar u prethodnom mandatu, da je jako teško i popunjavati čitavu, i ministarstva i državna služba kada imate Odbor za državnu službu koji jako sporo rješava te sve zahtjeve po žalbama. U ovom trenutku. Ja sad ne znam, imamo li nekih mogućnosti, jel to isto tako zakon na federalnom nivou, trenutno vam se dešava da, na primjer, u ministarstvima, nakon što jedan službenik, odnosno državni službenik, ode u penziju vi tek tad, nakon što on ode, možete raspisati konkurs za popunu njegovog radnog mjesta. Znači prvi dan kada on ode u penziju, vi raspisujete konkurs, a već vam je u biti taj dan već to radno mjesto prazno. Dok Agencija za državnu službu provede taj konkurs, dok prođe, ako bude, naravno, žalbi, dok prođu i žalbe, taj postupak zna u realnom vremenu trajati godinu i pol dana, a vi u tom momentu imate godinu i pol dana nepopunjeno radno mjesto i u nekim ministarstvima zna to jako često biti vrlo važna radna mjesta i vrlo specifična radna mjesta koja ne možete tek tako nekog drugog državnog službenika, da tako kažem, zamoliti da popuni to radno mjesto, isto tako, taj isti državni službenik može reći da godinu i pol dana ne može obavljati dodatno funkciju i raditi na tom dodatnom radnom mjestu, jer sam obim posla tih radnih mjesta zna biti vrlo opsežan i vrlo obiman, tako da jako je teško naći zamjenu u okviru postojećih struktura u ministarstvima, da neko godinu i pol dana mijenja neko specifično i određeno radno mjesto i to je objektivan problem kojim se susrećemo svakodnevno u svim institucijama u Kantonu Sarajevo. Ja shvatam vašu intenciju da vi na ovaj način pokušavate premostiti i ove probleme, da ti postupci ne trebaju, da ti postupci ne traju dugo i da ta radna mjesta ne budu predugo upražnjeni. Ali isto tako nisam baš siguran da li na ovaj način adekvatno, baš iz ovog razloga što su i prethodne kolegice i kolege spominjale, da li na ovaj način nećemo stvoriti dodatnu pravnu nesigurnost i da nećemo stvoriti, da tako kažem, neki jaz, da u nekom momentu, neki nakon dešavanja na Odboru za žalbe svih tih predmeta se neće desiti situacija da neko bude vraćen na radno mjesto, a da neko već drugi radi na tom radnom mjestu i kako ćemo u tom slučaju rješavati taj problem. Ja isto tako razumijem vaš odgovor kad ste rekli da to itekako treba, da je to itekako i do rukovodioca koji itekako moraju voditi računa kako biraju radnike, odnosno zaposlenike na određena radna mjesta. Ali isto tako smo svjedoci da su, odnosno Odbor za žalbe, pa čak i sud u nekom daljnjem postupku može odlučiti suprotno, bez obzira šta vi navedete kao razlog, da tako kažem, ili otkaza ili prijem na radno mjesto određenih kandidata. Tako da smatram da ove članove treba još dodatno razmotriti, dodatno razmisliti da li u prijedlog ići zaista s ovim. Ja sam namjenski postavio i pitanje šta znači nama osnivanje Kantonalne agencije za državnu službu i Kantonalnog odbora za žalbe, čisto radi javnosti da čuje, jel to bila jedna dodatna ustanova u Kantonu Sarajevo, dodatna ustanova koja bi imala i svog direktora i sve službenike koji bi tu radili, koje bi sigurno onaj dodatno opteretili Budžet Kantona Sarajevo, a opet isto tako s druge strane, kao što ste i vi rekli, nismo sigurni da li bi ta agencija isto tako efikasno radila i efikasno rješavala te žalbe na način kako mi u biti na kraju krajeva, želimo. Tako da, smatram, postoji ta opcija, ali isto tako se slažem da bi to u ovom trenutku trajalo jako dugo da bi se to sve osnovalo sa upitnim rezultatima koja bi ta agencija, odnosno taj Odbor za žalbe donio i sigurno je, kao što ste i vi rekli, možda bolje rješenje da se napravi na federalnom nivou napravi neki jedinstveni Zakon o državnoj službi koje bi mi svi pratili, a ne sad za svaki Kanton osniva svoje zasebne agencije. Ja ne znam da li postoji mogućnost da na federalnom nivou, ako već nemamo mogućnost da utječemo na te procese koje ti odbori za žalbe, da li imamo mogućnost da kroz neka zakonska rješenja na federalnom nivou zahtijevamo, ja mislim da je to i kolega Dević u svom izlaganju rekao, da zahtijevamo

od njih da se postave jasni rokovi, u kojim rokovima se mora taj Odbor za žalbe očitovati i da se u tom kontekstu na taj način djeluje, da im se postavi neki rok od 30, 60 ili nebitno koliko dana koji mi možemo, na kraju krajeva, dogovoriti, da, oni se stvarno moraju očitovati u tom roku, jer svaka donošenje nekih rješenja godinu dana nakon neke žalbe mislim da to u biti apsolutno nema smisla, pa čak i onaj koji se žalio na neki postupak u tih godinu dana, možda već pronašao i drugi posao i ako je Agencija riješi u njegovom konkretnom slučaju neki njegov zahtjev, moguće da čovjek već negdje otišao i to se jako često dešavalo i u praksi da, onaj koji se žalio i u međuvremenu je pronašao drugi posao, pa poslije kada je Agencija, odnosno odbor za žalbe, presudio u njegovu korist, on se zahvalio i rekao ljudi, ja sam pronašao drugi posao, mene to više ne zanima, a mi smo godinu dana bili zarobljeni, odnosno nismo mogli popuniti to radno mjesto zbog te žalbe koja je bila aktivna. Vezano za savjetnike, ja isto tako razumijem izlaganje kolegica i kolega koji su prije mene diskutovali da neka određena ministarstva imaju možda i specifične, da tako kažem, oblasti u kojima sigurno trebali uposliti savjetnike. Evo, u ovom konkretnom slučaju se, da tako kažem, spominjalo i Ministarstvo financija u Kantonu Sarajevo pa evo ja, moram se na to očitovati jer nekako imam osjećaj da se u mnogo, u čestim slučajevima totalno nipodištava rad Ministarstva financija i da tamo u biti ne treba biti neki dodatni savjetnika. Ja sam bio ministar i nisam imao savjetnike, nisam imao ugovore o djelu, ali itekako smatram eto tu instituciju, jednu od onih institucija gdje bi, po meni, trebalo biti neki konkretni savjetnici jer ipak je to institucija preko koje prođe milijardu i po maraka godišnje i gdje bi sigurno neki savjetnici, specifični savjetnici, donijeli neku dodatnu, odnosno vrijednost. I jednostavno, kada ste vi ministar i koji potpisujete svaki dan neke akte, a koji se tiču ozbiljnih novaca, onda sigurno postoji mogućnost da negdje i pogriješite, a svaki taj vaš potpis u biti može biti neka potencijalna, krivična prijava. I kada bi imali nekog savjetnika koji bi neke stvari i sa pravnog i sa ekonomskog aspekta možda malo prije prekontrolisao i dao vam neke natuknice sigurno bi to ministarstvo, sigurno da tako kažem, efikasnije radilo. Ja isto tako moram reći, znači da je u ovom trenutku Ministarstvo financija sigurno jedno od najboljih ministarstava u Kantonu Sarajevo. Ima ozbiljne državne službenike i pomoćnike, ali isto tako ima ozbiljan da tako kažem, obim posla i gdje ti svi državni službenici, pomoćnici, zbog svog obima posla koje obavljaju nekad ne mogu da adekvatno, odnosno ažurno pomognu ministru u njegovom obavljanju zadataka, gdje bi ti u biti neki savjetnici koje bi dodatno iščekirali neke stvari, dodatno pomogli da sve ono što prolazi kroz ministarstva bude, da tako kažem, i zakonito i efikasno, i, na kraju krajeva, da se pronađu, da savjetuju, da se pronađu adekvatna i što bolja rješenja. Isto tako, ti neki savjetnici bi sigurno trebali pomoći i ministrima u kreiranju nekih novih zakonskih rješenja i gdje bi bili sigurno stručni iz svojih oblasti, odnosno i svih ministarstava koji se tiču ti neki obim njihovog djelovanja i gdje bi sigurno mogli davati neka inovativna i neka drugačija zakonska rješenja i predlagati ministrima kako da određene situacije i određene probleme na neki način riješe, ne u kontekstu da ministar ne zna obavljati svoj posao, ministri itekako trebaju da budu stručni, da znaju raditi svoj posao, ali im nekad trebaju operativna i tehnička pomoć da one stvari i one zamisli koje oni imaju na adekvatan način riješene. Daljem, htio bih se osvrnuti i na član 7, odnosno dopunu člana 31, odnosno o preuzimanju državnih službenika gdje je ovdje propisano da se najmanje 6 mjeseci mora raditi u, da tako kažem u tom organu, odnosno toj instituciji u kojoj ste prije ili prije nego što tražite ili donesete zahtjev da se premjestite u neku drugu državnu instituciju. Ja se slažem sa kolegom Devićem da je možda 6 mjeseci prekratak rok jer smo imali u praksi jako često slučajeve da vrlo brzo službenici koji su zaposleni u jednu instituciju vrlo brzo traže premještaja u neku drugu, neko iz nekih objektivnih razloga, neko iz nekih svojih subjektivnih razloga i smatram da bi ovaj rok trebao da bude barem godinu dana, ako ne i duži, da ne bi došli u situaciju kakvu smo imali u prethodnim, da tako kažem, prethodnim godinama, kada se jako i velika i česta bila fluktuacija zaposlenika, koji nisu, da tako kažem, radili ni par mjeseci u određenim ustanovama i smatram da to isto tako donosi neku nesigurnost u radu tih ustanova, jer kada

jako često se fluktuiraju državni službenici koji bi trebali obavljati, onda imate, da tako kažem, uvijek treba neko dodatno vrijeme da neki novi službenici koji dođu na neko radno mjesto se i obuču i da nauče raditi taj posao i uvijek ta neka obuka, da tako kažem, stvara neki zastoje u radu, odnosno nešto što bi se moglo raditi brže, na neki način se radi sporije i smatram da službenici i zaposlenici sigurno moraju provesti neki duži period na određenom radnom mjestu od tih 6 mjeseci da bi uopće mogli tražiti i donijeti zahtjev da se prebace na neko drugo radno mjesto. Naravno, nisam ni za to da se ograničava fluktuacija kadra jer ljudi imaju želju za napredovanjem i sigurno treba omogućiti da zaposlenici, državni službenici koji imaju malo veće ambicije, imaju mogućnost da prijeđu na neka druga radna mjesta u nekim drugim kantonalnim institucijama, na neka, da tako kažem, odgovornija radna mjesta, ali isto tako, po meni ne treba biti prekratak rok u kojima se te fluktuacije dešavaju. U svakom slučaju, ja bih pozdravio donošenje i usaglašavanje ovih izmjena i dopuna Zakona o državnoj službi. S tim da, eto, još jednom podcrtavam volio bih da Ministarstvo i ministrica još jednom obrate pažnju na ove članove koji se tiču da tako kažem ovih žalbi, odnosno Odbora za žalbe, i da u biti mislim da ovo možda nije najbolje rješenje i da se treba stvarno razmisliti o tome da ako ništa ostane na ovom kako je sada bilo, a da se pokuša urgirati prema federalnim vlastima, da se pokuša u članovima, odnosno Zakona o državnoj službi na federalnom nivou, da tako kažem, stave rokovi u kojima taj Odbor za žalbe treba da donese svoju odluku, kakvu god odluku, ali da se donese u nekom normalnom roku, kako bi onda ti svi postupci bili efikasniji, kako bi ova i zapošljavanja, a i da tako kažem, nekad i slučajevi otkaza brzo dođu do svog nekog rješenja. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Želim izraziti zadovoljstvo i odgovorom ministricu na moje pitanje, smatram da adekvatno opservacija primjedbe koje je iznio predmetni Sindikat će u mnogome doprinijeti da se izbjegne jedna ozbiljna diskriminacija. Nešto što želim istaći, a što je vezano za zloupotrebe koje su se dešavale i ujedno ću se nadovezati na diskusiju kolege Čičića, to je ovaj rok od 6 mjeseci. Slažem se s ministricom da je onda svaki drugi rok proizvoljan i o njemu bismo se zaista morali usuglasiti da utvrdimo da li je to godina dana i možda godina dana. Možda ta neka prva ocjena državnog službenika bi bila relevantnija da se vidi da li znači ne samo upis tih 6 mjeseci upisu državnu službu. Ali evo, to je nešto o čemu trebamo, ponavljam, opet nekako postići konsenzus, da ne ostavimo dojam da je to neki rok koji je proizvoljno odabran. Ali ono što pohvaljujem je uopće intencija da se doskoči ovoj zloupotrebi zato što smo mi imali slučaj da je Grad, da je općina Trnovo raspisala konkurs da popuni određena mjesta, popunila ih i tek što su ljudi prošli konkursnu proceduru i dobili svoje zaposlenje, znači odmah naredni dan su tražili premještanje i taj premještanje je odobren u Gradsku upravu i, naravno, to je dobilo i svoj sudski epilog. I upravo takvim zloupotrebama će na ovaj način ovim zakonskim rješenjem se stati u kraj. Dalje, što želim istaći vezano za angažovanje savjetnika, ne bih se složilo da je to bila populistička mjera kada je donesen Zakon kojim su savjetnici ukinuti. Napominjem, u tom trenutku po meni je to zaista bilo jedino moguće rješenje zato što su stvorene tolike paralelne strukture u svim ministarstvima da, uz činjenicu da ste tad imali mogućnost da ostvariti bijeli hljeb, to su bili neviđeni troškovi, a da sad povučemo paralelu sa efikasnošću tadašnjih struktura, odnosno ministarstava i sadašnjih, ja zaista nisam sigurna da bismo vidjeli neki efekat u smislu boljeg, produktivnijeg rada tih ministarstava. Ono što je bio dobar efekat nakon izmjene ta dva zakona bilo je da se to nekako spustilo i na preduzeća iako je zakon, Zakon o državnoj službi, naravno, nije obavezivao, nekako se ta

analogija spustila i na preduzeća, a vjerujte, bilo je situacija u preduzećima gdje je svaki prethodni direktor bivao savjetnik onom koji dolazi poslije njega, jer, znate, i ovaj koji dođe poslije kontu otići će i on nekad, pa je možda će doći na vlast oni koji čiji kadar je bio ovaj koji je smijenjen i onda je to bila neka fina praksa ne diranja i tako da se grubo izrazim slaganja savjetnika u vidu bivših direktora u upravama i to je nešto što je bio indirektan efekat. Međutim, naravno, svaki zakon pokaže sa odmakom vremena, koliko je on efikasan, koliko je tako da se izrazim, ubo ono što mu je u tom trenutku bila srž, što je bila poenta predlagača, pa tako je i ovaj zakon pokazao kroz rad ministarstava da zaista negdje ima potrebe. E sad vagati da li jednom ministru treba jedan ili dva, ja se zaista u to ne bi upuštala. Slažem se tu s ministricom, dozvoljeno je dva i, naravno, ostavljeno je na volju rukovodiocu koliko će savjetnika angažovati, ali ono s čim se ne bih složila je zaista da nema procesa ni u jednom ministarstvu. Ja bih voljela da mi neko pokaže taj primjer koji je stao ili je zakočen zbog toga što nema savjetnika. Imate apsolutno u back upu u osnovi cijelu aparaturu državnih službenika koji rade i koji rade i nose poslove, imate sekretara, imate pomoćnika ministra, odnosno pomoćnike ministra, imate na kraju ispod njih šefove odjeljenja. E, ne može me niko ubijediti da pored čitave ove garniture državnih službenika, čija je obaveza da rade te poslove, da će sve biti zakočeno jer nema nekog savjetnika, ali hoće biti potpomognut rad ministra i u tome se slažem i zato ću i dati podršku ovom Zakonu, zato što se na neki način, a to je ovaj vremenski protok pokazao, ministri su na neki način gurnuti u tu neku sivu zonu, gdje im je zaista u slučajevima kada im treba negdje savjetnik su se dovijali na način da su ugovorima o djelu angažovali određene ljude, što opet može biti OK neko vrijeme, ali ne mimo onoga koliko je zakonski dozvoljeno da angažujete nekoga na ugovor o djelu. I ono s čim želim završiti jeste da i ovaj će Zakon, naravno, kada prođe javnu raspravu, možda doživjeti neke svoje izmjene i bolja rješenja, evo, već smo na tragu ovdje na osnovu i današnjih nekih rasprava kolega i zaista želim opet podstaknuti ono što je esencija uspjeha jeste kapacitiranje državne službe, jeste ohrabivanje i davanje boljih mogućnosti državnim službenicima zato što i zbog plaća oni lagano odlaze u privatni sektor, javni sektor gubi tu na kvaliteti kadrova koji na kraju trebaju da iznesu najbolja rješenja za građane Kantona Sarajevo. I na narednom Zakonu mi ćemo pokazati da smo opredijeljeni za unapređenje statusa državnih službenika. Ali ponavljam, sa protokom vremena pokazalo se da je potrebno da se ministrima osiguraju savjetnici i u tom pogledu ću dati svoju podršku na ovaj Nacrt. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Marjanović.

Damir Marjanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajuća. Pozdravljam sve kolegice i kolege, kao i građani Kantona Sarajevo koji prate ovu diskusiju. Pa bit ću dosta kratak, sviđam se jako diskusija kolegice Mersihe i mislim da je udarila u srž, a ona neće meni zamjeriti što ću ja biti malo brutalniji i reći ću ovako; da ne postoji nikada toliko dobro napisan zakon koji ne možete izmanipulirati i to će vrlo jednostavno biti, moramo i shvatiti da i ovaj Zakon će ovisiti o moralu, kredibilitetu, a ako smijem reći o malo u slengu, nijetu onoga ko bude obavljao funkciju ministra. Ja ću se dotaći ovdje vezano za pozicije savjetnika, a ostalo ćemo mi kroz naše amandmane koje ćemo svakako uložiti na ovaj nacrt. Govorim i iz osobnoga iskustva, evo i kolega Bandić je to spomenuo, u tome periodu kada smo mi obnašali te funkcije u izvršnoj vlasti, uistinu su trebali ljudi koji su vam trebali biti potpora i pomoć. Ja to tako sada posmatram, međutim, pozicija savjetnika je onaj koji vas savjetuje, pozicija savjetnika znači za odgovornoga menadžera, ministar je menadžer jednoga ministarstva, trebalo bi da bude da uzima pametnije, bolje, iskusnije od sebe. E sad, gledajte, bit će itekako teško, kolega Zahiragić, kako neće biti teško,

bit će itekako teško iz dva ili tri razloga. Prvi razlog je zato što volio bih i bio bih sretan da svaki ministar koji dođe na tu poziciju to posmatra na taj način menadžerski, a ne uhljeblijački, a drugi problem je vrlo konkretan problem. Ja znam da će se mnogi sad u Kantonu Sarajevo, možda i neću složiti sa mnom. Koliko smo mi izračunali, plata savjetnika bi trebalo da bude nekih 2.400, 2.500 maraka, što je dosta velika i visoka plata za prosječnog građana Kantona Sarajevo, ali nisam siguran da li za tu platu možete, između ostaloga, doveste dobrog savjetnika, i to ako ćete ga zapošljavati na stalni radni odnos. Znam da je predviđeno i na dva sata, na tri sata i četiri sata, ali ako ćemo objektivno gledano, evo zamislite na puno radno vrijeme, da li možda jedna od modifikacija zakona će ići u onome pravcu da razmislimo da li te savjetnike možemo angažovati i pronaći načina da ih angažujemo izvan onoga što je puno radno vrijeme, ja znam da postoji problem zakonodavstva na federalnom nivou. Mi smo jedna od rijetkih država koja vam ne dozvoljava da radite više od 100 %, što je zanimljivo. U mnogim državama to sugeriraju, daju vam mogućnosti, tako da i ovdje u Federaciji BiH, kako kažu, kako tumače, mada po meni pomalo i neprecizno, ne možete da radite više od 100 %. I sad zamislite, hoćete da pokrenete reformu, evo hoćete da ojačate reformu obrazovanja, pronađete čovjeka, recimo, iz Beča ili nekoga drugoga sticajem okolnosti bosansko-hercegovačkih državljanin. Imamo puno mladih, puno iskusnih ljudi i kažete mu dođite nam da me savjetujete, jako je bitno, to je državni projekat, to moramo uraditi. I čovjek kaže OK, nema nikakvih problema, onda kolika je plata, to je normalno pitanje, kažete mu 1.200, EUR, onda ćemo se svesti na to, bojim se, ako tu ne budemo malo razmišljali, onda ćemo se svesti na to da će ipak, savjetnici biti asistenti, a ne savjetnici i to je velika razlika. Ne kažem da ministrima ne trebaju asistenti. I druga stvar, nemojte da se zanosimo, evo dajte da budemo brutalno iskreni. Savjetnici su političke figure, ne nužno stranački političke, nego političke, političke. Ministar, tako je, ministar koji dolazi da realizira neku politiku, ako normalno, recimo, obrazovnu politiku, ekonomsku politiku, zovite kako god hoćete, koji god sektor, za sobom treba da dovede savjetnike koji će biti političke figure. I samo da ne uletimo u jednu drugu zamku koja se dešavala na državnome nivou, bilo bi jako zanimljivo napraviti retrospektivu savjetnika na državnom nivou od 2000 do 2015. pa da vidite da su savjetnici maltene automatski nakon završetka svojih savjetničkih mandata bili angažovani, zaposleni u tim državnim institucijama. A nisam siguran da su baš sve to savjetovali. Kao što rekoh nazad, jako mi se svidjela. Je, to je zanimljiva priča, ali ista je stvar, ne sačekajte, kolega Deviću, to je bilo tako i gore. Međutim, koliko znam, u pojedinim ministarstvima državnim, dođe vam netko kao savjetnik i onda se vrlo brzo promijeni sistematizacija i taj savjetnik zauzme poziciju. To, to je tako. Znači, kažem još jednom, ne postoji ništa toliko dobro i toliko perfektno napisano da vi ne možete da ga izmislite i da ne možete, između ostaloga, da pronađete način. I opet će sve ovisiti o kredibilitetu. I opet ću se vratiti na onu meni dragu riječ, nijetu onoga ko je ministar. E tu treba pronaći mehanizam odgovornosti, mehanizam analize. Vidio sam, čini mi se, možda sam u krivu, kolege su mi isto sugerirale, ministrice, da ste vi propisali određene uvjete za savjetnike, da ne mogu biti ispod nivoa pomoćnika ministra, to je meni sasvim OK., međutim, kažem vam još jednom, morat ćemo pronaći, ako ćemo naći neka ograničenja, ako hoćemo uistinu dobre savjetnike, možda ponekada nije loše pored štapa staviti mrkvu, jer bojim se da u datome momentu samo ne dođemo u koncept da ministri povedu po dvoje ljude sa sobom i postave ih kao savjetnike. I još jedna stvar koja će biti jako teška, iz iskustva govorim, jeste ovlasti savjetnika unutar ministarstva. To će biti jako zanimljivo, jako definirano šta će savjetnici moći, na šta će se fokusirati, da li će njihove ovlasti biti iznad onih ovlasti koje imaju, recimo, pomoćnici ministara ili. Znam, e, pa sad dolazimo do toga koga će savjetovati, da li će savjetovati, da li savjetnik ministra ili savjetnik ministarstva i to su jako zanimljive stvari. Itekako razumijem ja to, ali savjetnik sad, sad već dolazimo do toga, sad već dolazimo do toga da li onda sa savjetnicima dobivamo nešto što je jako efikasno? Vraćam se nazad, da, u potpunosti se slažem da bi odgovoran ministar trebao da ima odgovorne savjetnike, ali između

ostaloga i kvalitetne savjetnike. E taj model u nacrtu prepoznajem nešto što sugeriram. Mi ćemo kroz naše amandmane dati određene baš sugestije vezano za savjetnike, vezano, a za njihovo plaćanje za analizu onoga što su radili, b) između ostaloga i za kontrolu ministra kroz onoga što su njihovi savjetnici radili. Hvala velika.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Diskutovat ću u ime Kluba s obzirom da kolega Dević nije iskoristio to pravo kao šef kluba. Vratio bih se par godina unazad, na dan kada su savjetnici Skupštine Kantona Sarajevo ukinuti. Tada je, čini mi se gospodin Konaković kao premijer podržan i parlamentarnom većinom, ali i strankama koje tada nisu bili u parlamentarnoj većini, poput gospodina Predraga Kojića itd ukinuo savjetnike u Kantonu Sarajevo. Izmjenom zakona ukinuti su savjetnici u Kantonu Sarajevo pod obrazloženjem da ovo što je kolega Marjanović iskazao opravdane strahove, da je to praksa u Kantonu Sarajevo i da na takav način će se 1 000 000 godišnje para građana Kantona Sarajevo uštedjeti na ukidanju savjetnika. Od tog dana do danas prošlo je nekih sedam, osam godina i politika koju ponovo vodi isti čovjek je shvatila da je tada napravila grešku. I tako u svim oblastima. Dakle, ovo je svojevrsno priznanje gospodina Konakovića da je pogriješio kada je uradio izmjene Zakona koji su ukinuli savjetnike. I tako se dešava od Grasa do Doma zdravlja. U svim oblastima su katastrofalne odluke dovele do toga da danas imamo raspad sistema u svim resorima u Kantonu Sarajevo. Nažalost, zbog toga niko nije, a vjerovatno neće ni odgovarati, ali barem ga treba pozvati na političku odgovornost. Kada smo kod savjetnika, kolega Marjanović kaže da je do ministara i da se on nada da će savjetnici biti pametniji od ministara i da bi trebali biti jer ih trebaju savjetovati. Ja mislim da to neće biti teško postići, čast izuzecima i pojedinim ministrima, na primjer, naša ministrica Softić, ona kao profesorica na Pravnom fakultetu, sigurno ne treba puno nekih savjetnika iz oblasti pravnih nauka, međutim ministar Adnan Šteta koju je završio ugostiteljsku djelatnost nas Sokocu i vodi Ministarstvo saobraćaja, sigurno mu ne bi loše bilo da ima par inženjera savjetnika, jednog ili dva. Ministar Bošnjak, recimo, koji je završio političke nauke, a vodi Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, zaštite okoliša, urbanizma, zasigurno, bi mu dobro došao neki savjetnik arhitekta ili građevinski inženjeri ili mašinski inženjer. Bilo bi idealno da su ti ljudi koji će biti savjetnici bili ministri, a da su ovi ministri eventualno bili savjetnici za politička pitanja, ali šta je, tu je. To je jedan od razloga zbog kojih Klub SDA smatra da ovo rješenje nije problematično ni podržati. Ali da naglasimo koliko to iznosi novaca u Kantonu Sarajevo. 46 savjetnika će sa ovim Zakonom uvesti; 12 ministara po 2 savjetnika - 24, premijer 2 - 26, 9 načelnika, 1 gradonačelnik svi će imati po 2, to je 46 savjetnika. Kolega Marjanović kaže da je izračunao da otprilike to bio neki iznos od 2.500 konvertibilnih maraka neto, $46 \times 2,5$, hiljade je negdje 115 000 konvertibilnih maraka. Ako to pomnožite s 12, dođete na možda 1.380.000 konvertibilnih maraka neto. Ako na to dodate 70 % doprinosa, otprilike dođete na iznos preko 2 000 000. Ako dodate topli obrok, prijevoz i druge troškove vezane za rad i u vezi sa radom dođete do iznosa od cirka 2,5 milijuna konvertibilnih maraka na godišnjem nivou za ovaj jedan član koji se mijenja. Da li će tih 2,5 milijuna maraka biti isplativo, opet ovisi od kvaliteta savjetnika. I, kako kaže kolega Marjanović, nijeta, ali sluteći prema dosadašnjim kadrovskim rješenjima koje ova Vlada postavljala, bojim se kolega Marjanoviću da ćemo vidjeti neke savjetnike koji su završili Sokolački univerzitet, Kiseljački univerzitet, Slobodimir P Slobodimir univerzitet, ovaj iz Goazda internacionalni univerzitet, što je predmet međunarodne afere, Travnički univerzitet je postao bosansko-hercegovački Oxford. Ja sam imao predrasude prema Travničkom

univerzitetu, a kad vidim odakle su sve naši ministri, direktori, sticali diplome, na neki način počeli smo žaliti za Travničkim univerzitetom. U takvo stanje je ova Vlada dovela nas u Kantonu Sarajevo. Podsjećam vas da 13 direktora ima diplome koje su u najmanju ruku sumnjivo stečene. Nekoliko njih baš ovu iz Goražda što je i talijanska mafija prodavala diljem Europe. I dan danas i dan danas su te, hvala kolegice, i dan danas su te diplome i ti direktori na funkcijama u Kantonu Sarajevo, iako Ured za borbu protiv korupcije ima crno na bijelo navedeno, koje su to diplome i kakvi su to falsificirani uslovi. Dakle, uslovi za direktora također su propisani, slični kao uslov za pomoćnika ministra, pa su pojedini ljudi, poput direktora Studentskih domova, recimo ili direktora Zavoda za zaštitu Kantona Sarajevo, došli se falsificiranim potvrdama o radnom stažu. Nadam se da nećemo takve savjetnike gledati jer sa potvrdama iz Fudbalskog kluba Ilijaš, koji će nekom savjetniku dati za pravo da bude primljen. Kada govorite ugovor o djelu, kolegica Admela je pitala ministricu, ona kaže da ne zna, ali kolegica Mersiha je priznala da postoji u praksi da se ugovorom o djelu angažuju neki ljudi, to je jedna klasična zloupotreba pravnog instituta. Ugovor o djelu je ugovor kojim se jedna ugovorna strana, tj izvođač obavezuje da će obaviti određeni posao, dok se druga strana, tj naručilac posla obavezuje da će taj posao izvršiti. Ugovor o djelu je ugovor o rezultatu rada, dakle, dva su bitne elemente ugovora djelu; predmet ugovora i cijena, tj naknada koja će za to izvršiti. Rad kao kontinuitet toga, ili kao vrijeme potrebno se to izvrši ili uradi ili dostavi nije bitan element predmeta ugovora dijela, ne može se ugovorom djelu potpisati radno vrijeme. Ugovor o djelu je jedna klasična zloupotreba pravnog instituta i miješanje istog s ugovorom o radu i svaki ugovor o djelu koji, kojim je određeno lice angažovano na privremeno ili stalno radno mjesto je klasična zloupotreba pravnog instituta. Dakle, ministar može naručiti studiju ugovorom djela, može naručiti analizu, može naručiti da mu stolar napravi sto ili stolicu. Tu je stolica predmet ugovora, a nije to da stolar se svaki dan kuca u Kantonu Sarajevo, od 8 do 4. Tako da to nije argument nikakav i ugovor o djelu kao takvi se ne bi smjeli koristiti sa ili bez ovog zakona.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Molim službu samo da uključi ponovo zastupnika Zahiragića.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ja sam siguran da se ovo desio slučajno, da kolega Okerić vodi pomislio bih, pošto je kolegica Kristić, siguran sam da nije namjerno se ovo desilo. Imao sam, 5 minuta sam potrošio, pa imam još 10 znači. Dakle, glavni problem ovog zakona, osnovni problem ovog zakona. Ako mogu, molim vas.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Vi nemate mogućnost se prijaviti?

Haris Zahiragić (zastupnik)

Pa prijavite se sad.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ponovo se prijavite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Hajde da ja završim diskusiju pa riješite te tehničke stvari, molim vas. Najveći problem ovog zakona je član 17, tj izmjene člana 53. koje propisuje da žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Dakle žalba ne odlaže izvršenje rješenja, osim u slučaju iz člana. 52. tačka e). Dakle, u suštini. Ako možete, molim vas kolege, biti samo. U suštini, ovaj član ukoliko se promijeni, državni službenici će ostati potpuno nezaštićeni od rukovodioca organa državne službe, pa ćemo doći u situaciju da ljudi tek 2 godine nakon što eventualno dobiju otkaz im se usvoji žalba, pa da ljudi moraju, hipotetički pred penziju ljudi dobiju otkaz pola godine, moraju čekati 3 godine, što se u praksi dešava, da im se potvrdi da je to rješenje nezakonito da bi uopšte mogli steći uslov za odlazak u penziju. Osim toga, ovakva vrsta rješenja bi omogućila ministrima i rukovodiocima organa državne službe i upravnim organizacijama da na neki način razbacuju uposlenike kako god oni žele. Državna služba, ma šta god, ma šta ko o njoj mislio je u Kantona Sarajevo i dalje bolji dio javnog sektora. To se desilo isključivo zbog toga što su oni kao takvi zaštićeni bili propisima, prije svega federalnim, malo im je status ugrožen ovim Kantonalnim zakonom kada ste ga donijeli i niste ga trebali nikada ni donositi, ali i dalje on pruža određenu dozu zaštite državnim službenicima. Oni su institucionalna memorija Kantona Sarajevo i svih generalno upravnih organizacija i organa uprave i zbog toga oni moraju zadržati određeni stepen zaštite. Tako da insistiram i ponavljam i naglašavam da uđe u stenogram da je ovo priloga javnoj raspravi, da bi trebalo eventualno ovaj član glasiti: "Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja o razrješenju, osim u slučaju iz člana 52. tačka b., e., f., g. i h". To rješenje bi bilo adekvatno, postiglo bi djelimičnu svrhu, ali bi onemogućilo rukovodiocima da na neki način zloupotrebjavaju i remete koncept državne službe i stavljaju državne službenike u potpunu neizvjesnost, pravnu nesigurnost i u konačnici pod svoju kontrolu. Dakle, treba da odlaže izvršenje rješenja o razrješenju iz razloga eventualne greške, između ostalog kod računanja staža državnog službenika, prilikom ostvarivanja prava na penziju, samovoljnosti rukovodioca kod davanja ocjene državnog službeniku, za rad za probni period, dok se ne utvrdi stvarno činjenično stanje, povreda pravila postupka i pogrešno nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja kod disciplinskih mjera, odnosno da omogući državnom službeniku da se zaštiti od moguće diskriminacije, da mu se zagarantuje pravo na rad i, ono što je najvažnije ministrice, da mu se ostvari pravo na žalbu. Dakle, načelo dvostepenosti kao takvo je u svim pravnim postupcima, a specifično upravno-pravnim, a ako hoćete u upravno-pravnim sa aspekta radnog prava je nulti, nulti princip koji mi moramo štiti. Dakle, bez tog načela dvostepenosti, dakle, prvostepene odluke i rješenje ne smiju biti izvršena dok ne budu konačna. To bi također stvorilo jednu pravnu nesigurnost i problemi s kojima se eventualno suočavamo u radu s državnom službom se rješavaju na drugi način. Dokapacitira se Ured za žalbe i njima se obaveže da imaju puno kraće rokove za rješavanje žalbi, na takav način riješite da drugostepena žalba bude konačna i da ona tek ne odlaže izvršenje, a do nje eventualno lakše dođete. Imate priliku jer ste i na federalnom nivou, u vlasti. Evo, predlažem da kolega Delić kao ekspert za rad i socijalnu politiku predloži rješenje adekvatno koje će riješiti taj problem u Federaciji cijelom. Ipak je on kadar iz Kantona Sarajevo, može razumjeti ove probleme. Evo, kolega Marjanović se slažem sa mnom, sigurno bi on mogao ponuditi rješenje kao ministar rada i socijalne politike kako da izađemo iz ovog problema? Nemojte me nasmijavati, kolega Bandić. Mehanizam, dakle, koji je djelotvorniji da Odbor za žalbe u roku 60 dana eventualno rješava žalbe i taj bi sistem i princip bio puno djelotvorniji jer u suštini sada rukovodilac da bi mogao dati otkaz, žalba ne bi odložila rješenje, dvije godine bi ljudi bili eventualno bez posla. A onda kada drugostepeni organ kaže da je rukovodioc pogriješio, taj čovjek ima vjerojatno štitnu žlijezdu, često karcinom, probleme s mobingom, egzistencijalnu ugroženost, nemogućnost odlaska u penziju i puno je mogućnosti, dakle. Bez obzira da li će određeni rukovodilac zloupotrebjavati taj član ili neće, sam mač koji će biti nad državnim službenicima će u mnogoj mjeri deprofesionalizirati državnu službu, učiniti je podložnom i ovisnom o političkom utjecaju, tako da, molim vas, zaštitite državnu službu, barem do mjere do koje je zaštićena ovim Zakonom, što već sada nije dovoljan nivo, a mi ga sada pokušamo još spustiti. Razmislite, razmotrite, jer ako to ne uradite, mi ćemo biti u konačnici protiv ovog

Zakona i sigurno da ćemo na neki način mobilizovati zainteresirane državne službenike, sindikat i sve ljude koji razumiju važnost profesionalizma državne službe da ne dozvole politički potpuni utjecaj u državnoj službi. I za kraj, također, kao prilog javnoj raspravi za ove preostale 4 minute koje imam, predložio bih rješenje kojima biste na neki način omogućili da u državnoj službi zaista se primaju najbolji zaposlenici. Netko će reći da to nije zakonska materija, ja mislim da bi to trebala biti zakonska, pa kasnije naravno i podzakonska materija, kojom ćemo regulisati prijem u državnu službu, način bodovanja itd. Ja sam još u predizbornoj kampanji, kao kandidat za Skupštinu Kantona Sarajevo, obećao i ponudio građanima da ukoliko budemo u prilici da ćemo implementirati sistem zapošljavanja i državnih službenika i generalno u javnom sektoru kojima ćemo minimizirati subjektivni doživljaj rukovodioca organa. To bi se moglo raditi na način da se usmeni ispit reducira na najmanju moguću mjeru, da pismeni ispit nosi najveći dio bodova, pri čemu bi taj pismeni ispit morao biti generisan, softverski, u formi MSQ-a, gdje bi svaki kandidat za državnog službenika imao na neki način dovoljnu količinu pitanja za svako radu mjesto koje mora savladati. Tu bi se smanjio stepen subjektivnosti. I ono što bi također bilo važno uraditi, trebamo odrediti princip bodovanja na način da ljudi sa bolje rangiranih univerziteta imaju više bodova, a sa manje rangiranih manje bodova. Nas nitko ne sprječava, to ne bi bila diskriminacija, da propišemo, recimo, da izaberemo koji su to relevantni kriteriji rangiranosti univerziteta, pa kažemo kandidatu za državnog službenika koji dolazi sa, koji ima diplomu fakulteta, koji je među prvih, hajmo reći, 1000 po bilo kojoj relevantnoj rang ljestvici univerziteta ima 10 bodova. Koji je od 1000 do 2000 ima 9 bodova, koji od 2000 do 2.500 ima 8 bodova, itd. Ne rangirani univerziteti, kakvih je puno danas, nažalost, i u Vladi takvih diploma, mogu konkurisati da ne bi bili diskriminirani, ali nemaju ni 1 dodatni bod, od tih 10 bodova, pa bi njih eventualno na neki način onemogućilo da dobiju radno mjesto u državnoj službi. A u perspektivi, ako bismo zatvorili pristup i priliku fakultetima na kojima se kupuju diplome, ako bi im presjekli dotok prema javnom sektoru, obećavam vam da će se to tržište samoregulirati, jer ti ljudi ne rade u realnom sektoru, čast, naravno, privatnim fakultetima koji su dobri, ima ih par. Ljudi sa tih sumnjivih univerziteta ne dobivaju radna mjesta u privatnom sektoru, oni su rezervisani isključivo za javni sektor. Ovakva mjera i ovakav propis, ukoliko biste ga imali kapaciteta donijeti, bi obeshrabrila i one koji osnivaju takve univerzitete i oni koji na njima predaju, i u konačnici posljedično i one koji na njima studiraju ili ne studiraju, nego kupuju diplome. Molim vas, razmislite o ovom prijedlogu, ministre Softić. Ukoliko postoji eventualna potreba, stavljam se na raspolaganjem definišem cijelo rješenje koje ne bih mogao sada elaborirati, ali koje imam pripremljeno, koje bi garantujem, 99,9 %, onemogućila štele u javnom sektoru i za sigurno 1000 % povećali kvalitet primljenih državnih službenika i vratili bili smo nadu mladim ljudima koji nemaju štele, koji su odavno odustali od javnog sektora, državne službe, da mogu biti pripremljeni ako završe dobar univerzitet, ako imaju dobar, recimo prosjek, možemo još neke stvari tu propisati kao dodatno bodovanje i ako je taj pismeni ispit transparentan sa unaprijed određenim pitanjima i da izbacimo potpuno subjektivni doživljavaj prilikom usmenog ispita, da mu eventualno damo 5 do 10 %, što bi bilo jednako rangiranost univerziteta prilikom prijema državnih službenika. Ovo molim da uđe također u stenogram i kao takav bude poslan Ministarstvu pravde kao prilog javnoj raspravi. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se, pa evo, ja nisam dobio od ministrice one odgovore koje sam očekivao, ali jedan dio koji se odnosi na žalbu dala je u obrazloženju naknadnom jer su postavile također

kolege slična pitanja. Ovaj Zakon kada je donesen 2016. godine, ja mislim da je to jedan od najpogubnijih zakona koji je došao u Kanton Sarajevo, on je potpuno devastirao ovu državnu službu. On je bio toliko nekompatibilan sa federalnim propisom, njegove određene odredbe, da, jednostavno je unio jednu pravnu, nasilje nad pravom, onih državnih službenika koji su već imali određeni pravni status u Kantonu Sarajevo. Ja se dobro sjećam kada je taj Zakon trebao da bude donesen, mi smo imali neko političku tijelo i gdje je premijer tadašnji bio na tom političkom tijelu, mi smo savjetovali da taj Zakon ne donese. Nažalost, on je nekako uspio da izlobirati tu skupštinsku većinu i Zakon je donesen od, sjeća se vjerojatno kolega Marjanović, kad se to donosilo i tad nam je pompezno najavljivano znate, to je bio više politički, mi ćemo ukinuti pravo na savjetnike jer je to bilo uhljebljavanje, jer je federalnim propisom, dakle, bio omogućeno da imamo savjetnika, da rukovodioci imaju savjetnike. Zatim se ukidao bijeli hljeb i ne znam neki drugi, niz drugih odredaba koje ovaj Zakon prepoznao i koji se vrlo ozbiljno sučeljavali sa federalnim propisom. Sada vidimo koje su ustvari posljedice tog zakona. Sada se tek ispostavilo stvar da ti savjetnici su nam potrebni. I u ovom dijelu kojem je ministrica obrazložila, ja nemam nikakvu primjedbu, dakle, na to da rukovodioci imaju savjetnike. Ona je napravila određeni pravni okvir, kako će to ministri da koriste, odnosno rukovodioci, imaju pravo na dispoziciju hoće li ga konzumirati ili neće, hoće li imati potrebu ili neće, meni je to u redu. Vrlo je interesantno ovo što je rekao kolega Marjanović, dakle, i na koji način će oni biti plaćeni i hoćemo li zaista imati kvalitetne savjetnike na tim pozicijama za onaj iznos sredstava koji ćemo izdvojiti za njihov radni angažman. I možda u tom kontekstu, evo, možemo još pošto je Zakon u javnoj raspravi, možemo još ovaj da tu odredbu možda na neki drugi način preformuliramo kako bi zaista ostvarili pravu svrhu tog, ove norme, da bi ona bila poticajnog karaktera da zaista pronade se ovaj adekvatan savjetnik. Ono što jest još zanimljivo, kolega Marjanović je to rekao, pošto se ovo je politička pozicija, savjetnička pozicija je politička pozicija, a ona se rješava Zakonom u državnoj službi. U kojem kontekstu sada ovo što je kolega Marjanović rekao naredbodavnu funkciju imaju sada savjetnici u odnosu na državne službenike, mislim da nemaju nikakvu. Oni mogu pomagati ministru, ministra ili, ne znam rukovodiocu, oni će donositi određene akte koji će biti obavezujući za državne službenike, ali u smislu te neke hijerarhije oni, dakle, ne bi trebali da imaju bilo kakvu naredbodavnu poziciju ili neku moć prema državnim službenicima. Zakon o državnoj službi zaista mora biti pravedan i pravičan, državni službenici, dakle, oni su krvotok ovog sistema i njih moramo kao takve posmatrati. Ne možemo gledati da bilo koja odredba nije pravedna prema njima. Zašto? Ja se sjećam dobro, u jednom vremenskom periodu na državnom nivou nije bilo Vijeće ministara, znate taj cjelokupan sistem, su održavali državni službenici, da nije bilo njih jedan cijeli sistem bi, evo, kažem, doživio kolaps. I zaista njima treba da damo prerogative koji oni zaslužuju. Da li sad neko, neki pojedinac to zloupotrebljava ili ne zloupotrebljava, to je više rukovodioca, imaju oni Zakon o državnoj službi koji im daje mogućnost određenog ocjenjivanja ili, ne znam, vođenje disciplinskih postupaka. Ukoliko to rukovodilac ne zna da iskoristi, onda to je više stvar tog rukovodioca nego, dakle, što mu je to zakon koji uređuje ovu oblast dao kao mogućnost da iskoristi. Ministrice, vi ste u ovom dijelu, dakle, što se tiče ovih savjetnika, ako već posmatramo kako ste vi to naveli da ste ovaj same odredbe Zakona analizirali, pravil komparaciju sa nekim drugim zakonima na državnom nivou, vjerojatno ste primijetili da Zakon na državnom nivou omogućava savjetnike koji imaju srednju stručnu spremu. To je sada intencija na državnom nivou, u Vijeću ministara. Dakle sad, dakle, bilo koji ministar može da uzme savjetnika, nekoga ko ima srednju stručnu spremu i može da ne bude državljanin Bosne i Hercegovine. Ne znam da li je prošao taj zakon, ali je trebao, dakle ovaj, takav je bio, čini mi se, u nacrtu, ne znam sada u kojoj je fazi, nisam dalje to pratio. U ovom dijelu, evo, što se tiče tih savjetničkih pozicija, ja mogu da se sjetim dakle, kada je donesen sam Zakon kantonalni, kada je onemogućio primjenu federalnog propisa koji je davao mogućnost savjetnike, imali smo jednu, da kažem potpunu pravnu anarhiju, da su određeni rukovodioci, prije svega mislim

na organa općinskih, uzimali savjetnike po federalnom zakonu, a Kantonalni propis im to nije omogućavao, da, za razliku od toga, ministri u Kantonu Sarajevo nismo mogli da uzimaju savjetnike jer ih je taj Zakon obavezivao. Ja znam da je bilo nekih načelnika protiv kojih su, ne znam, određene, ja mislim čak i mjere u smislu upravnih inspekcijskih nadzora preduzete, međutim, u konačnici oni su do kraja svojih mandata koristili mogućnost i koristili pravo po federalnom propisu. Iz tih razloga nije dobro da ne postoje, dakle, hijerarhija, jer opšta pravna pravila nalažu, dakle, da zakoni više pravne snage, odnosno niže pravne snage moraju biti usklađeni sa zakonom više pravne snage, ali to bi se moglo odnositi, dakle, na ovaj federalni zakon. U tom vremenskom periodu, ja mislim da je bio toliko enorman broj ugovora o djelu kod određenih ministara da je to više, mislim da čak smo mi ovdje jednom tražili zaključak da nam dostave ministri koliko je bilo ugovora o djelu, ali to nikada nismo dobili. I to je bila jedna klasična zloupotreba tog instituta ugovora o djelu. Evo, kolega iz SDA je maloprije to spomenuo, dakle, u kojim slučajevima se, dakle, može primijeniti institut ugovora o djelu. Ugovor o djelu, naravno, ne može biti određen vremenskim periodom, dakle niti radnim vremenom. Ono što jeste bilo interesantno da smo mi vidjeli, čini mi se, u Ministarstvu privrede, da je bilo nekih osoba koje su u kontinuitetu imali godinama ugovor o djelu. Ja znam iz prakse da određeni, da određena preduzeća koja dolaze iz javnog, iz realnog sektora u slučajevima kada su uzimali ugovore o djelu za određena radna mjesta, iako nisu imali sistematizaciju radnih mjesta, Porezna uprava ih je vrlo oštro sankcionisala, dakle, taj sektor koji između ostalog, puni ovaj Budžet, Porezna uprava je jako oštro sankcionisala i sva ta ugovore djelu je pretvorila u radni odnos i ti evo da kažem, vlasnici tih firmi morali su da plate ogromna sredstva, po 200, do 300 000 maraka morali da plate, kao da su im ti osobe koje su oni uzeli kao ugovor o djelu, kao da su imali radni odnos. Zaista je nepravедno da organi uprave imaju različita postupanja kada se radi o ugovoru o djelu prema realnom sektoru i prema organima državne službe. Da Porezna uprava postupa, dakle, jednakopravno kao što je to radila u ovim privatnim firmama mislim da bi Kanton Sarajevo i drugi kantoni i Federacija došli u potpuni kolaps što se tiče tih ugovora i instituta ugovora o djelu. U smislu reciprociteta, ministrice, evo, nisam čuo da ste mi dali neki odgovor, uglavnom ste spominjali Zakon na državnom nivou. Vidite, Zakon na državnom nivou je potpuno drugačiji. Zakon na državnom nivou, vi ne možete pomijerati službenike kao što to možete na nivou Kantona, vi sada na nivou Kantona donesete novi pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta, odete na Vladu, Vlada vam to usvoji i vi praktički imate mogućnost da pomjerate državne službenike gore ili dole ze jednu poziciju, što na državnom nivou nije uopće moguće uraditi. Prije svega na državnom nivou ne možete zbog same heterogene, jel konstrukcije Vijeća ministar, ne možete uopće lako dobiti da vam Vijeće ministara usvoji pravilnik, odnosno izmjenu pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta. I na taj način u tom kontekstu ne možemo posmatrati državni nivo sa ovim nivoom. Ono što jeste interesantno da ministrice, dakle Zakon, treba da omogući javnost i transparentnost, vi u ovom slučaju, dakle, zaobilazite ministrice javnost i transparentnost preuzimanja državnih službenika. Na to rješenje, dakle, ne postoji mogućnost prigovora, ili žalbe nikakve. Jel tako? Dakle, kada preuzmete državnog službenika, zaobilazite jedan ozbiljan institut, institut koji bi se odnosio na javni poziv, dakle, to se isključivo radi o dogovoru između rukovodioca i osobe koju želi da preuzme. Mislim da to nije dobro, posebno nije dobro zato što to nije moguće, da iz Kantona Sarajeva preuzmete bilo koga na neki viši nivo. U periodu, dakle donošenje ovog zakona 2016. Ja znam da je sa državnog nivoa, ne mogu sada tvrditi o kojem broju državnih službenika se radi preuzeto putem tog instituta i da se to preuzimanje, evo da kažem na neki način zloupotrebljavalo. Ja se dobro sjećam da su određeni državni službenici sa pozicije savjetnika, stručnog savjetnika dobivali neku rukovodeću poziciju Kantona, što npr na državnom nivou nikad nije moglo. Dobro se sjećam jedne osobe jer je tada bio ministar sa kojim sam ja imao komunikaciju i razgovarali smo, čini mi se da je ona bila stručni savjetnik, a da je došla na mjesto sekretara putem preuzimanja u neku od uprava, ne

mogu da se sjetim sada koja. To je, dakle, zaista nepoštivanje onih državnih službenika koji rade u Kantonu Sarajevo. Oni su, dakle, praktično onemogućeni u nekom javnom zapošljavanju jer nije postojao javni poziv, odnosno konkurs. Mislim da ovaj institut možda treba izmijeniti, na neki drugi način ga preurediti, jer zaista nije pošteno prema državnim službenicima koji rade 20 godina u Kantonu Sarajevo i nalaze se na nekoj poziciji da neko tek tako nekim institutom o preuzimanju dođe i dobije neku veću poziciju. Dakle prije svega na taj način ne bi ispoštovali pravo unapređenja, ono koje je ustvari zakonom propisano u državnoj službi. I mislim, to je nepravedno, ne možemo te državne službenike onda očekivati da ih stavimo u funkciju. Bilo koja odredba zakona koja nije pravedna i nije pravična za nas, evo kao neke nosioce zakonodavne vlasti, nije to pravično i za državne službenike, moramo vrlo obazrivi biti s njima, postoji neki manje mogućnosti zloupotreba, od strane tih državnih službenika, ali to nam zaista ne treba biti neki princip koji će nas voditi kako bi napravili pravni okvir koji će biti nepravedan ili nepravičan. Što se tiče poništenja ovog konkursa, ja uopšte ne vidim razlog za poništenje konkursa u bilo kojoj fazi. Ukoliko se rukovodilac opredijeli dakle za raspisivanje javnog poziva, on je imao, dakle, potpuno informacije koje radno mjesto mu je potrebno i koji su to uslovi imo je pravilnik na osnovu kojega je on tu raspisao. Sad otvaramo tu mogućnost, ne znam neke pravne ili neke, ne znam druge mogućnosti manipulacije, da mi sada, nakon raspisanog javnog poziva, poništavamo javni konkurs, prije svega to će građane koštati na neki način, objava javnog poziva košta, on nije besplatna. Također, i poništenje tog javnog poziva nije besplatno i mislim da samo poništenje javnog poziva uopšte ne vidim koja je svrha, koja je svrha poništenja javnog poziva. Dakle, i šta se može desiti? Može se desiti promjena vlasti, dođe novi ministar, evo, želi, dakle, da poništi konkurs kako bi on eventualno uvjete konkursa prilagodio nekoj osobi koju on želi da primi. To zaista nije svrha ovog Zakona, ne bi trebala da bude, to su više politička opredjeljenja nego pravna koja trebaju biti kao načela ovog zakona. Što se tiče nepostupanja po žalbama Odbora za žalbe, to ne može, to, po mom mišljenju, ne može biti osnov za donošenje zakona kojim ćemo mi onemogućiti, odnosno kojim ćemo onemogućiti da pravo žalbe, da nakon prava žalbe se donese konačno rješenje o postavljenju. Mislim da će to izazvati pravnu nesigurnost. Šta se može desiti? Evo rekao je čini mi se kolega ne znam, Čampara, šta će se desiti ukoliko mi dobijemo, u konačnici dobijemo rješenje Odbora za žalbe koje je pozitivno i koje bi trebalo da cjelokupan taj postupak vrati u neko prethodno, jel pređašnje stanje? Imat ćemo onda situaciju da ćemo imati žalbu osobe, dakle, koja ili pokretanje tužbe, dakle, ne mora biti apsolutno, apsolutno pravo ono koje utvrdi Odbor za žalbe, tek će se na sudu, dakle, utvrditi da li je Odbor za žalbe postupio ispravno ili nije, nije se desilo jednom da Odbor za žalbe pogriješi, imate stotine tih primjera gdje Odbor za žalbe nije baš postupao na neki ispravan način. Zbog čega govorim, ukoliko postavljamo ove odredbe, kao što je, ne znam, evo, za preuzimanje državnih službenika, ukoliko uskraćujemo, ne uskraćujemo pravo na žalbu, uskraćujemo evo da kažem pravo zasnivanje, pravo konačnog rješenja po žalbi zato što nije više tako državna služba zanimljiva za ovaj kao što je to nekada bila. Mi ćemo jako teško, u nekom narednom periodu dolazi do kvalitetnih državnih službenika. Jer, vidite, ja, evo, znam, na primjer, da većina ovih ljudi koji dolaze iz struke prava na neki način državnu službu posmatraju samo kao one koji neće ništa, ustvari da rade. Većina njih kaže ko je sposoban da radi na tržištu, ovaj bez neke plate, dakle, vi radite za platu, mi radimo za novac i njihova konačna plata može da bude po 10, po 15 000 mjesečno ukoliko su sposobni, dakle na kraju, mi ćemo izvršiti neku vrstu selekcije gdje ćemo dobiti državne službenike koji će uglavnom biti, eto, da kažemo na neki način uhljebljeni. Tako da ove odredbe, ukoliko su nepravedne, neće ih sigurno opredijeliti, neće ih opredijeliti da izbor zasnivanja njihovog radnog odnosa bude državna služba. Ono što meni jeste zanimljivo, ali vi to ministricе niste stavili ovaj, mada ste na jednom sastanku koji ste vi organizovali na tome vam se zahvaljujem, razgovarali smo i o tim segmentima i vi se niste opredijelili ustvari za

izmjene zakona koje bi bila obimnije i koji bi riješile neka određena pitanja, pa sad oni nisu predmet ovog, nisu predmet iz ovih.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme.

Muamer Bandić (zastupnik)

15 minuta, jel? OK.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Već je ispred Kluba 15 minuta diskutovano. Imate drugu diskusiju, tako da možete. Replika zastupnica Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem, dopredsjedavajuća. Repliciram kolegi Bandiću. Ja bih zaista voljela, kolega, da objasnite kakva je to devastacija državne službe, tolika, nastala 2016, ako govorimo u kontekstu ukidanja savjetnika i bijelog hljeba? Šta je to toliko time devastiralo državnu službu? Je li to toliko zakočen proces, produktivnost? Jesu li to toliko umanjeni rezultati? A podsjećam, imali smo savjetnike za koje apsolutno nije bilo definisano kakve kvalifikacije trebaju da imaju. I baš me interesuje kakve su to kardinalne posljedice nastale, osim za potencijalne savjetnike, finansijski, koji su mogli biti angažovani svih ovih godina? Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolegice Mehmedović, dakle, devastacija državne službe, ja sam tako rekao, je nastala donošenjem tog zakona. Državna služba između ostalog, dakle, ne podrazumijeva samo savjetnike, savjetnici su bili jedna populistička namjera tadašnjeg predlagača tog zakona, premijera u tom vremenskom periodu, gospodina Konakovića, koji je nama ovdje izašao i govorio kako je taj zakon izuzetno dobar, kako je on, kako se tim zakonom želi da onemogući uhljebljavanje tih savjetnika, a onda je on uzeo po jedno 5 do 10 svake godine ugovora o djelu, taj isti premijer Konaković u svom kabinetu. Evo, ja mislim da mu je kolega Zahiragić bio jedan od takvih koji je on konzumirao, dakle, u tom vremenskom periodu. Druga stvar, da vam objasnim, možda vam je smiješno, ali eto, sve su to građani, kolegice, plaćali, znate, mi smo na budžetu i to nije, ali ja imam npr članove porodice koji pune ovaj budžet i koji meni to vrlo ozbiljno prigovaraju, kada mi koristimo neki ugovor o djelu koji su nepotrebni bili. Druga stvar, on je tim zakonom omogućio pomjeranje državnih službenika. Vi ste, imali u tome vremenskom periodu, da pomoćnika sklonite, dakle lijevim prstom male ruke njegov rukovodilac. Donese zakon kako sam vam, odnosno donese pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta i pomakne čovjeka sa mjesta pomoćnika koji je tu bio 20 godina. Znači kada će to uraditi u sektoru zdravstva, hajte vi sada pomjerite doktora primarijusa kada stekne jedan status. Dakle tim zakonom je devastiran Kanton u Sarajevo. Preuzimani su, dakle, državni službenici sa viših nivoa samo zato što su bili u nekim direktnim odnosima sa rukovodiocem. Evo, sad sam vam rekao, za zasnivanje takvog radnog odnosa putem instituta preuzimanja, ne treba vam javni poziv ni niko. Kako ćete doći na mjesto imate ministricu koja će vam omogućiti da vas preuzme i završena priča. Javnost i transparentnost je potpuno zatomljena u tom slučaju. Znači koliko ima takvih primjera, a ja ću vam sada navesti na stotine. Evo pogledajte. Zato mi imamo

problem u državnoj službi, znate, oni sada kažu nikada ih mi nećemo toliko malo platiti koliko oni mogu malo da rade. Zakon o državnoj službi mora biti pravedan i pravičan, mi smo zato ovde, dakle ne trebamo omogućavati neke političke mogućnosti za jačanje nekih politika, nego trebamo omogućiti pravedan Zakon o državnoj službi, zakon koji će proizvoditi pravnu sigurnost, zakon na osnovu kojeg možemo svi da se ravnamo, a ne da se ravnamo na osnovu nekog mišljenja određenog rukovodioca. Ajde, vi meni objasnite sada kako je mogući da određeni državni službenik sa državnog nivoa kao savjetnik bude preuzet na mjesto rukovodioca, ne znam pomoćnika ili sekretara, e to je zakonom omogućio i ja vam mogu tačno dati imenom i prezimenom tu osobu, ali evo, neću da se bavim tim djelom. Ima ih više nije samo to jedna osoba. To je devastacija kolegice Mehmedagić. Da bi ovo razumjeli, morali bi da razumijete Zakon o državnoj službi, mnogo bolje nego ovih vaših paušalnih navoda. Ja ovakve slučajeve kad sam bio advokat sam zastupao, jako dobro znam, ukoliko slučajeva smo mi donijeli, dobili te presude. I znate ko plaća te presude? Građani ponovo, dakle zbog čega? Zbog nekog samovoljnog ponašanja rukovodioca. Poštujem ovo što je ministrica napravila pravni okvir da se može da koristi to pravo, međutim ne poštujem zloupotrebe koje su napravljene ovim zakonom. Kako je moguće da jedan načelnik može da koristi federalni zakon, a nekad kantonalni? Evo, to je ta devastacija.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme. Odgovor na repliku zastupnica Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Hvali predsjedavajuća. Ja sam kolega bila potpuno precizna i jasno sam vas pitala u kontekstu ukidanja savjetnika i bijelog hljeba, a ne u kontekstu svih drugih stvari koje ste naveli. I zaista, i ja se slažem, svaki zakon treba prije svega da bude pravedan i pravičan i ako je bilo takvih primjera, a evo vi ih napominjete, za neke i ja znam, neki su se i mene žalili, u svakom slučaju, to treba unaprijediti ovim zakonom, a ne devastirati dodatno. Ja sam se nasmijala, i to sam dužna reći, zato što ste spomenuli kolegu, ne ni zbog bilo čega drugog što ste naveli. Hvala.

Muamer Bandić (zastupnik)

Odgovor na repliku zastupnik Bandić. Samo se prijavite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala. Kolegu nisam bio naveo u prvom navodu, nego sam naveo sada zato što je taj kolega bio sam nam u SDA i mi smo na savjetu SDA bili vrlo precizni, zbog čega nismo, ne samo ja, bilo je tamo mnogo pravnika koji su bili, dakle, istog stava kojeg sam ja. Šta si radilo dakle, kada govorimo o savjetnicima? Pa pogledajte kolika je to bila greška kardinala da mi sada, posle četiri, pet godina, ne znam šest, sedam mijenjamo taj zakon. Dakle mi smo tada, nismo imali adekvatnu analizu zakonskih rješenja kakve će proizvoditi posljedice. Druga stvar, mi smo omogućili tim ljudima, dakle tim rukovodiocima, da uzimaju ugovor o djelu. Evo vam kolege Zahiragića neka vam on kaže koliko je bilo u kabinetu Konakovića ljudi sa ugovorom o djelu. Druga stvar vidite, što se tiče bijelog hljeba, ja sam vam rekao da je to bilo propisano federalnim zakonom. Naime, ja mislim da je naš načelnik iz Novog Sarajeva nedavno koristio pravo na bijelih hljeb, a Kantonalnim zakonom je to onemogućeno. Ja vam govorim da odredbe zakona kantonalne nisu bile kompatibilne sa federalnim i da smo proizveli tim zakonom potpunu pravnu anarhiju, pravnu nesigurnost. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Vujović.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Dobar dan svima, kolegama zastupnicima, uvaženoj ministrici, kao i građanima koje prate naš današnji rad. Pa ovako, mislim, evo, cijelo jutro slušamo zaista možda dobre i kritike i mišljenja i sugestije na ovaj Nacrt zakona kakav jeste. U potpunosti podržavam diskusiju, prvenstveno moje kolegice Marijele Hašimbegović, a potom i drugih kolega zastupnika, možda najviše u onom dijelu koji se odnosi na taj žalbeni rok, odnosno da kada je u pitanju zaposlenje, odnosno otkaz o radu, jer mislim da se na ovaj način diskriminišu potencijalni ljudi uposleni ili, to je trenutni državni službenici koji će na bazi možda nekih određenih neslaganja sa rukovodstvom organa uprave dobiti otkaz, a potom je li može proizvoditi dalju, ne samo pravnu nesigurnost, nego se može stvoriti jedan opšti pravni haos kada krenu i dodatne žalbe, dodatne tužbe, jer smo svjedoci da, nažalost, evo samo kroz izvještaje o radu i kantonalnih institucija u proteklih godinu i pol dana svjedoci smo veliki broja sudskih postupaka upravo iz ovog odnosa radno, odnosno radnopravnih statusa i njihovog regulisanja. Također, evo u prilog javnoj raspravi ja ću iskoristiti priliku pa da dodam da član 23 a) prava obaveze savjetnika u stavu 4. Radna mjesta savjetnika iz člana 9. Stav 3) ovog Zakona utvrđuju se pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. On treba se izmijeniti i treba pisati: utvrđuje se Zakonom o državnoj službi Federacije, s obzirom da su sve pozicije i sve u suštini propozicije i propisi koji se odnose na poziciju savjetnika upravo su regulisana Zakonom o državnoj službi Federacije. Također, ono što mi je onako zaparalo oči, to je stav 6. istog člana da u pogledu stepena stručne sprema i dužine radnog staža, savjetnik nosioca funkcije izjednačen je sa pomoćnikom rukovodioca državne organa državne službe. Provjerila sam, vidim da je to zapravo i član Zakona o državnoj službi Federacije. Ja mislim da ovaj način možda nije dobar, na ovaj način nije dobro definisati savjetnike, pogotovo kada je u pitanju, kada su u pitanju niži organi. Pa evo iskoristit ću priliku i pozvati kolege delegate i delegatkinje iz Skupštine Kantona Sarajevo koji su Domu naroda, da eventualno i ovaj član Zakona izmijenimo, jer zaista je nezahvalno, ako već ćemo imenovati jednog ili dva savjetnika u pojedina ministarstva, da njihov radni staž bude propisan radnim stažom pozicije pomoćnika, recimo ministra. S obzirom, imajući vid da, recimo će vrlo često, evo, svjedoci smo i digitalnih medija i svemu onome za što nam najviše su nam potrebi ti isti savjetnici, da, recimo, neka mlada osoba koja recimo master mag u to nekoj infografikama i digitalnim medijima, sigurno možda nema 5 godina radnog staža, pogotovo imajući u vidu da su ti ljudi generalno koji vrlo često mogu obnašati poziciju savjetnika su honorarci, možda nemaju suma summarum radnog staža, imaju iskustva, tako da generalno ove stvari dugoročno treba mijenjati. Ali u svakom slučaju, evo, neću dužiti, Klub Demokratske fronta će podržati ovakav Nacrt zakona, ali u svakom slučaju, ukoliko u prijedlogu ne budu izmijenjene ove stavke na koje smo i mi iz Kluba DF-a, isto tako i ostali zastupnici u Skupštini Kantona Sarajevo insistirali, ukazivali i govorili, sigurno nećete dobiti našu podršku. Hvala lijepa.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić, druga diskusija.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala, nisam samo uspio, dakle, da bude u prvoj diskusiji. Ono što je meni malo neprecizna odredba, ova u kojoj ste vi rekli da se može vratit na isto ili slično mjesto. Šta bi to značilo isto ili slično? Morali bi to malo precizirati. Ne ostavljati u dispoziciju rukovodiocu, šta je isto ili slično mjesto? Dakle, to može biti vrlo diskutabilno, ja čak znam, što je po meni suludo bilo, da je i sud zauzeo stav da isto ili slično mjesto, isto sada primite, imate sudiju koji bude imenovan od Visokog sudskog tužilačkog vijeća, a na kraju završi kao daktilograf. E, to je sad kod nas moguće u državnoj službi, što je nešto nevjerovatno. Na državnom nivou to nije

moguće. To je riješeno na način, dakle, na javnom pozivu, na koje mjesto ste primljeni, dakle na tom mjestu ostajete. Mijenjanje vaše pozicije, dakle, isključivo mora biti javno, transparentno, putem javnog poziva. Čak ja znam da je tad na državnom nivou bio problem ovih naknada za kupon, gdje su određene osobe iz Republike Srpske se prijavljivale, ne znam, tamo negdje u Rogaticu dođe i onda moramo dati 300, 400 maraka naknade. Dakle, zauzet je bio stav dakle, na javnom pozivu ko je primljeni, pod kojim uslovima da je to jako teško mijenjati, posebno je to jako teško mijenjati putem instituta koji nisu tako javni i transparentni kao što je institut, ne znam, preuzimanja ili unutarne to neko napredovanje, pa u tom smislu, evo, dakle, možda ovu odredbu malo više da preciziramo da ne ostavljamo prostor tu na dispoziciju rukovodiocu, da li će on sad smatrati koje je to radno mjesto isto ili slično, već damo, tom odredbom da damo pravnu sigurnost, onima ustvari koju će taj institut, koji će taj institut i koristiti. I ono što jest, još sam zaboravio da kažem, jer nisam, evo, stigao u prvom izlaganju, da ne postupanje Odbora za žalbe na vrijeme ne može biti osnov, da mi sada da kažemo to prevaziđemo na način da ćemo donijeti rješenje koje nepravomoćno proizvodi pravno dejstvo. Mi svi znamo da sudovi u parničnom postupku ne zakazuju u zakonskom roku ročišta. Generalno, dakle, ne zakazuju, svi znamo koliko kasne, imamo sudove koji vode postupke po dvije, tri godine i to vam sada, dakle, da se radi po zakonu, to je čista procesna greška suda i mogli bi, dakle, svi da to osporavamo, ali nažalost, zauzet je takav stav, sud radi tako kako radi, tako da ovaj dio koji smo naveli ne bi mogao biti osnov za onemogućavanje prava, odnosno da ovo rješenje postane konačno tek nakon što Odbor za žalbe to riješi. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Mahir Dević, druga diskusija.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala, kratko. Mislim da je bilo dobrih diskusija danas, da su kolegice i kolege skrenule pažnju na ono, na sve one dileme koje se tiču ovih izmjena zakona. Ja ću još jednom ponoviti ispred Kluba, Nacrt je, podrazumijeva određena poboljšanja u odnosu na ovaj sadašnji Zakon, ima intenciju da nešto učini. Dajemo priliku do prijedloga da se ove stvari evo o kojim je govorio i kolega Zahiragić, o koji sam govorio i ja, u smislu jasnijih i preciznijih normi, boljih, da se to na neki način izdefiniše, da se dobro razmisli o ovoj formulaciji da žalba ne odlaže izvršenje ovaj rok od godinu dana. I da se zaista ova naša podrška da se kapacitira rad Vlade koji zaista škripi u mnogim segmentima, ne zloupotrijebi na način da dođe do nekih stranačkih uhljebljavanja na pozicijama savjetnika u ministarstvima. Mi ćemo to jako kritikovati ukoliko se tako desi. Znači, evo, dajemo na neki način podršku kroz Nacrt, pa nadamo se da ćete do Prijedloga, evo ove primjedbe koje su opravdane na neki način, ispraviti, precizirati i učiniti ih da budu dobre za državnu službu i ukupni rad u Kantonu Sarajevo. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Deviću. Zastupnica Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović se javila za riječ.

Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Ništa, ja bih samo rekla da ispred Kluba Stranke za Bosnu i Hercegovinu da ćemo mi podržati ovaj Nacrt zakona, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj zastupnici. Zamolio bih službu da pozove sve zastupnice i zastupnike da uđu u salu kako bi se mogli izjasniti.

Zaključujem raspravu i predlažem da Skupština po Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo donese sljedeći Zaključak.

Prije nego što pročitam sve ove zaključke, jesmo li usaglasili vrijeme Nacrta, je li 15 dana? 15 dana. Ministrice, je li vama OK.

15 dana je OK.

1. Utvrđuje se Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo.
2. Nacrt Zakona iz tačke 1. ovog zaključka stavlja se na javnu raspravu.
3. Učesnici u javnoj raspravi su kantonalni organi uprave i jedinice lokalne samouprave, naučne i stručne ustanove, a javna rasprava će trajati 15 dana.
4. Primjedbe, prijedlozi, sugestije i mišljenja učesnici javne rasprave dostavljaju Vladi Kantona Sarajevo putem Ministarstva pravde i uprave, koje organizuje i provodi javnu raspravu.
5. Vlada Kantona Sarajevo dužna je nakon provedene javne rasprave Skupštini Kantona Sarajevo dostaviti prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo, vodeći računa o primjedbama, prijedlozima, sugestijama i mišljenjima kroz izvještaj o javnoj raspravi.
6. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Molim zastupnice i zastupnike da se izjasne, a službu da pripreme anketu za izjašnjenje.

Zamolio bih službu da ponovi anketu kako bi se svi zastupnici mogli izjasniti, imaju problem tehnički.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 24 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština donijela ovaj Zaključak.

Prije nego što pređemo na tačku 7, predlažem pauzu od sat i pol za ručak, pa bih zamolio zastupnice da se izjasne, i zastupnike o prijedlogu o pauzi.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 23 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština prihvatila prijedlog za pauzu od sat i pol.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo, tačka sedam.

AD-7.

Nacrt Zakon o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo

Nacrt ste dobili uz poziv za sjednicu. Ima li potrebe da predstavnik Predlagača podnese uvodne napomene? Nema.

Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Otvaram raspravu. Ima pitanja, izvolite. Zastupnica Marijela Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Ja sam možda propustila u materijalu, ali nisam vidjela da imamo mišljenje Ministarstva financija, pa u tom kontekstu bih voljela da dobijem odgovor.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Uključite ministricu Darju Softić-Kadenić. Ministrice, izvolite, imate riječ.

Darja Softić-Kadenić (ministrica)

Hvala lijepa. Pribavljena su mišljenja na Nacrt, uključujući i mišljenje Ministarstva financija, pri čemu je Ministarstvo pravde i uprave pripremilo tekst Nacrta samo u kontekstu izmjene člana, gdje se uvodi i platni razred i koeficijent za savjetnike, jer je to bila jedina izmjena koju je uvjetovao ovaj prethodni Zakon o kojem smo diskutovali, a onda je na samoj sjednici Vlade, na kojoj je razmatran Nacrt, razmatrana inicijativa sekretara Vlade i sekretara Skupštine u odnosu na njihovo izdavanje u posebni platni razred prema, po uzoru na rješenje koje postoji u federalnom Zakonu o plaćama i na taj koeficijent i Vlada je na samoj sjednici prilikom utvrđivanja Nacrta prihvatila tu inicijativu, pa je to ugrađeno i onda su materijali dalje upućeni u Skupštinu u ovom izvornom obliku. Radi se, što se tiče te izmjene koeficijenta, s obzirom da su samo dvije osobe u pitanju, o zaista malim iznosima koji ne mogu reći da imaju bilo kakav osjetan utjecaj na Budžet, a imajući u vidu da idemo ponovno u prijedlog, ovaj gdje će se onda kompletan materijal razmatrati još jednom. Evo, to je obrazloženje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram raspravu. Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za riječ. Izvolite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Dakle, u kontekstu ovih izmjena ovog Zakona, naravno da podržavam izmjene koje se tiču platnog razreda za sekretara Skupštine i sekretara Vlade, u dijelu gdje se, naravno, vrši harmoniziranje ovih platnih razreda sa višim nivoem vlasti. S tim u vezi to je sve potpuno korektno, međutim smatram da je potrebno izvršiti razgraničenja u platnom razredu za, dakle, srednju stručnu spremu, jer imamo i okolnosti gdje, naprosto uslijed obima posla, kao i odgovornosti poslova koje se obavljaju, ne možemo sve svrstati u jedan platni razred, pa s tim u vezi očekujem da će u javnoj raspravi, kao i u Prijedlogu, da će doći do izmjena i u ovom dijelu. Toliko. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Hašimbegović. S obzirom da nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Zamolio bih zastupnice i zastupnike da se izjasne o Nacrtu Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo, na sljedeće zaključke:

1. Utvrđuje se Nacrt Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo.
2. Nacrt Zakona iz tačke 1. ovog zaključka stavlja se na javnu raspravu.
3. Učesnici u javnoj raspravi su kantonalni organi uprave i jedinice lokalne samouprave, naučne i stručne ustanove, a javna rasprava će trajati 15 dana.
4. Primjedbe, prijedlozi, sugestije i mišljenja učesnici javne rasprave dostavljaju Vladi Kantona Sarajevo putem Ministarstva pravde i uprave, koje organizuje i provodi javnu raspravu.
5. Vlada Kantona Sarajevo dužna je nakon provedene javne rasprave Skupštini Kantona Sarajevo dostaviti prijedlog Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u

organima vlasti Kantona Sarajevo, vodeći računa o primjedbama, prijedlozima, sugestijama i mišljenjima kroz izvještaj o javnoj raspravi.

6. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Molim službu da pripremi anketu za izjašnjenje, a zastupnice i zastupnike da se izjasne.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 19 zastupnika, protiv ništa, suzdržanih ništa.

Konstatujem da je Skupština donijela ovaj Zaključak.

Tačka osam.

AD-8.

Nacrt Zakona o elektronskom upravljanju u Kantona Sarajevu

Nacrt ste dobili uz poziv za sjednicu. Ima li potrebe da predstavnik Predlagača podnese uvodne napomene? Ima.

Ministrica Darja Softić-Kadenić, uključite ministricu. Prijavite se ministrica. Izvolite, imate riječ.

Darja Softić-Kadenić (ministrica)

Hvala lijepa. Meni je zaista zadovoljstvo da na ovom dnevnom redu, evo danas razmatramo Nacrt zakona o elektronskom upravljanju u Kantonu Sarajevo jer se ovdje radi o jednoj programiranoj aktivnosti Ministarstva koja je, između ostalog, i odražava opredjeljenje, jedno od ključnih opredjeljenja Vlade u ovom cjelokupnom mandatu, a koje se odnosi na digitalnu transformaciju javnog sektora u Kantonu Sarajevo. Mi sa ovim zakonom zapravo pravimo pravnu podlogu za ovaj proces koji na taj način pokušavamo od jednog do sada, evo, rekla bih možda stihijskog pretvoriti u ovaj sistemski. I u tom smislu zaista mi je, zaista mi je drago da pošto smo jako puno napora uložili da izradimo ovaj tekst i pošto smo, moram kazati, ovdje pionirski nastupamo, jer ovo je prvi zakon ove vrste na području Bosne i Hercegovine koji se usvaja, mi imamo postupke digitalizacije u različitim sferama i na različitim nivoima vlasti, ali nemamo neki sistemski pristup sa ovakvom vrstom pravne podloge, ovaj u pozadini. Dakle, ovaj zakon ima za cilj da suštinski propiše ko šta radi u ovom procesu digitalne transformacije i da sve aktivnosti koje su vezane za digitalizaciju uveže i uskladi, a što se postiže i propisivanjem obavezne interoperabilnosti pojedinačnih IT rješenja i sistema, što je našlo odraz u Zakonu o načelu dostupnosti podataka, naravno, poštujući sve propise vezane za zaštitu ličnih podataka. Drugo temeljno načelo na kojem se ovaj Zakon temelji je načelo sigurnosti elektronske uprave koje nalaže da informacioni sistemi, mreže i svi ostali faktori moraju ispunjavati uslove i standarde informacione sigurnosti. Svaki budući projekat digitalizacije će morati biti prijavljen Zavodu za informatiku i statistiku. Ne uskraćuje se na taj način, naravno, mogućnost rukovodiocima da planiraju i realiziraju samostalno i u svom domenu procese i postupke digitalizacije. Ali ovaj Zakon, između ostalog, treba onemogućiti situacije koje smo imali do sada, nerijetko, a to je jedno ne sinhronizovano djelovanje na način da se pristupa projektima digitalizacije samo za jedno ministarstvo u procesima koji se pri tome na isti ili vrlo sličan način odvijaju i drugim ministarstvima u tri ili četiri ministarstva, kao što su npr javni pozivi koji se digitaliziraju u jednom ministarstvu, a raspisuju se i u tri druga i mogla bi jedno te isto rješenje bi moglo biti korišteno i za ta druga tri ili četiri ministarstva, naravno takvi primjeri postoje i za zavode i za agencije itd. Takav dosadašnji nesinkroniziran pristup je dovodio do dupljanja ili utrostručavanja troškova i trošenja resursa jer je svako radio za sebe bez neke koordinacije u ovom pogledu. Osim toga, ovaj Zakon treba da uspostavi obavezu da

svi oni, već postojeći digitalni sistemi i rješenja, međusobno, pod navodnim znacima, pričaju ili komuniciraju u smislu elektronske razmjene podataka, na način da službenik koji postupi ne može više od građanina tražiti podatak kojim već raspolaže njegov organ ili neki drugi Kantonalni organ, nego je dužan taj podatak pribaviti službenim putem. Zakon uspostavlja, također, pravnu obavezu za institucije i u njima uposlene službenike i druge uposlenike da postupaju digitalnim putem, kako međuinstitucionalno, tako i prema strankama. Postavlja se okvir za uspostavu i funkcioniranje Kantonalnog e-portala, ovo je paralelno tehničko IT rješenje na kojem se radi paralelno sa izradom ovog Zakona. Taj Kantonalni e-portal je osmišljen kao centralno upravno mjesto za pružanje servisa građanima elektronskim putem. On se trenutno razvija preko godinu dana za Kanton Sarajevo, koje provodi ukupno preko 400 različitih upravnih postupaka, odnosno nudi druge vrste servisa i usluga građanima. I od starta je uključena i Općina Centar, a moguće ga je proširiti, a to je i naša želja i intencija na sve ostale općine na području Kantona. Ovaj e-portal treba da zamijeni šalter, ne u potpunosti, da se razumijemo, šalteri će uvijek ostati i uvijek će ostati ovaj segment dosadašnjeg poslovanja za sve one građane koji i dalje žele da koriste taj konvencionalni način, on neće biti ukinut, ali će za onaj niz građana, kojih ima jako puno, koji jedva čekaju da pređu na digitalni put, biti otvoreno ovo kao paralelni, odnosno alternativni mehanizam. Znači e-portal, treba zamijeniti šalter u smislu da omogućava i elektronsku identifikaciju, kao da ste predali ličnu kartu na uvid u šalteru i u konačnici i elektronsko kreiranje i potpisivanje i dostavljanje dokumenata u elektronskom obliku, u nekoj finalnoj fazi, a u međufazama i različite hibridne oblike u smislu skeniranja, aploudovanja postojećih potvrda, dokumenata koji nisu izvorno kreirani u digitalnom obliku ili sumiranja dokumenata koji se moraju vlastoručno potpisati, ali će biti potpisani tek u nekoj završnoj fazi, prilikom preuzimanja gotovog rješenja ili slično. Znači, u suštini, uspostavlja se mehanizam koji treba, prije svega sa građana da skine teret ishodovanja različitih vrsta rješenja, dozvola i, općenito, jel dokumenata, treba u konačnici olakšati, naravno, i javnoj upravi, ali to je tek intencija na drugom mjestu i u ovoj prijelaznoj fazi to olakšanje na strani organa uprave i možda čak i neće biti toliko osjetno, ali će biti u startu već osjetno za građane i korisnike usluga javnog servisa. E-portal je direktno uvezan sa Kantonalnim DMS-om, većina Kantonalnih institucija već ima DMS. To je tzv OWIS kojim mi poslujemo, to je elektronska pisarnica. Znači, svaki zahtjev koji se preko e-portala uputi bit će automatski i proveden kroz protokol, otvorena tzv košuljica, dobiti broj protokola i biti signiran direktno državnom službeniku koji treba da radi na tom predmetu, tako da na ovom se tehničkom rješenju popratno i paralelno radi, a ovaj Zakon zapravo treba da stvori pravnu podlogu za cijelo funkcionisanje ovog tehničkog rješenja. E portal je koncipiran po životnim situacijama, znači i rođenje, smrt, školovanje, predškolsko, osnovno obrazovanje, socijalne usluge, usluge socijalne zaštite itd. Itd. I omogućavat će građanima komunikaciju putem e-pretinca, u smislu da organ, državni organ, odnosno državni službenik, obavještava građanina preko e- pretinca o svim fazama, zaprimljen vam je zahtjev, gotov vam je, odlučeno vam je o zahtjevu ili slično. Ovaj, predviđa se kroz ovaj Zakon, također, obaveza ulaganja u postupak ili u proces digitalne transformacije, koji je jedan dugoročni proces koji će trajati nekoliko godina i uvodi se obaveza planiranja obaveznog adekvatnog iznosa u budžetu za svaku godinu. Rješenje koje smo predložili predviđa da to bude iznos od 0,05 %, godišnje, pri čemu evo ovaj neki posljednjih godinu dana otkako se Ministarstvo pravde i uprave bavi ovim aktivnostima u smislu koordinacione uloge i nekog strateškog planiranja, pokazuje se da je najmanji problem u kontekstu digitalne transformacije obezbijediti sredstva. Ima jako puno donatora, međunarodnih, ima jako puno projekata na nivou EU, ovo je nešto što je u fokusu apsolutno svih i za šta je relativno jednostavno pronaći novac. Znači, ovdje se nećemo morati, srećom, isključivo oslanjati na budžetska sredstva i na planiranje u budžetu, ali naravno da određeni iznos treba predvidjeti i u ove svrhe i mislimo da je ovaj iznos realan, imajući u vidu, evo, ako se krećemo oko milijardu Kantonalnog budžeta, onda je ovaj procenat otprilike nekih 500 000

na godišnjem nivou, koji se odnosi i na kapacitiranje i na infrastrukturu samog Zavoda za informatiku i statistiku, ali i, naravno, širenje, konstantno širenje spektra onih usluga koje će biti ponuđene u digitalnom obliku. Ovo što sam pričala za e-portal, znači ovo je sada potencijalna mogućnost. Mi, naravno, nećemo odmah u startu biti u mogućnosti da ovih 400+ plus upravnih postupaka ponudimo u digitalnom obliku, nego ćemo po prijedlogu radnog tijela koje analizira vrste postupaka, obuhvat tih postupaka, koliko građana je zainteresirano za takvu vrstu postupka itd, predlaže dinamiku kako se koji paket usluga pilotira i krećemo jel sa jednim malim brojem postupaka za probu i u nadi da će se onda ovaj spektar sve više širiti i da ćemo brzo doći do jednog respektabilnog broja servisa koji će se moći ostvariti potpuno digitalno. Zakon po prirodi stvari ima niz tehničkih odredbi i tako je i pisan. U njegovoj izradi su učestvovali i inženjeri, tako da ne bih ulazila u te pojedinačne odredbe ovdje u okviru uvodnih napomena. Zakon također pretpostavlja, nakon što stupi na snagu i usvajanje niza podzakonskih akata koji trebaju da riješe različite tehničke detalje kako bi se ispoštovali svi standardi koje treba jedan funkcionalan sistem javne uprave koji funkcioniра u digitalnom svijetu jel da ispunjava. Ističem da smo u nastojanju da dobijemo što kvalitetniji tekst nacрта, osim sastava radne grupe koju smo zaista pomno odabrali i imali različite krugove konsultacija, također proveli formalnu fazu predkonsultacija gdje smo Prednacrt ovog Zakona kojeg imate pred vama uputili prije nego što smo ga stavili na Vladu, u predkonsultacije u trajanju od mjesec dana i već u toj fazi dobili određene sugestije i mogu reći, evo, iščistili određene stvari koje su se u toj fazi pojavile. Otvoreni smo i ovdje, naravno, za sve vrste sugestija. Kao što rekoh, i ovdje smo prvi, ali prvi smo u Bosni i Hercegovini, ali prednost je koliko god Bosna i Hercegovina kasnila sa ovim procesima gdje je region otišao značajno dalje, to nam daje mogućnost i što je jedina pozitivna strana tog našeg kašnjenja, hajmo tako reći, daje na mogućnost da pogledamo šta su uradile komšije, šta su uradile druge zemlje, kako to tamo funkcioniše i da zaista naučimo iz nekih njihovih grešaka, a da ne moramo proći cijelu tu fazu dječjih bolesti eventualnih kroz koje su oni prolazili kad su to tek uspostavljali, tako da možemo sada već da kažemo OK, ovo rješenje u Hrvatskoj ili u Srbiji ili negdje dalje funkcioniра na taj i taj način i može se ovako prilagoditi stanju u Kantonu Sarajevo i da na taj način odaberemo nešto što će zaista biti, što će biti dobro i funkcionalno. I nadam se da smo, evo, sa ovim Zakonom stvorili i da ćemo stvoriti jedan ozbiljan temelj digitalnoj transformaciji u Kantonu. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj ministrici. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Otvaram, jesu li ovo pitanja ili je rasprava? Pitanja. Zastupnica Marijela Hašimbegović, izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Zahvaljujem se uvaženoj ministrici na njenom uvodnom izlaganju. Ja imam par pitanja. Dakle, Zakon o elektronskom potpisu nemamo na federalnom nivou, imamo ga na državnom, da li postoje pravne prepreke u harmonizaciji zakona? Član 41 kaže, odnosno moj upit je u opravdanosti imenovanja Savjeta za elektronsku upravu. I šta bi ovo imenovanje značilo za Budžet, jer je navedeno u članu 42. da nadzor vrši Ministarstvo pravde i uprave i Zavod? Sljedeće pitanje, član 44. U prekršajnim odredbama nemamo stavku zloupotrebe podataka. I zadnje pitanje da li su planirana sredstva u Budžetu za realizaciju ovog zakona? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Vedrana Vujović se javila za riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja imam dva pitanja. Prvo se odnosi na, s obzirom da ste rekli da će ovo biti jedinstven informacijski sistem za organe uprave Kantona Sarajevo, da li postoji neki plan harmonizacije ili nekako objedinjavanja tog jedinstvenog sistema na teritoriji cijelog Kantona Sarajevo, imajući u vidu jedinice lokalne samouprave i više nivoa vlasti, da bi nekako zaista taj e-portal i kompletna ova digitalizacija javne uprave imala smisla u oba entiteta? Znači ne govorim samo o Federaciji, govorimo o oba entiteta, jer imamo slučaj da vrlo često institucije, pogotovo Kantona Sarajevo, potpisuju ugovore kada su u pitanju upravo ove stvari, razmjena podataka i nekako lakša i komunikacija. I drugo pitanje vezano za sigurnost, odnosno zaštitu svih ovih podataka. Da li, s obzirom da u Zakonu stoji da će Zavod za informatiku i statistiku propisati određene kriterije, te tehničke specifikacije, nema dodatno pojašnjeno, pa kako i na koji način će biti riješena sigurnost svih ovih javnih podataka i ličnih podataka, na kraju krajeva? Svakako da je iz ovog Zakona izuzet, neće se primjenjivati kada su u pitanju tajni podaci, ali evo, kada su u pitanju lični podaci ili sve druge oblasti, kako i na koji način će se vršiti zaštita da bi se spriječila zloupotreba o kojoj je govorila kolegica Hašimbegović? Toliko, hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Davor Čičić se javio za riječ.

Davor Čičić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Zahvaljujem ministrici na uvodnim napomenama. Puno stvari koje su u biti suštinski bitne za ovaj Zakon je rečena, ali nema par pitanja čisto, onako da bi i građanima laički moglo biti neke stvari jasnije. Predviđeno je elektronsko, znači upravljanje, koje konkretno usluge građani će dobiti? Vjerojatno je predviđeno da se u nekim fazama uvoditi tzv te usluge koje će oni koristiti, šta je predviđeno u prvoj fazi? Koje to usluge konkretno će moći građani koristiti preko ovog e-portala i neki okvirni, šta je predviđeno u nekim narednim fazama? Jer čisto ono, vjerojatno je nemoguće da sve ovo što je navedeno ovdje bude odmah u prvoj fazi izvodivo, ali evo, mislim da je jako bitno da se zna šta može taj e-portal u prvoj fazi ponuditi? Predviđeno je Zakonom, tu ću se malo nadovezati na pitanje kolegice Vujović, ovdje je Zakonom predviđeno da se Zakon i odnosi na lokalnu samoupravu, tj znači da se odnosi i na jedinice lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo, općinu i Grad i sad me, pitanje suštinsko, da li je predviđeno da će ovaj portal biti jedinstven za sviju ili će svaka sad općina ili Grad imati neke pojedinačne, s obzirom da on imaju neki svoje propise po kojima rade? Da li će to biti objedinjeno ili će svako svoje formirati? Vidim da je predviđeno da Zavod za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo je predviđen za implementaciju projekta. Da li je u ovom trenutku Zavod kapacitiran uopće da to može provesti? Da li ima dovoljno kadra, jer ja znam da je jako teško je doći do ovog specifičnog IT kadra na tržištu? Da li ima dovoljno kadra koji će to moći i znati, onaj provesti i uvesti ovo? I da li je predviđeno korištenje nekog outsourcinga? Da li je predviđeno da se neke treće, odnosno kompanije mogu javiti na neki javni poziv, tender koje bi radile na uvođenju i provođenju ovog e-portala, ne samo za implementaciju, nego i za neko naknadno održavanje i pomaganje građanima u slučaju bilo kakvih poteškoća i problema koji se jave? I zanima me, s obzirom, a to se veže na ovo pitanje o kapacitiranosti Zavoda za informatiku i statistiku, vjerojatno će biti potrebno neku opremu za ovo instalirati, gdje je to u biti zamišljeno, da li imamo dovoljno prostora za tu opremu, jer pretpostavljam da će biti neki serveri koji će se koristiti? Da li je zamišljeno uopšte da imamo mi sad neki svoj fizički server ovdje u Kantonu ili će se koristiti neki iCloud tehnologije i Cloud tehnologije koje su već dostupne na tržištu? Možda je ovo preuranjeno pitanje, ali onaj u

svakom slučaju, da li je predviđeno, ako je predviđeno, neki serveri sigurno su potrebne nove prostorije gdje će se to u biti na kraju krajeva i instalirati. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Mahir Dević se javio za riječ. Oprostite, imamo odgovore na pitanja. Ministrice, možete li ponuditi odgovore postavljena pitanja?

Darja Softić-Kadenić (ministrica)

Mislim da mogu, mada, evo, ako smijem potpuno otvoreno reći puno sam manje kod kuće u ovim pitanjima vezanim za digitalizaciju nego za pravo, nadam se da imate za to razumijevanja ovaj kad kažem da ovdje na ove neke skroz tehničke stvari nisam sigurna da mogu dati potpuno precizan odgovor, mada jesmo zaista jako puno ovaj i lično sam sudjelovala u ovom cijelom procesu, tako da evo koliko god budem koliko god budem mogla. Što se tiče zakonskih propisa na višem nivou, na višim nivoima vlasti, uključujući i nedostatnost pravnog okvira koji se tiče i elektronskog potpisa. Mi imamo propise na državnom nivou koji su takvi kakvi jesu, oni su relativno davno doneseni, nisu najnoviji State of art u ovom kontekstu, ali su dovoljno dobri da ne stvaraju pravnu prepreku da mi usvojimo ovakav jedan zakon. I mi smo upućivali na mjestima gdje je to bilo potrebno, napravili smo dovoljno općenite formulacije da upućujemo na to kako je to pitanje riješeno zakonom na višem nivou vlasti, na način da nas to ne ograničava ni ako bi došlo do izmjene tog pravnog okvira, primjenjivat će se taj novousvojeni propis. Trenutno nedostatak Zakona o elektronskom potpisu na federalnom nivou nije nikakva prepreka, ne znam ni da se planira na federalnom nivou usvajanja ove vrste zakona. Znam da se radi i na novom tekstu na državnom nivou, ali državni nivo funkcionira tako kako funkcionira, pitanje je kad će do toga do toga doći, ali cijelom ovom poduhvatu je prethodila još u prethodnom sazivu Vlade jedna ozbiljna analiza pravnog okvira i analiza pravnih pretpostavki da bi Kanton uopće ušao o jednu ovakvu vrstu ovaj poduhvata i usvajanja ovakvog Kantonalnog zakona, gdje se pokazalo, unatoč brojnim nedoumicama, koje su više na nivou predrasuda i nedovoljnog znanja u oblasti ovog u ovom domenu općenito, i nekog otpora pravnik koji trebaju da pišu takav zakon, ali tih prepreka de facto nema, i evo, nadamo se da će ovakav jedan zakon otvoriti na neki način diskusiju i prelitati se sa nekim pozitivnim pritiskom odozdo prema gore i horizontalno i vertikalno, hajmo tako, hajmo tako reći, neko mora krenuti. I mislim da je u redu da taj predvodnik bude Kanton Sarajevo, da mi to trebamo biti u svakom pogledu, mi smo glavni grad, mi smo ekonomski najjači Kanton, trebamo da predvodimo ove neke procese i mislim da je nama ta uloga prirodna i da mi trebamo i kao Skupština, kao takvi i kao Vlada, da nastupamo, nastupamo kao takvi. Savjet za elektronsku upravu, zastupnica Hašimbegović je pitala, to je nešto što je bila zaista sugestija i iz zakona u regionu koje smo analizirali, postoji kao neka vrsta dodatnog motora koji pored ovih članova po funkciji uključuje i stručnjake, vanjske stručnjake iz ove oblasti, ovaj iz IT sektora. Nama trenutno mi sad nemamo savjet, još uvijek formaliziran, jer zakon nije usvojen, ali je Vlada formirala do tog perioda usvajanja stupanja na snagu zakona, jedno radno tijelo koje, između ostalog, recimo, mapira sve ove postupke koje Kanton nudi i selektuje te usluge koje bi se bile pogodne za puštanje u prvoj fazi i generalno obavlja različite vrste analiza i kapacitiranosti Zavoda i daje preporuke šta dalje, koji su prioriteti, u kojim kontekstu itd. To je tijelo, treba biti visoko operativno. Da li je ovaj sastav kakav je sada ovdje u Nacrtu, najoperativniji sa premijerom na čelu i ministrima, o tome možemo još raspravljati, u tom smo smislu u okviru javne rasprave otvoreni. Što se tiče plaćanja savjeta, u zakonu nema nikakve ovaj, ovi koji su članovi po funkciji, mi svakako nikad ništa nam nije dodatno plaćeno, šalim se, ali ovi vanjski eksperti bi vjerojatno primali neku naknadu za članstvo u tom savjetu, ali nije sada bilo predmet Zakona, nismo još o tome razmišljali, ali ovo su stvari koje su vrijedne određenog ulaganja, ovo su

važni procesi, dugotrajni, ozbiljni procesi, koje moraju voditi ozbiljni ljudi koji su ozbiljni stručnjaci koje, naravno, treba i adekvatno platiti. Ne mislim da ovaj možemo u tom smislu dobiti bilo šta besplatno. Zastupnica Vujović je pitala da li postoji plan objedinjavanja? Da, u kontekstu lokalne samouprave. Zakon se u startu već, i u tom kontekstu je bilo i pitanje zastupnika Čičića, Zakon se primjenjuje i na jedinice lokalne samouprave. Mi smo pokušali da uvažimo činjenicu da nije svrsishodno da svaka općina mora za sebe stvarati ovu kompletnu infrastrukturu i da oni, nije ni Kanton dovoljno kapacitiran, a pogotovo ne svaka pojedinačna općina, imaju jedan mali tim nekih IT-jevaca, ali nemaju ništa slično Zavodu. I mi smo zapravo u startu planirali da oni iskoriste tu Kantonalnu infrastrukturu. Znači da Zavod bude glavni operater e-portala, a da svaka općina koja je zainteresovana, a mi ćemo ih aktivno animirati da se uključe, mogu se priključiti. Ideja i jeste, u konačnici, da građanin koji koristi usluge e-portala da uopće ne zna kojem se nivou vlasti obraća i da uopće ne zna ko je nadležan da obradi taj njegov zahtjev. Njemu treba dokument xy, on pošalje na e-portal, a sam sistem upućuje zahtjev općinskom službeniku ili ministarstvu A ili ministarstvu B ili službeniku, to građanina uopće ne treba da zanima ko će u konačnici obrađivati njegov zahtjev. Općina Centar je u startu kao pilot uključena, ovo je započeto ranije, to je UNDP-ev projekat. Kako je došlo do te selekcije i zašto Općina Centar, zaista, to vam sada ne znam reći. Neke su općine već izrazile interes, ali nisu ni općine u ovom momentu u istoj fazi razvoja, neke općine imaju DMS, neke općine nemaju, moraju to prvo uvesti, moraju općine doći prvo na određeni nivo da se uopšte mogu ovdje, ali pošto su ti postupci u općinama su mahom slični, znači, kada se razvije ovaj model za Općinu Centar, biti će relativno jednostavno jer su to nijanse kako izgleda obrazac u Općini Novi Grad i u Općini Centar, to su nijanse, gdje se to ovaj, gdje se to razlikuje i neke od tih razlika se mogu vjerojatno i ukinuti, i nisu posebno opravdane, tako da ćemo mi imati sad jednu vrlo aktivnu fazu u kojoj ćemo ponuditi i općinama da koriste ovaj Kantonalni DMS i općinskim načelnicima prezentirati ova rješenja i ići aktivno u to da na nivou Kantona ovo bude jedan jedinstven sistem, a sistem kao takav je apsolutno sposoban i skalabilan da kažem to u toj nekoj stručnoj terminologiji, da danas, sutra se ovakav može u potpunosti preuzeti na nivou Federacije, da građani opet imaju samo jedan login i da opet samo preko ovog e- portala, da se on nadogradi na način da se dopune i oni postupci koji se pružaju na federalnom nivou i na državnom, mada njih nema puno, Država ne servisira građane, državni nivo u malom broju jel pruža ovu vrstu postupaka. Zapravo je na Kantonu i na općini najviše toga, to su oni nivoi vlasti koji su najbliži građanima i već ćemo puno dobiti ukoliko objedinimo nivo Kantona i lokalne samouprave, naravno, Federacija, dodatno bi bilo idealno, ali i moguće je ukoliko bude postojala volja. Ovo rješenje koje je Kanton izradio uz pomoć UNDP-a koji je proveo postupak nabavke i angažmana ovaj firme koja je radila na e-portalu. Znači, ovo nije radio Zavod za informatiku i statistiku, već se sad išlo u taj neki outsourcing, ovaj napravljen je tako da se apsolutno može. Da Kanton je vlasnik sistema, znači nema nikakvog dodatnog, nikakvih dodatnih licenci i ništa što se godišnje obnavlja i mi smo vrlo voljni da ovo ustupimo kao primjer dobre prakse i svim drugim zainteresiranim kantonima, i u konačnici i federalnom nivou vlasti. Zaštita podataka i sigurnost. Ovo su sad dosta tehničke stvari, puno smo o tome, puno se o tome diskutovalo, vi ste spomenuli ZiS, međutim, koliko znam, u Zakonu je u kontekstu sigurnosti podataka u član 33. predviđeno da će Vlada na prijedlog Zavoda donijeti uredbu kojom će se urediti mjere protiv neovlaštenog ili slučajnog pristupa e-portalu, ličnim podacima, informacijama i dokumentaciji. Ovo je sve ovo nešto što treba postepeno realizirati. Znači ovaj set podzakonskih akata, mi smo već i tu poduzeli mjere da smo razradili nekoliko tiorova koje smo kandidirali prema međunarodnim donatorima, neki od tih tiorova smo već dobili zelena svjetla da ćemo imati podršku, ne samo u novcu, nego ekspertsku podršku ljudi iz regiona i ljudi koji će nam pomoći da izradimo ove podzakonske akte i da se ovo postavi na odgovarajuće noge jer je činjenica da Kanton nema trenutno još uvijek adekvatne kapacitete da to iznese samostalno. Jedna od tih paralelnih analiza je upravo neka vrsta inventure ili

analize trenutnog stanja u ZIS-u, u smislu evaluacije njihovih kapaciteta. ZIS, koliko znam, trenutno radi i na izmjenama svoje interne organizacije i sistematizacije u smislu predviđanja radnih mjesta ljudi koji će operisati portal i bit neka podrška korisnicima i građanima. Sama infrastruktura u smislu hostinga ovog e-portala, onog "disaster recovery" i tih stvari je trenutno najrealnija opcija da ćemo se morati osloniti na nekog vanjskog, tipa BH Telecom ili neko drugi ko bi se u ovom kontekstu ovaj javio, ako ima odgovarajući data centar i odgovarajuću infrastrukturu koju bi mogao staviti na raspolaganje, ovo je još predmet diskusije i razmišljanja u budućnosti. I, naravno, već sad u fazi daljeg razvoja e-portala se javljaju po konkursima koji, odnosno tenderima koje raspisuje Zavod za informatiku i statistiku različite firme koje nude svoje aplikacije i svoja rješenja jer Zavod definitivno ne može samostalno razvijati ovo rješenje. I to je nesporno nešto što radimo. Što se tiče pitanja koje usluge idu, sad tu malo mi je teško istrčati pred radu. Znam da je danas zasjedala radna grupa koja upućuje prijedlog Vladi, znam šta su razmatrali, ali Vlada još nije usvojila, pa evo sad uzmite s rezervom. Ovaj izrađena je aplikacija koja će omogućiti ovo uvezivanje sa IDDEOM. Znači cips se više neće morati potraživati u fizičkom obliku ni za jednu vrstu usluge, nego će se moći elektronskim putem će službenik direktno provjeriti da ili ne prijavljen na to i toj adresi, znači bez, građanin neće imati nikakvu obavezu. U tom smislu prijedlog je da se podaci koje već sad vodi sistem EMIS za predškolsko i za osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, u prvoj fazi idu potvrde o redovnom školovanju koje trebaju za regulisanje zdravstvenog osiguranja učenika u srednjim školama te potvrde idu u digitalnom, u digitalnom obliku. Također, proces apliciranja za stipendije učeničke i studentske prema općinama je jedan od pilot projekata, gdje potpuno svi podaci koji se traže, a to je najčešće ovo iz EMIS-a upravo, status učenika, odnosno studenta, prosjek ocjena, opet cips, prebivalište i te stvari da ide kompletna aplikacija elektronskim putem. Kandidirali smo iz svoje kuće, kao neko ko vodi ovaj proces, kandidirali smo postupak izdavanja izvoda iz registara udruženja. To će ići, znači tih nekoliko, koliko sam nabrojala, četiri, pet idu kao prvi pilot, ali je sad moguće da mi svakih 20 dana, mjesec dana, već imamo sljedećih 5 i sljedećih 5, znači ova dinamika, kad jednom istestiramo to na nekoliko pilota, onda može dobiti jedan svoj zamah, ali je bilo važno i važno je još uvijek da usvojimo ovaj Zakon kako bi u potpunosti krenuli u taj proces. Znači mi za sada samo planiramo, ali kada usvojimo ovaj zakon, imat ćemo bolju polaznu osnovu da zaista to sve u praksi implementiramo, na čemu radimo u pozadini, što se još uvijek puno ne vidi. I IDDEA je u međuvremenu izbacila ovaj servis e-identiteta, koji nije bio u momentu kada smo ušli u fazu izrade Zakona. Trenutno se radi na nadogradnji portala na način da građanin, kad se uloguje automatski se identifikira prema IDDEA, što nam olakšava mnoge stvari, odnosno širi spektar mogućih usluga koje možemo u budućnosti digitalizirati. Svi ti procesi zahtijevaju određeno vrijeme i teško je špekulirati, zato što to nekad negdje zna zakočiti u nekim fazama koje nisu u mom domenu i nezahvalno je govoriti o toj konkretnoj dinamici, ali je zaista nešto što se, u pozadini se već jako dugo na tome radi i kad odčepi, pod navodnim znacima, onda će to ići prilično brzo. Šta je još bilo pitanje, ne znam, jesam li nešto izostavila? Prekršajne odredbe. Ne znam šta sam ja napisala. Aha, možemo, to sad ne mislim, razmotrit ćemo tu. Pretpostavljam da je to negdje već drugo o regulisano, da se to može podvesti pod neki drugi zakon, ali razmotrit ćemo u okviru javne rasprave da li je potrebno da i to uvrstimo. I sredstva za realizaciju da li su predviđena? Ne direktno, zato što u momentu usvajanja Budžeta i u moment planiranja Budžeta ovaj Zakon još nije bio na snazi da bi ta obaveza važila da predviđamo ova sredstva, ali je činjenica da su na pozicijama Ministarstva pravde i na pozicijama ZIS-a u ukupnom iznosu predviđena otprilike ta sredstva od 500 000 za ovu početnu, za ovu početnu fazu za ovu godinu u ove svrhe. Evo, mislim da sam sve pokrila, ako nisam dopunit ću.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj ministrici, otvaram raspravu. Zastupnik Mahir Dević se javio za riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Nekako od ove parlamentarne većine 2018. godine dobili smo nekoliko stotina mjera i nekoliko desetina principa na kojim je ova vlast bila formirana, u kojoj je obećana, između ostalog i digitalizacija i transformacija javne uprave u elektronskom smislu. Vi ste danas u šestoj godini vlasti. U toj šestoj godini vlasti, imamo neke aktivnosti koje provodi ova ministrica, koja je, doduše, evo nekih u drugoj godini mandata otprilike ili možda i kraće i nešto se mičemo s mjesta. Ja sam vrlo skeptičan kada je u pitanju funkcionalnost ove vlasti u ovom segmentu, ne želeći da kritikujem ministricu, pozdravljam, naravno, bilo kakav korak koji mi pravimo, daj Bože da mi budemo lideri ovog procesa u Kantonu Sarajevo, pa da od nas prepišu drugi kantoni, međutim mi smo jedan vrlo neuređen Kanton. A u ovih 6 godina vlasti od kada ste vi došli, vi ste taj Kanton učinili još gorim nego što je bio 2018. godine. Znači, ako smo mi danas došli u situaciju da pričamo o nekom pilot projektu usluga u kome uvezujemo podatke, evo, konkretno iz EMIS sistema, ja ću vas napomenuti, za one koji ne znaju da je EMIS sistem u sistem osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja uveden prije 19 godina. Znači, ja se sjećam kada sam kao pedagog popunjavao EMIS sistem u osnovnoj školi prije 19 godina. Za tih 19 godina mi smo toliko napredovali u tom informatičkom smislu da smo došli u situaciju da usvajamo zakonski okvir na način da ćemo doći u situaciju da iz tog sistema, na primjer, izvučemo podatak za neki zahtjev koga je predao, ne znam neki roditelj za dječji doplatka da bismo nekog građanina oslobodili toga da treba da donese potvrdu od djeteta, ne znam, o redovnom školovanju itd itd. Ja se bojim samo da u konačnici ovo, ne želeći ovo zaista ministrici da bilo šta spočitavam, njoj konkretno, ona je tu kratak vremenski period, da ovo ne bude neka nova e- podvala od strane ove aktualne vlasti u Kantonu Sarajevo, npr kao što je ova e-pisarnica u MUP-u Kantona Sarajevo. Jel vi znate šta je bilo sa tim projektom? Znači to je funkcionisalo, koliko ja znam, jedan dan. I nakon toga nestalo sa lica zemlje, ako sam ja dobro informisan, evo uzimam, uzimam rezervu da se nešto desilo, što kažu ono u međuvremenu. Koliko znam, jedan dan je to radilo i onda je to odmah stalo, ne znam da se nešto nije u međuvremenu promijenilo, ali znam kada smo imali onu sjednicu na kojoj smo raspravljali o stanju u MUP-u, u policiji itd, da je to nešto što je ono bukvalno stalo. Ispred Kluba pozdravljamo, evo da kažem na neki način sistematizaciju tih projekata i stvaranje zakonskog okvira da dođemo do neke jedinstvene baze podataka, ali, iz koje će, naravno, građaniti svoje usluge, olakšat će im se itd i to je ono nešto čemu mi trebamo težiti, zaista trebamo vidjeti koje su dobre prakse u okruženju. Očigledno se nešto i analiziralo, formirale su se neke grupe, negdje se odmaklo. Ali nemojte da predstavljamo nešto ponovo, ne znam nekim revolucionarnim uspjesima Kantona Sarajevo na način što ćemo, ne znam, omogućiti da neko izvadi kućnu listu putem neke digitalne platforme, to se i sada radilo po raznim općinama, evo u Kantonu Sarajevo. Ali odnekle treba krenuti. Bojim se da Kanton Sarajevo sa svojim resursima, evo konkretno sa ovim Zavodom za informatiku i statistiku, koji čini jedan dobar posao, ovaj nije kapacitiran na adekvatan način, ne ulazeći u stručnost ljudi koji tamo rade, da provede jednu ozbiljnu, reformu u smislu digitalizacije javne uprave u Kantonu Sarajevo. Tu postoje objektivni problemi, evo, kolega Čičić je to kazao, da ti ljudi obično mogu da biraju poslove koji su plaćeni, da ne kažem desetinama hiljada konvertibilnih maraka ovaj, a ne da se muče u nekom javnom sektoru, u javnom prostoru, za neke vrlo, ovaj niske plate. Nacrt je zakona. U stručne odredbe mi još nismo ulazili. Pretpostavljam da će javna rasprava trajati nešto malo duži period jel, čini mi se, jel predviđena 90 dana ili koliko, nisam taj tačan podatak provjerio, javna rasprava, jel 90 dana? 30? Nisam baš siguran da ćete za 30 dana uspjeti doći

do onoga što će ponuditi jedan ozbiljan zakonski okvir, tako da, evo, mi predlažemo da ipak tu javnu raspravu malo produžite, osim ako vi nemate adekvatnije podatke, da je to sada već nešto spremno ili želite nešto parcijalno da krenete rješavati pa ćemo ići sa nekim izmjenama i dopunama Zakona, u međuvremenu itd itd. Nemojte samo da ovo bude, molim vas e- podvala kao što je bila ona peletara u Sarajevo- šumama, kao što je bila ona fabrika za proizvodnju struje, kao što je Forto riješio pitanje zraka u Kantonu Sarajevo, zajedno sa onih 315 mjera i 16 principa, kako je već bilo, nemojte ljudi da se bavimo tim stvarima. Ako možemo uraditi neki minimum, ministrice, smatram da ste vi ipak odgovoran čovjek, ako možemo učiniti neki minimum pa da obećamo nešto što će, eto, iole olakšati građanima da nešto učinimo. A ukoliko će to biti ponovo, neke šarene laže u kojem ćete vi objaviti neke članke na ovim portalima, kako ste je vi nakon 25 godina loše vlasti došli ovdje, pa preuzeli naše kulturno-istorijsko nasljeđe iz tih 25 godina loše vlasti, pa ste onda napravili tu neku specijalnu transformaciju koja se ugleda u tome što ćete objaviti dva članka na vama bliskim portalima, onda nismo napravili ništa. A to u praksi nam se stalno dešava. Znači, da li je potreban ovaj proces? Da. Da li mu treba dati podršku? Da. Ovo je vrlo stručno pitanje, ali evo, maloprije sam kazao ako imate "Education Management Information System" u obrazovanju koji nakon 19 godina je znači, doživio niz svojih poboljšanja unutar Ministarstva obrazovanja, primjera radi i ne znam tamo imate jel u tom Ministarstvu, čini mi se i da javni oglas za posao već idu putem tih stranica, vrši se neka ušteda sredstava, a da samo taj segment, primjera radi, nisu ostala ministarstva pratila, da nismo bili u stanju da to uvežemo u ovaj sistem, ja sam vrlo skeptičan u dinamiku razvoja svega ovoga. Ali evo, odnekle se mora krenuti, što kažu, jel. Kasnite strašno puno. Znači 6 godina već kasnite. Vi ste prije 6 godina u vašim mjerama i principima obećali Europsku uniju u Kantonu Sarajevo i da ćete riješiti pitanje kvaliteta zraka. Mi danas tek pravimo neki zakonski okvir da se pomaknemo s mrtve tačke. Evo, nisam nešto specijalno sa kolegama ni razgovarao u Klubu na ovu temu da li dati podršku ovom Nacrtu, pošto, evo na neki način prvi taj nacrt koji tretira ovu oblast, možemo razmotriti naravno, uz neku pauzu da damo eventualno podršku da se nešto ovdje učini, ali nisam baš siguran da uz ovu javnu raspravu od 30 dana da ste baš spremni ili ste spremni, ali nam niste mogli stručno objasniti, kao što ste i rekli da ne dolazite iz ove struke, mogu to razumjeti, onda je trebalo dovesti nekog iz struke da nam ovo objavi. Mi ćemo svakako uzeti aktivno učešće u javnoj raspravi kad su stručne stvari u pitanju, predložiti neka rješenja do tog prijedloga, ako vi baš ne odustajete od tog roka, ne znam od ovaj 30 dana, vjerojatno vi najbolje znate koliko je potrebno da taj Zakon ugleda svjetlo, ali ako on treba da ugleda svjetlo da bi neko, ne znam, objavio neka od dva članka na nekom portalu, napravio neku predizbornu šuplju priču, a imat ćemo tamo, ne znam, neke 3,5 usluge koje podrazumijevaju da ćete moći provjeriti CIPS, ne znam i predati neki dječji dodatak itd, ,mislim to nije to. A voljeli bi da da ste nam malo detaljnije objasnili, jer, pazite, s jedne strane vi spominjete 400 upravnih postupak koje provodi Kanton Sarajevo. To je preozbiljna priča, to je priča koja podrazumijeva vjerojatno jednu deceniju da se ovo uradi, i to ozbiljnog posla, da se vidi sve greške, svi nedostaci, da se to unapređuje. Naravno da je taj proces potrebno da krene, ali ponavljam, vi, gospodo, u ovom procesu od kada ste vlast, a šestu godinu ste vlast, niste, što kažu, pomakli ni prstom u odnosu na ono šta ste obećavali građanima Kantona Sarajevo. Evo, nek bude toliko. Razmotrit ćemo, naravno, eventualno uz neku pauzu kao Klub, da damo eventualno podršku jednom ovakvom Nacrtu zakona i nadamo se da će nešto iz njega izaći dobro, što neće biti klasični populizam u režiji trojke. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ko se javio za repliku? Zastupnica Vildana Bešlija, replika.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala predsjedavajući. Pozdravljam sve koji nas prate. Pa evo iskreno se nadam da već evo treći zakon od danas, koji imamo priliku da čujemo kao prezentaciju od ministrice, da će i ovaj dobiti podršku, naravno, na zadovoljstvo građana, jer ipak nešto radimo, za razliku od proteklih, proteklog perioda. Kao što reče moj prethodnik, činjenica je da za 6 godina zaista ne možete napraviti ozbiljnu priču i bilo kakvu promjenu koja je ozbiljne prirode. Znači, sami ste rekli da ozbiljna rješenja zahtijevaju vrijeme, zahtijevaju, naravno, i stručnost, zahtijevaju i dobro sagledavanja stanja onoga šta je zatečeno, šta može biti bolje. Znači, ako bilo kakvom procesu pristupate odgovorno, to zahtijeva stvarno odgovornost i vrijeme i stručnost, i sve ono što ide uz to. Tako da izlaganje ministrice mislim da je bilo sasvim dovoljno u ovom momentu da možemo shvatiti koji je to proces i šta je pred nama. Kada spominjete pojedinačne i neke pilot projekte, činjenica je da ovo nije jedina stvar i da postoji dosta nekih projekata koju su se radili u Kantonu Sarajevo, a evo i u opštinama i to je opšta boljka ovog sistema inače, što ništa nije uvezano i toga smo svi svjesni i to zaista znamo. Znači, ako se spominje neki pilot projekat ili bilo koji projekti koji se rade odvojeno, morate se složiti da će biti veliki napredak ako to, a to i jeste i bila intencija ovdje u obrazloženju, ako se to uveže i počinjemo to već onda pratiti kao jedan zajednički proces, kao jednu zajedničku bazu podataka, jer jeste da se to vjerovatno prije 20 godina radilo tako, ali zamislite, u tom periodu znači 19, 20 godina, nije se ništa značajno promijenilo. Znači 6 godina zaista nije dovoljno, imamo i onih, koliko to ostane, hoćemo li računati zajedno do 19, tako da znači ovo što se sada napravilo i što se ima namjeru uraditi je značajan iskorak i naravno da ne može biti odjednom velika priča. Toga ste i sami svjesni i to ste veći rekli. I nemojte da potapamo brod prije nego što je krenuo uopšte. Znači, pričamo o Nacrtu i kao što smo se složili jel za neke stvari, odnosno za zakone koji su bili prije ovoga, da je dovoljno 15 dana kada je u pitanju funkcionisanje i angažovanje, je li ovaj dodatnih ljudi za sve načelnike, za sve opštine i svi oni koji u Kantonu će to moći ovaj koristiti, bit će dobrobit jel svima. Ako nam je dovoljno bilo za to 15 dana, ako je ministrica procijenila da je dovoljno 30 dana ako budemo dovoljno efikasni da napravimo jel sa stručnjacima koje imate, koje svi zajedno imamo, da napravimo dobru raspravu, da damo dobre prijedloge, uzimajući u obzir kašnjenje i godine koje ste naveli, mislim da je to sasvim dovoljno i da trebamo krenuti sa ovim prijedlogom koje ministrica i navela i sa javnom raspravom od mjesec dana. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Kratko. Znači ja sam rekao, ukoliko ministrica cijeni da je 30 dana dovoljno, ja ću to poštovati. Ja nisam iz ove branše, nisam iz struke IT i ono što znam o ovome je vrlo površno i uzimajući u obzir sve na koje ćemo mi probleme sigurno naići, moje mišljenje kao zastupnika, da nije dovoljno 30 dana. Ako, ministrica smatra da jeste to je jedna potpuno druga vrsta priče. Ja mogu prihvatiti argumentaciju koja treba da bude ovdje iznešena. Na to pitanje se ministrica zaista nije ni referirala, niti ga je imala postavljeno. Kada je u pitanju ovo ko je šta radio i ko nije, ja vama, kolegice, stvarno predlažem da to ne prebrojavate, ja sam davno kazao, znači vi imate SDA-ovo kulturno- historijsko naslijeđe koje gledate ispred sebe. 10 godina je ono bilo u vlasti. Gledate, evo okrenete se gore, evo tipkaju malo na mobitel, pišu. To je 10 godina. Ne, ne, nismo, mi nismo to kulturno- historijsko naslijeđe, mi smo SDA sada. Oni su sada vlast, zašto govorim? Oni su sada vlast, a bili su vlast i prije tih 10 godina i imamo sada vlast vas vlasti 6 godina, znači od tih 20 godina o kojim govorimo, vi ste nekih otprilike jel 15, 16 godina.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Deviću možete li se, molim vas, vratiti na tačku dnevnog reda? Otišli ste s tačke.

Mahir Dević (zastupnik)

Ja repliciram kolegici na njene navode, nisam ja, ne diskutujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hajte molim, vratite se na tačku dnevnog reda.

Mahir Dević (zastupnik)

Ja sam na tački, predsjedavajući.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nacrt zakona o elektronskom upravljanju u Kantonu Sarajevo, molim vas.

Mahir Dević (zastupnik)

Ja repliciram kolegici na ono što je ona kazala. Znači, ja se po ovom pitanju nisam uopće referirao u diskusiju, slušali ste moju diskusiju koja je bila vrlo jasno precizirana na tačku, međutim, ono što je kolegica rekla potrebno je da se da taj odgovor na tu vrstu pitanja.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odlutali ste s teme, molim vas.

Mahir Dević (zastupnik)

Pa nisam ja, onda je kolegica odluta, onda je kolegica odlutala predsjedavajući. Ja sam na temi predsjedavajući.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dobro hajte da vas čujemo, jeste ili niste.

Mahir Dević (zastupnik)

Jesam, pa na replici sam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Slušam vas, hajde da vidim jeste ili niste.

Mahir Dević (zastupnik)

Hajte, probajte mi dozvoliti da govorim, mislim, ja razumijem da možda vama ono, kada vas indirektno malo prozovemo, malo vam to ne odgovara, ali šta ćemo? A nisam, ja sam rekao najprije da se gleda, naprijed, ja sam mislio. Pa ne mogu, evo mislim trebate napraviti mir u Skupštini da mogu nastaviti. Pa ne mogu, evo mislim, nećete da upozorite kolege koji ometaju rad Skupštine da bih mogao nastaviti. Znači, rekao sam u replici da ću sračunati taj vremenski period, tako da vam ta matematika ne odgovara kolegice, ta matematika nije vama na strani i onome što ste vi radili. Vrlo je malo urađeno u ovih 6 godina u ovoj oblasti, ali evo, pozdravljamo pokušaj početak da se nešto učini. Ja ću ponoviti ono što sam kazao u diskusiji, nemojte samo da dođemo ponovo od svega ovoga u jeftini populizam. Meni kao zastupniku

nikada nije bio problem da pozdravim, pohvalim nešto što je dobro, da imam jasan i precizan stav, kao što sam ga imao maloprije i u onim zakonima prije. Ali ću vas napomenuti oko prethodnog zakona, isto ovo kulturno-historijsko naslijeđe je ukinulo onaj Zakon, pa ga sad vraćamo, a fakturu šaljete ovom Klubu ovdje. E, to je nekorektno i neprincipijelno, ja zato to govorim. Znači, valja priznati da je neko napravio u nekom vremenskom periodu grešku. Valja pohvaliti ono što je bilo dobro, a ne ono sistemski svaljivati na nekog ko nije učestvovao ni u čemu. Mi kao Klub sada govorim u Skupštini Kantona, potpuno smo spremni, odgovaramo za svako naše glasanje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Deviću, minut vremena sam vam tačno koliko...

Mahir Dević (zastupnik)

Za svaki naš postupak ukoliko smo odgovorni za njih. Hvala predsjedavajući.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku. Ovo je jako važno, tako da nastavite s repliciranjem večeras ćemo sigurno raditi do 12 sati. Slažem se, evo, građani će također da procijene koliko je ovo važno. Izvolite zastupnice Bešlija.

Uključite zastupnicu Bešlija.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala, evo sad sam dobila, sad mogu razgovarati, sad su me uključili. Htjela sam samo odgovoriti jednu stvar, ne želim uopšte dužiti. Znači, upravo o tome, vi pričate o nekim ličnim vašim odnosima, percepcijama, bilo čemu drugom, ja pričam o interesu građana Kantona Sarajevo i ne interesuje me ništa više. Znači, ako ste rekli da ste u tom u obrazovanju, toliko i toliko godina, ako već 19, 20 godina nešto koristite, znači bukvalno sam se držala činjenica, niti me interesuje ni ko, šta, ni gdje. Interesuju me godine, spomenuli ste 6 godina, 19, 20. Ja pozvala hoćemo li zajedno izračunati? Ostalo me ne interesuje. Drago mi je da ćete razmišljati u interesu građana Kantone Sarajevo i da ćemo dati priliku ovom Zakonu. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Nisam ja uopće kritikovao ovo što se dešavalo u ovlasti obrazovanja. Obrazovanje je možda tu otišlo i ponajviše, za razliku od nekih drugih ministarstava koja su možda imala obavezu da više, što kažu, se pomaknu u tom segmentu. Vi ste tražili od mene da zajedno sračunam i ja sam to uradio zato što ste tražili, nadam se da vam je taj račun, što kažu, jasan plus minus godinu gore dolje. Malo je kolegice, malo je kolegice urađeno u oblast digitalizacije u ovih 6 godina, vi ste, to je vaša osnovna platforma, bila digitalizacija, priča o ljudskim pravima, kvalitet zraka. Vi ste na toj priči jahali ovdje 8 godina i onda za 6 godina to skoro da niste pomakli s mrtvog mjesta, to su činjenice, pazite, znači, mislim, to vide svi ljudi i nemojte da ta kritika koja je vrlo objektivna utiče ovaj na neki način na raspoloženje u radu ove Skupštine, to su činjenice. U ovom segmentu se morala pomaći. Pozdravljam ovo što ministrica pokušava da uradi. Mi ćemo vidjeti kakav će Prijedlog zakona doći da vidimo da li mu možemo dati podršku, nek se ide. Ali to da smo mi i lideri u bilo čemu, ova vlast u Kantonu Sarajevo, u odnosu na onu vlast koja je bila 2018 je sve sektore potpuno unazadile. Mi o tome možemo

argumentovano pričati sedmicama i mjesecima, godinama, koliko god želite, znači sve segmente društvenog života u Kantonu Sarajevo ste vi unazadili. I drugi kantoni kojim bi mi, kao, trebali biti lideri u mnogim oblastima su puno sređeniji od nas. Znači vi danas da biste napravili fotonaponske ćelije u Kantonu Sarajevo i panele kojim proizvodite struju, to je nemoguća misija uraditi s ovom vlašću u Kantonu Sarajevo, to nije ni u jednom Kantonu u Federaciji tako. Vi danas u Kantonu Sarajevo, kolegice, ne možete izvršiti pretvorbu poljoprivrednog u građevinskog zemljište, bez obzira što u istoj avliji imate kuću koja već u njoj stoji 50 godina, a pored nje treba da napravite svom svom djetetu drugu. To u svakom drugom kantonu u Federacije možete uraditi. Vi ovdje nemate ništa pravno što ste u radu u oblasti legalizacije bespravno izgrađenih objekata. Ja sam tražio od vašeg premijera da napravi registar službenih automobila, 6 godina ga niste uradili. Znači vi se niste pomakli u životnim stvarima. Sve je jeftini populizam, priča neka za portale kako smo mi u nekoj reformi, a nismo. U tom segmentu sam ja kazao. Ako je ovo populizam, nemojte, ako je suština, puna podrška. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Diskusija zastupnik Jasmin Šaljić. Molim vas, tiše malo. Zastupnik Jasmin Šaljić, nastavite. Kolega Avdić, molim vas, kolega Avdiću, zastupnik Jasmin Šaljić se javio za diskusiju. Izvolite.

Pauza 5 minuta.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Ne morate.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Zahiragić je na redu za diskusiju, da li je tu? Pošto nije tu ajmo mi krenut sa zastupnicom Vujović, pa kasnije, pa evo hoće li pustiti zastupnicu Vujović prvo. Zastupnik Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem, predsjedavajuća. Dakle, nisam ispio ne džentlmen, kolegica Vedrana je meni ranije ustupila prije diskusije, pošto imam emisiju na jednoj televiziji, pa ću morat nakon diskusije napustiti privremeno sjednicu, pa dok, nećete završiti, imate diskusija još.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Onda samo kratko.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ma eto kratko, il nekratko ja, nadam se da vi želite čuti šta najveći opozicioni klub ima reći na ovu važnu temu. Ovo je zaista važna tema i prije svega želio bih pozdraviti nastojanje intencije i na neki način ideju ministricice Softić, koja ustvari, i ovom inicijativom pokazuje da je pripada jednoj generaciji novih mladih političara koja razumije potrebe društva i ovo je treće rješenje danas koje ona predlaže i koja dobiva podršku. I ono je u suštini i pozicije i opozicije, u suštini je, ona je dokaz da se može na neki pristojan način komunicirati, prihvatat sugestije i vodit debata argumentima, jel. Naravno, neću staviti roze naočale kad budem diskutovao o ovom Zakonu, s obzirom da ima on puno problema u samom konceptualnom postavljanju stvari? Dakle, ovaj Zakon je nazvan zakon, Nacrt zakona o elektronskom upravljanju u Kantonu

Sarajevo. To, složiti ćete se, zvuči pretenciozno, malo će ko to pročitati. Ministrica Softić je rekla da ona nije iz struke IT-a. Međutim ovo nije uopšte IT tema, ovo je prvoklasna pravna tema. U suštini, ovo bi trebalo biti transformacija uprave, što se u nekim segmentima i nekim članovima Nacrta ovog zakona spominje ka nekoj potpunoj e-upravi, međutim u samoj razradi Zakona, u samom sadržaju Zakona vidjet ćete da i u suštini jedino što je ovaj Nacrt zakona propisuje jeste neku vrstu, ne elektronskog vođenja upravnog postupka, nego infrastrukture koja bi teoretski mogla omogućiti elektronsko vođenje postupka. Ovo je u stvari, digitalna platforma koja bi trebala da sakupi podatke koji su potrebni da u nekim narednim koracima, drugim propisima regulišemo e-upravu. Dakle, ovo nije zakon kojim se uvodi e-uprava, niti se može uvesti e-uprava, dakle, ovo u suštini mi pravimo neku vrstu platforme da bi građani mogli da razumjeti ili mlađi koji, neku vrstu društvene mreže Kantona Sarajevo sa limitiranom upotrebom, gdje će biti svi građani upisani, sve potencijalne potrebe građana, zahtjevi i vrste upravnih postupaka. Elektronski potpis koji se ovdje spominje, stidljivo, nije mu mjesto u ovom Zakonu, jer to je tema federalne nadležnosti i Federaciji se pokušava već neko vrijeme bezuspješno propisati i uvesti elektronski potpis, jel. To je važno, u toj oblasti kaskamo zaista decenijama iza razvijenih modernih zapadnih ekonomija. Ali ovaj zakon to i neće moći provesti ni tretirati. Tako da ćemo mi biti ponovno sa potencijalnom realizacijom i razredom ovog Zakona, ovisno o višim nivoima vlasti. Dakle, ovo nije nikakva reforma, ko je pročitao Zakon, može vidjeti, ovo je stvaranje preduslova da kada napravimo reformu ne moramo razvijati sistem, nego vjerojatno je opredjeljenje ministricе ili ko je već inicirao ovakvu vrstu zakona, da se pripremimo za neku vrstu, za neku vrstu reforme javne uprave. Imam nekoliko problema, osim potpisa elektronskog, tipa članom 41 savjet, što se pokazuje da se moglo malo bolje pristupiti izradama nacrta, Savjet za elektronsku upravu. Propisano je da će u Savjetu za elektronsku upravu, koja u suštini ima puno nadležnosti ovim Zakonom, koji na neki način treba da usmjerava uvođenje te elektronske uprave, iako je pretenciozan naziv, ovim Zakonom propisujemo Savjet za elektronsku upravu, a ti ovim Zakonom mi ne uvodimo elektronsku upravu. A taj Savjet bi trebalo da čine: premijer, pazite, premijer je politička izvršna funkcija koja ne treba da vodi Savjet za e-upravu. Ministrica pravde, mislim da ne treba ni ministrica lično, nego treba neko iz Ministarstva pravde, eventualno, direktor Zavoda, hajde, to ima smisla nekog. Predstavnik Udruženja opština i to ima nekog smisla, i kaže 2 vanjska eksperta i pazite kako je definisano iz oblasti informacionih tehnologija, prava, ekonomije i drugih srodnih oblasti. Pravo i ekonomije su društvene nauke. Informatika nije društvena nauke. Nemate ovdje struke koje su također humanističke, koje su prirodne, koje bi također bile potrebne da se nađu u tom Savjetu. Ovdje se stavili nauke koje nisu srodne, znači kada pročitamo ikete, prava, ekonomija i drugih srodnih oblasti, znači može iz svih oblasti, onda treba to dodatno i bolje normirati. Taj Savjet koji treba da bude ustvari neki lider procesa uvođenja e-uprave ne može biti u ovom sazivu. To je moja glavna zamjerka na sam ovaj Zakon, osim naziva pretencioznog, saziva ovog Savjeta, je također propisana na vrlo loš način. Posebna je tema da li će biti naknada za to ili neće, ako će biti, onda tim prije ne trebaju biti članovi Vlade članovi tog Savjeta, itd. Mi govorimo o digitalizaciji, uvođenju e-uprave. I u momentu i u vremenu kada "artificial intelligence" ili AI, preuzima potpuno primat, dakle mi sada isto ko da otkrivamo točak. I ja mislim da bismo mi trebali preskočiti u nekom smislu fazu uvođenja elektronske uprave na način na koji su to prošle države Zapadne Europe pred 20 godina, pokušati preskočiti par stepenica u toj fazi evolutivnoj, ministrica je došla, drago mi je, preskočiti par stepenica u toj evolutivnoj fazi i odmah se na neki način uvesti AI u sam sistem kreiranja elektronske uprave u Kantonu Sarajevo. Dobro, zato jer se na narodnoj sjednici nalazi tačka osnivanja prvog AI instituta Blum instituta koji je dobio saglasnost ministarstva i Vlade. To je dobra stvar po mom mišljenju i mislim da oni mogu puno, također, kao institut koji se bavi, zapravo AI i pročitao sam i ja neke akte koje su predložili, elaborat koji će biti ako Bog da kapacitiran da doprinese Kantonu u značajnoj mjeri u procesu digitalizacije, jer sve ove radnje koje ste vi

propisali administrator radi pješke, formulare oblasti, vrste upravnih postupaka, jedan dobar Algoritam rješava. Dakle dobar Algoritam rješava 20 radnih mjesta u kontekstu uvođenja sistema e-uprave. I eto, pozivam da budete avangarda kada budete razmatrali ovaj Nacrt zakona, eventualno amandmane i da na neki način do Prijedloga pokušate napraviti značajnije iskorake. U Hrvatskoj postoji sistem koji se zove e-građanin i ovo je najbližije tome. Dakle, mi ovdje pravimo električnu, neku elektronsku identifikaciju naših građana u Kantonu Sarajevo, kako bismo mogli onda kasnije, dakle, s jedne strane elektronsku identifikaciju građana, s druge strane sve vrste upravnih postupaka koji Kanton Sarajevo i u Kantonu Sarajevo se vode. I onda da pokušamo dovesti jedni druge u vezu, jel. To bi bio neki cilj ovog zakona, ali to se ne može ovim propisom uraditi, može se samo stvoriti, ponavljam, pretpostavke za takvo nešto. Ono što nije spomenuto na adekvatan način u ovom Zakonu, a također tražim da to uđe kao prilog javnoj raspravi, je zašto podataka. Podaci i serveri koji sadrže podatke, ne samo lične, ne govorim sad aspekta zaštite ličnih podataka, nego sa aspekta generalno podataka, kolega Marjanoviću, koji na međunarodnom tržištu vrijede na stotine milijuna maraka, ili dolara, kako hoćete, na godišnjem nivou, bitno je zaštititi. Zašto? Kada govorimo o AI, vještačka inteligencija zapravo treba hranu, hrana vještačkoj inteligenciji nije hrana kao za ljude, jel voće, povrće, meso, žitarice ili voda. Hrana za Ai su podaci. Kada imate sistem koji prepoznaje sve vrste pravnih radnji u Kantonu Sarajevo, u real time i kada imate sve građane u tom sistemu, to je ustvari sveti gral za AI i bilo bi vrlo važno da toliku količinu podataka koji će iz godine u godinu rasti, u kojima će se moći prepoznati paterni ponašanja građana, problemi građana, problemi u sistemu, način rješavanja tih problema u sistemu. "if than", "if than" svaki taj "ako" onda jedna nova informacija za AI potencijalno, neku vještačku teligenciju koju ćemo razvijati neko negdje vani ili mi ovdje. Tako da vas molim da na adekvatan način u ovom Zakonu propišete obavezu Kantona Sarajevo da posjeduje servere, serveri ne smije biti klaudu, niti smiju biti outsorsani, niti smijemo angažovati bilo koju privatnu kompaniju da te servere drži, jer taj server i ti podaci će biti glavni resurs Zavoda za informatiku Kantona Sarajevo. Ako on nije dovoljno kapacitiran, imate taj Blum institut kojem ćemo dati javna ovlaštenja, pa možemo zajedno Zavodu i njima eventualno dati da tim podacima upravljaju, jer ti podaci, kada se do te mjere napuni u ovom serveru, oni će biti veoma vrijedni, kako finansijski, tako i suštinski, za razvoj svake vrste vještačke inteligencije i molim vas, nemojte propustiti tu vrstu zaštite ovalikih podataka. Ako, da napravim jedan mali, kako da kažem, malo poređenje. Imamo sistem Zavoda zdravstvenog osiguranje u kojem je ustvari povezane su sve javne zdravstvene ustanove i kartoni svih pacijenata. I taj sistem puno vrijedi. Tu smo napravili grešku i nije, Zavod nije vlasnik tog sistema i tih servera. Dakle vlasnik je onaj koji je implementirao servere i taj sistem. Tu grešku ne smijemo ponoviti, a pazite, to je posebna tema zaštite podataka, kolega Deviću, to je druga skroz tema i ona je važna, al u kontekstu ove priče o kojoj ja govorim, manje je važna, ali važno kada je pitanje, naravno, zašto građana i informacije poverljivost podataka, to je skroz druga tema. To što Zavod ima će u odnosu na ovaj server i ne ovu platformu biti kap u moru jer će se ovdje doslovno, od socijalnih potreba građana do luksuznih potreba građana, od zahtjeva za izmjenu regulacionog plana izdavanja dozvole do eventualno zahtjeva za prepisivanje djeteta u vrtić sa obrazloženjem zašto se baš to dijete prepisuje u drugi vrtić i rješenja i ko i zašto i kad, u kojem slučaju donosi, to je jedna čitava nauka. I taj resurs Kanton Sarajevo mora usmjeriti u razvoj AI na domaćem tržištu kako bismo konačno bili konkurentni. Dakle, mi smo propustili priliku digitalizacije, digitalizacija je prošla. Digitalizacija, ko da vam sad kažem Pentium dvojku, Pentium trojka. Sjećate se tih sistema operativnih i flopi disk. E dobro je rekla kolegice Vedrana. Digitalizacija možda nije flopi disk, a jest CD. Najbolja digitalizacija je usb. A to se od već ne koristi, tako da dajte preskočimo i flopi disk, i CD i USB i da priliku da, dakle, u svojim greškama i krizama u kontekstu uvođenja e-uprave nađemo svoju šansu. I da kada budemo pravili ovaj sistem, podesimo i podatke i informacije i na takav način klasificiramo da

to bude od najveće koristi društvu. Ja ne znam koliko je vas uopće kolega zastupnika ili koliko nije, to je manje važna u temi AI, ali to je tema koja nije budućnost, ona je sadašnjost. I hajde da kada već postoji inicijativa od ministrice i kada postoji već dobra politička volja, da svi smatramo da je to potrebno, da ovo ne bude samo jedan zakon koji će stvoriti još jedan registar i olakšati tri, četiri procedure građanima Kantona Sarajevo, nego dajte da ovo bude jedan hab, jedan, kako da kažem, jedan sistem koji će omogućiti i Kantonu Sarajevo i našim privrednim subjektima, specifično našim IT kompanijama, da u perspektivi ne budemo jeftina radna snaga, da ne prodajemo sat svoje djece i razvijamo projekte razvijenih zemalja, nego da Kanton Sarajevo omogući našim mladim, pametnim ljudima koji ih je pun Kanton Sarajevo da koristeći resurse koji nisu skupi, to su dakle informacije, to nas ne košta ništa, a te informacije njima mogu biti od tolike koristi da Sarajevo i Kanton Sarajevo sa svom pameću koji ima bude svojevrsna "Silicon valley" u Jugoistočnoj Europi. Mi imamo taj potencijal. I pozivam vas da to vrlo ozbiljno razmotrite i da obavezno do Prijedloga zakona, koji bi trebao imati dužu javnu raspravu, predvidite zaštitu podataka i sistema i obavezu Kantonu da bude vlasnik i servera i informacija svih koji se nalaze u serveru, a onda da potencijalno raspolaganje tim serverom ili raspolaganje tim informacijama bude vrlo transparentno, vrlo javno, na način da potencijalno Skupština može Kantona Sarajevo dati saglasnost nekome da koristi te podatke u razvoj nekih svojih projekata. Ne znam koliko ste i ko me koliko razumije u ovoj diskusiji, mislim da ministrica jeste i to je možda i najvažnije za ovu diskusiju, da do Prijedloga sa te stvari nađu, preporučujem ministrici, s obzirom da je ona, također profesorica na Pravnom fakultetu, tamo ima još pametnih ljudi, njenih kolegica, da ih uključite, pogotovo intelektualno pravo, intelektualnog vlasništva, pa da uključite Elektrotehnički fakultet u Sarajevu, koji također ima puno pameti iz oblasti AI i da vidite kako da na najbolji mogući način iskoristite ovoliko količinu podataka koji će sutra moći naš akademski zajednica, naš realni sektor, iskoristiti da takvu vrstu rješenja nađemo u Prijedlogu zakona. Hvala vam.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Vujović.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Pa evo, ja ću se truditi da ova moja diskusija bude vrlo kratka, nekako sve u svrhu da bude dio javne rasprave. Dvije stvari na koje sam, kako sam i postavila pitanje, ticalo se prvenstveno sigurnosti i zaštite podataka, ali i ličnih podataka, ali isto tako i uvezivanjima sa jedinicama lokalne samouprave, tako i sa višim nivoima vlasti. Smatram svakako da neke stvari nije moguće predvidjeti zakonom i da je ovo tek nešto što je u nastajanju i slažem se sa kolegama koji su rekli da mi već kaskamo dugo za ovakvim jednim i ne samo zakonom, nego generalno za tom platformom koja treba da objedini e-upravu, e-građani, kako god je nazvali i da idemo ka tom zaista procesu digitalizacije. Činjenica jeste da je naš zdravstveni sistem već uveliko, već godinama je elektronski i da se konstantno nadograđuje, evo isto tako na neki način i obrazovni sistem je prilično daleko odmakao u tome, ali evo, ja moram iskoristiti priliku da evo dam možda jednu sugestiju, iako nije predmet konkretnog ovog zakona, tiče se EMIS sistema da se taj sistem nadogradi na način kada je u pitanju prebacivanje, recimo, djece iz vrtića u vrtić, to je nešto što mi konstantno se susrećemo, mi kao zastupnici, naročito kolege koje možda, koji komuniciraju dosta sa građanima koji imaju poteškoće, na način da u slučaju, recimo, narušene sigurnost ili iz nekog drugog razloga po službenoj dužnosti dijete nije moguće putem EMIS sistema prebaciti, nego se mora ispisati i ponovo čekati konkurs za ponovni upis u vrtić i smatram da je to nekad zaista može previše vremena oduzeti, ali evo jedan je od načina kako da se u nekom skorijem vremenu i taj sistem može unaprijediti. Svakako podržavam inicijativu i generalno ovaj Zakon, napore ministrice, evo što sam, nekako

sam stekla utisak da zaista ozbiljno i pristupa svom zadatku i nama zastupnicima ovdje. Sve što je stiglo do sada iz Ministarstva pravde i uprave bilo je vrlo konkretno, precizno i evo s nastojanjima da se nešto unaprijedi. Kolega Zahiragić je govorio o toj sigurnosti prilikom zaštite podataka, ali ličnih podataka. Smatram da je to vrlo važno, ne znam da li je moguće ovim Zakonom to sve precizirati ili možda ići na neki više nivo vlasti pa takve zakone inicirati, ali generalno, mi živimo u jednom vrlo nesigurnom sistemu, nesigurnom društvu, naročito kada su u pitanju informacione tehnologije, zaštita ličnih podataka, zaštita podataka, generalno, ali isto tako zaštita, moram reći, i djece koja vrlo često i najčešće konzumiraju sav taj sadržaj, pa samim tim i sadržaj sa Foksom na sadržaju na Internetu. Činjenica jeste da mi imamo ovdje jedan sistem koji možda ćemo krenuti u digitalizaciju, ovo što je kolega Zahiragić govorio, ali ne idem u reformu javne uprave i mislim da nekako ćemo tu biti u nekoj možda ne dobroj sinergiji, ali evo, s obzirom da je Nacrt u pitanju, svakako ću podržati, glasat ćemo da ovaj Nacrt ide dalje u proceduru i podržavamo sve ove napore da se zaista ova oblast konačno i uradi. Ono što je nama neophodno, prvenstveno mojoj generaciji i mlađima od mene, i vjerujem da se svi radujemo, da ćemo jedan dan putem jednog klika moći završavati neke stvari, da nećemo morati, kako kolokvijalno zovemo, ganjati papire za upis na fakultet, za ne znam bilo kakvu neku poresku olakšicu, za bilo kakvu subvenciju, prijavu na neki konkurs ili bilo šta drugo, nego da ćemo zaista imati jedan ozbiljan sistem, europski sistem koji će nama svima, naročito mladim ljudima, lakše omogućavati tu da se na neki način mogu reći, slomi ta birokratija, administracija koju smo preuzeli, ne samo od prethodnih vlasti, ja mogu reći od prethodnih društvenih sistema koji se jednostavno, napravili takav, nažalost, jedan sistem. U svakom slučaju, evo, voljela bih da se u ovakvom Prijedlogu zakona nađem malo detaljnija objašnjenja ova sigurnost. Kolega je govorio o umjetnoj inteligenciji i jeste činjenica da mi možda iz naše perspektive, samo zato što nismo možda previše upućeni i u to, nisam ni ja lično, s obzirom da mi to nije struka, ali te se stvari dešavaju. Da, dešava se vrlo lako i vrlo često širom svijeta, pa i čak i u modernim europskim zemljama da dolazi do krađe i identiteta, ali isto tako krađe raznoraznih podataka koje kasnije mogu prouzrokovati mnogo veće štete. Vjerujem da se to nama neće desiti, ali isto tako vjerujem se da se neće desiti samo iz razloga ako zaista budemo vodili računa gdje stoje serveri, ko kontroliše naše baze podataka i ko će jednostavno biti vlasnik i upravljati tim stvarima, a sve ovo ostalo, te hodograme i nadogradnje sistema vjerujem da se mogu rješavati u hodu, kako se zakon bude implementirao, odnosno kako se Kanton Sarajevo sa drugim jedinicama lokalne samouprave i višim nivoima vlasti bude uvezivao i razmjenjivao sve te podatke. Ističem zaista da ovo nije stvar samo Kantona Sarajevo, nego je zaista treba gledati jednu širu sliku, da, evo, sutra, kada i postanemo punopravna članica EU, taj sistem neće više biti samo naš, bit će europski i treba se omogućiti prohodnost razmjene podataka kada je u pitanju, kako Bosna i Hercegovina, tako i regija, ali isto tako i Europa. Toliko za prvu diskusiju, po potrebi bit će i druga. Hvala lijepa.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. No, evo, nekako u doba digitalizacije obavezuju svako društvo, pa i naše, da idemo u skladu sa vremenom i da omogućimo našem društvu, našim građanima olakšice koji će im na neki način omogućiti bržu, efikasniju pristupnost informacijama koje su neophodne za njihov bolji i lakši život. Tako da s tim u vezi pozdravljam inicijativu koja se odnosi na formiranje ovog Zakona koji će, nadam se, u procesu javne rasprave ipak doživjeti određene transformacije, posebno u dijelu koji se tiče segmenta koji se odnosi na zaštitu, dakle sigurnosnih podataka o kojima je govorila i moja kolegica, jer to sam

problematizirala i kroz svoje pitanje kada sam navela da u kaznenim odredbama ovog Zakona nemamo stavku koja se odnosi i na stavku zloupotrebe podataka. Mislim da moramo imati apsolutno adekvatnu pripremu koja se odnosi i na potencijalne i cyber napade itd., mislim, to je jedna vrlo specifična oblast, tako da u tom dijelu zaista i mi zastupnici kada donosimo neke odluke, ipak moramo imati pravosnažne i kvalitetne i stručne informacije kako bi se znali referirati na sve te odluke. Međutim, ono što me na neki način ograničava i sputava je, evo, tokom pauze koju smo imali jedna od naših kolegica je rekla kako smo kako je sve nekako zaživjelo sa dolaskom ove vlasti, imali smo priliku da, evo, svjedočimo elektronskim uputnicama koje, nažalost, još uvijek u zdravstvenom sistemu ne funkcionišu na način kako bi trebalo i onkološki pacijenti nakon uputnice koja se uputila i dolaskom na svoj pregled, bez obzira što se uputnica uputila ranije, prije 3 dana, dolaze na mjesto pregleda koje još uvijek nije zaprimilo elektronsku uputnicu. I zaista, to su okolnosti koje su apsolutno neprihvatljive i nedopustive. I s tim u vezi nekako mi se stječem dojam da zaista će trebati jako, jako puno napora i kvaliteta da se, ukoliko ovaj Zakon zaživi, on na adekvatan način implementira. S tim u vezi, očekujem da Zavod ima zaista adekvatnu stručnu podršku koja će znati upravljati sa svim ovim sistemom. Jer, evo, podsjećam da ustanove u Kantonu Sarajevo već i komuniciraju na određenom digitalnom nivou, ali će zacijelo ova platforma omogućiti još bolju komunikaciju. I, naravno, kao što sam rekla na početku, tu će biti i informacije koje su neophodne našim građanima. Svoja pitanja koja sam uputila uvaženoj ministrici odnosili su se i na harmonizaciju zakona koje se tiču elektronskog potpisa i činjenice da na federalnom nivou mi nemamo ovaj zakon. Očekivanja su da se neće desiti nikakve pravne prepreke po ovom pitanju, obzirom da na državnom nivou su ova pitanja regulisana. Ja, evo, želim vjerovati u to da se neće desiti neke drastične promjene koje mogu reflektirati na stavke ovog Zakona. I ono što mi je bilo vrlo zanimljivo, o čemu je govorila ministrica, to je član 43 koji govori da su sredstva 0,05 %, od ukupnih prihoda od prošle godine i koje će biti usmjerene za digitalizaciju javnih usluga. Ministarstvo financija je predložilo da to ipak bude iznos od 0,05 %, ostvarenih prihoda bez primitka Budžeta Kantona Sarajevo od prethodne godine. Mislim da je ovo dobar prijedlog Ministarstva financija koji se pozvao i dao svoje mišljenje na ovaj Zakon i vjerujem da će i ovo biti jedna od izmjena koja će zaživjeti u Prijedlogu zakona. Također, moje pitanje se odnosilo da li su obezbijeđena sredstva u Budžetu za ovaj Zakon, nisu. Neophodna su sredstva u iznosu od 715 000 maraka. Da li će se ona omogućiti Rebalansom budžeta, mi sada nemamo te informacije, te informacije u ovoj sjednici nismo dobili, tako da, evo, mi ćemo zacijelo biti vrlo aktivni u procesu javne rasprave, uputit ćemo svoja mišljenja i također, naravno, i amandmane kada se Prijedlog ovog zakona pojavi na dnevnom redu. I evo, vjerujem da će ipak ovo sve dovesti do onog što je najbolje, a to je uvijek ističemo i podsjećamo da je to interes naših građana. Toliko za sada. Hvala lijepo.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Šaljić.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Ja ću biti veoma kratak, nisam ni mislio, javiti se za diskusiju, ali jedna rečenica mi je zaparala uši od ministrice. Moram vam priznati da ministrica ima moć ubjeđivanja. Evo, to su mogli da vidimo danas kroz dvije, tri tačke, način na koji komunicira i odgovori nedvosmisleni nama zastupnicima. Ali rekla jednu rečenicu vezano za podršku i praćenje ovog elektronskog upravljanja da, to će morati neki operater da radi, pa kao hoće li to biti BH Telekom ili neko drugi, vidjet ćemo. Ja bi volio jer nema alternative, neko drugi je M:tel, ako već mora biti neki operater. Ja se iskreno nadam da će to biti BH Telekom. M:tel će biti, je li Kapo? Ja znam da bi možda ti i volila da bude M:tel, ali ja se nadam da. Šta još može? Hajde, u redu je, prihvatam,

prihvatam, ovo su dobronamjene. I možda da vidite termin 30 dana da možda stavite malo više rok, zato što, zato što sigurno ćete u javnoj raspravi doći do puno pametnijih glava, svih nas i mišljenja i sugestija, čisto da, kako da zaštitimo te podatke jer to je ključ svega ovoga. Eto, hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Belma, molim te sad pratiti pa meni repliciraj. Ja ću pozdraviti svaki oblik.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Poslovnička intervencija zastupnica Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Kolega Bandiću, nit sam se vama obratila, niti vam dozvoljavam da mi se tako obraćate.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić nastavite diskusiju.

Muamer Bandić (zastupnik)

Dakle, ministrica nam je u svom obrazloženju navela iz kojih razloga ustvari Sarajevo, Kanton Sarajevo postaje, evo da kažem neko ko će prvi uvesti elektronski oblik na, dakle, i u Federaciji u Državi Bosni i Hercegovini. I ja pozdravljam svaki oblik pružanja usluga, a koji će biti od koristi građanima. Zaista pitanje je sada koliko će se to moći u stvarnosti sprovesti, koliko su građani spremni zaista za jednu ovakvu, za jednu ovakvu vrstu aplikacije, ali u svakom slučaju vaša intencija je u svakom slučaju pozitivna. Ja se sjećam da smo mi jednu vrstu, ovaj u Vladi, ne znam, mislim da je tu kolega Marjanovića, on se sjeća, vjerojatno u Vladi Kantona, kako smo mi bili, mi smo pokušali isto tako i čak smo proveli postupak javne nabavke i to je sve bilo provedeno za oblast socijalne zaštite, gdje je bio jedan veliki broj prava iz socijalne zaštite koji proizilazi sa nivoa Federacije. Imali smo jedan federalni SOTEK se zvao, jedna aplokacija federalne koja nije baš bila na najbolji način uređene, međutim tu su bile veoma ozbiljne interesne grupe koje su upravljale tim SOTAK-om, gdje su oni, ne znam to održavanje je bilo je jako skupo i sad određene firme koje su imale uticaja praktično su nas onemogućavale da pristupimo pravima iz Kantona Sarajevo, a koja su vezana za federalni nivo. I to je bilo jako kompleksno zato što oni nisu smatrali da mi imamo pravo da to uređujemo na nivou Kantona. E sad ne znam koliko ministrice, vi ste rekli da u ovom dijelu ćete uključiti općine, ne znam hoće li se uključiti federalni nivo, zato su određena prava će biti na Federaciji, posebno na primjer iz oblasti socijalne zaštite. Nisam vidio da ste ovamo dobili mišljenje od Saveza opština, vidio sam da ste poslali na opštine, ali za Savez opština kao institut vam treba dati mišljenje na ovakvu vrstu zakona, mislim da treba, pa evo možda u nekom narednom periodu možete poslati na mišljenja. Savezu opština? Pa to nisam vidio u materijalu, al OK, ako se poslali, pozdravljam. Neću zloupotrebjavati sada ovu tačku, jer zaista radi se o jednoj ozbiljnoj tački i ozbiljnom Prijedlogu zakona, imali ste vi i prije toga ministrice neke obaveze koje ste trebali da ispunite, za koje također su vam potrebna financijska sredstva. Ali evo, pozdravit ću ovaj vaš napor i neću zloupotrijebiti to da niste neke obaveze iz prethodnog vremenskog perioda, koje su vam nametnute federalnim propisom, da još niste to proveli. I u kontekstu borbe za ljudska prava trebali ste ipak i da se osvrnete na Zakon koji sam vam ja već ranije

govorio gdje ste trebali da na osnovu podzakonskih akata pokrenete neke aktivnosti da se omogući neko pravo koje je propisano federalnim Zakonom o krivičnom postupku. Ali evo, u svakom slučaju pozdravljam ovu vrstu vaše aktivnosti. Zamolio bih samo, dakle, da možda ovaj rok bude malo duži za javnu raspravu. Zaista, evo kolegica Bešlija je to dobro na neki način konstatovala, radi se o pilot projektu i trebat će zaista dosta, evo da kažem i pojedinaca i pravnih lica da se uključi kako bi stvarni efekti bili vidljivi, pa tako možda da Zakon stavite u neku malo dužu raspravu, malo duže od 30 dana. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Davor Čičić se javio za riječ.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja bih samo ispred Kluba SDP-a u svakom slučaju da pozdravim ovu inicijativu Ministarstva pravde i uprave i donošenje ovakvog zakona. Drago mi je da je bilo dosta i konstruktivnih rasprava i prijedloga na ovu temu ispred pozicije i ispred opozicije, tako da se nadam da će i u konačnici Prijedlog zakona koji će brzo doći do nas biti što kvalitetniji i što bolji i mislim da je ovo davno trebalo i da se napravi i da su usvoji. Ali evo, svaki prvi korak je dobro došao i drago mi je što je Kanton Sarajevo opet predvodnik ovakvih stvari i ovakvih zakona u čitavoj Federaciji BiH. U svakom slučaju, Klub SDP-a će podržati ovaj Nacrt zakona i pozivamo sve da učestvuju u ovoj javnoj raspravi. I evo, iskreno, nadamo se da ćemo vrlo brzo doći do nekog dobrog i konačnog rješenja. A evo, mogu bi se složiti i sa kolegom Bandićem da možda treba razmotriti mogućnost da se javna rasprava malo i produži kako bi dobili što bolji i što kvalitetniji zakon. Eto, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zaključujem raspravu. S obzirom da nema više prijavljenih, predlažem da Skupština po Nacrtu Zakona o elektronskom upravljanju u Kantonu Sarajevo donose sljedeći zaključak:

1. Utvrđuje se Nacrt Zakona o elektronskom upravljanju u Kantonu Sarajevo.
2. Nacrt zakona iz tačke 1. ovog Zaključka stavlja se na javnu raspravu.
3. Učesnici u javnoj raspravi su kantonalni organi uprave, jedinica lokalne samouprave, kantonalne ustanove, javna poduzeća, zainteresovani federalni i državni organi, organizacije, naučne i stručne ustanove, a trajat će 30 dana.
4. Primjedbe, prijedlozi, sugestije, mišljenja, učesnici javne rasprave dostavlja Vladi Kantona
5. Vlade Kantona Sarajevo dužna, nakon provedene javne rasprave Skupštini Kantona Sarajevo dostaviti Prijedlog zakona o elektronskom upravljanju u Kantonu Sarajevo, vodeći računa o
6. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Zamolio bih službu da pripremi anketu za izjašnjenje, a zastupnike da se izjasne.

Zaključujem glasanje i molim službu da objavi rezultate glasanja za je glasalo 26 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo.

Konstatujem da je skupština jednoglasno usvojila ovaj Zaključak.

Prelazimo na tačku devet.

A-9.

Prijedlog odluke o usvajanju plana preseljenja radi realizacije projekta izgradnje tramvajske pruge Ilidža- Hrasnica

Materijal ste dobili uz poziv za sjednicu. Ima li potrebe da predstavnik Predlagača podnesu uvodne napomene?

Zamolio bih predstavnika Ministarstva saobraćaja da podnese uvodne napomene. Uključite zastupnika Adnana Štetu.

Emir Hota (pomoćnik ministra u Ministarstvu saobraćaja)

Dobar dan, pozdravljam sve. Ja sam Emir Hota, pomoćnik ministra u Ministarstvu saobraćaja Kantona Sarajevo. Pravni osnov za donošenje ove Odluke je sadržan je u članu 18. stav 1) tačka b) i m) Ustava Kantona Sarajevo, kojim je propisano da Skupština Kantona, donosi zakone i druge je propise u okviru izvršavanja nadležnosti. Izgradnja tramvajske pruge Ilidža-Hrasnica jedan je od kapitalnih projekata Kantona Sarajevo i Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo koji se financira kreditom Europske banke za obnovu i razvoj. U cilju realizacije projekta zaključeni su ugovori, sljedeći ugovori: Ugovor o zajmu između Bosne i Hercegovine i Europske banke za obnovu i razvoj, Supsidijarni ugovori između Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine i podugovor između Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo. Obaveze Kantona Sarajevo i Ministarstva saobraćaja kao projektnog entiteta su navedene u Ugovoru o zajmu, jer točno definisani uslovi koji moraju biti ispunjeni. Donošenje Odluke o usvajanju plana preseljena radi realizacije Projekta izgradnja tramvajske pruge Ilidža-Hrasnica je dio socijalnih pitanja koji se moraju ispuniti. Odluka o usvajanju plana preseljena se donosi radi primjene principa i prava na naknadu koje su utvrđene Planom preseljenja, odnosno radi ispunjavanja obaveza iz međunarodnog i supsidijarnih ugovora zaključenih između Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Kantona Sarajevo i Ministarstva saobraćaja kao projektnog entiteta zaključenih sa EBRD-om, čime je preuzeta obaveza implementacije okolišnih i društvenih politika EBRD-a iz 2019. godine. Ovom Odlukom propisuju se i procedure zaduženja i aktivnosti koje će provoditi Ministarstvo saobraćaja, Zavod za izgradnju i Općina Ilidža radi implementacije obaveza navedenih u Planu preseljenja. Uzimajući u obzir navedeno, u cilju ispunjavanja obaveza iz Međunarodnog ugovora o zajmu neophodno je da Skupština Kantona usvoji Odluku o usvajanju plana preseljenja radi realizacije projekta tramvajske pruge Ilidža-Hrasnica.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se gospodinu Hoti. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Otvaram pitanja. Zastupnica Marijela Hašimbegović. Izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Zanima me da li je nadležno ministarstvo radilo projekciju troškova za imovinsko-pravne odnose, prije nego što se podigao navedeni kredit? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možete ponuditi odgovor. Jesu li ovo sve pitanje ili rasprava? Pitanja .Zastupnik Samir Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Moje pitanje evo, naslanjam se na pitanje moje prethodnicie, da li je novac za eksproprijaciju planiran u samom projektu ili iz Budžeta Kantona Sarajevo i ukoliko znate na pamet, evo ja znam odgovor, ali radi javnosti o koliko se ustvari katastarskih parcela radi?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Mahir Dević se javio za riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Zamolio bih u ime ministra predlagača da nam objasni iz kojih kreditnih sredstava je ovo planirano da se radi, da li su financija, da li je financijska konstrukcija završena za ovaj projekat, pošto smo ovdje mi imali u ovom sektoru saobraćaja nekoliko kredita koje smo odobrili, pa nešto se zvalo kao dodatni radovi u saobraćaju, na posljednji kredit koji smo podizali ovdje, čini mi se da je bio 20.000.000 EUR ako se dobro sjećam, ono u kasne sate kada smo usvajali budžet, nije nam jasna ova financijska konstrukcija. Da li je ona zaokružena ili mi tek kao Skupština treba da podignemo neki dodatni kredit da bismo završili ovaj projekat? Mislim da bi bilo dobro da nas kao zastupnike informišete o tome.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Kapidžić

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Imam pitanje da li je urađen Elaborat eksproprijacije u Zavodu za izgradnju ili tek treba da se radi?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Elvis Vreto se javio za riječ.

Elvis Vreto (zastupnik)

Hvala, predsjedavajući. Ja molim samo predstavnika Ministarstva da pojasni, obzirom da je Opština Ilidža rješavala imovinsko-pravne odnose zajedno sa Kantom, koji procenat, o kojem procentu se radi neriješenih imovinsko-pravnih odnosa. I s druge strane, svjestan sam činjenice da bez obzira na sve i na riješene imovinsko-pravne odnose u nekom procentu sigurno iznad 95 % ,da je ovo bilo neophodno zbog obaveza koje ima Kanton Sarajevo, tako i naša zemlja prema institucijama s kojima saraduje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nema više pitanja treba li vam, gospodine Hota, neka pauza, nešto ili možete? Izvolite, imate riječ. Uključite mikrofon, gospodina Štete.

Emir Hota (pomoćnik ministra u Ministarstvu saobraćaja)

Zahvaljujem se na pitanjima. Evo, ja ću ići jedno po jedno pitanje. Prvo je da li smo radili procjenu troškova vezano za implementaciju ovog Plana preseljenja? Tu bih naveo na neki način bih odgovorio i na druga pitanja koja su drugi zastupnici postavili. Ovdje, da kažem rješavanje imovinsko-pravnih odnosa po domaćem zakonodavstvu vrši Općina Ilidža i tu su urađeni, da kažem elaborat eksproprijacije i sve ostalo što je potrebno za rješavanje imovinskopravnih odnosa. A što se tiče same procjene za implementaciju ovog Plana za preseljenje, to su dodatna prava koja proizilaze iz Međunarodnog ugovora i mi smo vršili procjenu i planirali sredstva i ona su obezbijeđena u budžetu za 2024. godinu u iznosu od 1 000 000 konvertibilnih maraka. Znači, ovdje se konkretno radi još o dva predmeta, znači svi ostali predmeti i sva ostala eksproprijacija, da kažem na trasi ove pruge je riješena, tako da otprilike to je tzn. sve što je bilo u skladu sa domaćim zakonom je riješeno, ovo su dodatna

prava u skladu s Međunarodnim ugovorom koja se mogu, tek da kažem riješiti nakon usvajanja ove Odluke. Ja mislim da sam odgovorio na sva pitanja, ne znam jel.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ok je, zahvaljujemo se.

Zastupnik. Otvaram raspravu. Zastupnik Mahir Dević se javio za riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Nije diskusija, poslovnička intervencija, ali evo, nema veze, otvorili ste javnu raspravu. Pauza, Klub SDA pola sata.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pauza, pola sata u ime Kluba SDA.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo. Za riječ se javio zastupnik Faruk Kapidžić. Pretpostavljam ili rasprava po ovoj tački ili isključuje se. Dobro. Zastupnica Marijela Hašimbegović je li druga diskusija. Prva diskusija. Samo da vidim da li držite pažnju. Hvala vam.

Uključite zastupnicu Marijelu Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Dobri su vam sad ti neki noviji trikovi u Skupštini. Mi sigurno nećemo podržati ovu Odluku iz više razloga, prije svega ne vjerujemo onima koji donose i dižu kredite i da ne znaju da li je kamatna stopa varijabilna ili fiksna, tako da s tim u vezi svi procesi koji se dalje vežu u nama samo mogu proizvesti dodatno nepovjerenje. Tako da, evo u dokumentu koji nam je predstavljen možemo vidjeti da, recimo, za bespravno izgrađene objekte, to želim da znaju naši građani, dakle, ukoliko imate bespravno izgrađeni građevinski objekat, izvršit će se procjena vrijednost vašeg objekta koji je, naravno, sastavljena u uskom krugu ljudi i na osnovu toga ćete dobiti novac iz budžeta za vrijednost vaše bespravno izgrađene građevine i to sve od novca naših građana. Tako da s tim u vezi sve što se tiče ovog projekta je nešto što mi ne podržavamo i ovo što je prezentirano od strane pomoćnika ministra govori se u dijelu rješavanja imovinsko pravnih odnosa i ovaj dokument činjenica je da definiše da opština treba da završi ove poslove i s tim u vezi nije uopće bilo potrebno dalje da se obrazlaže u ovom dokumentu, nego samo da se navedu, dakle, ta dva objekta za koje se trebaju izvršiti preseljenje, dakle, dokument po meni niti je preciziran, niti smo mi ranije dobili kada smo podizali kredit, uopće nismo imali adekvatno specifikaciju, troškovnik, šta iz kojih sredstava ide? Nama samo dolaze neke nove obaveze, neka nova prispijeća. Zato, uz dužno poštovanje, nemamo nikakvo povjerenje i ovu Odluku nećemo podržati. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za ispravku krivog navoda javio se zastupnik Samir Avdić. Izvolite, imate riječ.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Meni je zaista žao kada kolegica donosi zaključak, očito ne savladavši ovaj zaista veliki materijal od 169 stranica, u kojemu između ostalog se objašnjava

da ovo nisu nikakva nova kreditna zaduženja niti ovaj plan preseljenja ima ikakve veze sa novim kreditnim zaduženjima. Imali smo priliku da od kolege Hote dobijemo odgovor da ustvari u Budžetu Kantona Sarajevo su predviđena sredstva za plan preseljenja, odnosno konkretno eksproprijaciju 2 objekta na tzv okretnici Ilidža. To vam je ondje gdje se okreće tramvaj. Oni objekti koji su na budućoj okretnici Hrasnica su objekti koje završava Općina Ilidža, i to ne iz budžeta i ne potrošnjom nekih novih sredstava, već na način da se radi o 13 parcela, odnosno katastarskih parcela koje su bile u katastarskih čestica, piše parcela u materijalu, provjerite kolega sigurno, a radi se, a radi se o sljedećoj, o sljedećem historijatu tih parcela. Znači, to je nekad bilo u vlasništvu Famosa, nakon toga je jedna firma tokom privatizacije privatizirala Famos, dijelove Famosa, između ostalog i te parcele, kao i neke druge parcele, zemljišta, zelene površine u Hrasnici i oni koji su pratili rad prethodne Skupštine znaju da je sudskom nagodbom nakon tužbe Općine i Ilidža prema privrednom subjektu Alternativa nagodbom vraćene su te parcele Općini Ilidža i one će se kroz ovaj Plan, da kažem ekspropriatisati, završiti bez ikakvih naknadnih troškova. Kada je u pitanju ovaj navod koji smo čuli, a on nije istinit, a to je da ovo nije dovoljno precizan materijal, sama činjenica da u materijalu imamo sve kategorije, procjene vrijednosti, vrstu zemljišta, vrstu objekata, da se išlo do tih tančina, da čak u tom materijalu na stranici 125 možete pronaći i anketu 5 neformalnih prodavača vunelih čarapa i začina, kako je to navedeno, a to su vam za one koji nekad i hodaju Ilidžom, to su vam oni ljudi, ima čak i njihova rodna pripadnost, radi se o 3 ženske osobe i 2 muškarca koji tu prodaju neformalno na parking, koji je dio, znači ovog projektnog zemljišta, čak u materijalu imamo anketu sa tim ljudima, procjenu utjecaja od cijelog projekta na te ljude i procjenu čak obeštećenja tih neformalnih ljudi. Ukoliko pročitate materijal, vidjet ćete da postoje načini, a oni su, oni su opisani i u okolišnoj i društvenoj politici EBRD-a, a to je da bez obzira što je nešto neformalno ili se radi o objektu koji nema legalnu dozvolu, mora se obešteti vlasnik tog objekta u određenom iznosu. Pošto nema vremena, ja ću u diskusiju objasniti i na koji način. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor zastupnica Marijela Hašimbegović, ispravka krivog navoda. Izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem uvaženom kolegi, mislim da baš meni kao zastupnici ne možete spočitavati da nemam uvid u materijal. Mislim da sam dokazala svojim radom za dvije godine, da sam uredna po informisanju po pitanju svih materijala i to o čemu vi govorite je član 3. Ove Odluke zaduženje i financiranje u stavku 3), kaže: financiranje plana preseljenja osigurat će Ministarstvo u Budžetu Kantona Sarajevo je za implementaciju prava i sprovedbe zahtjeva. Ja sam apsolutno informisana o načinu, ali vi niste razumjeli moju diskusiju. Ja sam govorila općenito, o konkretno o cijelom projektu od samog početka. Način na koji mi nemamo povjerenje u projekat, od samog podizanja kredita pa do ovih aktivnosti koje se dešavaju. Znači, niste uopšte razumjeli moju diskusiju? Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Samir Avdić. Ovo je bila ispravka krivog navoda, znači možete.

Samir Avdić (zastupnik)

Odgovor na ispravku krivog navoda.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možete tražiti ispravku.

Samir Avdić (zastupnik)

Ispravka krivog navoda. Ja zaista smatram kolegicu jednom od ozbiljnijih kolegica u ovom parlamentu i nisam tvrdio da se ne pripremamo, već jednostavno imam razumijevanja da s obzirom da smo imali baš puno materijala u ova dva dana, da eventualno nije uspjela da uprati sve iz ovog materijala koji koji ima 169 stranica. Meni je drago što ste potvrdili ovaj moj navod, a to je da ova eksproprijacija nema veze sa kreditnim sredstvima, već je već su sredstva obezbijedena u Budžetu za 2024. godinu i meni, eto nije mi drago, već mi je žao ukoliko i ovaj put umjesto zaista o jednoj konkretnoj temi, kako da obeštetimo i ovaj neformalne prodavače i ova dva objekta i ostalo, mi se vraćamo na politiku i na neke opće stvari. Kao što ste rekli, vi ste sada diskutovali uopšteno, a mislim da upravo zbog toga efikasnost ovog parlamenta i nije na zadovoljavajućem nivou, jer kada bismo se zaista bavili svaki put temom i tačkom koja je na dnevnom redu, vjerujem da bismo bili mnogo efikasniji.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Neću vam više dozvoliti. Evo još jednom kažete i odmah vam sada najavljujem da vam više neću dozvoliti. Izvolite imati riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Dakle, vrlo kratko. Ja nisam, može se vratiti stenogram, ja nisam rekla da se odluka referira na kredit, nego sam rekla da se troši budžet građana, to nisam nikad navela, samo sam rekla energija oko cijelog projekta, sve aktivnosti su od početka, izazivaju nepovjerenje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala. Zastupnik Adi Kalem se javio, izvolite, imate riječ.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Obzirom da se prvi put javljam, želim da vas sve poselamim i pozdravim, tako isto da poselamim i pozdravim gledaoce pred malih ekrana. Odluka kao odluka po meni nema nekih spornih elemenata, standardna procedura koju radi Ministarstvo saobraćaja kod ovakvih stvari kada se radi o inostranom kapitalu, o inostranom financijeru, jel kada smo slično? Ovakvu odluku sam i ja pripremao kada smo zakočili na Devetoj transverzali i ona je spuštena na ovo radno tijelo, na ovu Skupštinu i ista je takva usvojena. Jel procedura EBRD dozvoljavaju upravo nakon provedenih određenih i procedura i anketa u pojasu znači eksproprijacije da se upravo ovakve stvari, koje su kočnica izgradnje projekata od interesa za Kanton i za građane Kantona otkoči, dozvoljavaju ovakve stvari u smislu da se namiri određena šteta ljudima koji su na trasi eventualno nekog projekta, u ovom slučaju pruge, i koji ide od Ilidže do Hrasnice i smatram da jel ovo je jedan korak kojim ćemo jel kompletirati sam ovaj projekat. Vi dobro znate ovakvih problema nije bilo prilikom realizacije ove tramvajske pruge od Ilidže do stajališta kod Muzeja. Jel kad smo razmišljali o tome jednostavno, trebalo je uraditi rekonstrukciju. Ovo je nanovo građenje. Svakako da će se desiti ukoliko nisu na vrijeme izvršena imovinskopravni odnosi i riješeni za jedan određeni projekat eto, evo, imamo primjer i same Prve transverzale koji će trajati godinama i godinama, nažalost, puno više je, da tako kažem, treba aktivizma i uključenosti ne samo nas zastupnika u Skupštini Kantona Sarajevo, nego i svih institucija involviranih u taj proces. Svakako da Kanton i Vlada Kantona Sarajevo mora obezbijediti određena sredstva. Ovdje iz ovoga svega i što nam je rekao pomoćnik Emir Hota zatvorena je financijska konstrukcija. Tako da vidim, ne vidim neke prepreke u realizaciji i donošenju današnje Odluke po pitanju izgradnje ove tramvajske pruge. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Kalemu. Zastupnik Faruk Kapidžić se javio za riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Mi smo u proteklom periodu imali prilike da pričamo o ovoj tramvajskoj pruzi prema Hrasnici koja je, je li još od kasnih '60-tih planirana i znamo kako je u planskoj dokumentaciji ostala cijelo vrijeme, kao jedan od nerealiziranih projekata. E sada, došli smo pošto se ušlo u realizaciju tu, došli smo do ovakvih ovih odluka koje trebmo da, donesemo vezano za eksproprijaciju, pa će vjerojatno to biti i određenih odluka oko kredita itd. Obzirom da je kredit, koliko sam upoznat, treba da bude vrlo brzo riješen na Domu naroda jel Federacije i na taj način biti operativan na Kantonu u vezi realizacije ovog projekta, naravno, kredit je iz EBRD sredstava isto kao što je bio i za rekonstrukciju. Dakle, ovaj projekat koji smo vidjeli u proteklih 4 godine. Dakle, po tome, gledajući, možemo očekivati da će i da će i ovi ugovori oko realizacije ove pruge Ilidža Hrasnica biti skriveni i da nećemo, nećemo znati šta se dešava. E sad mi treba ovdje da se izjasnimo oko načina izmiještanja dva objekta na kružnom toku, odnosno u blizini kružnog toka na Ilidži, koji je zapravo potreba izašla iz toga jer se tu priključuje pruga za Hrasnicu, priključuje se na ovu postojeću prugu. Ovaj dio koji se trebao uraditi, mislim da se trebao uraditi u okviru prve sanacije ove pruge, međutim nije urađeno, ova sanacija pruge je urađena kako je urađena potpuno tajno, skriveno o svim uslovima što nas očekuje i na ovoj pruzi. Mi smo ovaj kada smo imali diskusiju i oko ovog kredita ranije, ja sam diskutovao da je zadnji infrastrukturni projekat koji bi ovaj Kanton trebao da radi u smislu tramvajske pruge, to je ovaj za Hrasnicu, dakle po završetku ovaj pruge za Dobrinju, koja je isto planski postavljena i novih kilometara pruge na druge strane Kantona, što je bitnije, kao što je Sarajevsko Polje na, na kraju bi došao u obzir ovaj projekat, obzirom da je ovaj projekat najneisplativiji, odnosno najviše mu vremena treba da vrati kroz korištenje svoja uložena sredstva. E sad, ovaj način mi bi mogli pričati o detaljima ovaj ove Odluke koju bi trebamo da usvojimo, mislim, to se već radilo i to je potrebno način na koji se radi možda nije adekvatan, ima tu upitnih stvari. Jedna od upitnih stvari je što se, kako se kaže u članu 2, koji može vrlo vjerojatno biti aktivan jer se u njemu po stavkom 2. stoji u slučaju nepostizanja sporazuma sa vlasnicima i drugim osobama pogođenim projektom ili nejavljanja na javni oglas tako dalje poziva se na rješavanje toga preko usvojenih zakona do sada, pa se tu spominje Zakon o prostornom uređenju iz 2017. i 2018, a onda se završava Odlukom o legalizaciji građevina izgrađenih i bez odobrenja za građenje i građevina privremenog karaktera koji je objavljeno u Službenim novinama 2006, 2007, 2008, 2012. i 2015. Naravno, Zakon o prostornom uređenju je 2017. i 18, dakle, pri tim izmjenama je skinut član Zakona o legalizaciji i ove Odluke o legalizaciji, po kojima je bilo provođeno legalizacija šeste i sedme, osme i 12. I 15. faktički u Zakonu o prostornom uređenju koji je ovdje naveden ne postoji. Dakle, ne postoji mogućnost, a poziva se na rješenje spora u slučaju ne postizanja sporazuma i na tu Odluku. Ja ne znam zašto ovo stoji, koji su razlozi, jer mi se ne možemo pozivati na legalizaciju objekata Zakona o prostornom uređenju koji legalizaciju ne prepoznaje. Dakle, trebalo je prvo Zakon o prostornom uređenju, uraditi izmjenu, dopunu ili kompletan novi, što ja smatram da se trebalo davno uraditi, kompletan novi i riješiti tu problematiku legalizacije da bi se moglo u ovom slučaju pozivati na ovome. E sad, pošto je ovo živa materija, i ovaj, ovaj je projekat već započeo treba rješavati nekako dakle, 2 navodno 2 objekta koji tu stoje, koji su nelegalni, nelegalni objekt ili nemaju dozvolu i treba to otkupiti i srušiti da bi se mogla priključiti ova tramvajska pruga za Hrasnicu. Onda u tom smislu je to trebalo nekako riješiti, pa ste vi to napravili ovom Odlukom da se poziva na ove stvari, ali to može biti predmet žalbe ako dođe do ovaj do toga da se se ne napravi sporazumno rješenje sa vlasnicima, što znači da je ovo već upitno po tom pitanju ova Odluka. Druga stvar, naravno, kada god ova problematika dođe bilo kojeg tipa, pa

i ovog financijski, naravno da ću problematizirati čitavo rješenje, i kako tehničko, tako i saobraćajno, urbanističko, baš iz razloga zato što kad god idete na Ilidžu na tom ovaj nesretnom kružnom toku da gdje prolazi tramvaj, tu gubite sat vremena, morate računat u većem dijelu vremena u gradu. Zašto nije taj problem riješen kroz rekonstrukciju postojeće i izgradnju nove i kompletan priključak, a tehnički rješenja je tu bilo bezbroj i izvodljivih. Dakle, moglo se i saobraćaj spustiti pod zemlju, a da ostane tramvaj, da prolazi, odnosno da se ne ukršta kružni tok i tramvaj, jer se to ukrštanje reguliše semaforom. Mi smo, ja mislim, jedna, od rijetkih zemalja koji kružni tok rješava semaforom, tako da u tom smislu, ako već dajemo silne milijune koji su kod ove skupštinske većine je uvijek duplo troduplo veći trošak nego što bi trebao biti, da bar dobijemo rješenje problema koji imamo ovdje otkako je kružni tok napravljen. Naravno, mi smo i došli do problema kružnog toka zbog rada općinskih načelnika na Ilidži koji su na onom dijelu nevjerovatno natrpali zgrade, ono ondje zakrčili i bukvalno napravili čvorište koje zbog aerodroma i aerodromske piste se ne može tako lako riješiti. E zašto sada, ako se radi za Hrasnicu i sve ovo, zašto se niste uhvatili u taj problem i tehnički ga riješili pa napravili u razlici u visinama, napravili rješenje da se to odčepi. Naravno, vi se niste bavili tim, vi ste uhvatili projekat koji je pripremljen ranije od ranijih skupštinskih većina, sve napravljeno pripremljeno i vi ste ušli samo u proces realizacije zato što su neki drugi prije to pripremili, ali nisu riješili evo ovaj problem, pa mogli ste bar taj problem riješiti u okviru zaduženja ovog, u okviru skupe investicije i u okviru projekta koji je upitan, pa bih onda ja rekao ovdje, branio bi taj projekat jer rješavamo bar taj problem koji je čvorište na Ilidži i veliki problem u u saobraćajnom smislu. Isto je bilo sa situacijom rekonstrukcije tramvajske pruge, kada je bila idealna prilika i situacija da ispod tramvajske pruge se provuku cijev za kanalizaciju, moglo se betonsko okno napraviti, to je najjeftinije, što bi nas koštalo okno napraviti za sve instalacije, buduće. Mi nismo to uradili, a onda ste pri tome iskopali dubinu i napunili tu, što bi bila potrebno da se to samo položi. Da ste Bog do u tom šljunku koji ste ubacili, položili cijevi, kanalizacione cijevi. Da sutra možemo proširiti kapacitet bez da čitav saobraćaj i grad blokiramo. Nažalost niste, ali smo potrošili ogromne pare i napravili rekonstrukciju pruge, mogli smo riješiti još 10 stvari koji koje nam u budućnosti će praviti veliki problem jer nije lako zaustavljati saobraćaj u u toj glavnoj saobraćajnici da bi se zakrpale 2 rupe, nastaje problem, a kamoli da se provuče nova trasa kanalizacione cijevi, to se tu moglo riješiti, nažalost, nije, moglo se riješiti infrastrukturni problem i elektroinstalacija dodatnih vodova i vodovoda i kanalizacije itd i bukvalno ste kroz rekonstrukciju tramvajske pruge mogli ste napraviti pretpostavku u razvoju, izgradnju objekata u Novom Sarajevu, Novom Gradu i na Ilidži. Dakle, to je bila prilika. Nažalost, to nas je došlo troduplo skuplje ili duplo skuplje nego što je trebalo biti, a dobili smo duplo manje i to je problem zašto se ja bunim na sve ovo, a onda ispadne problem da, ja se bunim nešto zbog toga što smo u opoziciji, pa vam tražim problem rekonstrukcije tramvajske pruge. Rekonstrukcija tramvajske pruge je super i to je problem nekadašnji ko je vladao Kantonom, a tu je bio i SDA, što se nikad nije prihvatio tog posla, ali onda zbog toga što se nije prihvatila SDA tog posla, ja ne mogu da kažem ovo, a ko je na gubitku? Građani. Da se to moglo uraditi, pa to bi bila bajka jer bi mi imali riješen problem kanalizacionog sistema koji vapi ovdje koliko se zgrada gradi, mi imamo tu ogroman problem. Kako ćete sutra položiti preko glavne saobraćajnice i zaustaviti blokirati grad. pa To je gotovo nemoguće. Mislim, to je ogroman posao, tu se mogu riješiti. Ja sam to pričao naravno, problem je što ja pričam iz pozicije SDA, a to vi radite, nikad niste gledali to na tim nivoima, ja sam to i isto tako sad pričam i za ovo, da ste bar riješili taj kružni tok, pa da rekonstrukcija, da izgradnja pruge Ilidža-Hrasnica ima svoj smisao u rješenju čvorišta na Ilidži, ali niste ušli ni u to, nego ste samo kroz trasu koja vam je obezbijeđena, pripremljena bez ikakvih problema i jednog problema ste ušli kopati, slikati se svaki dan i tako dobivate glasove. Pa dobro je to ako su vam bitni samo glasovi, OK, i vladajte i dalje tako, ali ne rješavate probleme koji su napravili neki prije. Neko je od vas i bio tu, netko nije, a ne možemo se mi ljutiti na one prije, a onda ne

rješavati te probleme. Neko će morati doći i vaše probleme rješavati u smislu i zaduženja, nepotrebnih zaduženja. Mi ne znamo, vi skrivate ugovore, mi ne znamo šta generaciju čeka iza nas, šta čeka neko ko dođe na vaše mjesto. Nećete vječno vladati, mi ne znamo to i zbog toga ovdje stalno govorim da to pokažite, recite, ne smijete, dobro. Drugi su razlozi nije samo i količina para, nego i način dogovaranja firme koje su ugovorene direktno itd, a nije se smjelo, e sad nas to čeka i na ovoj pruzi. I mi trebamo biti sada obradovani sa ovim rješavanjem ovog ovdje, nećemo biti za ovo naravno, zašto bi bili? Jer su to greške koje se prave iz greške u grešku. Nijednu grešku prijašnju ne rješavamo, nego pravimo novi problem. Ne vidim odavde koliko imam vremena, ako imam vremena da nastavim?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Jel u ime kluba govorite.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Evo imam, imam, imam od kolege Aljoše 2 minute, što znači da bi trebao odmah prestati nešto nije u redu, a tu je neki problem. Ne, naravno da sam se zbunio, to su taktike, to su tvoje taktike da zbuniš, da me izbaciš iz ovoga, jer išlo je u jednom pravcu dobrom. Pa obzirom da si ti i došao sad ne moram više nastaviti dalje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Struka nam je važna, nastavite, nastavite nastaviti.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Nemam šta više, nemam šta više da pričam. U svakom slučaju, ovo nećemo podržati, iz mnoštvo razloga, opštepoznati, a građani to lagano prepoznaju. Sutra neću morati ni pričati, početak će i građani da vide. Hvala. To ste mogli kazati u prvoj minuti, ne u 15, ali poštujem imate svoje pravo. Zastupnik Aljoša Čampara se javio za riječ.

Aljoša Čampara (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ma, ja ću vrlo kratko, evo i ponukan diskusijom kolege Kapidžića, iako sam od sebe dao još 2 minute, ali evidentno je bilo da nema potrebe, bio je zbunjen, ali nema veze. Šalim se. Dakle, javio sam se prije svega iz razloga što stalno ovdje slušamo stvarno priču oko tih ugovora sa EBRD-om itd i moje jedno pitanje je li ili sugestija prema samo u ministarstvu, prema pomoćniku, prema ministrima, ali evo i prema nama zastupnicima, pa tako i prema građanima. Ja stvarno ne vidim nijedan razlog da svi nemamo uvid u te ugovore, e sada, da li postoje neke posebne klauzule u tim međunarodnim ugovorima da oni ne mogu biti toliko javno ili transparentni, ja stvarno to ne znam, ali ne želim više,. Malo mi je neugodno i meni i kolegama ovdje, svima nama, da slušamo kao da se nešto krije vezano za te ugovore i onda dolazi se do neke sumnje da neko nešto tamo, ovaj radi. Iz tog razloga želim da postavim pitanje, evo svima nama, evo predsjedavajući i vama da tražimo od resornog Ministarstva stvarno, ako su uslovi EBRD-a da ne mogu ti ugovori biti prikazani, da se to smatra poslovnom tajnom itd, to je OK, ali da nam se to ukaže ovdje, svima nama, ovdje i zastupnicima i građanima itd. Ja stvarno više ne želimo da od opozicije stalno da slušam ovaj, svaki put kao da mi nešto krijemo i, naravno, oni imaju pravo da to govore i da kritiziraju itd, ali ja isto smatram, evo i mi kao parlamentarna većina, nema razloga da se pravdamo za nešto za šta nismo, je li ovaj krivi i to jednostavno izađemo ovdje i pred Skupštinu i pred građane, i da kažemo postoji neka klauzula da je to neka poslovna tajna, da se o tome ne može razgovarati ili da neku komisiju formiramo, pa da ta komisija skupštinska izvrši uvid, ali da jednom završimo s tom pričom jer stalno ostaje neki crv sumnje i onda, naravno, to ovaj opozicija

vješto koristi i nameće nam određene sumnje i nama ovdje kao zastupnicima, iako veze nemamo s tim, a i samim i građanima sutra koji će ovaj, koji ovo sve gledaju i koji jednostavno vide sve šta se dešava, a evidentno je dobro da mi imamo rekonstrukciju pruge. I evo, meni je drago da je kolega Kapidžić zadovoljan, da smo mi krenuli u rekonstrukciju, da je to jako dobra stvar, vidljivo je to, dobri su novi tramvaji, to je sve jedna potpuno druga slika stvarno Sarajeva. Jel to moglo biti bolje, jesmo li mi mogli imati te kanalizacije i neke otvore ili iskoristiti to? To su sada tehnička rješenja koja stvarno ja ne bi ulazio jer ja nisam ovaj iz te struke. Vjerojatno je puno moglo bolje, ali evidentno da je nakon 50 godina neko se odlučio nešto da uradi sa ovom prugom, da nabavi nove tramvaje, da izvrši rekonstrukciju pruge, da sad pruga ide od Ilidže do Hrsnice, pa će i tu biti novi tramvaj, pa da su nabavljeni novi trolejbusi itd i od jedne divne, dobre priče mi stalno imamo ovdje neku vrstu prozivanja o neakvim ugovorima sa EBRD-om i da za njih niko ne zna koliko je to para, kako je ugovarana itd. Ja mislim stvarno da evo predsjedavajući s tim i završavam, da mi tražimo jednostavno od Ministarstva da nam napismeno ovdje svim zastupnicima dostavi podatke na način da li ima stvarno neka klauzula, ovaj, pa da se to smatra poslovnom tajnom. Ako ima, to je OK. Ja to stvarno stvarno poštujem, ali na neki način da nam se to objasni, pa da to mi znamo i zastupnici iz pozicije, ali i zastupnici iz opozicije. Niti želim stvarno da se pravdam ovdje jer nemam veze oko toga, niti žele moje kolege iz parlamentarne većine, niti niko, da jednostavno to učinimo maksimalno transparentnim i da jednostavno završimo sa sa tom ovaj sa tom pričom i sa stalnim ponavljanjem tih stvari ovdje kod skupštinskih zasjedanjima, kada je god priča o nekome EBRD kreditu ili o ovoj pruzi. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kratko ću samo prokomentarisati. Siguran sam da je ministar Adnan Šteta više puta odgovarao na ovakva i slična pitanja opozicije koja su postavljala. Ovog momenta ne mogu kazati šta je tačno odgovorio, tako da ne vidim nikakav problem u svemu ovome, ali evo opozicija na tome insistira, više puta je dobila odgovor od resornog ministra. Ne znam da li će dobiti neki drugi odgovor sutra ili eventualno na nekoj slijedećoj sjednici.

Zastupnik Muamer Bandić Je li ovo replika ili. Zastupnica Marijela Hašimbegović, replika.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Pa želim da se zahvalim kolegi Čampari, da je kao zastupnik iz pozicije da je izašao sa ovakvim stavovima i da će ovo na neki način probuditi savjest i odgovornost resornog ministarstva. I želim da ga pitam da ga podsjetim na tada je već bilo jutro kada smo usvajali Odluku o podizanju kredita, da li biste vi kući, gospodine Čampara, podigli kredit, a da ne znate kakva vam je kamatna stopa varijabilna ili fiksna? E, takav kredit ste vi zastupnici usvojili i trošite novac budžetskih građana. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnik Davor Čičić, izvolite, imate riječ.

Davor Čičić (zastupnik)

Kolegice, taj isti kredit koji se tada usvajao apsolutno je u svim materijalima bila naznačena kamatna stopa, tako da apsolutno nije istina da nije navedena kamatna stopa i kamatna stopa generalno EBRD-ovih kredita je definisana za sve subjekte i ona se zna kako se vodi i kako se računa. I bilo je navedeno materijalima, tako da je apsolutno neistina da tamo nije navedena koja je kamatna stopa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnik Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Ja bi kolegu Čičića vratio u taj film. Mislim, jest bilo kasno, pa smo pospani i tako bili. Tamo se decidno rečeno da će sa dolaskom za naplatu prve tranše biti označeno da li je varijabilna ili nije i kolika će biti kamatna stopa. To je decidno pisalo u materijalu, nađite materijal. Stajali smo do 4:00 ujutru baš iz tog razloga. I mislim, nije tu, nije tu više problem ni toga, jer to se vidi. Šta je problem u tome i kad će to doći? Zato što nama skupštinskim zastupnicima više ne dođe informacija, u tome je problem. Kad se daje taj materijal ovdje u skupštinsku klupu, mi odlučujemo o tom kreditu, mi ne znamo te podatke, nego će doći, kad dođe, to završava Vlada i mi nikad ne dobijemo tu informaciju, to je problem, to je problem tog načina. I drugi problem je bilo zato što na takav kredit od EBRD-a, odnosno na takav prijedlog kredita na koji se mi trebamo izjasniti da je EBRD tražio da bude skriven, to bi bilo na tom prijedlogu, jer možda skupštinska većina ne bi htjela da ima skriven kredit iz nekih razloga EBRDa, znači došlo je bezbroj EBRD-ovih kredita, bezbroj, nigdje se to nije tražilo samo na tramvajskoj pruži i zbog toga zbog toga ljudi sumnjaju. I evo, konačno je je kolega Čampara reagovao i svaka mu čast i ja mu dajem svojih 5 minuta na one 2 moje, ja 5 minuta da ponovno sumnju izrazi, jer konačno smo načeli priču da se to treba pokazati. Šta se krije iza toga, što više držite, veći će problem biti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnik Davor Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

Znači kamatne stope EBRD-a, to je Europska banka za obnovu i razvoj, nije to neka piljara, da se razumijemo, su jasno naznačene u svim dokumentima koje se EBRD koju je EBRD dostavlja. Znači, svi ti krediti idu, kao što svi znamo, znači ne usvajamo samo mi ovdje, usvaja se, znači supsidijarno se usvaja na državi, na Federaciji, na Kantonu i jasno su naznačene kamatne stope koje su u datom momentu aktivne kod EBRD-a i te kamatne stope nisu samo za Bosnu i Hercegovinu, te kamatne stope za čitavu regiju, za čitavu Europu koje su u tom trenutku aktivne, tako da ta priča da se ne zna kolike su kamatne stope apsolutno nije istina, znači, apsolutno se zna u svakom datom trenutku, evo, sada da odete na strancu EBRD-a možete vidjeti kolike su kamatne stope za ovu regiju i kako se obračunavaju, tako da nije istina.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Muamer Bandić ispravka krivog navoda i navedite molim vas šta je krivi navod.

Muamer Bandić (zastupnik)

Samo meni govorite da navedem, ja baš.

Zahvaljujem vam se kolega Okeriću, sad me pažljivo slušajte, šta je ispravka krivog navoda. Kolega Čičiću evo, da ja pročitam odluku u formi prijedloga, samo ne vidim baš dobro nisa ponio, o prihvatanju zaduženja po ugovoru financirajući između Bosne i Hercegovine i Europske investicijske banke EIB za realizaciju projekta gradski prijevoz Sarajevo. Ne vidim sad dobro. Evo, slušajte sada odredbu koja ja najvažnija u svemu tome. Član 3. te Odluke. Dakle, sredstva kredita iz tačke 1. ove Odluke prihvataju se u formi vanjskog, indirektnog duga po sljedećim uslovima: iznos kredita od 35.000,00 EUR, rok otplate 20 godina, grejs period 5 godina uključuje i rok otplate kredita, e sada sljedeća kamatna stopa, fiksna ili varijabilna.

Samo malo ne. Tako i dogovara se prije isplate tranše. Samo da vam kažem jednu stvar, ovakvu sličnu Odluku je uzeo gospodin Dodik, koja je bila poništena na Ustavnom sudu kada je uzeo sa Kinezima, dakle, odluka ova, po mom mišljenju, nije bila puno važna i nije mogla doći pred zastupnike kao ovakva, nisu nam bili poznati svi elementi ove odluke, ali u čemu je, u čemu mi smo pogriješili kolega Kapidžiću sada u cijeloj ovoj raspravi? Dakle tačka dnevnog reda koja je danas uopšte nije vezana za ovaj kredit, već je vezana za kredit iz 2019. godine, ne znam da li to vidite u ovoj odluci, dakle, ovo je kredit iz 2019. EBRD-ov, a mi raspravljamo o kreditu koji smo se zadužili za 35.000.000,00 EUR koji nije vezan za rekonstrukciju ove pruge Hrasnica. Dakle, potpuno smo pogriješili jedan ovaj koncept. Ovo je iz 2019. Kredit je iz 2019. trenutno dakle, to je tačka, a što se tiče, dakle, ove Odluke, mogu da završim, dakle nekako raspravljamo ovaj. Dakle, što se tiče ove Odluke o 35.000.000,00 EUR i vidjet ćemo stvarno koliko je ta odluka bila punovažna pošto postoji neka različita mišljenja kod pravnih stručnjaka o ovakvoj vrsti odluke koji su, dakle, da kažem, iz čije nadležnosti ovaj pravno zastupanje ovakvih vrsta kredita, koliko je uopće ova Odluka bila puno važna kada je donesena zastupnicima na glasanje jer nije postojao jedan određen element koji je osnovni element za punovažnost takve vrste odluke. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnik Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

Kolega Bandiću znači baš tako kako ste pročitali, zavisi od datuma kada kredit postane efektivan. Vi znate da se euro libor mijenja svakih 6 mjeseci i od toga zavisi, znači nije isto uzet kredit sad i uzet kredit za 5 godina, jer različita različiti je euro libor i zato se veže. Znači jasni su uslovi euro libor +1 %, i to su uslovi, e sada zavisi u datom momentu kada se aktivira kredit, to su uvjeti i to je tako. Znači, ne možete vi, evo sada da uzmete u komercijalnu banku da odete, neće vam biti ista kamatna stopa sada, nije vam bila prije godinu dana ista i neće vam biti za godinu dana ista jer se veže za euro libor i to je razlika i zato to tako stoji.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnik Bandić, pa zastupnica Marijela Hašimbegović.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolega Čičiću, ja sam to upravo tako i pročitao, ali ono što jeste najpogubnije od svega ovoga, vi ste potpuno u pravu kada govori da aranžmani u EBRD-u ili nekoj drugoj Europskoj banci na ovaj način postupaju, ali ono što smo mi tada pitali, a što nismo dobili odgovor evo, sada vam je rekla kolegica Marijela Hašimbegović, koji iznos sredstava, zna li iko, ćemo mi vratiti? Niko ne zna koliko ćemo vratiti, uzeli smo 35.000.000,00 EUR, znači možemo sutra da vratimo više 100 000 000. Niko ne zna koliko ćemo novca vratiti. To nije bilo domaćinskog poslovanja onako kako je rekla kolegica Marijela i bila je potpuno u pravu. Mi nismo, naravno, opozicija nije glasala za takvu vrstu odluke zato što smatramo da jedna vrsta ovakvog zaduženja i ovo da vam još kažem, dakle, što se tiče EBRD-a, nije EBRD ovdje zaštitio nikakve podatke, dakle podatke, dakle kada govorimo o zaštićeni podacima radi se o izvođaču radova. Ti podaci su zaštićeni, a ovi podaci nisu zaštićeni. Oni ne mogu biti zaštićeni od skupštinskih zastupnika koji donose takvu vrstu odluke, to ne postoji nigdje u svijetu i u pravnoj praksi da mogu takva vrsta podataka može biti zaštićena od zakonodavca. To je potpuno pogrešan koncept. Ovo je kolega Čičić u pravu. EBRD daje ovakvu vrstu kredita, ali što je najpogubnije po nas, pogledajte, mi sada možemo da ne usvojimo ovu vrstu, ovu vrstu dokumenta koji nam je Ministarstvo saobraćaja donijelo. I šta smo uradili? Digli smo neki kredit EBRD-ov koji daje

određenu vrstu projekat da realizujemo, a nismo spremni da realizujemo tu vrstu projekta. Skupštinska većina se sada promijeni i nemate većinu da, to realizujete i ostade nam kredit nerealizovan. To bilo suludo, to je bilo apsurdno, zato smo mi bili protiv takvih vrste odluke, zato što ne znam koliko sredstava će se vratiti, u konačnici. Kredit se vraća 20 godina, uzeli smo 35.000.000,00 EUR, možemo vratiti 100.000.000,00 EUR, u konačnici. Ne znamo koliko vraćamo. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Izgleda da najbolje da su ostali stari tramvaji, stare šine. Izgleda, izgleda da najbolje. Zastupnica Marijela Hašimbegović. Ispravka krivog navoda.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Hvala predsjedavajući. Želim da se zahvalim svojim kolegama Bandiću i Kapidžiću, što su argumentirano branili ne samo ono o čemu sam ja govorila, nego ono što bi trebalo da brani kompletan saziv ove Skupštine. Ovo o čemu ste vi sada govorili, predsjedavajući mi naravno, svako želi i novu prugu i nove tramvaje i želi boljitak u ovom gradu, ali ja mislim da su i građani sada mogli vidjeti ovim našim kazivanjem koliko konfuzije se ustvari unosi u sve ove materijale. To je bila moja prva diskusija jer mi nemamo da li postoji i jedan dokument koji će nazvati projekat, tramvajska pruga u Hrasnici koji je objedinjen, koji će objединiti sve silne kredite koji ste podigli. Hajte vi meni odgovorite koliko smo sada kredita podigli za ovu prugu? Jel znate taj odgovor? Mi više ne znamo ni koliko smo kredita podigli, koliko smo podigli, koliko ćemo novca potrošiti, mi ne znamo koje aktivnosti ćemo raditi, ja govorim o netransparentnosti i vi pred nas stavljate tu vrstu odgovornosti i obavezujete nas za nešto za što nemamo dovoljne i tačne informacije. To je ono gdje mi stavljamo naglasak, i to je naša kritika.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možete li prebaciti za sljedeću sjednicu te replike? Da, zastupnica Belma Kapo, replika.

Dama je dat ćemo prednost, nećemo, nećemo, ima zapisano sve. Izvolite, hvala.

Belma Kapo (zastupnica)

Kolegica Marijela, građani samo mogu, ne dozvoljavam vam više da, šutimo vam, evo sat vremena, ne dozvoljavam vam da ovdje podmećete kako mi građane zadužujemo o nečem što ne znamo, kako mi dovodimo građane u dužničko ropstvo itd. Kolegice Marijela, evidentno građani mogu vidjeti ko je protiv napretka ovog Kantona. Kada ste vi bili tako sposobni i spremni, zašto niste do sada napravili prugu? Zašto niste riješili saobraćaj? Ako se mi vratimo godine unazad, mi možemo vidjeti koliko je ova Vlada Kantona u zadnjih 6 godina napravila prosperitet u svakom polju. Pa da vam ja kažem porodilje su prije 6 godina imale nekih oko 400 do 500 maraka naknadu, djeca su plaćala udžbenike u školama, nije bilo stipendija koliko ima sada, javni prijevoz ne da ga nije bilo, nego je bio katastrofalan, niste imali ni osnovni prijevoz od Hrasnice do grada, nisu radile osnovni prijevoz GRASA, da ne nabrajam dalje. I sada ćete vi nama reći kako mi, eto, nešto radimo, da ćete, vi ste, eto, neki pravедnici koji ćete sada reći građanima, evo, mi i vas štitimo od nas koji radimo i da se konačno vidi prosperitet u Kantonu Sarajevo u svakoj oblasti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici Kapo. Zastupnik Zahiragić replika. Samo momenat vraćamo se na stare replike. Hoćete li?

Haris Zahiragić (zastupnik)

Hoću, nego odgovor na repliku ima prednost.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pa dajte dobro. Odgovor na repliku zastupnica Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Pa ovo su već ustaljene floskule koje smo već više puta čuli kada vam se otvori istina i kada se zaista otvore argumentirane činjenice, to je jedini način na koji se možete braniti. Ja ne odgovaram, ne odgovaram za nikakvu prošlost, ja odgovaram sada u ovom vremenu za one aktivnosti koje obavljam ja sa svojim Klubom i sa strankom koju predstavljam. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Belma Kapo, replika.

Belma Kapo (zastupnica)

Ovo nisu floskule, ovo su činjenice. Građani Kantona Sarajevo mogu da vide prugu, mogu da vide tramvaje, mogu da vide trolejbuse. Ja znam da opoziciju strašno boli saobraćaj, meni je to apsolutno jasno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Predlažem da napravimo pauzu jer vi nećete izaći iz ovoga, nećete vi izaći iz ovoga. Pauza 5 minuta, pauza 10 minuta, resetujemo se, isključimo se i nastavljamo dalje. Isključite se kolege, hajde.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Hašimbegović, pa zastupnik Zahiragić, dame ima prednost.

Hašimbegović, Avdić pa Zahiragić.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući, ja ću vrlo kratko, moja replika je kolegici Kapo. Evo, jučer smo raspravljali o Izvještaju Vlade za '22. godinu, pozicija se nije javila gotovo ni po kakvom osnovu, mi ne razmatramo ovdje nikakve izvještaje niti govorimo o uspjesima nekog rada. Ako sam isprovocirala kolegicu Belmu, meni je drago da je iz nje izašlo to što je izašlo, ja se neću spuštati na taj nivo komunikacije, zadržat ću svoj dignitet, samo ću je zamoliti da poslušava svog kolegu Čamparu, koji je apsolutno bio glas savjesti i razuma pozicije po pitanju ove diskusije. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ko želi poslovničku? Zastupnica Melank izvolite, imate riječ.

Miomirka Melank (zastupnica)

Zahvaljujem. Ja bih htjela da skrenem pažnju da treba da vlada poštovanje između zastupnika, spuštanje na nivo ili podizanje na nivou nije u okviru respekta i poštovanja koje treba da vlada među nama i u našim diskusijama. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolegica Belma Kapo, izvolite. Kratko, molim vas.

Belma Kapo (zastupnica)

Kratko odgovor na repliku. Ovo što ste sada iznijeli kolegice iz DF-a Hašimbegović, ovo govori o vama.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Samir Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem se predsjedavajući. S obzirom da je prošlo nekih dvadesetak minuta od diskusije kolege Čampare, zbog kojeg smo se, evo, javili i kolega Zahiragić i ja da bismo replicirali, ja bih, evo, još jednom izrazio malo čuđenje, ali evo više onako žalosti da toliki broj kolega nije pročitao materijal, pa bih vas, evo, pozvao da se vratite u materijalu na stranicu broj 10, gdje imate mišljenje pravobranioca, gdje također imate informaciju da u ovom materijalu, uz popratni akt Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo je dobilo sljedeću dokumentaciju, pa ću je pročitati: Ugovor o zajmu koji je zaključen između Bosne i Hercegovine i Europske banke za obnovu i razvoj, na koji tekst su oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine dala saglasnost za ratifikaciju, Ugovor o podršci zajmu između Kantona Sarajevo i Europske banke za obnovu i razvoj, Projektni ugovor između ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo i Europske banke za obnovu i razvoj, te Odluke Skupštine Kantona Sarajevo o prihvatanju zaduženja po Ugovoru o zajmu između Bosne i Hercegovine i Europske banke za obnovu i razvoj EBRD za projekat tramvajska pruga Ilidža-Hrasnica "Službene novine Kantona Sarajevo,", broj 19/23. Znači, osim što su netačni navodi da su ugovori tajni, još je žalosnije da ljudi nisu pročitali materijal i pogledali ove ugovore koji su osim nama što su bili dostupni, oni su morali biti dostupni svim ovim parlamentima gdje su ratificirani, te Predsjedništvu Bosne i Hercegovine kao najvećem organ u vlasti, gdje je isti ratificiran od tadašnje predsjedavajućeg Predsjedništva Bosne i Hercegovine. To je kada u pitanju ovaj ugovor, a kada je u pitanju drugi ugovor koji često problematizirate, taj je ratificirao upravo Šefik Džaferović, kao tadašnji predsjedavajući Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Opozicija, čini mi se kako se ovo bliži vrijeme izbora, više se ne bavi populizmom, već upravo lobotomijom. Vi toliko puta ponavljate da su ugovori tajni da stvarno pretpostavljam da javnost ili dio javnosti to počinje vjerovati, ali nije u redu ni prema nama zato što na određen način jeste uvreda i nama i ministru optužbe da mi krijemo neke ugovore. Mi imamo ovdje i predstavnika Ministarstva saobraćaja i mislim da bismo trebali čuti i od njega iz prve ruke nešto što je već više puta ministar Šteta rekao, a odnosi se na ugovore koji se sklapaju sa EBRD-om, i to je praksa svih ugovora koji se sklapaju sa tom Bankom i vi možete to naći na stranici Ureda za borbu protiv korupcije. Onaj dio za koji je vama dobro poznato da ne može biti poznat javnost, to su one specifikacije, evo, da potpuno pojednostavim, da banaliziram, kolika je satnica predviđena, koliko košta određena mašina itd određenog izvođača koji je izabran kao najbolji mogući u slučaju rekonstrukcije pruge jedan kineski konzorcije nije moguće objaviti. I molim vas da date priliku iz Ministarstva da odgovore na ove navode. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nemojte, samo polako. Zastupnik Zahiragić, replika.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Dakle, ja sam se javio davno za repliku kolegi Čampari, a, evo, u međuvremenu se javila potreba i za kolegicu Kapo i za kolegu Samira, tako da ću pokušati u 3 minute replicirati sve troma da bi bio korektan prema ljudima koji čekaju cijeli dan u Skupštini svoje izvještaje i programe rada, zapravo. Prije svega prvobitno sam se javio za repliku kolegi Čampari koji je podržao zahtjeve opozicije da se ugovori dostave zastupnicima, a nedavno je presudno čak podržao i tematsku sjednicu Skupštine za sigurnost, tim povodom jedne prilike sam ja na pitanje novinarkе, čini mi se, N1 Emele Burdžović da li smo ja i gospodin Čampara u nekoj vrsti rodbinskih veza, rekao to je manje važno, evo, ja se na ovaj način javno odričem tih rodbinskih veza. Pa evo, povlačim to javno odricanje i ipak se vidi da je gospodin Čampara od svih zastupnika u Skupštini Kantona Sarajevo u poziciji, ima integriteta i da je njemu neprihvatljivo da dijeli bilo kakvu vrstu odgovornosti za poslove sa kojim nema veze. I pozivam ostale kolege da se ugledaju, kada se traže važne teme, kada se diskutuje da, ne mora se uvijek gledati iz političkih okolnosti nego se može izaći sa tih cipela. Kada je kolegica Belma Kapo u pitanju i njena diskusija neću joj replicirati svaki od navoda, samo ću joj reći da više perioda posljednjih 30 godina u Grasu direktor bio iz SDP-a nego iz SDA, također, ministar saobraćaja je duže bio ministar iz SDP-a nego ministar iz SDA, tako da mi smo imali dva ministra posljednjih 20 godina iz saobraćaja, jedan je bio gospodin Fišo, a drugi je bio gospodin Kalem, koji je btw kolegice Kapao, nabavio trolejbusе, raspisao tender, evo, čovjek je tu, raspisao tender za nabavku tramvaja i započeo, između ostalog, projekat rekonstrukcije pruge, tako da mislim da nije korektno da u njegovom prisustvu, a ima on priliku da kaže pa će se javiti vjerovatno za diskusiju, takve vrste stvari govorite. I treća replika, molim vas, i treća replika, ako možete, molim vas, prvi red i treća replika je kolegi Avdiću, on je, pročitao u replici kolegi Čampari sve ugovore koji su dostavljeni i kaže vi nama govorite da krijemo ugovore, iako je njih parafiralo Predsjedništvo i viši nivoi vlasti. Kolega Avdiću, mi ne optužujemo vas da krijete ugovore o kreditu, nego ugovor i anekse ugovora sa izvođačima radova. Nas ti ugovori, kolega Avdiću, zanimaju. Prvi osnovni ugovor koji je raspisan za 19.000.000,00 EURA i koji je potpisan sa kineskim konzorcijem, a onda je svaki od aneksa koji su potpisivani dal sa konzorcijem ili sa podizvođačem, to je pitanje, što je kumulativno, prema informacijama iz Ministarstva financija koji imamo došlo do 80 000 000, dakle preko 100 % je bilo povećanje tog projekta i onda je opravdano da mi tražimo da vidimo na šta je tih 80 000 000 koji će u konačnici građane koštati sigurno 200 000 000 kada obračunamo te dugoročne kredite i kamate. Dakle, vi ste u pravu, samo ste pogrešne ugovore komentarisali. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Pogledajte na web stranici Ureda za borbu protiv korupcije objavljeni su podaci iz ugovora koji se mogu objaviti. Da ugovor ostatke ugovora objasniti će kolega iz Ministarstva saobraćaja ukoliko mu, evo, mi damo prostor da nam objasni.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Evo, dat ćemo odmah, ukoliko se prijavi predstavnik Ministarstva. Izvolite, imate riječ.

Emir Hota (pomoćnik ministra u Ministarstvu saobraćaja)

Što se tiče transparentnosti vezano za same ugovore evo kolega već da kažem, dobar dio toga je ovdje objasnio. Što se tiče svih ugovora koji se tiču za sam ugovor o zajmu, supsidijarne ugovore, ugovore podugovore i javno, javno. Aha, u redu. Evo što se tiče toga, znači svi ti ugovori su transparentni, javno dostupni, znači jedini dio koji da kažem iza kojeg ima ovo što se spominje jel tajnost ili to je ovaj komercijalni dio ponude koji mi kao Ministarstvo saobraćaja ne možemo dati bez saglasnosti drugog ugovarača. Znači, mi imamo obligacioni odnos sa kineskom firmom i mi bez njihove saglasnosti da kažem, jer to je kako su oni pripremali ponudu koji su cijene nudili, slično je tako i za tramvaje, taj, da kažem, bio komercijalni, tu ima a domen poslovne tajne, sve ostalo je dostupno. Znači, ove ugovore već do sada pregledao i Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH i oni su dostupni svim ostalim da kažem, i taj komercijalni dio je dostupan Uredu za reviziju. Znači ono nije samo dostupno za javno dijeljenje zbog toga što sadrži te tajne komercijalne podatke, što je neko ponudio da bi dobio tender. Znači, to se odnosi na sve ugovore koji su sklopljeni, znači sve ostalo što se tiče ugovora je znači javno, dostupno i transparentno i nema tu nikakve tajne vezano za to.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se. Zamolio bih vas, zastupnike i zastupnice da se vratimo na temu, evo dobili smo odgovore i od predstavnika Ministarstva. Molim vas, pretjerujete s ovim replikama, pretjerujete sa ispravkama krivih navoda, zloupotrebljavate Poslovnik. Izlazite iz teme, odnosno iz tačke dnevnog reda. Evo, sada vas još jednom sve upozoravam, bez obzira da li dolazite iz pozicije ili opozicije, ukoliko se budete udaljavali od tačke dnevnog reda, isključit ću vas. Ako želite, možete probati odmah kolega Zahiragiću. Zastupnik Faruk Kapidžić je li rasprava? Druga rasprava, izvolite. Ko ima prvu? Zastupnik Čičić, prva. Uključite zastupnika Čičića.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Evo, drago mi je da je kolega iz Ministarstva saobraćaja pojasnio ove stvari i ja ne znam zašto su ovo po stoti puta jedne te iste stvari ponavljaju kada su ovo standardni ugovori koji je potpisala Federacija na stotine. Možete vi gledati. Znači, evo, imamo i ugovore koje je potpisala Federacija sa EBRD-om za izgradnju autoputa na ovom dijelu iza Zenice, gdje su radovi poskupili sa 100 na 250.000.000,00 EURA, isto tako. Pa znači isto tako je potpisano povećanje tog kredita za istu dionicu autoputa, gdje je poskupilo odjednom sa 100 na 250 000 000 EUR-a. Isto to plaćaju i građani Kantona Sarajevo, znači u Budžet Federacije pune građani Kantona Sarajevo koji isto tako trebaju znati gdje su te pare nestale, ali ja isto tako, ali ja isto tako znači vjerujem da su i te pare utrošene transparentno i da treba neko provjeriti kako je došlo do tog povećanja. Znači ja, eto, želim da vjerujem da je neko radio savjesno, a treba svakako ispitati jer je povećanje sa 100 na 250.000.000,00 EUR na jednoj dioci autoputa abnormalno. Druga stvar, tajni ugovori znači s EBRD-om, mislim ljudi moji, ajmo biti ozbiljni, znači to je ozbiljna Europska institucija i sada da neko dođe i da kažem ajmo ljudi potpisati neki tajni ugovor s vama. Pa mislim to ne možete ni u jednoj, da, evo, malo prije sam rekao piljari. Ne možete s piljarom potpisati tajni ugovor, a ne sa tako ozbiljnom Europskom institucijom, tako da više postaje degutantno uopće pričati o nekakvim tajnim ugovorima sa EBRD-om. Ja bih zamolio, znači da se vratimo u okvir onoga što je rečeno. Tako da mi kao Klub SDP-a ćemo apsolutno podržati ovo ovaj prijedlog znači eksproprijacije i prijedlog načina eksproprijacije na Ilidži po pitanju pruge Ilidža- Hrasnica.

Svakako želimo da podržimo taj projekat i svakako želimo i da građani i Ilidže i Hrasnice vide našu želju da zaista ovaj višedecenijski projekat se napokon privede kraju i da svi građani u Kantonu Sarajevo imaju benefite tog projekta. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Čičiću. Zastupnik Adi Kalem se javio za diskusiju.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Obzirom ajde, da smo se dogovorili da ne repliciramo, da ispravljam neke određene navode koje su moje kolege zastupnici ovdje naveli, iskoristit ću drugu diskusiju upravo za to. U prvoj diskusiji sam rekao da je ovo standardna procedura koja se dešava zajedno sa EBRD-om, obzirom od koje strane se financira sam znači ovaj projekat, EBRD je u pitanju, EBRD ima svoja pravila i radi se po svojim pravilima. Još jednom naglašavam Deveta transverzala, Prva transverzala na isti način rješavane. U skupštinsku proceduru spuštene slične odluke koje su podržane na ovoj Skupštini. Druga stvar, jel prozivate kako mi se ne brinemo, kako nismo vodili računa o, razmišljali o kapitalnim projektima, kako je najbolje da su ostali stari tramvaji, stara pruga, ja iskreno moram predsjedavajući, nadam se da dozvoljavate, istine radi 20.6.2020. godine puštena prva faza nabavke novih tramvaja. 26.10. iste godine puštena druga faza. Već smo znali koji će dobavljači ponuditi nove tramvaje za Kanton Sarajevo, za grad Sarajevo. 23. 6. pušten tender za prugu. Mojom Odlukom bio je jednostrani tender, odnosno jednofazni tender da se ubrza što prije ovaj kapitalni projekat i da se završi kako bi se usluga poboljšala na području Kantona Save u vidu javnog gradskog prijevoza, kako bi građani što prije, nakon toliko godina neulaganja u prugu, dobili što bolji, što komforniji prijevoz na području Kantona Sarajevo. Naravno, on je raspisan bio u određeni fazama, o tim fazama sada neću pričati. Također, 29. 9. zašto ističemo ove projekte? Upravo ovi svi projekti o kojima se vi danas hvalite, propagirate kroz medije je upravo pokrenula moja Vlada, Vlada u kojoj sam bio ja i resorno Ministarstvo u kojem sam bio ja na čelu. Prva faza za tender za tender za Tunel Kobilja Glava 29. 9. Trolejbusi, Odluku potpisao u oktobru mjesecu, nije mi bilo dozvoljeno od strane EBRD-a da potpišem Ugovor sa dobavljačem. Zašto mi nije dao da potpišem? Zato što sam pokušao pravno da zaštitim Kanton Sarajevo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Kalem, mogu vas zamoliti, molim vas, vi nas vraćate u neku retrospektivu, hronologiju, možete li se samo vratiti na tačku dnevnog reda, evo prije izlaganja vašeg sam vas sve zamolio.

Adi Kalem (zastupnik)

Niste mi dozvoli ispravak krivog navoda. Niste mi dozvolili, niste mi dozvolili repliku, vrijeđa mi se inteligencija moja ovdje, evo ja sam zastupnik, imam pravo na svoje mišljenje, imam pravo na odgovor. Znači, evo, jedno vrijeme šutim, uopće se ne oglašavam na ovu temu, nego kolege jednostavno provociraju, očekuju da je SDA nešto, neki rušitelj nečega itd i da sam ja kao opozicija ovdje koji je ovdje nije razmišljao o nekom javnom prijevozu, o nekim javnim kapitalnim investicijama. Upravo ova revolucija koja se dešava u Kantonu Sarajevo, kojom se vi hvalite, na kraju krajeva svi zajedno, pokrenuo je Adi Kalem. I još još jedna stvar vezano.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupniče Kalem, vi to imate priliku napraviti press konferenciju i sve to, naravno, iznijeti.

Adi Kalem (zastupnik)

Vezano za ugovore...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Mi smo sad na tački dnevnog reda Prijedlog odluke o usvajanju plana preseljenja

Adi Kalem (zastupnik)

Ja sam vam rekao da ću podržati to.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

za izgradnja tramvajske pruge Ilidža - Hrasnica.

Adi Kalem (zastupnik)

Evo, ja sam rekao da je to standardna procedura i rekao sam vam da to treba podržati. Svi projekti od značaja za Kanton Sarajevo i za građane Kantona Sarajevo treba da idu, naravno, uvažavajući činjenicu da se oni financiraju transparentno i ovdje, izvinjavam se predsjedavajući, ovdje ima jedna stvar, svi spominjemo neke ugovore koji trebaju da se pokaže da budu transparentni, ovdje treba pitati Ministarstvo financija o utrošku sredstava za projekat tramvajske pruge Ilidža - Muzej. E, to je prava adresa. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Kalem, vrijeme vam je isteklo. Zahvaljujem. Zastupnik Muamer Bandić. Nema ga. Zamolio bi kolegu Šaljića da ga isključi.

Dobro. Zastupnik Haris Zahiragić, diskusija.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Evo da, kratko ću, neću dugo koristit ću par minuta svega od diskusije. Evo kolege Kalem, nako ovog govora malo emotivno, to je iznio, ali nije lako čovjek koji je zaista skoro godinu dana svog života posvetio, i u tome napravio ozbiljne rezultate. I da njega ljudi optužuju da je on ruši nešto što je sam on pravio i inicirao, to nije korektno. Samo bih se referirao na izlaganje, na odgovore gospodina iz Ministarstva saobraćaja u kojem je on rekao da su komercijalni dio ugovora, da može dobiti Ured za reviziju, a da ga mi ne možemo dobiti. Ne postoji ta poslovna tajna, gospodine, koja se može od zastupnika u Skupštini sakriti. Imovina Kantona Sarajevo je imovina građana, budžet i pare su pare građana, a mi smo zastupnici kojima su građani dali vlast, a mi prenijeli vašeg ministra. Dakle, vi od Skupštine ne možete sakriti ni poslovnu tajnu, može predsjedavajući donijeti Odluku da Skupština bude tajna, zatvorena za javnost, postoji i ta opcija u Poslovniku, a da nam onda predočite i date ugovore na uvid i u posjed, a naša je obaveza da tu tajnu čuvamo dalje. Dakle, mi smo zastupnici građana i tako nas tretirajte, mi nismo ni mediji, nit vam tražimo po zahtjevu o pristupu informacija tu informaciju, nego vam tražimo kao ljudi na koje su građani prenijeli suverenitet. I ta priča o poslovnoj tajni može možda proći kod nekih ljudi koji su završili visoku ugostiteljsku djelatnost na Sokocu, ali kod nas ipak ne može. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Kapidžić, druga diskusija.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Dakle, zašto nisam za ovo? Zato što, ne zato što bi sastavni dio ovog projekta bi i što treba tako, nego zato da skrenem pažnju da neću biti za stvari koje ne rješavaju probleme koje imamo i zato građanima kažem, a to nek pitaju svakog stručnjaka, i arhitektonske, i građevinske i saobraćajne struke, na onom dijelu na Ilidži, onaj kružni tok obzirom na prijelazne ceste, ceste koje ulaze u kružni tok i distancu sa koje ulaze se mogao spustiti ispod zemlje, a tramvaj da ostane gore, prođe kroz zelenu površinu i da riješimo taj problem. E zato

ja ne želim da učestvujem ničim, pa čak i nekim normalnim procedurama, zato što pokušavam da vas osvijestim više da struka može riješiti probleme, ono ne bi koštalo ništa Kanton Sarajevo, taj jedan kružni tok koji se spusti na -3, ili -4 m. Na onom dijelu nema ni kanalizacije koja se ne bi mogla izmjestiti, nije kao kružni tok, recimo, na Marin dvoru, tu ima raznoraznih problema, ali ondje je čisto, a imamo nerješivu situaciju zato što nam je aerodrom tu i što aerodrom završava do entitetske granice, mi nemamo kuda prići Hrasnici i čitavom zaleđu, nego kroz taj kružni tok i da se provlačimo kroz samu Ilidžu, zato imamo gužvu, a onda ta gužva razvija zagađenje jer automobili stoje upaljeni, po sat, sat i po vremena se prolazi na toj distanci, a onda uz to najveće zagađenje dolazi od aviona. To možete provjeriti po studiji da avioni koji slijeću i uzlijeću motor specifično radi i najviše zagađuje zrak dole. Dakle, i u tom je cilju bilo moja vizija izmještanja aerodroma, što ćemo prije ili kasnije morati napraviti. Prema tome, ovo je stvar gdje na svaki, na svaki ovakav segment segment treba skrenuti pažnju. Idući će problem biti šta je s remizom? Jel se ona izmješta u Hrasnicu dole, u Famos il se planira negdje drugo? Šta na mjestu remize itd. Svaka tema za saobraćaj je ovdje otvorena tema i ako hoćete da radimo do 4 ujutru, dovoljne su dvije stvari, to je da imamo temu iz saobraćaja i da kolegica Belma Kapo napravi jednu potrebnu repliku.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zaključujem raspravu, zaključio sam, nažalost, žao mi je. Zamolio bih zastupnice i zastupnike da uđu unutra, da se izjasnimo po ovoj tački dnevnog reda, neka uđe kolega Zahiragić, s obzirom da je najviše i kritikovao, neka uđe, nek se izjasni, neka bude protiv. Kolega Zahiragiću uđite unutra, ostanite dosljedni kolega Zahiragiću. Kolega Kapidžiću, ostanite ovdje, pa tako, izjasnite se, izjasnite se, izjasnite se. Zamolio bih službe da pripremi anketu za izjašnjenje.

Molim zastupnike da se izjasne o **Prijedlog odluke o usvajanju plana preseljenja radi realizacije projekta izgradnje tramvajske pruge Ilidža- Hrasnica**

Zaključujem glasanje, molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 19 zastupnika, protiv 2 i suzdržana 3.

Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

Prelazimo na tačku deset.

AD- 10.

Prijedlog odluku davanja naziva novom mostu na području Općine Stari Grad

Materijal ste dobili uz poziv. Molim predstavnika predlagača da podnesu uvodne. Elvis Vreto, uključite.

Elvis Vreto (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Iz tehničkih razloga ću ja povući ovu tačku, pa će ona se naći u proceduri u narednom periodu. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala. Povlači se tačka ova.

Prelazimo na tačku jedanaest.

AD- 11.

Prijedlozi odluka o davanju saglasnosti na programe rada javnih ustanova iz oblasti kulture za 2024. godinu

- a) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Narodno pozorište Sarajevo sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- b) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Pozorište mladih Sarajevo sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- c) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove “MES – Međunarodni teatarski festival – Scena MESS” sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- d) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Sarajevska filharmonija sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- e) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Muzej Sarajeva sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- f) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Kamerni teatar 55, Sarajevo, sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- g) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Kantonalni zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- h) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Sarajevski ratni teatar – SARTR, sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- i) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Biblioteka Sarajeva, sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- j) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Historijski arhiv Sarajevo, sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- k) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Muzej “Alija Izetbegović”, Sarajevo, sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- l) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Bosanski kulturni centar Kantona Sarajevo, sa finansijskim planom za 2024. godinu;
- m) m) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove “Collegium artisticum”, Sarajevo, sa finansijskim planom za 2024. godinu.

Materijal ste dobili uz poziv za sjednicu.

Prije nego što dam kolegi Zahiragiću poslovničku intervenciju, zamolio bih uvodničare ovih tačaka da ovim redoslijedom, kako sam prozvao, izađete i kratko podnesete u uvodne napomene.

Kolega Zahiragiću nadam se da je tačka poslovnička vezana za ovu tačku, ukoliko ne bude, morat ću vam oduzeti riječ, izvolite.

Poslovnička intervencija zastupnik Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Predsjedavajući, poslovnička intervencija je vezana za ono kada sam rekao da tražim poslovničku intervenciju, za taj trenutak i molim vas, nemojte mi oduzimati sada pravo i poslovničku intervenciju. Gospodin Vreto je predsjednik Komisije koja je dala pozitivno mišljenje na ovu Odluku. Predlagač je formalno i Općinsko vijeće Stari Grad, a Kolegij je stavio tačku na dnevni red, predsjedavajući, Vreto ne može povući po Poslovniku tačku dnevnog reda iz tehničkih razloga jer nema tehničkih smetnji. Razlog zašto ste povukli tačku

ili pokušavate povući tačku naziv mosta po Mustafi Mujezinoviću je zbog toga što ne želite evidentno da tom čovjeku koji je obnovio Sarajevo, koji je napravio taj most.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Zahiragiću, nemojte opet koristiti.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Pa molim vas, zašto ste povukli?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

i kršiti Poslovnik

Haris Zahiragić (zastupnik)

Možete li onda otvoriti tačku dnevnog reda, molim vas?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Zahiragiću, mi smo na tački jedanaest. Prijedlozi odluka o davanju saglasnosti na programe rada javnih ustanova

Haris Zahiragić (zastupnik)

Nismo, na tački 10 smo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

iz oblasti kulture za 2024.godinu

Haris Zahiragić (zastupnik)

na tački 10 smo. Molim vas, nemojte zloupotrebljavati...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kršite Poslovnik kolega Zahiragiću, žao mi je, moram vam oduzeti riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Al ne može gospodin Vreto povući,

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Moram vam oduzeti riječ, mi prelazimo zamolio bih direktore da ovim redoslijedom kojim sam prozvao da izađete i podnesete u uvodne napomene.

Ok. Zastupnik Samir Avdić, možete li se prijaviti molim vas? Možete se prijaviti. Zastupnik Samir Avdić. Molim da li predstavnici radnih tijela u ime ovih institucija da podnesete uvodne napomene? Izvolite, imate riječ?

Samir Avdić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Mi smo na Komisiji za kulturu i sport, gdje smo imali kvoruma, razgovarali u jednom trosatnom sastanku gdje su svi predstavnici i predstavnice ustanova kulture u Kantonu Sarajevo dobili priliku da obrazlože svoj plan i da upoznaju Komisiju koja je bila u punom sastavu, sa problemima, glavnim problemima na koje nailaze i sa nekim dobrim

stvarima koje su planirani u njihovom programu. Nažalost, tog kvoruma nismo imali na Komisiji za zaštitu kulturnog naslijeđa. S obzirom da smo ih zadržali, evo cijeli dan, ljudi imaju svog posla, a vidjet ćemo, vidjet ćemo se opet 10. kada budu njihovi izvještaji, pa tada možda da im damo više vremena i bolju priliku da obrazlože svoje izvještaje. Ja ću u njihovo ime samo obavijestiti, prije svega vas i Vladu o dva osnovna problema na koje nailaze i evo prije toga dvije dobre stvari i najvažnije, koje se nalaze u njihovim programima rada, a to je ovo planirano opremanje kako audio opremom, tako i rasvjetom, koje je planirano i financijski podržano ove godine sa značajnijim iznosima od strane Ministarstva kulture Kantona Sarajevo. Ono što je dobro i konačno potpisivanje kolektivnih ugovora između radnika i radnica iz kulture i Vlade Kantona Sarajevo, odnosno resornog ministra Kenana Magode, te ova planirana velika rekonstrukcija najvećih projekata od od ovih planiranih je rekonstrukcija fasade i stolarije Narodnog pozorišta u Sarajevu. Ono što su najveći problemi jesu prostorni problemi, prije svega u Historijskom arhivu i sa njihovim depoom koje moramo što prije iznaći neko rješenje i rješavati, zatim problem u Kolegijum Artistikumu u kojem moramo sa direktorom ustanove i sa Vladom dogovoriti kako da riješimo neke imovinsko pravni blokade, da bi novac koji je već obezbijeđen u toj ustanovi iskoristili za određene građevinske radove na krovu. I veliki problem sa sistematizacijom, jednak kao i onaj iz prvog zaključka kada smo na prvoj tački dnevnog reda koji glasi otprilike da smatraju da je velika disproporcija između sistematizovanih i popunjenih radnih mjesta ljudi, odnosno radnika i radnica u kulturi, što stvara s jedne strane privid nepopunjenosti tih institucija u kadrovskom smislu, a s druge strane zaista jedna nepopunjenost, tako da bismo nešto što bi trebalo, na čemu bi trebalo raditi, to je mišljenje svih koji su bili na toj sjednici Komisije jeste pisanje jedne novije sistematizacije i nakon toga podrška njima. Da tu, na osnovu te sistematizacije, upotpune broj radnika i radnica i na taj način poprave svoj rad i na kraju njihov veliki problem na koji nailaze, posebno i posebno izražen u zadnjih nekoliko mjeseci, a to je maltene maltretiranje od strane inspekcija rada koja pokazuje određenu vrstu nerazumijevanja prema specifičnosti posla kojim se bave neke od tih ustanova, te i u tom smislu će nam poslati ili su već poslali jedno pismo u kojem će nas informisati o samom tom problemu koji je uočljiv, posebno u ovom trenutku. Eto toliko u ime Komisije.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Avdiću s obzirom da je podnio uvodne napomene u ime svih predlagača ovih tačaka. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Otvaram raspravu, zaključujem raspravu.

a)

Zamolio bih zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove i Narodno pozorište Sarajevo sa financijskim planom za 2024.godinu, a zastupnice i zastupnike da se izjasne.

Jednoo po jedno idemo. Pojedinačno glasanje.

Zaključujem glasanje. Za glasao 21 zastupnik, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

b)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Pozorište mladih Sarajevo sa financijskim planom za 2024. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 23 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

c)

Molim zastupnik da pristupe izjašnjanju o Prijedlogu odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove MESS- Međunarodni teatarski festival -scena MESS sa financijskim planom za 2024 godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 23 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo, konstatujem da je Skupština donijela usvojila ovu odluku.

d)

Molim zastupnike da pristupi izjašnjanju o Prijedlogu odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Sarajevska filharmonija sa financijskim planom za 2024.godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 24 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

e)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjanju o Prijedlog odluke o davanju saglasnosti na Program rada javne ustanove Muzej Sarajeva sa financijskim planom za 2024.godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 24 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

f)

Molim zastupnice i zastupnike da pristupe izjašnjanju o Prijedlogu odluke o davanju saglasnosti na Program rada javne ustanove Kamerni teatar 55 Sarajevo sa financijskim planom za 2024 godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 24 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

g)

Molim zastupnike da pristup izjašnjanju o Prijedlogu odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Kantonalni zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo sa financijskim planom za 2024. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 24 zastupnika, protiv 1, suzdržanih ništa. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

h)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjanju o Prijedlog odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Sarajevski ratni teatar SARTR sa financijskim planom za 2024 godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 24 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

i)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjanju o Prijedlogu odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Biblioteka Sarajevo sa financijskim planom za 2024 godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 24 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

j)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjanju o Prijedlog odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Historijska arhiv Sarajevo sa financijskim planom za 2024.godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

k)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjanju o Prijedlog odluke o davanju saglasnosti Program rada Javne ustanove Muzej Alija Izetbegović, Sarajevo sa financijskim planom za 2024. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

l)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjanju o Prijedlog odluke o davanju saglasnost na Program rada Javne ustanove Bosanski kulturni centar Kantona Sarajevo sa financijskim planom za 2024. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

m)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjanju o Prijedlogu odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Collegium artisticum sa financijskim planom za 2024. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

Prelazimo na tačku dvanaest.

AD-12.

Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na prijedlog Ugovora o prenosu prava vlasništva bez protučinidbe na nekretnini označenoj kao k.č. 3104, STRIŽEVAC, upisanoj u zk. ul. br. 85 KO PRESJENICA, ukupne površine 6009 m², od čega pomoćna zgrada u privredi 5 površine 100 m², pomoćna zgrada u privredi 8 površine 3 m², pomoćna zgrada u privredi 6 površine 44 m², pomoćna zgrada u privredi 4 površine 94 m², pomoćna zgrada u privredi 3 površine 27 m², poslovna zgrada u privredi 2 površine 203 m², poslovna zgrada u privredi 1 površine 719 m², dvorište 0 površine 4803 m², pomoćna zgrada u privredi 7 površine 16 m², između ugovornih strana FAMOS d.d. Sarajevo kao Prenosioca i Kantona Sarajevo kao Sticaoca

Prijedlog odluke ste dobili uz poziv za sjednicu. Ima li potrebe da predstavnik Predlagača podnese uvodne napomene? Da, ima. Sekretar Ministarstva privrede, zamolio bih da se predstavite i kratko podnesete uvodne napomenu.

Elma Perteši Žunić (sekretar Ministarstva privrede)

Dobar dan. Pozdravljam uvaženog predsjedavajućeg, zamjenike predsjedavajućeg, uvažene poslanike, sve prisutne ministre, gledaoce pored malih ekrana. Ja sam Elma Perteši Žunić - sekretar Ministarstva privrede. Obzirom da je ministar privrede Zlatko Mijatović bio spriječen

meni je dao ovlaštenje da izlažem po ovoj tački. Pravni osnov za donošenje Odluke o davanju saglasnosti za zaključenje ugovora o prijenosu prava vlasništva bez protivčinidbe na nekretnini označenoj kao kč je 3104. Striževac upisan u zk uložak broj 85 ko Presjenica, između ugovornih strana Famos doo kao prenosilac i Kanton Sarajevo kao sticalac sadržan je u članu 18. tačka m. Ustava, članu 8. Zakona o imovini Kantona Sarajevo, članu 15. Stav 3) Zakona o pravobranilaštvu i članu 119. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo. Hotel Maršal osnovan je Odlukom o zajedničkom ulaganju dva preduzeća Famos holding i Energopetrol kao zaseban pravni subjekata sa dva udjela. Udio Famosa je bio vidljiv kroz zemljište i devastirani objekat, ukupne površine 6009 m², a Energopetrol je izvršio laganje u adaptaciju i rekonstrukciju. Ulaganja ova dva društva nisu bila usaglašena, te je prilikom pripreme preduzeća Famos za privatizaciju knjigovodstvena vrijednost Hotela Maršal i ukupna investiciona ulaganja u isti kao i sve što pripada hotelu preneseno u vanbilansnu evidenciju. Ulaganje između ova dva osnivača su riješena tek 2020. godine kada je potpisan ugovor između Federacije i Kantona kojim je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine prepustila udio u vlasništvu u predmetnom preduzeću, a Kanton je zauzvrat odrekao se dijela u vlasništvu Terminala u Blažuju, te je na osnovu navedenog u nadležnom sudskom registru izvršen upis Kantona kao osnivača 100 % osnivačkim udjelom. Nakon okončanog postupka upisa u sudski registar 100 % udjel Kanton pristupilo se rješavanju zemljišno-knjižnih stanja nekretnina, te je na predmetnim nekretninama u zemljišnoj knjizi u B vlasničkom listu bio upisana je Općina Trnovo i udio 1/1 Famos ero stan i OUR Ugostiteljstvo. Iako je Famos 2014. godine predao Kantonalnoj agenciji za privatizaciju tabularnu izjavu kojom se dozvoljava da se predmetnim nekretninama upiše Kanton Sarajevo, međutim, obzirom da se tabularna izjava ne smatra pravnim poslom prema Zakonu o stvarnim pravima, pristupilo se izradi ovog Ugovora koji je u predmetu ovog materijala. Prijedlog ugovora je prosljeđen Pravobranilaštvu Kantona koje je dalo pozitivno mišljenje. Također vam je u prilogu ovog materijala '23. godine okončane su aktivnosti na brisanju upisa, odnosno udjela 1/1 Općina Trnovo i ta tabularna izjava, kao što sam rekla, ona ne može biti ovaj, nije se mogla sprovesti i pristupilo se prijedlogu sačinjavanja ovog ugovora. Već sam rekla da je Pravobranilaštvo dalo pozitivno svoje mišljenje, stoga se predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da donese ovu odluku.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala na uvodnim napomenama, vi se možete vratiti na svoje mjesto. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Zastupnik Faruk Kapidžić. Izvolite, imate riječ?

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Imam jedno pitanje, a to je da mi kažete zašto Zemljišno-knjižni ured Općinskog suda u Sarajevu je odbio izvršiti uknjižbu prava vlasništva u korist Kantona Sarajevo na osnovu gore navedene tabularne izjave, a po prijedlogu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo, da bi '22. pokrenute su aktivnosti i uz zajedničke napore Pravobranilaštva Kantona Sarajevo i ostalih je upisano. E, sad me interesuje zašto je tada '20, kad je to bilo '20, zašto Pravobranilaštvo je dalo prijedlog da se ne upiše? Možete li to samo objasniti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega Kapidžiću. Obzirom da nema više pitanja, zamolio bih predstavnike privrede, sekretara ili kolegu, ako možete, da ponudite odgovor na pitanja, ako ne, imate pravo da po ponudite pismenim putem, ali izvolite imate riječ.

Elma Perteši Žunić (sekretar Ministarstva privrede)

Hvala zastupniku. Evo ja ću pokušati odgovoriti, ja sam već ovo pojasnila. 2014. godine je predato Kantonalnoj agenciji za privatizaciju ova tabularna izjava, međutim Zakonom o stvarnim pravima rečeno je jel na sudu da tabularna izjava nije pravni posao, te da je potrebno sačiniti, jel, to je ugovor na osnovu koga će se moći izvršiti prijenos prava.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se. Otvaram raspravu. Zastupnik Faruk Kapidžić se javio, izvolite, imate riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Pa zato sam im pitao zato što mi nije jasno zato što se to dešava 2014. da bi onda prošlo 8 godina da se nađe način da se ne koristi ta tabularna izjava. E to mislim dobro, nije problem, kod nas su raznorazni problemi onda dođe neko da to rješava i onda ga neko napadne zato što je riješio. OK, ovo je riješeno, ja sam bio u Vladi Kantona tad 2020. kada je riješeno sa Federacijom zamjena oko Terminala u Hadžićima, to je nama bilo i na Vladi i na Skupštini i taj prvi korak je napravljen, a onda je došla nova skupštinska većina, došla je Fortina Vlada i onda je riješila ovaj drugi korak jel preko Pravobranilaštva koje je, gdje se vjerojatno zamijenila struktura i Pravobranilaštva, ne znam sad te detalje tačno, ali su onda otpetljali i taj drugi čvor i sada se došlo do toga da zapravo se usvajanjem ove Odluke čitav objekat Maršal i popratno zemljište popratni objekti prelaze potpuno sa zemljišno-knjižnim izvadkom, prelaze u vlasništvo Kantona. Što, što se mene tiče je dobro, jer to je bio neki proces da na onom mjestu u suštini, pošto gore ovaj fali hotelskih kapaciteta visoke kategorije itd taj bi se objekat Maršal mogao kada se stavi pod kapu Kantona, moglo bi se kroz Agenciju za privatizaciju, to ponuditi i bukvalno bi mogao neki privatni investitor da to onda, naravno, izgradi i da imamo svi od toga ovaj neki benefit. Međutim, sve bi to bilo OK da ja i toj prošloj Fortinoj, a i ovoj Ukovoj Vladi i ovoj većini vjerujem. Pošto sam se uvjerio da vam ne treba vjerovati onda, naravno, tu se postavlja niz pitanja zašto? Zato što ste u prošloj skupštinskoj većini kada ja nisam bio ovdje, ja sam gledao na televiziji ukinuli ste Agenciju za privatizaciju, Kantonalnu agenciju za privatizaciju i trebali ste je ponovo ovaj ne znam kako ste to formulisali ponovno, ovaj ovdje, ovaj izglasat. E sad, to se ponovo nije desilo jer sam znao odmah da se to neće desiti, bar se neće desiti dok se ne proda i od tog Famos zato što je poslije ukidanja Agencije za privatizaciju prodat je hotel Igman, a do tada je padalo tri, četiri puta ovaj prodaja Hotela Igman, i to zbog uslova koje Agencija za privatizaciju držala, pa investitori nisu htjeli ili odustajali. E sad onako gledajući, sad distance ko nije upućen u sve mogućnosti tih stvari kroz skupštinsku većinu, rekao bi, pa dobro, odvija se nešto, došao je investitoru na Hotel Igman i sada će to da taj Hotel Igman da aktivira, rekonstruiše itd. Međutim, to nije tako. Agencija za privatizaciju očito u tim svojim aktima imala uslove koji nisu baš dozvoljavale da investitor može, kada to uzme za 4 ili 5 miliona, kroz projektno plansku dokumentaciju i dozvole podigne na 20, 25 miliona. Što, recimo, sa Hotelom Igman će se desiti ili se ide u tom pravcu. Ti kapaciteti koji se proširuju kasnije raznoraznim zakonskim odobrenjima u suštini profitira investitor koji je kupio neku vrijednost za 5 miliona, a onda je povećao 5 puta samo dozvolom ovaj Ministarstva prostornog uređenja, Zavoda za planiranje i kako to već ide. E sad, zašto bi mi to radili? Sada ja postavljam ozbiljno pitanje, koliko će da košta kada ovo prijeđe u vlasništvo u zk 1/1 kada izađe na tržište, koliko će da košta hotel Maršal? U svojim gabaritima koji ima i mogućnostima koje daju, možete izračunati ta tržišna vrijednost i vjerojatno u nekom nadmetanju investitora će se i prodati za tu tržišnu vrijednost, ali onda 6000 kvadrata koje vidimo da su na stanju koje imamo, ako se tu poslije toga dozvoli, poslije kupovine dozvoli investitoru 26 000 kvadrata, onda vi pomnožite koja je to zarada samo na papiru i neka skupštinska većina i neki ministar itd. Zato je tu meni ovaj, zato je tu meni ovdje problem što mi, ok, ovo je prebacivanje OK, ali prije toga

se trebalo regulisati neke stvari, bar prije ovoga, jer poslije mi nećemo imati nikakvu mogućnost. Tu se trebalo znat ko, koliko se tu projektno planskom dokumentacijom dozvoljava, pa onda ovo prebacivati u vlasništvo Kantona, pa onda prodati ono što je dozvoljeno, a ne da se to dozvoljava naknadno. E sad, tu je, naravno, ovaj, upitno je i tu što više nema Agencije za privatizaciju i mi nemamo taj osigurač šta će se desi kasnije, vi ste je ukinuli, a npr u ovome ide sada Agencija koju ste formirali za dovlačenje stranih investicija. Mislim, nije bitno, evo ovo treba da prijeđe, ajmo reći, ovo je procedura kojom smo krenuli ranije, čak i ja kada sam bio u Vladi, ali ja skrećem pažnju, zato i diskutujem. Skrećem pažnju na ostale korake da se mora napraviti tako da se usvoji ono što može biti, pa onda da se daje i na tržište, a ne da se daje na tržište, pa se onda nekim investitorima privatnim odobravaju ogromne kvadrature, a oni kupili po jeftinim parama.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega Kapidžić. Zaključujem raspravu s obzirom da nema više prijavljenih. Zamolio bih stručnu službu da pozove zastupnice i zastupnike iz hodnika kako bi se mogli izjasniti o ovoj tački.

Pauza 5 minuta da uđu zastupnici.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Prelazimo na izjašnjenje. Zamolio bih zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu odluke o davanju saglasnosti na Prijedlog ugovora o prijenosu prava vlasništva bez protučinidbe na nekretnini označenoj, onako kao što sam pročitao prijedlog tačke na samom početku.

Zamolio bih zastupnike koji ne mogu da se izjasne da samo premjeste se na drugo neko mjesto. Zadnja dva reda izgleda ne rade.

Možete uključiti sekretarku da izvrši pojedinačno prozivanje.

Aida Zeković (sekretar Skupštine)

Avdić Samir ZA

Bandić Muamer ODSUTAN

Bešlija Vildana ZA

Čampara Aljoša ZA

Čičić Davor ZA

Dević Mahir ODSUTAN

Gaković Elza OPRAVDANO ODSUTNA

Gavrankapetanović – Smailbegović Fatima ODSUTNA

Handžić Vibor ZA

Hašimbegović Marijela SUZDRŽANA

Hodžić Admela ZA

Izetbegović Sebija ODSUTNA

Kalem Adi ZA

Kapidžić Faruk ZA
Kapo Belma ZA
Klarić Sanela OPRAVDANO ODSUTNA
Kristić Danijela ZA
Lemezani Redžo ZA
Marjanović Damir ZA
Mehmedagić Mersiha ZA
Melank Miomirka ZA
Memić Arijana ZA
Okerić Elvedin ZA
Pekić Jelena OPRAVDANO ODSUTNA
Petrović Kristina ZA
Pilav Ilijaz ODSUTAN
Pobrić Rusmir ZA
Selmanović Faruk ODSUTAN
Šaljić Jasmin ZA
Vikić Musić Vedrana ZA
Viteškić Smiljana ZA
Vreto Elvis ZA
Vujović Vedrana SUZDRŽANA
Zahiragić Haris ODSUTAN
Zuhrić Albin ODSUTAN

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za glasao 22 zastupnika, protiv ništa, suzdržana 2.
Konstatujem da je Skupština donijela odluku.

Tačka trinaest

AD- 13.

Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada sa finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu

Prijedlog odluke koji ste dobili uz poziv za sjednicu. Ima li potrebe da predstavnik Predlagača podnese uvodne napomene? Nema. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Otvaram raspravu, zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu Odluke o davanju saglasnosti na Program rada sa finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu.

Sekretarko možete li izvršiti pojedinačno prozivanje?

Aida Zeković (sekretar Skupštine)

Avdić Samir ZA
Bandić Muamer ODSUTAN
Bešlija Vildana ZA
Čampara Aljoša ZA
Čičić Davor ZA
Dević Mahir ODSUTAN
Gaković Elza OPRAVDANO ODSUTNA
Gavrankapetanović – Smailbegović Fatima ODSUTNA
Handžić Vibor ZA
Hašimbegović Marijela ZA
Hodžić Admela ZA
Izetbegović Sebijka ODSUTNA
Kalem Adi ZA
Kapidžić Faruk ZA
Kapo Belma ODSUTNA
Klarić Sanela OPRAVDANO ODSUTNA
Kristić Danijela ZA
Lemezani Redžo ZA
Marjanović Damir ZA
Mehmedagić Mersiha ZA
Melank Miomirka ZA
Memić Arijana ZA
Okerić Elvedin ZA
Pekić Jelena OPRAVDANO ODSUTNA
Petrović Kristina ZA
Pilav Ilijaz ODSUTAN
Pobrić Rusmir ZA
Selmanović Faruk ODSUTAN
Šaljić Jasmin ZA
Vikić Musić Vedrana ZA
Viteškić Smiljana ZA
Vreto Elvis ZA
Vujović Vedrana ZA
Zahiragić Haris SUZDRŽAN
Zuhrić Albin ODSUTAN

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za je glasalo 23 zastupnika, protiv ništa, suzdržan jedan. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

Prelazimo na tačku četrnaest

AD- 14.

Prijedlog Odluke o izmjenama Odluke o osnivanju Javne ustanove „Centar za napredne tehnologije u Sarajevu“

Prijedlog ste dobili uz poziv za sjednicu. Ima li potrebe da predstavnici predlagače podnesu uvodne napomene? Zamolio bih predstavnika da podnese uvodne napomene. Sekretar ministarstva privrede izvolite, imate riječ.

Elma Perteši Žunić (sekretar Ministarstva privrede)

Evo, ja ću ukratko o ovoj tački. Također bih naglasila da je tu i direktor Javne ustanove "Centar za napredne i tehnologije", te ukoliko ja ne budem imala odgovore na vaša pitanja, evo, direktor je tu, pa. Ovako pravni osnov za donošenje ove Odluke sadržan je u članu 12. tačka g. i članu 18. tačka b Ustava Kantona Sarajevo. Skupština Kantona Sarajevo je 2013. godine je donijela Odluku o izmjenama Odluke o osnivanju Javne ustanove gdje je izvršena dopuna djelatnosti Javne ustanove "Centar za napredne i tehnologije", a sve kako bi se shodno potrebama rada Javne ustanove izvršila registracija djelatnosti iste. To su bile djelatnosti 25, 40 proizvodnja oružja i municije i 30 40 proizvodnja vojnih borbenih aviona. Javna ustanova je vodila intenzivne konsultacije sa najjeminentnijim autoritetima u oblasti sticanja prava za bavljenje istraživanjem i razvojem na naučnoj, praktičnoj razvojnoj osnovi u domenu odbrambenih i vojnih tehnologija koje djelatnosti, shodno odredbama Zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme u Federaciji Bosne i Hercegovine, podliježu prethodnom ishodovanju dozvola od strane Ministarstva za energetiku, rudarstvo i industriju. Međutim, CNT nikada nije bar do sačinjavanja ovog materijala nije dobila saglasnost od Ministarstva za energetiku, rudarstva, industrije Federacije Bosne i Hercegovine, nije dobila saglasnost, čak ni odgovor pozitivan, niti jel negativan. Također, Općinski sud u Sarajevu je svojim zaključkom iz 18. 08.'23 naložio Javnoj ustanovi da ispravi i dopuni Statut ove javne ustanove na način da se izbrišu te djelatnosti iz razloga jer što nisu dobili saglasnost Ministarstva za energetiku i rudarstvo, industriju Federacije Bosne i Hercegovine. S obzirom na naprijed navedenom, ocijenjeno je da se donese Odluka o izmjenama Odluke o osnivanju Javne ustanove CNT, a kojom odlukom će se brisati ove djelatnosti, tako da je u prilogu odluka gdje tačno se tamo navodi da se brišu ove djelatnosti iz gore, kako sam rekla, kojih razloga. I također radi otklanjanja ograničenja u korištenju poslovnog prostora, dijela zgrade Mašinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, čije je korištenje se reguliše Zakonom o zakupu, potrebno je ovom predmetnom Odlukom izvršiti izmjenu člana 5. Stav 1 tako što se brišu riječi "suteren laboratorijskog kompleksa". Također, Ministarstvo privrede je uputilo Ministarstvo financija zahtjev za mišljenje da li su potrebna dodatna budžetska sredstva. Ona ifp i obrazac gdje je Ministarstvo financija reklo svojim aktom da nisu potrebna dodatna sredstva. Shodno svemu navedenom, predlažemo da Skupština donese predloženu odluku.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se na uvodim napomenama. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Zastupniče Zahiragić, jel ovo pitanje ili raspravu? Zastupnik Haris Zahiragić se javio za riječ. Izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem se, a imao bih dva pitanja zapravo tri pitanja za predlagača tačke. Prvo pitanje je po čijem zahtjevu i u kojem pravnom poslu je sud postupao kada je donio rješenje, tj zaključak za rješenje, kako ste rekli da, kojim se nalaže ovom centru brisanje odredbi iz Statuta, a koje se tiču proizvodnje oružja i aviona, prometovanje. Dakle, u kojem postupku je sud, po čijoj tužbi, po kojem zahtjevu, po službenoj dužnosti nije sigurno. Ko su najjemenitnije kako ste rekli da pročitam tačno imate to i u, kada sam pročitao materijale, malo mi je zaparalo oči, pa ste vi ponovili sada u izlaganju, rekli ste da se Javna ustanova, da je vodila intenzivnije konzultacije sa najjemenitnijim autoritetima u oblasti sticanja prava za bavljenje istraživanjem i razvoja oružjem. Zanima me ko su to najjemenitniji autoriteti iz oblasti sticanja prava za promet i proizvodnju oružja na koje se vi pozivate ovdje u obrazloženje, barem mi navedite dva ili tri pošto ste u množenju naveli te autoritete, trebaju mi za neki kontekst, za neku inicijativu, ti autoriteti. I treće je pitanje, zašto kada već niste ili kada niste dobili saglasnost da li ste slali urgencije koliko puta Ministarstvu resornom koje treba da donese takvu vrstu pozitivnog rješenja, da odobri takvu vrstu djelatnosti centru javnom Kantona Sarajeva. I eventualno četvrto pitanje zašto ste odlučili da izbrišete potpuno ove tačke, a niste ih, recimo, promijenili iz proizvodnje i prometa, oružja i aviona u razvoj tehnologija iz oblasti oružja i borbenih aviona, što je prevashodno i bio cilj osnivanja jednog ovakvog centra? Nikada nije ni bio cilj da se centar zaista bavi proizvodnjom i prometom borbenih aviona, nego da razvija tehnologije kojoj će koristiti namjenskoj industriji koji odavno imaju rješenje potencijalno za proizvodnju nekih sofisticiranih i tehnološki naprednih oružja. I daj Bože, nekada u budućnosti borbenih aviona. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica, Marijela Hašimbegović se javila za riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Mene zanima kako će donošenje ove Odluke eventualno utjecati na programske aktivnosti u ovoj godini što se tiče Centra za napredne tehnologije, obzirom da smo sada već u mjesecu, krajem mjeseca maja, je li, tako da, i zanima me kako će se ophoditi ova Odluka vezano za izvršenje budžeta? Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nema više prijavljenih za pitanja, zamolio bih sekretarku da ponudi odgovore na postavljena pitanja ili dostavi pismenim putem. Izvolite, imate riječ.

Elma Perteši Žunić (sekretar Ministarstva privrede)

...pa ako može direktor da odgovori. Prije svega prvo pitanje od uvaženog zastupnika Zahiragića je bilo po čijem zahtjevu je sud postupio jel ovaj? U prilogu ovog materijala je dostavljen fotokopija Zaključka suda gdje je vidljivo da je postupljeno po zahtjevu Javne ustanove CNT, tako da je sud. Znači, CNT je, tako je podnio zahtjev i onda je sud donio zaključak. Najjemenitnije, najjemenitnije institucije to će vam direktor konkretno odgovoriti jel sa svim detaljima. I ova ostala pitanja? Zašto niste promijenili namjenu te šifre i ovi koji su navedene dvije, zašto se kao, rekli ste zašto se nije tražilo u smislu jel neke druge šifre. I pitanje od uvažene zastupnice Hašimbegović, kako će to utjecat na programske aktivnosti, pa i izvršenje budžeta, ja bih zamolila direktor direktno da odgovori. Eto, hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ovdje možete izaći, pa odgovoriti.

Ensar Mulaosmanović (direktor JU Centar za napredne tehnologije)

Selamim i pozdravljam gledatelje na malim ekranima i, naravno, vas, zastupnike, kao i rukovodstvo Skupštine. Što se tiče institucije koja je nadležna za ovo sve je Direkcija za namensku industriju koja daje, naravno, Ministarstvo, Federalno ministarstvo šumarstva i industrije i rudarstva je nadležno ministarstvo, a Direkcija je institucija koja je operativna i ona direktno i sa njom direktno razgovaramo što se tiče ove oblasti vezano za odbrambene tehnologije. A što se tiče programa rada, pošto smo imali ovaj problem, ovaj naš zahtjev datira još od prošle godine, tako da smo mi procijenili da naš program rada neće moći biti ukalkulisan u ono kako smo planirali, tako da ovaj dio koji je vezan za odbrambene tehnologije nismo ni ubacivali u ovu godinu. Što se tiče proizvodnje i prometa takve su šifre djelatnosti u okviru zakona, tako da pitanje municije i proizvodnje i prometa municije i ova druga za avione, kada su u pitanju inače bespilotne letjelice, one se u zakonskom nekoj mjeri su vrsta aviona, nema, pošto je to nova terminologija, ona još nije ubačena u Zakon, tako da se i u Pravilniku, recimo u Bosansko-hercegovačkoj direkciji za civilnu avijaciju, pa i u Zakonu, kada se govori o bespilotnim letjelicama, govori se onda o avionima, tako da jednostavno šifre djelatnosti još uvijek nisu promijenjene i tako da se moramo tome prilagođavati. Nažalost, mi smo tražili, kao što sam već rekao ranije, da se to promijeni, međutim ne znam iz kojih razloga to nije urađeno, a što se tiče Centra, mi nemamo mogućnost proizvodnje, znači zakonska osnova nama ne dozvoljava da mi proizvodimo, ali u Zakonu piše proizvodnja i promet i mi se moramo prilagoditi tome. Znači, mi imamo ni da razvijamo proizvode do nivoa prototipa i onda dalje ide u proizvodnju kome je već, s kim se dogovorimo, kome Vlada naredi i u tom smislu. To je to što se tiče mene. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktoru. Možete vratiti na svoje mjesto. Zastupnica Vedrana Vujović se javila za raspravu. Izvolite, imate riječ?

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo vrlo kratko, s obzirom da smo mi na Trećoj redovnoj sjednici prošle godine, u aprilu mjesecu donijeli Odluku isto tako o izmjeni osnivačkih akata i tada sam ukazivala i postavljala pitanja i resornom ministru i uvaženom direktoru da li je da li su pribavljene saglasnosti upravo za ovu vrstu industrije, ovakvu vrstu proizvodnje. Oni su meni tada rekli da to, pardon, da je sve pod kontrolom i ubjeđivali nas da te stvari tako trebaju da idu, da će oni prvo promijeniti osnivačke akte, onda ići u pribavljanje dozvola. Očigledno taj način nije bio dobar i postavlja se zaista jedno ključno pitanje, pardon, koje će posljedice zaista, koje posljedice mogu osjetiti, pardon.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Neka se javi za zastupnica Marijela Hašimbegović, a onda ćemo vama dati poslije riječ. Zastupnice Marijela, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Hvala predsjedavajući, evo, bit će moja kolegica dobro. Pa vidite, zaista, jako mi je žao što se što dolazi do ovakvih okolnosti, gdje smo i mi kao Skupština uzurpirani sa nekim stalnim novim administrativnim materijalima, a ono što želim istaći jeste da sam lično bila u posjeti,

dakle Centru za napredene tehnologije, imala sam čast i priliku da razgovaram sa direktorom i njegovim saradnicima, gdje sam se pobliže upoznala sa radom ovog Centra i gdje sam na neki način dobila određene informacije da bi oni mogli da pruže jednu stručnu podršku u onom dijelu koji bi bio, recimo, vrlo zanimljiv za civilne potrebe. Jer mi smo i u našim prošlim diskusijama, kada su se otvarale teme Centra za napredne i tehnologije, uvijek isticali da je ovo jedna zona vrlo nesigurna i naprosto je vrlo neugodno što je, evo, i direktor, ja vjerujem, iz najboljih namjera donio odluke u datom momentu da se Centar bavi, dakle, odbrambenim tehnologijama, ali evo, kao što smo vidjeli, ušli smo u ovu neku administrativnu zabranu i ove saglasnosti se nisu mogle dobiti i zacijelo da je ovo sve na neki način spriječilo Centar da nastave svoje programske aktivnosti u ovom dijelu. U jednu ruku mi je i drago zato što očigledno su postojali možda čak i neki drugi razlozi, obzirom da mi možda nismo mogli kao zastupnici biti informisani o svim detaljima. Ja mislim da je nekako vrijeme, puno smo se bavili ovim Centrom, o njihovoj poslovnoj viziji, ona se nekako oblikovala kroz od samog njihovog osnivanja, ona je sazrijevala. Ja još uvijek pozivam Centar da se na neki način svoje kapacitete preusmjeri ka civilnim potrebama. Znam da smo kroz razgovor, da smo razgovarali o problemima zagađenog zraka, da ste vi davali čak i neke prijedloge kako bi se moglo pristupiti tim rješavanjima. Ja sam čak i uputila zastupničku inicijativu po ovom pitanju, međutim Ministarstvo privrede je ovu inicijativu odbilo u kontekstu toga da Centar naprosto administrativno ponovo ne može da se usmjeri ka ovim aktivnostima i djelatnostima. Mislim da bit će prilike vjerovatno da više razgovaramo o ovome kada se bude usvajao i plan i program ove ili sljedeće godine i u samim izvještajima ne bi sad, već je kasno da oduzimam mnogo vremena, ali ovo je jedna lekcija da se, da direktori javnih preduzeća ne mogu tako ad hoc donositi odluke koje mogu da dovedu do određenih posljedica. Ja se nadam da ovdje nisu bile neke i strašne finansijske posljedice. Ne pozivam na neku odgovornost, ali smatram da sam slijed događaja nije bio dobar i nije bio poslovan, da ne kažem da nije bio domaćinski. I evo sad retroaktivno, znači 18. 4. '23. smo donijeli Odluku koja se tiče pitanja ovih djelatnosti, a sada ćemo ponovo da uklonimo tu Odluku. Tako da, evo, ja želim svu sreću Centru za napredne tehnologije, da se njihova poslovna vizija na neki način konačno ustabilji, da taj sjajan stručni kapacitet koji imaju da usmjere za društveno dobro za zaista društveno dobro i mislim da u tom kontekstu će uvijek imati našu podršku. A evo, sad možemo dati i riječ našoj kolegici, odnosno predsjedavajući će to. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Jeste nam dobro uvažena zastupnica? E, drago mi je, izvolite, imate riječ. Zastupnice Vedrana Vujović.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem još jednom, ispričavam se, evo, zbog ove nemile scene. U svakom slučaju, kao što je i moja kolegica Hašimbegović rekla, mi smo ranije ukazivali, znači na ranije provjere dozvola potrebnih da bi se zaista moglo ići konkretnije ka namjenskoj industriji, ovaj Centar, evo, nažalost, ispostavilo da smo prije prije godinu dana bili u pravu. U svakom slučaju, postavlja se glavno pitanje da li će ovo može imati neke administrativne, finansijske posljedice imajući vid, određene planove i programe i viziju ovog Centra. Ali evo, kao što je kolegica rekla, mi ćemo nastaviti podržavati i postojanje i rad ovakvog Centra za napredne i tehnologije, smatramo da je vrlo korisno i da definitivno ima širok dijapazon djelovanja, kako može unaprijediti, kako naučna, zajedno s jedne strane, isto tako i u ovom civilnom smislu, da se mogu naći adekvatni ovi načini djelovanja, te da možda ovo u momentu, političkom momentu, vidjet ćemo namjenska industrija na ovaj način možda nije najbolje rješenje, ali sve što nije dio toga, u svakom slučaju, mi ćemo nastaviti podržavati. Toliko hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se. Zastupnik Haris Zahiragić. Izvolite, imate riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Odgovori na postavljanje na pitanja nisam baš najsretniji sa njima jer nisam dobio odgovor uglavnom na pitanje, pogotovo nisam dobio tim najeminentnijim stručnjacima iz oblasti stjecanja prava, nisam čuo ni jedno ime, tako da ne treba se, pogotovo ne u materijalima koji se dostavljaju, zastupnicima pozivati na stručnjake koji su ne samo neodređeni, nego i evidentno i neodredivi. Ja ću iskoristiti ovu diskusiju, neću dugo, al moram, evo, nekako igre okolnosti i slučaj da kažem da sam iz prvog lica imao priliku da vidim kako je ovaj Centar uopšte nastao. Ovaj Centar je nastao kao potreba ovog društva, nažalost da na Kantonalnom nivou zbog nemogućnosti raznih na nivou entiteta i na nivou države, a te mogućnosti i okolnosti su svima poznate, se napravi centar koji bi prevashodno trebao, prevashodno trebao da se bavi namjenskom, vojnom i odbrambenom razvojem tih tehnologija. Ta inicijativa je došla od premijera Adema Zolja i premijera tada Fadila Novalića. Potrebe namjenske industrije da imaju naučni hub koji će biti između Ministarstva obrazovanja, tada je tako definisan visokog obrazovanja i Ministarstva privrede je bilo nešto što je bio zahtjev naše namjenske industrije. Zahtjev ovog društva. Nažalost, ustavna struktura Bosne i Hercegovine je takva da na državnom nivou institucije, pa barem 1/2, a nekada i češće ljudi koji rade u tim institucijama, nisu lojalni državi Bosni i Hercegovini, štaviše, lojalne su nekim drugim državama koje i dalje nisu prihvatile činjenicu da je Bosna i Hercegovina nezavisna države. Na nivou entiteta Federacije, također, postoje politike koje se nikada nisu pomirile s tim da je Bosna i Hercegovina, zahvaljujući herojstvu Armije Republike Bosne i Hercegovine i dijelu HVO-a specifično ono koje ratovao na ovim prostorima, uspjela se odbraniti od dvije agresije i dva presuđena UZP-a. Rezultat tih ideja premijera Novalića i premijera Zolja je bio ta inicijativa da se u Sarajevu, kao glavnom gradu, u Kantonu Sarajevo, gdje u Skupštini Kantona, u Skupštini Kantona i Vladi Kantona ne bi trebalo ili nije bilo, barem ne zvanično, politika koje imaju problem sa kapacitiranom snažnom namjenskom industrijom Bosne i Hercegovine i sa visokim stepenom borbene gotovosti, šta više, smatrali su da je ovaj nivo vlasti glavni grad i ljudi koji tu odlučuju dovoljno svjestan da snaga i tehnologija i oružje odvrćaju nasilnike i one koji su držali ovaj grad pod okupacijom četiri godine. Nažalost, ta Vlada Adema Zolja je kratko trajala, pa je dolaskom Vlade Edina Forte i šestorke, već u samom startu, promijenjena pozicija ovog važnog Centra. Tada je stavljena u Ministarstvo privrede, nauka i istraživački rad, i Ministarstvo visokog obrazovanja i Mašinski fakultet ili Elektrotehnički fakultet i svi drugi fakulteti koji su na početku te vizije trebali imati aktivno učešće u razvoju prije svega, a sad se to može govoriti jer je ta misija, očito ne bih rekao, onemogućena, rekao bih, sabotirana iznutra i kao takva evidentno s ovom Odlukom konačno i propala. I danas potpuno smo legitimisali to da je Centar, evo, potpuno treba da se preusmjere u neke civilne svrhe. To mu nije bila prvobitna namjena, taj je Centar je trebao da se kapacitira s novcem iz Kantona Sarajevo i s federalnog nivoa, sa naukom sa Univerziteta u Sarajevu jer ipak, tu, bez obzira na sve probleme koje Univerzitet ima, u Sarajevu, ipak naučno najrelevantnije i najreferentnija institucija, nemamo bolje kao društvo i to je trebalo da ne budemo ovisni o potencijalnim odlukama Vijeća sigurnosti o embargu, da ne čekamo da nas plavi šljemovi zaštite, da ne dozvolimo da budemo ikada više zaštićena neka enklava, nego da budemo sa svojim kapacitetima, sa omladinom koja je pametna, koja je odrasla u slobodi, u stanju da razvijemo oružje. Danas evidentno gasimo tu nadležnost. Kasnije je direktor vjerojatno probao u nekoj fazi da ponovno vrati tu viziju koja je sabotirana na samom početku, pa evo, desio se ponovo problem da je neko i to sabotirao, ne znam zašto, aktualni ministar resorni je također iz stranka koje su na vlasti u Kantonu Sarajevo se ponovno možda pokušali, a da je taj Novalić Fadil u

zatvoru i otprilike tako završava svaki bošnjački projekat. Onaj koji ima neku ideju završi u zatvoru, a ta ideja i taj projekat propadne i ovo nek bude naum svima koji će učestvuju u parlamentarnoj većini, siguran sam da najveći broj vas se slaže sa mnom iz parlamentarne većine da dobro pazimo i da dobro pazite kada pravite sporazume i političke dogovore i kada se na sjednicama Vlade donose odluke, i kada se osnivaju ovakva preduzeća, kada neko stavi taj klip u točak, nemojte misliti da je taj klip samo zato što taj netko se ne slaže, nego smo mi pod stalnim napadima i odgovorno tvrdim da je ovaj Centar sabotiran, da on nije ispunio svoju svrhu i što se mene tiče, ukoliko ne nađemo model da mu nađemo pravu svrhu, on kao takav i ne mora postojati ili mu možemo prenamijeniti i osnovati novi centar koji se bavi civilnim tehnologijama, a mi ćemo nekako lebdjeti i čekati kad ćemo mi svojom pameću biti u stanju da sebe zaštitimo. Sva sreća u drugim kantonima ima pametnih ljudi, sva sreća, ima puno žilavih ljudi u našoj privredi koji su uspjeli uprkos svim tim klipovima i opstrukcijama za razviju donekle mjere tu u namjensku industriju, a zadatak ovih ljudi, prije svega moje generacije koja nije doživjela agresiju, je da ne dozvolimo više ikada da budemo nespremni. I pozivam direktora Centra i resornog ministra da bez obzira na ovo rješenje suda, ponovno podnesu zahtjev Federalnom ministarstvu, pozivam kolege iz vladajuće većine da to u Federalnom ministarstvu, gdje ministar potpisujete te vrste rješenja, izvrše pritisak na svoje partnere i da taj Centar dobije konačno saglasnost, a da ga mi onda adekvatno kapacitiramo naučno i finansijski i da on zaista ispunji svoju svrhu. Zaista mi je žao što je ta jedna takva ideja i hrabro od direktora da je uopšte pokušao nakon toliko godina. Dakle, evidentna je bila opstrukcija u samom početku kada je došao premijer Forto, ne znam zašto je to uradio i zašto se tako registrovalo, ali evo i to je jalov pokušaj direktora, pa evo, pozivam sve vas koji se nešto pitate u ovom Kantonu Sarajevo, mi se puno ne pitamo s ovih 10 minuta gdje možemo prodiskutovati, da nađete modalitete, mehanizme da tu stvar riješite. Jer taj je Centar je, baš upravo suprotno od onoga što su pojedine kolege rekly, u ovakvim trenucima puno potrebniji u namjenskoj industriji, puno potrebniju razvoj naoružanja nego što je potreban civilnoj industriji. Mi iz Sarajeva nikada od kada je Sarajevo utemeljio Isa beg Isaković, nismo, barem ne u ime Sarajeva, da budemo do kraja otvoreni, slali ni konje, ni koplja, ni avione, ni bombe ni metke na svoje komšije, niti smo imali ikakve imperijalističke ili, ne daj Bože, zločinačke politike, štaviše, kada su zločinačke politike na cijelom svijetu, a specifično u Europi, vladale i bile mainstream, mi smo bili alternativa, tako da jednom miroljubivom narodu koji živi u Sarajevu, Bošnjacima kojih ima najviše, ali i nebošnjacima koji zajedno sa Bošnjacima dijele i jesu dio duha i bića, Sarajeva su se potvrdilo njihovom učešću u Armiji Republike Bosne i Hercegovine. Evo, tu je npr od našeg komandanta Vikića kćerka, tu su pripadnici Armije, evo dva pripadnika jedan je Armije, drugi je bio u HVO-u, naravno, moja Smiljena Viteškić, kolegica i sestra, Srpkinja, pripadnica Armije. Dakle, mi ne želimo nikoga ugroziti, ali ne smijemo sebi nikada dozvoliti da budemo glineni golubovi i ne smijemo likovati na tome što su kada ljudi koji su razvili namjensku industriju, koji su ispravili kičmu, koji su ovaj Centar inicirali, leže i truhnu u zatvoru, dok je, na primjer njihove kolege iz Vlade koji su spriječili da to bude na federalnu nivou, bivaju imenovani na najviše funkcije Federacije, iako su oni donijeli istu odluku o toj nabavci spornih respiratora. E Upravo ovo je tema na kojoj treba poentirati da Fadil Novalić u zatvoru nije radi respiratora, nego radi namjenske industrije rezultata koje je tu postigao i mala je cijena to što je on platio, a u budućnosti će biti sve više spremno nas da ovako transparentno i jasno o tome govorimo i ne mogu nas sve sigurno zatvoriti. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zaključujem raspravu. Zamolio bih zastupnike da uđu i zauzmu svoja mjesta kako bi se mogli izjasniti o ovoj tački. Molim zastupnike da pristupe izjašnjanju o Prijedlog odluke o izmjenama Odluke o osnivanju Javne ustanove "Centar za napredne tehnologije u Sarajevu".

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 19 zastupnika, protiv 3, suzdržanih ništa. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

Tačka petnaest

AD-15.

Prijedlog Odluke o donošenju Strategije ograničenja korištenja uglja i ostalog čvrstog goriva u Kantonu Sarajevo za period 2023. – 2033. godine

Prijedlog odluke se dobili uz pozivu za sjednicu. Ima li potrebe da predstavnik Predlagača podnesu uredne napomene? Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Otvaram raspravu. Zastupnik Faruk Kapidžić. Izvolite, imate riječ?

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Javio sam zato što je ovo moja tema bila u Ministarstvu to kratko vrijeme kad sam bio, pa sam čak na Vladi donio Odluku o zabrani korištenja i posjedovanje uglja i ovaj, pogledao sam ovaj materijal i mislim da je stvarno sveobuhvatan i jako dobar. Ono što je interesantno, data su tu u materijalu neka tri scenarija. Sad ne znam ja kako se odlučuje, po kojem će se scenariju ići? Mi usvajamo materijal Strategije sa sva tri ta scenarija, ko će odlučivati, ali otprilike scenariji su u 10 godina smanjenje korištenja uglja 50 %, 90 % i 100 %, naravno da ako se može utjecati ili ne znam kako to ide, da bi to trebalo biti 100 % smanjenje korištenja čvrstih goriva, odnosno uglja u Kantonu Sarajevo, ali na način, ovdje je date su procjene itd. Ono što nije dobro, a to je da je procjena o sudjelovanja u financijskom smislu, data je procjena nekih 377 000 000 za tih 10 godina. Treba, ja sam onda procjenjivao da treba oko 300 miliona na 10 godina, a to je tridesetak miliona iz Budžeta Kantona, što je ništa u odnosu na problem koji imamo, a ovdje je dato 377 000 000. Mislim da je to i realnija procjena. Ovdje ovaj napravljena dobro studija, analiza. Međutim, problem je ovdje što tu mislim da građani učestvuju sa 200 i nešto milijuna, a Kanton Sarajevo sa 120 i imaju još ostali ovaj troškovnici. Mislim da to u ovoj procjeni ovo je studija da bi to trebalo biti popravljeno u korist građana, bez obzira što je tu obuhvaćen jedan čitav pasus, velika je to ovaj nauka od utopljanja i ovaj bukvalno privatnih kuća. Dakle, građani će morati učestvovati nešto u zamjeni peći na čvrsta goriva itd, ali mislim da Kanton za ove stvari mora više učestvovati, a manje opteretiti građane. I ako se usvoji, mislim ovu Studiju kada usvojimo, treba imati plan dinamike realizacije ovoga, jer kod nas tih studija i elaborata ima, imaju arhive ministarstava, pune svoje arhive, rađeno u proteklih 10, 15 godina. Sve nam se završava na tome. Zato skrećem pažnju da u suštini resorno ministarstvo, koje kao prvo treba razdvojiti i ponovo vratiti na ministarstvo infrastrukture i ministarstvo prostornog uređenja i građenje i zaštite okoliša, to ponovo treba vratiti jer tu ste napravili onda glupost koju nećete da priznate, ali nema veze. Čak ste usvojili i skupštinski zaključak da ćete ići u to rastavljanje ministarstava, ali bez obzira, trebalo bi ministarstvo opteretiti sa dinamikom i ovaj izvještajem o realizaciji po ovoj Studiji, jer je ovdje stavljeno 10 godina, 10 godina brzo prođe, a u suštini je ogroman posao. Mislim da je čak optimistično postavljeno, iako sam ja onda ovaj donio zabranu uglja od je li naredne grijne sezone, zabranu korištenja uglja, mada sam znao da se to neće moći tako brzo sprovest, obzirom da za to, kako sam ja tada postavljao, trebalo je izmijeniti dva federalna zakona i jedan Kantonalni da bi uopće moglo to funkcionisati. Ali, eto tako, optimisitčki sam nastupio, međutim nisam imao prilike da probam to ovaj pokrenuti, i realizovati, ali dinamika svega je otprilike je bila prvih 5, pa drugih 5 godina, gdje se možemo izboriti sa korištenjem, znači uglja, korištenje čvrstih goriva koji definitivno nose najveće zagađenje u Kantonu Sarajevo. Ovdje vidim da je studija obrađivala, dakle, urbani aspekt, naravno, što sve ide u paketu, a tu, recimo, tu vi pravite nedosljednost, odnosno već ste, da tako kažem, udarili kolac u lijes ove

Studije, jer ne shvatam vašu dobru namjeru da se borite protiv ovoga kada ste prije mjesec dana ili nešto više ukinuli Odluku o vjetrokoridorima, a pri tome niste donijeli urbanistički plan, napravili ste rupu procjepa koji sada vaš taj potez se krši sa potezom ove Studije i provođenja. Dakle, to je sveobuhvatni pravac djelovanja jedne ozbiljne Vlade i skupštinske većine da vi ne možete jedno raditi a drugo ne raditi, onda je to bacanje para, truda i zamajavanje građana. Dakle, mi imamo, mi imamo situaciju da, evo, vidimo koji su problemi u svijetu od onda od 2020. do sada nastali sa energentima, sa gasom, upravljanje i kontrolom, recimo gasa, a ugalj je tu naš, e sad se tu samo postavlja pitanje kako se sad izboriti sa procesima koje imamo kao ovaj energent koji nam dolazi izvana i imamo ugalj koji je tu naš, a nije dobar. Naravno, to je povezano sa urbanizmom. Zašto? Zato što su ovaj privatne kuće, ovaj su, većinom se griju na ovakva ložišta, a stambeni objekti, kolektivno stanovanje nikad nije na ovim ložištima. I sada nama se pojavljuje situacija da pravimo velike stambene komplekse koji u suštini ne idu na ložišta čvrstog goriva, nego na ovaj energente struje i plina, što odgovara, ali ne odgovara količina i emisija toplotne energije na malom prostoru. Dakle, taj odnos koji mi pravimo pravljenjem stambenih zgrada smanjujemo korištenje uglja, ali ugrožavamo ovaj, ugrožavamo vazduh na drugi način i de facto tapkamo u mjestu. Zato je odnos ove oblasti korištenje uglja, utopljanja, dakle ovaj te fizike zgrade urbanizma, strujanja vazduha, saobraćaja, sve skupno je to jedan cjelovit paket i u tom paketu, ako uzmete analizu, samo ovaj mali saobraćaj aerodroma, što imamo malte ne u centar grada što slijeće, pravi na dnevnoj osnovi zagađenje zraka na toj površi na kojoj se kreće avion veću daleko nego od auta zagađenje. Dakle, poznato je da avioni, pogotovo prilikom slijetanja, a i uzlijetanja, dakle motor isto radi, najviše zagađuje jer najviše troše kerozina koji direktno čestice zagađuju vazduh. Znači, u tom svom procesu je i izmještanje aerodroma i na ovaj na lokaciju van grada i sve je to jedan proces koji dosljedno treba da se sprovodi. E sada, ova skupštinska većina će usvojiti ovaj elaborat, ovu Studiju koja je ovaj jako dobro urađena, studiozno urađena i objašnjeno je sve. Ali kako ćemo to sprovesti? Da li mi imamo dovoljno ljudi, da li mi imamo stabilnost ovog programa kod svih budućih Vlada, pošto se kod nas skupštinske većine i Vlade mijenjaju i svatko ima svoje privatne interese i nikad se ove ovakve studije ne provode kontinuirano ni 4 godine, a kamo li 10 ili 20 godina. Ukoliko se ne uozbiljimo po ovom pitanju, ukoliko se ne budete, pogotovo vi, jer ste sada na vlasti, odnosno neko drugi sutra, ko dođe iza vas, ne bude borio protiv devijantnih stvari, mi imamo veliki problem sa zrakom, kao i sa infrastrukturom, kanalizacijom odvodnje itd. Jasno vam je da od skidanja Odluke o zaštiti vjetrokoridora, da su se već dva velika projekta veliki neboderi dala dozvola, jedan plan se usvojio koji isto tako ima, a to su sve izgradnje preko 20 ili 22 sprata. Zadnja je bila na Marin dvoru i mi znamo da se tu ljudi okupljaju i mislim da bi se trebali što više okupljati, jer očito mi ovdje kao opozicioni zastupnici to ne možemo zaustaviti. Pričao ne pričao, to se nama dešava zato što koeficijent izgrađenosti na centralnoj površini Urbanistički plan važeći, ne ovaj novi koji niste još donijeli, nego važeći, ne dozvoljava. E zašto se sad to dozvoljava sa općinskog nivoa da prolaze te obnovljene urbanističke suglasnosti, ne znam zašto ih obnavljaju, zašto pristaju na općinski načelnici da izdaju dozvole na takve ogromne strukture koje direktno se krše sa ovom Studijom koju sad vi usvajate. To morate vi, to su, na kraju krajeva, načelnici iz vaših političkih opcija. Ja kada sam bio na vlasti, ja sam uticao i borio se protiv načelnika, načelnika iz moje političke opcije, tad nisam bio u politici, ali sam bio postavljen ispred SDA, borio sam se i vi to znate dobro i, naravno, nastavio sam se boriti protiv sad drugih načelnika i zato što rade isto, ako ne i gore, jer te situacije da se dozvole daju, a imali su priliku da je ne dadnu, meni nisu shvatljivi, jer pri tome se priča da se borite za bolji vazduh itd, za bolji život građana. E sada, naravno, građani se okupljaju, ja sam bio, na jednom sam bio skupu, počeo sam govoriti, međutim organizator mi nije dao, mada su građani htjeli da čuju, tako da ako kontrolišete i te skupove, nije ni to dobro, znači, i prije su, i prije su ovaj drugi, odnosno i prije je politička opcija koja je vladala tada i u Kantonu i u općinama je kontrolisala te skupove samo na jedan drugi način bilderi,

sileđije, a sada su to neke djevojke, žene, šta ja znam, ovaj koje organizuju to, pa vam otimaju mikrofone. Dakle, ako tako mislite, onda ovo što usvajate ovu Studiju, ovo je velik posao, ovo je dobra Studija, onda je bespredmetno da ju usvajate jer ti svi ostali potezi ne korespondiraju sa ovim što nam dajete ovdje kao skupštinsku tačku u materijalu. Naravno, očekujem i Zakon o prostornom uređenju, očekujem da vjetrokoridore vratite tek kad usvojite plan Urbanistički, da, onda se skidaju vjetrokoridori i očekujem da prije toga usvojite Prostorni plan, a onda ćemo vidjeti kako ćete rješavati probleme saobraćaja, jer sve je to u ovome elaboratu dio toga čime se vi obavezujete. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem. Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Predsjedavajući ja samo želim da skrenem pažnju, da imamo kolegu iz Eko akcije koji ima ovlaštenje da se obrati, pa želim da se obrati nama zastupnicima prije glasanja.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

OK, dat ću. Hvala lijepo.

Zaključujem raspravu i pozivam gospodina Podića da se obrati ispred Udruženja "Eko akcija".

Anes Podić (predsjednik Udruženja Eko akcija)

Dobra večer, pozdrav svima. U Bosni i Hercegovini svake godine od neke bolesti koju izazove zagađeni zrak umre između 3.4000 i 5.500 ljudi. U Sarajevu od zagađenog zraka, svake godine umre između 5 i 600. Prosjek umrlih od raka pluća u BiH je 5 procenata, u Sarajevu ih umire 8 % i pored toga akcije nema. Kad je u pitanju zagađenje zraka, u Federaciji imamo podjelu Kantona na dvije kategorije, jedni su oni koji ne rade ama baš ništa, a drugi je Kanton Sarajevo. Kanton Sarajevo svakih par godina donese neku strategiju, elaborat i to se zakopa negdje duboko u ladici i ne uradi se ništa. Inspekcije koje su izuzetno važan alat za bilo kakvu strategiju, koliko imate inspektora, jednog, dvojicu? Učinak im je nikakav. Ljudi umiru i umiru. I nikakvih promjena nema. Strategija sama po sebi ogroman je trud uložen u nju, zaista gomile vrijednih podataka, međutim, mi se ne slažemo s preporukama koje su tamo date. Preporuke se ukratko sastoje u tome da se domaćinstva koja lože čvrsta goriva ugalj i drva, da im se grijanje zamijeni centralnim grijanjem na plin, fosilno gorivo, uvozno gorivo, skupo gorivo, tamo gdje nema plina, da se postavi centralno grijanje na pelete, što opet košta. Nikakve uopće, ono što nedostaje Studiji, što je najveći minus Studije, nedostaje socioekonomska analiza. Ljudi koji lože čvrsta goriva u Kantonu Sarajeva su uglavnom siromašni ljudi i jedno s drugim ide. Nažalost, Studija ne daje uopće recepte kako da se oni prioritarno riješe. Studija predviđa da najveći dio troškova za prelazak na čisto grijanje za utopljavanje zgrada opet snose građani preko 50 procenata. Neprihvatljivo je i desi će se na kraju da to neće biti ni urađeno. Morate uvijek imati nekakav mrkvu, nekakav štap, da ovakve stvari uradite, ali na način kako to Studija predviđa, to je recept koji nigdje u svijetu se nije pokazao kao uspješan koji se neće, koji neće uspjeti ni u Kantonu Sarajevo. Ako je cilj da bude još jedna studija u Kantonu Sarajevo koja se bavi zrakom, da popunite rupu, evo, mi smo nešto uradili, usvojite, ali mi smo itekako protiv ovakve studije koja socijalno, ekonomski, koja siromaštvo građana uopće ne uzima u obzir. Hvala vam puno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala. Zamolio bih službu da pozove zastupnice i zastupnike da uđu unutra kako bi se mogli izjasniti o narednoj tački.

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavaњу o Prijedlogu Odluke o donošenju Strategije ograničenja korištenja uglja i ostalog čvrstog goriva u Kantonu Sarajevo za period 2023. – 2033. godine.

Zaključujem glasanju.

Za glasalo 19 zastupnika, protiv ništa, suzdržano 2. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

Obzirom da smo iscrpili sve tačke dnevnog reda, zaključujem rad na 15. Radnoj sjednici, zahvaljujem se zastupnicima i najavljujem nastavak 11. Sjednice Skupštine Kantona Sarajevo zakazanu za sutra u 9 sati. U 9:00, sutra smo u 9:00 ovdje nastavak 11. Radne sjednice. Hvala vam.